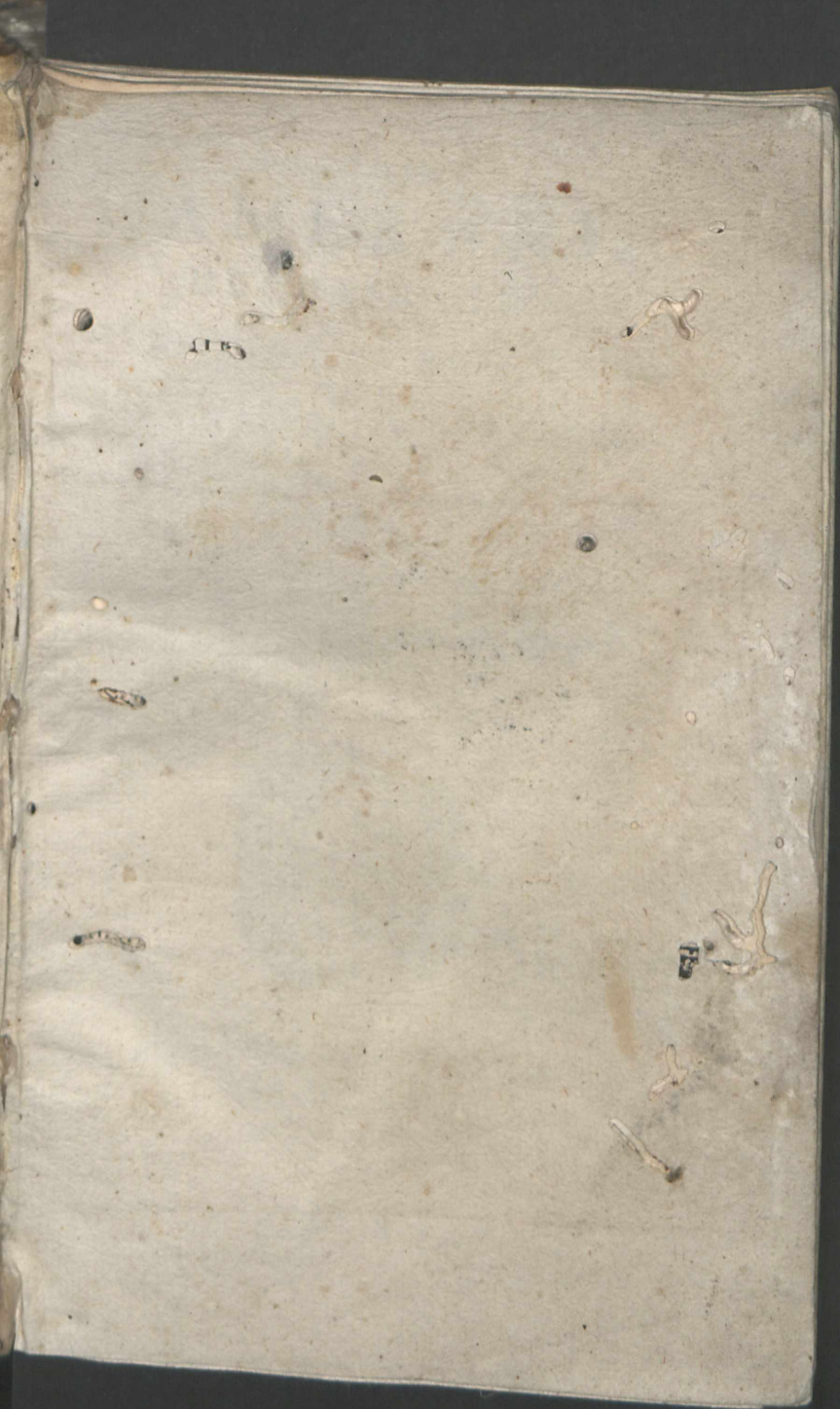

40983

Z BIBLIOTEKI
SEKCYJNEJ
KRAJOWEJ WARSZAWY

Herz Lubna pofrocu Ego
Krolowski Augustynian
Kost. Bialowieski B. H. L.
A. Czerwinski Ordynarz
Krajeftawny

IOACHIMI
CAMERARII
DECURIAE XXI

ΣΤΗΜΜΙΚΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ,
SEV
VARIARVM ET DIVERSARVM
QVÆSTIONVM DE NATVRA,
MORIBVS, SERMONE;

*In quibus allegoria & etymologia multæ insunt, Græ-
cæ & Latine expositionis, Græcis etiam in Lati-
na conuersis: studiosis bonarum artium hac prima
editione à filijs communicata.*

De Conuentu PP Minimorū Viennesium

40935

Apud Hieron. Comelinum.
CIO. IO. XCIV.

ACADEMIAE CAMERARII

DECVRIE XXI

DETERMINATIONI PROBABILITATIS

SEU

VARIARVM ET DIVERSARVM

QUESTIONVM DE NATVRA

MORIVM, ARMONIE,

ET ALIARVM QVÆSTIONVM MATHEMATICARVM

ET ALIARVM QVÆSTIONVM NATVRALE

ET ALIARVM QVÆSTIONVM PHYSICARVM

ET ALIARVM QVÆSTIONVM METEOROLOGICARVM

ACADEMIAE CAMERARII

Apud Hiron. Gombelinum

M. DC. LXXV.

GENEROSA NOBI-

litate & virtute, ac doctrina præ-
stantiss. viro, D. D. Richardo, Ba-
roni à Starenberg, Domino in
Wildperg & Riedeck, &c. Domi-
no obs. S. D.

ETSI vetus est, & à multis
celebratum dictum, *πολυ-
μαθημοσύνης ἢ δὲ κενεώτε-
ρον ἄλλο*, tamē plurimorum
etiam sapientum ac docto-
rum iudicio constat, studio
accurato liberalis omnis scientiæ, ac multipli-
ci variâq; eruditiæ cognitionis copia nihil esse
ferme in uniuersa hominum vita laudabilius
aut præclarior. Quapropter non existime-
mus disciplinas honestas, & doctrinam erudi-
tam illa sententia conuelli atque reiçci: sed
multo magis statuamus, inconditam quãdam
doctrinam, & promiscuam illius ostentatio-
nem, quæ in hoc genere sæpe insolens esse solet,
istò versu coerceri ac improbari. Ac, ut v-

rum fateamur, hisce sanè temporibus nostris
nullum videtur esse adeò periculum ab illa vel
nimia discendi cupiditate, vel varia copia
scientiarum extimescendum, quum alijs qui-
busuis potius rebus pleriq; iam occupentur, &
laborem studiorum paulo attentiozem vel mo-
lestiorem, sine quo tamen nihil rectè aut pre-
clare fieri potest, plurimos insuper etiam omni-
no fugere indies experiamur. Accedit ad hoc
etiam, quòd pauci ij, qui & bonarum artium
ac litterarum amore flagrant, nec ullam in
illis discendis conquirendisq; opera molestiam
vitare cupiunt, non rarò tamen precipuis ad-
iumentis atque necessarijs subsidijs, ac otio ho-
nesto necessarioq; ad vitam litteratam degen-
dam & prosequendam, destituantur. Atq;
hec quidem aliorum conatus laudabiles, & oc-
cupationes assiduas in doctrina ac sapientie
monumentis tam comparandis, quàm cum a-
lijs communicandis considerantes, breuiter in
medium proferre, deq; illis lectorem admonere
voluimus. Licebit autem forsitan absque ul-
la inuidia, post vitam presertim iam bene ac
preclare peractam, in eorum, de quibus modò
loquuti sumus, numerum (etiam plurium alio-
rum prestantissimorum virorum iudicio ac te-
simonio) nominare atque referre patrem no-
strum

strum p.m. Qui si meretur aliqua fama eru-
ditionis cuiusdam celebrari, profecto eam mul-
tis vigilijs, laboribus ac studijs assiduis sibi pe-
perisse tandem existimamus. Quod, ut spe-
ramus, non solum lucubrationes plurimae ab
ipso accurate conscriptae, ac in lucem editae, sed
etiam inter alia haec Problemata graecè ac la-
tinè exposita, à nobis verò post eius obitum stu-
diosè collecta, in quibus $\alpha\upsilon\tau\delta\eta\ \epsilon\pi\mu\sigma\theta\omicron\varsigma\ \&\ \phi\iota-
\lambda\sigma\pi\omicron\nu\alpha$ singularis inest, euidenter probabunt,
nec prolixius à nobis filijs predicari, sed potius
ab alijs rectè iudicari conuenit. Quamquam
verò, hoc potissimum nostro saeculo, sit $\pi\acute{\alpha}\varsigma\ \pi\epsilon\varsigma\ \epsilon\pi\alpha\pi\tau\epsilon\acute{\iota}\nu\ \psi\omicron\gamma\omicron\nu\ \epsilon\theta\upsilon\kappa\tau\omicron\varsigma$, non modò $\alpha\lambda\lambda\omicron\theta\epsilon\sigma\iota\varsigma$,
secundum Aeschylī $\iota\chi\acute{\alpha}\lambda\iota\delta\alpha\varsigma$, sed omnino $\alpha\lambda\lambda\omicron-
\tau\epsilon\iota\omicron\varsigma$, tamen putauimus haec quoque $\phi\iota\lambda\omicron\lambda\omicron\gamma\omicron-
\gamma\mu\alpha$ non esse penitus supprimenda, sed cum
viris doctis communicanda. Quum autem
tuam Generosam Nobilitatem & honorificum
de auctore testimonium ubiq; perhibere, pra-
clareq; de eo loqui sciamus, & in recenti me-
moria habeamus, quanta nos benignitate an-
te biennium hac transiens complecti dignatus
fueris, non potuimus facere, quin ad declaran-
dam nostrī erga T. Gener. Nobil. studiosiss. ani-
mi quoque qualemcumque testificationem, hoc
scriptum posthumum paternum, illi dedicare.

ac offerre statuerimus. Accipiat itaque T.
G. N. hasce lucubrationes paternas inter pre-
sentes strepitus armorum, & difficiles belli vi-
cini motus, animo, vt solet, beneuolo, & illis
in sua bibliotheca instructissima, locum ali-
quem concedat, sibiq; omnino persuadeat, nos
sua Gen. Nob. semper fore, vt eius eximia vir-
tus, doctrina, ac prudentia merentur, addi-
ctissimos. Tuam Generosam Nobilitatem ad
patris & suorum utilitatem diu, bene, ac fe-
liciter viuere ac valere plurimum opta-
mus, ac petimus vt nos suo pristino
fauore complecti pergat. No-

rimb. X XIII. No-
uemb.

CID. IO. XCIII.

Tuæ Gener. Nobil.

studiofiss.

Ioachimus & Philippus
I. F. Camerarij, D. D.

INDEX LOCORVM

QVI IN HIS QVÆSTIO-

NIBVS PROMISCVIS

citantur.

*

Δ Ε Κ Α Δ Ι Α.

Γ.

Ex Plutarcho πρὸ Ἰσίδου καὶ Ὀσίριδος.

Δ.

Galenus locus συμπτωμάτων Δ.

ΙΧ.

Ex Plutarcho, συμποσιακῶν secunda, cap. 4.

Locus Herodoti Polymnia.

Maximi Tyrii ἰδοὶ κάλλεος οἱ ὀφθαλμοί.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Β.

Θ.

Ex Plutarchi libello πρὸ ψυχογονίας ζ
& Proclo εἰς Τιμαχόν.

Ι.

Ex Platone νόμων ζ. & Galeno ὑγιεινῶν α.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Γ.

Α.

Locus Aristotelis προβλήμασι κδ. & δ.

ΙΙΙΙ.

Locus Aristophanis βασιλέως.

Locus Iuuenalis Satyra 14.

Locus Homeri ἰλ. κ.

Plutarchi locus ἀγίας φυσικῆς.

4

Ασorb

VII.

Morbus Scytharum apud Herodotum κλειοῖ.

Hippocratem, ἀέρων ὑδάτων ζ.

Seneca locus Hercule furente.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Δ.

B.

Aristotelis locus Nicomacheorum 1.

Γ.

Aristotelis locus Nicomacheorum 1.

IIII.

Ex Proclo in Timeum.

Aristotelis locus in libello ἀδὲ μνήμης.

VIII.

Locus Plauti Casina. & rursus Mercatore.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Ε.

IX.

Plauti locus Stichus.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Σ.

Α.

Pindari locus ὀλομπίων Σ. Herodoti πολυμνία.

B.

Aristotelis locus ἀδὲ κινήσεως ζώων.

Platonis locus Timaeo.

Item alter.

Tertius ποδίσλειών 1.

Euripidis loci Medea & Hippolyto.

Γ.

Galenus locus in 6. ὁπιδημίων.

IIII.

Aristotelis locus ποροβλήμασι κδ.

V.

Athenaei locus ex libro 10.

Aristotelis ἀδὲ ἐνυπνίων.

plur

V I.

Plutarchi locus συμποσιακῶν α.
De medio sensuum, Aristot. de Anima lib. 2.

V I I.

Plutarchi locus συμποσιακῶν β.
Athenai locus lib. 10.

I X.

Aristotelis locus πολιτικῶν γ.

X.

Xenophontis locus δογματινονευμάτων
Δ Ε Κ Α Δ Ι Ζ.

A.

Aristotelis locus περὶ αἰθέρσεως καὶ αἰθέριου.

E.

Plutarchi locus, vita Arati.

Aristotelis locus πορολήμασι λα.

Theocriti locus βυκολίσκη.

V I.

senjus oculorum acerrimus, περὶ αἰθέρσεως καὶ αἰθέριου.

Ciceronis locus Tuscul. 1.

V I I I.

Aristotelis locus μετεώροις.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Ζ Η.

A.

Ex Eustathio ὁδ. γ.

De tenuitate aquæ, ex Aristotele περὶ αἰθέρος καὶ αἰθέριου.

Veijus Homeri ὁδ. η.

De oleo inimico alijs animantibus & stirpibus, Plato

πρωτάγορα, & Plut. συμποσιακῶν β. cap. 5.

Γ. Locus Xenophontis ἑλλητικῶν ζ.

V I I.

Gabhardi, Gabward, Sprecher, Freyhaitbaben.

Ex

VIII.

Ex Suetonio, Nerone.

Ritus condendarum Urbium, Plutarch. Romulo.

Plutarchi locus συμποσιακῶν β. cap. ε.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Θ.

I.

ἄλλοι λυκοβρώτων, Plutarch. συμποσιακῶν β. cap. ζ.

II.

De Herophili F. Apollonio Plut. ἀγρίας φυσικῆς.

Versus Græcis συμποσιακῶν δ. cap. δ.

Lucernas salsas melius ardere, Plut. συμποσ. α, cap. ζ.

Δ.

Ἀπολλοῦν versus Argonauticorum 3.

E.

Μένανδρος οὐνεβόοις. Scholia Aristophanis ὄρνιθ.

Hercules puerum interficiens, Athen. lib. 9.

VI.

Ex Athenæo lib. 1. Plut. συμποσιακῶν ε. cap. ε.

VIII.

Ex Plutarchi Numa, & Theseo.

Iurisc. D. Nequid in sum. publ. 3.

Ovidij locus Fast. 3. Maronij Gen. 1.

Δ Ε Κ Α Δ Ι I.

A.

κοιμηθέντες ὑπὸ σελιῶν, Plut. συμποσιακῶν γ. cap. ε.

τετραδὶ κῆρος ἔργου, Proclus retulit cōment. in Hesiod.

μέλας γδ' αὐτῶν. - Versus Ionis, Plut. indicato loco.

B.

Locus Plutarchi in vita Thesei.

I. Ex Athenæo lib. 14. & lib. 6.

S.

Ex Plutarcho, ἄλλοι τ' ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας.

Locus

Z.

Locus Plutarchi, in libello ἀβήτερα τῶν ζῶων φρονιμώτερα.

Alcibiadis clypeus, Athenaeo lib. 12.

Eustathij locus ιλ. β. Xenophontis locus ἐλλωικ. δ.

Pausania locus μεσσωιακοῖς.

VIII.

Locus Terentij Eunucho. Plauti locus Pseudolo.

Terentij rursum ἐαυτοῖσι μωραμένω.

Plauti rursum Trinumo.

IX.

Procli locus commentarij in Hesiodum.

X.

Ex Dionis libro 36.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Ι Α.

I.

Ex Aristot. Nicomacheis lib. 3. Athenaei lib. 13.

II.

Ciceronis locus Lucullo.

Γ.

Galenus περὶ μυῶν κινήσεως β.

III.

Theocriti locus εἰδυλλίω α.

Plauti locus Amphitryone.

E.

Aristotelis locus περὶ ψυχῆς β.

VI.

Ciceronis locus Oratore.

Heraclei dictum Plutarch. περὶ τύχης.

VII.

Platonis locus, Parmenide.

Similitudo Polypi in Stobaeo, λόγῳ α.

VIII. Philostratus vita Apollonij.

ΥΠΟΝ

ΥΠΟΝΟΙΑΙΣ, ΔΕΚΑΔΙ Α.

A.

ἰδουα. σ. *Locus Platonis, Cratylus.*

II.

Versus Græcus in Athenai libro 2.

III.

Incedit propter tempus. Ghebet au der Zeit.

IIII.

Ouidij locus Metamorph. 4.

Plutarchi locus συμποσιακῶν ε. cap. ε.

V. ἰλ. α. ἰλ. π.

VII.

Locus Apollonij Argonautic. α.

H.

Platonis locus πολιτικῶ.

De Thalete Plutarch. συμποσίω ζ. Ἐφῶν.

Θ.

Ex scholijs Hesiodi, εἰς δῶρα μιν δὲ ἔρδην ἰπέ.

Eustathio ἰλ. α.

I. Platonis locus νόμων δ.

ΔΕΚΑΔΙ Β.

I.

Homeri locus ὀδ. λ.

Senecæ, Hercule furente.

Γ.

Philostrati locus Παλυδεύκη.

Ex Basilio, ὅπως ἐκ τῶ ἑλλεν. λογ. ὠφελ.

Synesy locus epistola Herculiano. Dione.

IIII.

Locus Platonis Timæo. Ciceronis locus de Finib. lib. 5.

Apollonij locus Argonaut. lib. 4.

V.

Prometheus Mens, scholijs Theogonia Hesiodi.

VII.

Ex Euripidis Medea. Locus eiusdem, Hippolyto.

H.

Ex Eustathio in Dionysium $\alpha\delta\epsilon\mu\eta\gamma\eta\tau\acute{\iota}\omega$.

De fracto cornu, Faكتورum lib. 5.

• Diodori Siculi locus γ .

Θ.

De solo effosso, Eustathius in Dionysium.

X.

Plutarchi locus $\sigma\upsilon\mu\pi\omicron\sigma\iota\alpha\kappa\acute{\omega}\nu$ γ . cap. e.

Aesculapio additum Draconem Fest. Pompeius.

Genus serpentum in se dissolui, Euseb. $\alpha\pi\omicron\alpha\gamma\gamma\alpha\gamma\alpha\sigma\tau\omicron\upsilon$ lib. 1.

Locus Plutarchi, in Vita Agidos & Cleomenis.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Γ.

I.

Locus Athenæi lib. 5.

Nasonis lib. 4. Metamorph.

II.

Fabij locus lib. 2. Ex Eustathio $\iota\lambda. \alpha.$

III.

Locus Plutarchi $\epsilon\upsilon\tau\acute{\alpha}\delta\epsilon\iota\tau\acute{\omega}\nu$ $\epsilon\kappa\lambda\epsilon\lambda\omicron\upsilon\sigma\tau\acute{\omega}\tau\omega\upsilon\kappa$ $\chi\eta\sigma\eta\upsilon$ $\epsilon\iota\omega\upsilon$.

5.

• Ex Cratylo Platonis, & Clementis $\alpha\pi\omicron\sigma\tau\epsilon\pi\lambda\iota\kappa\acute{\alpha}$, & Eustathio $\iota\lambda. \alpha.$

VII.

Ex Eustathio $\iota\lambda. \alpha.$

Aeneidos 8.

• Praeli locus in Timæo.

Seruij in Maronem lib. 8.

VIII.

Ciceronis locus de Oratore 1.

Athenæi lib. 2.

Plauti locus Pseudolo.

De trib. temporib. Suidas.

IX.

Nasonis locus Metamorph. 3.

Seruij, in libr. 7. & 8. Aeneidos.

Δ Ε Κ

Δ Ε Κ Α Δ Ι Δ.
I.

Ciceroⁿis locus de Legibus I.

IIII.

Locus Plauti Stichus. Seruij in Aeneid. I.
Contraria via Solis, ex Strabone retulit Eustath. ὁδ. α.

ἑρῶς Διονύσου, Athenaeus lib. 2. Eustathij locus ἰλ. ζ.
Ex Diodori 4. & 3. Plutarch. συμποσιακ. 5. 9.

VII.

Poëta quidam, ex Oppiani ἀλιευτικῶν ε.
Locus Clementis ἑρωματεῖ ε.

Ex Cratylo Platonis, & Eustathio ἰλ. α. & ἰλ. ι.
Locus Hippocratis in Prognostico.
Ex Plutarcho de poëtis audiendis.

X.

Procli locus in Platonis Timaeum.
Dionysij Halicarnassei locus lib. 2.
Timoclis versus Stobaeo λόγῳ ρα.
μωσήεια, ἀπὸ τῆς τριεὶν τῆς μῦς. Athen. lib. 3.
Nasonis locus Trist. 2.
De allegoriarum scriptoribus. Eustath. ὁδ. τ.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑΙΣ. DEC. I.

III.

Ex Plutarchi capitibus Romanis. Athenaeus lib. 3.

IIII.

Plautus Curculione. Halicarnassens lib. 5.

5.

Homeri locus ἰλ. 9.

2.

Plutarchus Ἐνσεί.

H.
Ex commentarijs in Aristoph. σφῆκας.

I X.
Aristoteles ἰσοετίας ζῶων α.

I.
Plutarchus αλαλωνικοῖς ζητήμασι.
Δ Ε Κ Α Δ Ι Β.
B.

Eustathius ὁδ. τ.

E.
Aeschyli locus ἰκετίσι. Aristoph. ἰππεῦσι.

H.
Plutarch. συμποσιακῶν γ. cap. γ.
I X.

Cicero Oratore.

Theocritus Thalysijs.

Cicero Oratore.

X.
DECURIA III.

B.
Scholia ἔργων Hesiodi, & Suid.

VII.
Plutarch. συμποσιακῶν γ. α.
Plin. lib. 23. cap. 8.

VIII.
Plutarch. συμποσιακῶν η. cap. δ. & γ. cap. α.
Plineus lib. 23. cap. 1. Herodotus κλειοῖ.

Δ Ε Κ Α Δ Ι Δ.
A.

Pausanias ἠλιακῶν α.

III.
Eustathius ἰλ. ζ.

Dion

Dionysius Hal. lib. 5. IX.

Plutarchus Marcello. X.

DECURIA V.

Athenaus 12. III.

Plantus Mercatore. V.

Plutarchus ῥωμαϊκῶν. VII.

Pindarus Olymp. ζ. IX.

Athen. δειπνοβ. II. X.

Hippocr. Aphorism. X.

DECURIA VI.

Plutarch. περὶ τύχης ῥωμ. I.

Plutarch. περὶ Γαλιεμ. πολιτ. III.

πρὸς Ἀλέξανδ. περὶ νόμου. VI.

Herodotus Euterpe. VIII.

Plato Cratylus. X.

FINIS.

IOACHIMI
CAMERARII

συμμίχλων ᾠθημάτων, quæ

erunt *Quæstiones promiscuæ,*

*Deq; a', seu Decuria
prima.*

*

VVM manifestum sit, quemadmo-
dum ait Euripides,

Novisse recta nos, scientes optima,

Non elaborare tamen, alios ocium,

Alios honesto præferentes suavia.

quam causam putandū esse, quod salutaria negli-
gantur, & vlrpentur nocentia: salutaria enim
certè sunt optima; & perniciosa, his contraria.
Hæc quæsitio omnes omnium ætatum sapientes
exercuit. Et, quamquam sunt alia firmiora argu-
mēta cælestis doctrinæ, tamen ista quoq; conie-
ctura non est levis, quum non expleat ratio hu-
mana ea quibus omnis consideratio felicitatis
continetur, sed in hac parte titubans allucinetur:
esse aliquam tam cognitionem quàm facultatem
meliozem & præstantiozem humanam, quam esse
dicitur oportet. Nam scire quid sit rectum &
optimum, & ab hoc alia affectioze depelli, qua-
le esse dicemus: aut quæ affectio tantum poterit,
vt natura iudicium & appetitionem euertat at-
que detorqueat? Fugitur, inquit Euripides, la-
hor. At

A

Impi

*Impiger extremos currit mercator ad Indos,
Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.*

Huius proposito neque laboris, neque periculi vllius metus obstat. Quid illi? qui,

Vt iugulent homines, surgunt de nocte latrones?

an ocium sequuntur, & vitant laborem? Incitat nimirū cupiditas & hos & alios, quæ habet voluptatem semper. Sed salutis & vitæ beatæ est omnibus innata cupiditas. Cur ergo est aliqua res vllius suavior honesto & bono? Quocumque se veritat ratio & sapientia humana, incurritur, & quicquid instituat ad edisserendum, heret. Quia, ut dicitur. Quapropter veritate doctrinæ cælestis cōstituta omnino aliis certissimis argumentis, inter coniecturas humanas cogitationum non amentium, neque hæc est inutilis: Esse aliam excellentiorem rationem & mentem humanam; quū hæc in suo fine decernendo fallatur, ac erret. Quæ autem ratio præstantior est, ea divina sit necesse est. Et, si est, vel potius, quoniam est, est Deus. Atque hucusque procedens sagacitas intelligentiæ humanæ, in multitudinē quādam, diuinitatis notionē distribuit. Quam tamen cōtrahere, & ad vnum reducere, consideratio diligens cōegit. Id autem vnū & primū esse, & originis ac causæ, vnde extitisset, omnino expers, oportebat. Itaque sequebatur id ipsum principium causamque cæterorū necessariò constitui. Quapropter nihil aliud concludi potest, quàm vnum esse Deum: non illū quidem in naturam mundi implicatum, & huic coherentem atque affixum, sed *ὄντων ὑπερίστων*, auctorem, creatorem & condito

ditorem, conseruatorémque & gubernatorem
 omnium, vt solum verè bonum, sic etiam sapien-
 tem. De cuius & natura seu essentia, & volūtate,
 exponuntur ea quæ cognosci ipse voluit, verbo
 illius, interprete Filio, qui est λόγος αἰδίας, & do-
 ctore sancto Spiritu paraclero, in ecclesia Iesū
 Christi, vnicū Domini καὶ σωτῆρος nostri: cui sit
 laus, honor, victoria seculis infinitis.

B

Π ὡς εἴρηται, τὸ καλὸν δὲ αὐτὸ εἶναι ἀφρέτον; ἐστὶ γὰρ
 ἢ τὸ λυσιτελές καὶ ἡδύ. τὸ γὰρ τέλειον, τὸ δὲ αὐτὸ
 εἶναι δοκεῖ ἢ τὸ ἀτίον. ἢ δὲ εἰς δ' ἀνέλοιτο εἶναι καλὸν κα-
 γασός, οἰόμμος μὴ λυσιτελήσειν αὐτῷ, ἢ ἀνδρες ἐσάδα τὸ
 εἶναι τοιαῦτον. ὡς περ ἡδὲ εἰς βέλτοι' ἀν' ὄραν, ἢν μηδὲν λυσι-
 τελήσῃ μὴδ' εὐφρανη. ἀμέλει πῶς καὶ ὄφεται τις μηδεμιᾶς
 ἐφελείας καὶ χρείας καὶ τέρψεως προσεγνωμένης; ἢ τί ἔσται τ'
 ἀφείσεως τὸ αγαθόν, ἢ χαῖρον; σημεῖον ἦ ὅτι ὅσα τις σσα-
 θασέν, τόσῳ πλέον φαίνεται αὐτῷ νέμων τ' καλῷ. καὶ
 διαμάχεται μὲν πάλι τ' πρωταίων ὁ ἀνδρείος ἐν πολέμῳ. ὁ
 ἢ δίκαιος, διατιθεμένως σπεύδει εἶναι βίβτος· καὶ ὁ σώφρων
 ὡς αὐτὸς ἐκ ἀν' ἀγαπήσειν, ἀνεμίνως καὶ ψυχρῶς ἐπαγνύ-
 μινος ὅτι σωφροσύνη. βύλεται ἄρα ἕκαστός τις τ' σπουδαίων,
 πῶς τῷ καλῷ δόξαν αὐτῷ προσεῖναι μᾶλλον ἢ ἐτέρῳ, ὅτε
 τῷτο μάλιστα αὐτῷ λυσιτελές εἶναι κέκεικε, καὶ ἡδισον ὑ-
 πάρχον ἐπίστα. πῶς οὖν τὸ δὲ αὐτῷ, πάλι τῷ καλῷ εἴρηται;
 ἢ δὲ ἐν τῷτῳ ἴδιον καὶ ἀμεταθέτον καὶ βέβαιον τὸ ἡδύ καὶ
 λυσιτελές, καὶ συμφέρον καὶ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον, ὅπερ
 εἶναι τὰ αγαθὰ φαμίν; τῷ ἄλλων ἀπάντων, ὅσα λέγεται εἶ-
 ναι βιαῦτα, πρὸς ἑτέρας τε βλεπόντων καὶ μεταβαλλομένων
 καὶ ἀσατουώτων· οἷον, χρήματα ἔχειν, ἰδὲ ὅτε ἀφελείν καὶ
 τέρπειν πάντες εἴποιεν ἀνθρώποι· ὅτι δὲ καὶ βλάπτειν καὶ λυ-
 πτεῖν.

πείν. αὐτως τε καὶ περὶ πάντων τῶν τοιούτων ἄλλων γνοίη τις ἂν
 ἔχονσι χάριτος, εὐμορφίας, τιμῆς, ἐξουσίας, καὶ τῆς ὁμοίαν. ἢ ὅ
 ἀρετῆς ἢ τῆς τέλους ὅ καλόν, ἢ ἔχει σιωπῶν ζευγμένον καὶ ὡς περ
 προς ἀπλόν ὅ τε ἡδὺ, ὅ ὅ λυσιτελεῖς, ἀλλ' ὁμοφυῆς καὶ αὐ-
 τόβλαστον καὶ παλιδρομοῦ ἐξ ἀντιστροφῆς. καὶ γὰρ ἂν εἴη
 καλόν τι ἀληθῶς ἀνδρῶν ὄν καὶ ἀλυσιτελεῖς, καὶ δὲ λυσιτελεῖς
 καὶ ἡδὺ τὰ ὄντι μὴ καλόν. πῶς δὲ ὁ ἐν δὲ τῆς δότομνημο-
 νευμάτων Σωκράτους συλλογίζεσθαι; καὶ αὐτὸς τὴν ὁφίαν
 ἐνίοτε βλαβεράν εὐρεθῆναι, χρώματος ὡς εἰς ματι Δαι-
 δαλῶ καὶ Παύ μῆδης. εἰ ὅ ἡ ὁφία τοιαύτη, γοητὴ γὰρ καὶ
 ἄλλη ἀρετῆ πάντων, ὅ μετ' αὐτῆς τὸ καλόν, νυνὶ μὲν ὠφέλι-
 μον, νυνὶ δὲ βλαβερόν ἂν εἴη. εἴποι δ' ἂν τις ὡς αὐτῶς τῆ
 ἀνδρείαν βλάπτειν τῆς δότομνησκεν μᾶλλον μαχομένους, ἢ
 σώζεσθαι φεύγοντας παρηρημένους. καὶ τὴν σωφροσύνην
 δὴ προξενῆσαι τὰ ἵππολύτω φισπὶν ἢ τραγωδία θάνατον
 οἰκτροτάτον, ἢ ἐρήσομεν μηδαμῶς εἶναι τὴν βλάβην τῆς
 σοφίας ἢ ἀρετῆς; ἀλλ' εἰ τι λυπηρὸν συμβαῖη ποτε, τῆτο
 ἀπὸ τίνος ἔξωθε τυχηρῶ συμπλάματος ἐπιγενέσθαι, καὶ εἰδὲ
 μίαν προστρέψασθαι κηλὶδα τῆ σοφία καὶ ἀρετῆ, ἢ γοῦν τὰ
 καλῶ. ὡς ἔτε δέχεσθαι τι μοχθηρὸν ἢ κακὸν πεφυκότων
 ἐκείνων, ἔτε ὄντων οἶον ὕλην τὰ βλάπτεισθαι τινὰ ἐξ αὐτῶ
 ὡς ἀρῶν. ἢ λεκτέον, ὅτι τὸ καλόν ἢ δὲ τὸ λυσιτελεῖς ἢ ἡ-
 δὺ ἀρεῖται; ὅτι δὲ εἰδὲν ἡτῶν ὅτι. καὶ ὅτι καθ' αὐτὸ,
 ἢ ἂν γένοιτο ἀσύμφορον ἢ ἀνδρῶν. εἰ δὲ τι τὸν σκεδᾶσον ἢ
 δόξα ἐργάσασθαι ὅτε τῆς λυπηρῶν, καὶ αὐτὸ δὴ τῆτο ὡς
 ὀρθῶς ἂν νομιθεῖν ἀνωφελές, καὶ ἔχει τέρψιν δῆτινα, ἐκ-
 λάμφαντος καὶ περιφανεστέρα τὰ καλῶ ἐκ τῆς ἀφεισάσεως
 γενομένης. ἢ τὸ μὲν καλόν, αὐτοτελεῖς καὶ ἀρχῆ; τὸ δὲ ἡδὺ, καὶ
 λυσιτελεῖς, ἢ ὅτι ἐπιγέννημα ἢ ὡς ἀφαισάσθαι ἀντις θεῖν. ἢ δ'
 ἀρχῆ αὐθαίρετος, καὶ κείνα χωρίζομενά ἐστιν εἰδὲν. ὡς τε τὸ
 καλόν ἐκφέρειν μὲν ὡς καρπῶς τινος, καὶ τὸ λυσιτελεῖς καὶ
 τὸ ἡδὺ, ὡς φασίνα γὰρ δὲ ὡς ἀρετὸν δὲ αὐτὸ, καὶ ἢ δὲ ἕτερον.

Qua ratione dici solet, honestum per se esse
 expetendum? Expetitur enim propter vri-
 litatem & suauitatem. Nam absolutum & perfe-
 ctū quod est, id per se esse putatur, vel causa. At
 nemo vir bonus & honestus dici vellet, nisi hoc
 ipsum quod talis esset, ei vtile & iucundum fore
 existimaret: quemadmodum certè nullus se vi-
 dendi sensu præditum opraret, si illi hoc nihil
 prodesset, & expers esset delectationis. Quis e-
 nim nimirum vsus videndi haberetur, si absque
 vtilitate & commoditate atque delectatione a-
 liqua fieret? aut quodnam aliud bonum vel iu-
 cundum sensui coniunctum est? apparet autem
 hoc inde quoque, quo vir melior quisque est,
 eo magis conspicitur sibi vèdicare possessionem
 virtutis & honestatis. Nam & fortis de principa-
 tu ducit in prælio: iustus autem, vt talis sit, o-
 mnibus viribus contendit: pariter tēperans mo-
 lestè feret, si remissè & frigidè ob temperantiam
 collaudetur. Quare vnusquisque vir bonus &
 honestus se in opinione virtutis & honestatis
 esse mavult, quàm alterum: idq; propterea, quia
 maximè hoc sibi vtile futurum statuit, & potissi-
 mùm iucunditatem parere nouit. Quomodo er-
 go illud, per se, accipièdum de honesto? An quia
 in eo propria & immutabilis atque stabilis con-
 sistit suauitas, vtilitas, commoditas, omnèque id
 quod conducit & prodest? atque hoc quidem
 appellamus bonum, quum reliqua vniuersa,
 quæcumque sanè ita vocentur, ad alia respiciant,
 & mutationi obnoxia sint, atque hinc inde vagè-
 tur.

tur. vt, opulentum esse, potest accidere vt aliquādo vtile sit & delectationem afferat, aliquando verò etiam noceat & ingratum sit, quemadmodū propè omnes fatentur. Eadem ratio est in aliis omnibus huiusmodi statuenda, vt in robore & viribus, forma, honoribus, potentia & his similibus. Virtus autem, cuius finis est bonum, annexa simul & veluti extrinsecus affixa non habet: vtilitatem & suauitatem, sed sua natura illi coniuncta sunt, & ex seipso virentia ac mutua quadam conuersione recurrentia. Ita vt aliquod reuera bonū expers suauitatis & vtilitatis esse nequeat, neque vtilitas aut suauitas vlla reipsa sine honestate & virtute consistat. Qualis igitur est quarto libro memorabilium dictorum Socratis ratiocinatio: qui deprehensum esse ait, sapientiam quoque ipsam quibusdam detrimento fuisse, confirmans hoc exemplis Dadali & Palamedis. Quòd si sapientia eiusmodi est, vix aberit profectò, quin reliqua virtus vniuersa, & vnà cū hac honestū & laudabile, alio quidem tempore possit esse vtile, alio verò perniciosum. Sic diceret quispiam, eodem modo fortitudinem nocere illis qui proponunt sibi, potiùs pugnādo mortem se oppetere velle, quàm fugiendo salutem consulere. & Tragœdia inquit temperantiam Hippolyto mortem perquam miserabilem conciliasse. An perhibebimus sapientiam vel virtutem nullo modo esse perniciosam, verùm si quid triste aliquando eueniat, hoc ab alio externo & fortuito casu superuenire, & ne leuissimam quidem notam inurere sapientiæ & virtuti, siue honesto.

& laudibili: vt hæc sua natura non sint apta nata ad prauum aliquid in se recipiendum, aut ad præbendum ex se, tamquam materiam nocendi? An verò dicendum, quòd honestum & laudabile propter vtilitatem aut suauitatem non expetatur, quum nihilo tamen minus tale esse soleat? Atque quum per se non possit carere vtilitate & suauitate, si aliquando opinio seu existimatio bono & honesto viro insuaue aliquid incusserit, etiam hoc ipsum haud rectè in utile esse statuetur, & continebit delectationem quandam, quòd hac ratione, * tẽpore huiusmodi magis eluceat & illustrius fiat honestum & laudabile. An honestas & virtus omnibus suis numeris, vt dicitur, absoluta est, nec ab alio pender, & principium censetur: suaue autem & vtile sunt veluti in corpore annata quædã, & in stirpibus propaginae & ramuli quidam accrescentes. Principium verò per se expetitur, & ista ab hoc seiuncta nullius momenti sunt: Vt honestum & virtus tamquam fructus quosdam producant tam vtilitatem quàm suauitatem, consistat autem vt per se eligendum, & non propter aliud.

* an ex afflictione seu rebus aduersis, nam Græcè ἐκ τῶν ἀδελφείων.

Γ

Πῶς λέγει ὁ Πλάτων Θεαγίτῳ, τὸ κακὸν εἶναι ἀειπαίων ὅτι ὑπεναντίον τὴν ἀγαθῶν ἀεὶ εἶναι ἀνάγκη. ἢ ὅμοιον τῆτι ἐκεῖνοις οἷς δύο ψυχὰς ποιεῖ, ἃς ἓν καὶ τὸ ἄρχων διακόν ὡς περ ἀντίθεον, καθήκτα; πῶς δὲ συμφωνεῖ τῆτι, εἶνα εἶναι πατέρα καὶ ποιητὴν ἀπάντων, κατὰ τὸ αὐτὸ Πλάτωνα; ἀδιανόητον γὰρ εἶναι τὸ ὑπεναντίον τῶν ἐνέκτισται γὰρ δὴ ἐν τῇ τῆτι ἔτω δὲ ἡδὺ ἰδέ

f. 57°
Plutarch
ad Arist.

Α Δ Ε

ἐν ἑσά, ἀλλὰ πολλά, δύο γὰρ ἑνάδες, δυάδος ποιητικῆ·
 δὲ δυάς, προβλητικῆ τὴ ἀειθεῖ. τὰ μὲν οὖν θεῖα ταῖς
 ἡμῶν φιλοσοφούτων ἐξακρωσέσει, βῆλλον που ἀγνοίας
 ἐμπέπλεκται· εἰσὶ γὰρ ἐκείνη, οἶα παμπόλλας παρέχειν
 ἀντιλογίας καὶ ἐνστάσεις, τὰ βυλομένῃ δὲ λόγων ἐξετάσαι
 αὐταῖς. ἡμεῖς ὅ καθερῶν ἐν τέθεις δοκῶμεν καὶ ὑπολόγοισιν
 βαρῆ· μὴ ἐχρηστέαι ἐκείνης βεβαίαν γνώμην καὶ ὀπισθίμην
 ἀσφαλή πρὸς ἡμῶν θεῖων πραγμάτων. τὸ δὲ κακὸν βόταν
 ἐκ εἶναι, μὴ ὅτι γε αἰεὶ γηγοῖναι, φανερόν τῃ ἐνοήσαντι
 πῶ γένεσιν τῆ γὰρ ὄντος λύμη καὶ λώση, ἢ κακτα. ζήρησις
 τῶν τῆς τὰ γαθῆ ἐξέως καὶ ὀλεθρος τῆς βότας, καὶ εἰς τὸ
 μὴ ὄν πῶσις τὸ κακὸν ὑπαρχον, καὶ ἀν ἰσόλορον τὸ * ὄντι
 γένεσις πάποτε· ἐκ ἄρα αἰεὶ ἦν ἐδε τῃ ἀληθεῖ λόγῳ ὅστις τι
 ὄν τῇ βότα, ἀλλὰ τίς ἔστιν δὲ τῆς βότας εἰς ὀλεθρον οἰ-
 χομένοισι, ἔπειτα οἷον πυώδης τις ἀπόρροια καὶ φθορῶδες
 ἔκκεσμα τίς ὑγιαίνουσι τῆ σώματος μέρεσιν· ὅθεν ὅλα κακὰ
 ὄντι καὶ τῃ τῆς νόθου ὀνόματι σημαίνοισιν.

* ἴ. τὰ ὄντι

III.

Quid est quod Plato dicit in Theæteto, ma-
 lum esse semper? inquitens necessariò ali-
 quam contrariam vim semper esse bono. An si-
 mile hoc est illis quibus duas animas facit, vnde
 etiam duplex principium quasi contrarium nu-
 men quoddam aliqui deduxerunt? Verùm quo
 pacto cum his consentiunt, quæ eodem aucto-
 re Platone referuntur, vnum esse patrem & con-
 ditorem rerum omnium? nulla enim intelligen-
 tia comprehendi potest vnum quippiam vni es-
 se cōtrarium. erit enim & hoc vnum quoddam:
 illa autem ratione vnum non erit amplius, sed
 plura. Dux enim vnitates efficiunt duo, & hæc
 num

numerum producant. Res itaque diuinæ talibus exquisitis philosophantium disputationibus adhuc magis obscurata, & ignorantia tenebris involuta fuerunt. Sunt enim illæ istiusmodi certè quæ occasionem præbeant contradicendi & obiciendi ei, qui studet in has vera ratione inquirere, multiplicem. nos quoque videmur in his deprehendere manifestam confessionem, eos planè nullam firmam sententiam de rebus diuinis, nec vllam certam sciētiam habuisse. Quòd verò malum non sit aliqua natura per se, nedum illud semper fuerit, consideranti quid sit generatio planum fieri potest. Rei etenim deprauatio & labes, est vitium. Ergo quum malum sit priuatio boni habitus & exitium naturæ, & in illud quod non, lapsus, nunquam cum eo quod reuera est, tempore simul esse vllò modo potuit: non igitur semper fuit, neque secundum veram rationem aliquid sua natura est: sed eas res, quæ à sua natura in perniciem abeunt, sectatur tamquàm defluxus purulentus & excretio exitiosa in mēbris. Quo fit vt quæcumque mala sint, morbi appellatione significantur.

Δ

 Ἰὰ τί τὸ πλὴν ὄψιν διαπεφορμημένῳ ὑπὸ τῆς αὐγῆς παραμυθουῦτος τῆ ἐναντίου σκοτεινῷ τε καὶ μέλανος, μάλλον ἢ τῆ ἡδίσει χρώματος τῆ κυανῆ, ἢ τὸ αὐτὸ πάσχει πρὸς τὸ ἐναντίαν μέλιστα αὐγλῷ τὸ παχυνθὲν καὶ ἠμβλυωμένον ὑπὸ σκότους ὄμμα; τῷ γὰρ εὐθὺ λαμπρῶ τιμ προσάγειται, καὶ κίνδυνον ἐπιφέρει ἂν τῷ βλαβήσεται αὐτό. ἢ ἕσπε αὐγοειδῆς τῆς ὄψεως τὸ σκοτεινὸν

A

5

ὄψιν

ὠφελει διαλυθεισαν ἐκείνῳ ὑπὸ τῆς ἐπιπερχειτης ἕξω-
 -θεν αὐγῆς θεραπεύον, ὡς ἐναντιωμένη τῷ οἰκείῳ μέλανος
 τῷ ἄγαν λευκῷ τῆς αὐγῆς; ἢ γὰρ ἐναντία φῶς καὶ σκότος,
 ἐπεὶ μάλλον σέρισις τὸ σκότος. ἔχει γοῦν ἡ βεβλαμμένη
 πρὸς τῆς λευκότητος ὄψις, ἰαμὰ τι πλὴν ἐναντιότητά τ' μέ-
 λανος. τὰ δὲ σκότει ἐν ἔσιν, ἢ ἐδ' ὄλως ἐναντίον τὸ φῶς, ἢ
 ἐξ ἀπλῶς, ὡς δὲ εἰκται ἐν ταῖς κατηγορίαις· κάμπερ ἐν τῷ
 πρὸς ψυχῆς β', οἷον πανουργομένη τῷ σταγειεῖται καὶ φά-
 σκιντος δοκεῖν εἶναι ἐναντίον τῷ φωτὶ τὸ σκότος. μετὰ βολῆ
 μέντοι γίνεσθαι πάντως ἐν τῷ αἰέρι, τῷ λαμπρῷ ὅταν σκοτει-
 αῖν, καὶ τῷ σκότους, ἐπὶ τὸν λαμπρωθῆ. δεῖ τὰ τοῦ λυπηρόν τῷ
 αἶμα ὅτι ἐπισφαλές, τὸ ἐν τῷ σκοτεινῶν βλεπέσει ὄψις, ἐ-
 ξαπινάως αὐγῶν προσβάλλειν. πάντα γὰρ μετὰ βολαὶ τα-
 ραχῶδεις πῶς εἰσι, ἀλλῶστε καὶ ἐξαπινάως γινόμεναι.
 τῇ δὲ ὑγίανύση καὶ καθιερικήα ἔφει ποροφιλέσασιν καὶ
 ἐπίληδ εἰσάτων χρώμα τὸ κυανίζον, διὰ τὸ τὸ ἡμέρα σωάνην
 αὐτῶν, καὶ τὸ Γαλλῶν συμπλ. δι. καὶ διὰ τὸ φαινόμενον
 ὁμόχρου τῷ αἰέρος, ἐν ᾧ τὸ διαφανές καὶ παρὰ τὸ φησισι-
 κῆς τινος ἐνεργείας λαμπρῶνεται ἀπαυγάζον, καὶ ἀπικ-
 σία ταύτης σκοτίζεται ζοφύμενον.

IIII.

CUr visus, quum splendore dissipatus, à con-
 traria re, tenebricosa nimirum & nigra, po-
 tius quàm gratissimo colore cæruleo recreetur:
 non eodem modo afficitur obtusus & hebetatus
 à tenebris oculus erga contrariū maximū splen-
 dorem? Si oculus enim repentè lucido corpori
 obiceretur, periculum esset ne læderetur. An
 quum visus splendorem in se contineat, tenebræ
 illi conducunt, quòd labefactato ab extrinsecus
 aliquo illabente splendore, hæc mèdeantur tam-
 quam

quam aduersante sua nigredine candori nimio splendoris? non enim contraria sunt tenebræ & lumen, quoniam priuatio potius sunt tenebræ. Accipit igitur visus, à candore nimio læsus, remedium quoddam à contrario nigredinis. Tenebris verò aut non omnino contrarium est lumen, aut non simpliciter: cuius rei demonstratio extat in Categoriis, quamuis secundo libro de anima, tamquam callidè tergiuersando. Stagirita inquit, videri contrarias esse lumini, tenebras. Mutatio sanè prorsus in aëre fit, quam res lucida tenebris obscuratur, & cōtrà quæ tenebræ illuminantur. Eamq; ob causam molestum, & simul periculosum est, è tenebris iam emergenti visui, ex improviso splendorem obiicere: omnes enim, præsertim subito factæ, mutationes sunt quodammodo turbulētæ. Bene autem valentis & integro visui iucundissimus & maximè idoneus color est cæruleus, quia & paulatim ipsum secundū Galenum cōtrahit, & quia similis color apparet in aëre, in quo pellucidum cū præsentia efficacitatis cuiusdā videndi illustratur, splendorēque de se mittit, tum huius absentia obscuratur & obducitur caligine.

V.

Quare præstantes virtute & sapientia viri, sepenumero aut tristem aliquem finem vitæ sortiuntur, aut liberos relinquunt degeneres? Nō est autē hoc obscurū, sed pluribus exēplis illustre. An de liberis id dicendū est, quod & alij & nos collegimus, magis eminere vitia sobolis

ob

ob virtutem parentum? An de utroque perhiberi possit, hoc accidere naturali quadam in terris rerum omnium quasi fluxione, quum nihil eodem loco semper permaneat? Mouentur, currunt, volant, vagantur cuncta. mutatio autem semper fit in contraria. Potentia igitur & superbia, in humilitatem & inopiam conuertitur: vires in imbecillitatem: nobilitas atque dignitas & splendor, in obscuritatem, dedecus, ignominiam: atque, similiter, de ceteris quærentes, rem se habere reperiemus. Non aliter atque iuuentam in senectam, & pulchritudinem ac venustatem in deformitatem atque turpitudinem; & habitum corporis præclarum, in prauum mutari necesse est. Quædam autem causæ talium euentuum ostendunt se latentes in hominum ingeniiis, & eminentes de consiliis ac actionibus. Cyrus maior vrgens fortunam, & fretus felicitate qua adhuc fuescit, neque admonitus Cræsi casu, in suum ipse se exitium præcipitavit, si vera narrantur ab Herodoto. Pausanias Lacedæmoniorum rex, qui Persas deuicerat, scelere etiam conceptæ proditiõnis se alligauit. Quid Ajax? nõne fabulæ tradunt impiæ audaciæ eum pœnas dedisse? idem Achillem atque huius filium Neoptolemmum, vel sceleris conatus, vel temeritatis impulsus evertit. Atque, vt ad propiora veniamus, nõne Pompeiũ fiducia potentiæ, nõne Cæsarẽ contẽptus aduersariorum perdidit? Atque est in his omnibus euidentis vis quædam diuinæ animaduersionis, quæ refutat atque deiicit elata & eximia: cui ipsius naturæ ordo ac dispositio seruit. Itaque &

alijis

aliis vaticinationibus prædicuntur sæpe talia e-
uenta, & quum in lucem prodiit aliquis, notatur
ea quæ acciderent, dato debeant. Hæc omnes volūt
commonefacere, vt sapienter rebus prosperis

Contrahant vento nimium secundo Turgida vela;
vt ait Horatius: vtq; cupiditates & in primis ob-
scenas libidines refrenent. Quod si Hercules fe-
cisset, nõ dedisset occasionem mortis suæ vxori
amantissimæ viri. Et accusatur Ciceronis in ad-
uersarios nimis acerbum & importunū odiū, &
in senectâ vltima ambitio; quemadmodum De-
mosthenis opulentia & gloriæ infinita auaritas.
Incidit autem horum cursus in quasdam fatales
gubernationū mutationes, quibus temporibus
ea accidere consueuerūt, quorum pleraque sunt
inexplicabilia, quū illæ quidem calamitosæ sem-
per & cruentæ esse soleant. Vnum autem est
præceptum eximium & optimum, Maroniani
verius,

Discite iustitiam moniti, & non temnere diuos.

--probos enim & bonos

Amore complectens, malos odit Deus;
secundum Sophoclis sententiam. Atque hæc
& his similia ratio cogitatioque humana potest
comminisci: sed diuini consilij cognitio alia etiã
demonstrat. Nam optimos & sanctissimos viros
in hac vita & terris affligi, excruciarî, indigna
morte interimî constat, neque semper bonis be-
ne esse, malis male. Quod accidit voluntate &
iudicio æterni Dei occulto & ignoto sapientiæ
hominum; de quo differitur & explicatur veri-
tas in Ecclesia filij Dei Domini nostri Iesu Chri-
sti,

sti, neque istarum maximarum rerum tractatus
hoc loco inculcandus fuit.

\triangle Ἰὰ τί τὰ τῶν φρονίμων μὲν καὶ ἐπίμων ἀνδρῶν
 γεννήματα εὐερίσκονται ὑπάρχοντα ὑπόμωρα πολ-
 λάκις· τῶν ἰδιωτῶν δὲ καὶ ἀνοητοτέρων τὴν αἰλίον ἐκ ὀλι-
 γάκις τῇ εὐφροιά διαφρέπθωσι; ἢ ἢ αἰτίαν τῆ ζήτημέ-
 νου ἀποδέδωκεν ὁ Ἀφροδίσιεύς; ἢ καὶ λογικώτερον ἂν τις κα-
 δὸς τρόπου ὑπολάβῃ, συμβαίνειν τὸδε ἕτω πως, διὰ τί μὲν
 κοινῶν τῶν ἀφροσύμων πωραγμάτων κατάστασι καὶ τύ-
 χου; πρῶτον γὰρ ἤρεσε δὴ τὰ αὐτῇ, εἶναι τῶν παίδων τῶν
 πλείονας κακίους, παύρις δὲ τε πατρὸς ἀρείους. ὅταν δὲ τῶν
 πολλῶν εὐγενῆς τι καὶ ἀνόμοιον τοῖς τεκῆσι τέκνον γέννηται,
 δοκεῖ τῶν εἶναι θαύματος ἀξίον, ὡς περ ἄλλοι· ὃν τῶν ὀ-
 φθῆς μὴ τοιαύτης φυτεύειν. ὅτι δὲ τὸ χυδαῖον ἀπειρον τῶν ἀ-
 εθμῶν, καὶ οἱ φαῦλοι τῶν ἀκαθάρτων ἀνεκφράστως πολ-
 λαπλασιοῦ· ὥστε τὸ ἐν ὀχλῶ πολλὰκις συμβάν, παραβαλ-
 λόμενοι εὐκείναι τῶν ὀλιγάκις. εἰώθησαν ἄρα τῶν τε φρονί-
 μων καὶ τῶν ἀφρονεσέρων παῖδες γίνεσθαι ποτὲ μὲν καλοὶ,
 ποτὲ δὲ ἀνόμοιοι τοῖς γεννήσασιν. εἰ γὰρ τὸ δυσγενῆς ὅτι
 τὸ φαυλότερον αἰεὶ δόποιο χωρήσκειν, ἕτω δὲ τέλος τῇ κα-
 κία ὁ βίος ἀμαυρωθεῖν ἂν. ἐνίοτε τοίνυν ἐκ τῶν τε φρονί-
 μων καὶ τῶν ἀφρόνων γεννῶνται παῖδες ἄφοι καὶ μὴ ἄφοι·
 ὡς περ τῶν ἀγαθῶν κακοὶ, καὶ τῶν καλῶν ἀγαθοί·
 τὸ δὲ γινόμενον ἐν τῇ σύγκλυστι μὲν πληθύνει, πρὸς τί μὲν ἀ-
 ρετῶν ὡς ἄλλοτριαν εἶναι δοκῶσαν, μᾶλλον ἐκλαμβάνε-
 ται, περιεβλεπόμενον ὡς δὴ ἀπάνειον· ἐν δὲ τοῖς ὀλίγοις, κα-
 λοῖς τε ἔσι καγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσι λεγομένοις, πρὸς τί μὲν
 κακίαν τὸ αὐτὸ ἀνίκει, δόποιο σφερόμενοι ὡς ἀσύμφωτον. ἐκ
 ἤτων ἄρα ἀφρονας μὲν γινώσκειν οἱ ἀφρονες τῶν φρονίμων,
 καὶ οἱ φρόνιμοι φρονίμους, ἢ περ οἱ μὴ τοιαῦτοι. τὸ δὲ ἐναν-
 τίον τῆς ὑπολήψεως ἐκ ἐὰν τὸ ὁμολογῶν καθοραῖσθαι ἄλλως-

τε Ἐφ' φρονίμων ὀλίγων, τῶν δὲ μὴ φρονίμων πολλῶν ὄν-
 ται, καὶ διαμεῖναι ὀφειλόντων. Διαπορήσειεν οὐδ' τις ἴσως
 αἰεὶ ἀληθῶς εἰρητῆς, ὅτι πολλοὶ μωροὶ φρονίμους ἀγαν τί-
 κτωσι. πολλοὶ γὰρ μωροὶ εἰσι μὲν καὶ πολλοὶ ἢ ἀνάλογον πα-
 ρήθει γενῶσι φρονίμους. ὡς αὐτῶς Ἐ εἰπεῖν εὐδ' ἔχει, ὅτι
 ὀλίγοι ὄντες οἱ φρόνιμοι, ἐκ ὀλιγαίης γυνῶσιν ὑπομάρης,
 ἢ γου κακίης ἰαυτῶν, ῥεπέσης δηλαδὴ τῆς γυίσεως ὅπῃ
 τὸ φαυλότερον, ἀλλ' ἢ περὶ ῥάσης ὅμως τῆς φύσεως παν-
 τελῶς αἰσθῆναι ἐν αὐτῇ τὸ γενναῖον, καὶ σφειζέσης διάτι-
 να κρείττω τέκνωσιν τὸ αἰεὶ λαβῶμενον, ἄλλως δὲ καί ποῖς
 ἄλλως, κατὰ τὸ εὐτυχέστερον ἢ ἀτυχέστερον τῆ παρόντος
 αἰεὶ βίης.

VI.

Q Vi fit quod sapenumero virorum pruden-
 tum & clarorum reperiuntur stolidiores fi-
 lij, quum rudes contra & imprudentiores non
 raro liberos generent ingenio multo excellen-
 tioribus & præstantiore, quàm sunt illi, præditos?
 An huius quæstionis causam reddidit Aphrodi-
 seus? An etiam eruditiùs quispiam non abs re
 coniiiciet, hoc euenire tali modo, propter com-
 munem rerum humanarum constitutionem &
 sortem? Primùm enim huic nimirum visum fuit,
 plures liberos esse deteriores, & paucos patribus
 præstantiores: quo fit vt miraculi instar habea-
 tur, si è vulgo generosum & suis parentibus dis-
 similem natum conspicimus, quemadmodum à
 ratione abhorrens, non similem esse sapientibus
 ipsorum progeniem. Vile autè vulgatúmque quod
 est, numero infinitum est: sùntque leues & im-
 probi bonis & honestis quàm dici possit plures.

vt id quod in multitudine sapius accidere solet,
 in comparatione raro euenire videatur. Liberi
 igitur tam intelligentum quam insipientum, in-
 terdum suis procreatoribus similes, interdum
 dissimiles esse consuevere. Quod si ignobile &
 prauum continuò in peius ferretur, tandem ita
 tota vita obruta vitiis ad nihilum redigeretur.
 quamobrem aliquando sapientes & insipientes
 liberi etiam generantur tam à sapientibus quam
 insipientibus: sicuti boni à malis, & è contrario
 mali à bonis. Natum autem in promiscua multi-
 tudine, ad virtutem, tãquam alienam ab hac ma-
 gis refertur, quoniam in admiratione ceu rarum
 & inusitatum est: in paucis verò (qui dicuntur
 boni & honesti, virtutis studiosi & æquitatis a-
 mantes viri) eadem ratio est vitij & improbita-
 tis, quæ vt inconsentanea auersari in illis homi-
 nes solent. Nihilo igitur minus sapientibus insi-
 pientes procreant tales, quales ipsi sunt, insi-
 pientes similiter sapientes potiùs quam insipientes.
 Contraria verò opinio non finit id quod con-
 sentaneum est perspicere, in tanta præsertim pau-
 citate sapientium & turba insipientum, quæ semper
 fore & durare debeat. Dubitauerit autem fortasse
 quispiam, an rectè dictum sit, quòd multi fatui
 admodum prudentes procreent. nam multi qui-
 dem fatui reperiuntur: sapientes autem ita multi,
 vt illis consentanea ratione respondeant, non
 nascuntur. Similiter rectè dici potest, paucos nu-
 mero sapientes, non rarò generare stolidiores
 aut peiores quam ipsi sunt, vergente videlicet ge-
 neratione ad deterius, nõ tamẽ natura abiiciẽte
 omn

omnem curam, neque sinente extirpari id quod generosum & præstans est, & confirmante per quandam meliorem procreationem, quod est corruptum & mutilū; aliis quidem temporibus aliter, secundum feliciorē seu infeliciorē huius præsentis vitæ conditionem.

Z

 Ἰὰ τί σωματῶδες τῆς φωνῆς ἔσσι, καὶ τῆς φασκόντες εἶναι ταύτην ἀέρα ἐχηματίζομενον πῶς ἐφιρόμενον διέρχεται ὁμως ἐκεῖνη τὰ στερεὰ, τῆς ὀφείας ἀδωατύσης τὸ τοιοῦτον, ἥτις δοκεῖ δυνάμεις εἶναι αἰσώματος ἢ καὶ στερεὰ, ἀν ὡς διαφανῆ, ἢ ὄψις δίδουσι, ἀλλὰ πῶς τίτι νῦν ἐκ ἐρήσεται. ἢ δὲ φωνὴ ἢ δοκεῖ διέρχεται τὰ στερεὰ, ἀλλὰ διὰ τῆς διεσπύκτων που τινῶν καὶ ἀνεργότων ἐσπίπτειν, ἐν τῷ ἀέρι ἀρχισα διαδραμύσα, καὶ παντοίως ἐλιγμοῖς σφρομένη, ὅπας τε καὶ πύλας ἢ καὶ ὄψις ὑδρορρόας τινὰς ἐκτῆσα, διὰ ἂς ῥέουσι τοῖς ὡς ποροβάλλη. διὰ τὸ τοιοῦτον ὡς ἀποπιλοῦντες, καὶ βροτῆς ἐὰν ὅτε ἐκ ἀκύνσιν. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς κηρὸν δεψήσας, καὶ ἀλειψόμενος ὡς τὰ ἑτάριον, φωνῆς τὴν σφίρηνων ἀνηκῆσας ἐποίησε. τὸ τοιοῦτον εἰκα ἀμαθῆστρον, ἀλλὰ ἀφῆστρον ἴσως ἐκτίθησι πῶς αἰτίαν τῆς ἐντὸς τῆς οἴκων ἀκύνσας τῆς φωνομῶτων, ἢ περ ἀλέγει ὁ Ἀεζοτέλης πῶς ἢ εὐθυαείας καὶ τῆς πόρων. ἢ συχωρήσει δὲ ἂν τις ἴσως ἢ δὲ τὸ ῥηθὲν, σωματῶδες ἢ τῆς φωνῆς, καὶ εἶποι ἐκ τῆς σκοπῆς, καὶ τὸ Ὀμηροῦ, μυθόμενος, ὅτι ἢ φωνὴ, ἀπλῶς ἢ τῶ φάναξ, καὶ σωματῶδες τι τῆς ἀέρος, ἀλλὰ πληρὴ τῆς ἐκ ἐνέργειας ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται τὸ κινητικὸν τῆς τῆς ἀκοῆς ἀμῆτηρία.

VII.

Quamobrem vox, quum sit corporea, secundum eos qui definiunt hanc esse aërem quodam

B

dam

dam impetu conformatum, penetrat solida corpora, quod à visu, quæ tamen putatur esse facultas expers corporis, fieri nequeat? An etiam per solida corpora, si ea pellucida fuerint, visus transit? Verùm de hoc iam nobis non erit sermo. Vox autem non videtur solida penetrare corpora, sed per quædam dissita alibi & aperta irrumperere, quæ celerrimè in aëre circumcurrès & variis gyris conuersa, rimas & foramina, vel etiam quædam veluti canales quærit, per quas fluens auribus tandem inferatur. Atque ideo qui aures obstruunt pannis, aliquando tonitrua non audiunt. Vlysses verò ceram molliens, oblinensq; ea aures fociorum, perfecit ne vocem Sirenum illi possent percipere. Quod etsi minus eruditum, euidentiùs tamen fortasse causam explicat quare intra domus clamitantium voces exaudiantur, quàm ea quæ Aristoteles de rectis lineis & de poris tradidit. Fortasse etiã illud, quòd vox sit corporea, quispiam non admittet, & non absurdè fabulans, secundùm Homerum perhibebit vocem, ita simpliciter loquendo, non corporeum quiddam aëris, sed plagam eius & ictû, atque efficacitatem esse in ipso, cuius effectio sit illa sensus audiendi commotio.

VIII.

CVI memoriam quidam amiserunt, qui in illa horribili pestilentia Athenis, quæ libro secundo Thucydidis describitur, non interierunt? An causa est in promptu: quum origo fuerit morbi cõceptum in cerebro virus, vnde manasse per

perhibetur malum in totum corpus. nam, vt interpretans Thucydidem fecit Lucretius,

Principio caput incensum feruore gerebant.

Fuit autem ingens illa putrescentis humoris fœditas & vis caloris. Animus verò, non modò sentiendo ea quæ extrinsecus obiiciuntur, sed cogitando quoque & reminiscendo vt cerebri valis tamquam officina seu instrumentis, experiundo est compertum. Itaque in quibus illud aliquo casu perturbatur, siue foris quâto capite & impacta plaga, seu intus collocaione dispositioneque cerebri commota & confusa, eorum sensus memoriæque & intelligentia debilitatur, & labefactata læditur. Memoriam autem affligi potissimum constat, si violetur posterior cerebri ventriculus vbi ea continetur, quæ quasi appendicula cerebri, *παρεγκεφαλις* vocatur. id quod tū accidit in illo æstu febris & siccitate maxima intelligi potest. Naturali enim tam calore quàm humore absumpto, necesse est aliū nō naturalē existere. Itaq; quum senū corpora naturali humore deficiantur, mucò & pituita abundant: & in iis quæ putrescunt atque exulcerantur, calores sentiuntur vehementes. Vtroque autem, & calore & humore alieno, cerebrum magnis incommodis affici, & inde grauiter laborare solere, est perspicuum; quū neque siccitas neque calor nimius procedere operum in hoc animi effectiōnes patiatur, sed in altero omnia hæreant impedita, in altero diffluant & vagentur. Quapropter cur in illa sœua Athenis pestilentia, superstites ceperint etiam quosdam, vt idem fecit Lucretius.

tius,

*obliuia rerum**Cunctarum, neque se possent cognoscere vt ipsi.*

Causa minimè videtur esse obscura; neque de his plura dici necesse est: præsertim quum omnium febrium afflictationes memoriæ noceant, & huius quasi aciem reddant hebetiorem.

I X.

Quare per oculos libidines intrare in animum, & per aures indignatio dicitur? An hoc verum non est? Nam & ad conspectum indigni facinoris, animi commouentur; & lasciuia atque obscena dicta, turpes cupiditates excitat. Sed compertum omnino est verbis admodum irritari animos. & facillimè enim atque celerrimè auditus afficitur, & huius sensus quasi initiis animus mirificè percellitur, vt subito strepitu sonituq; vehemètiore obiecto, fieri scimus, & magna est vis orationis penetrabilis quæ in animos hominum sensus. hæc autè per aures ad intelligentiam peruenit. Ideo scripsit Herodotus, habitare iram in auribus. etsi, vt verum fatear, animum ille potius in auribus collocat, vt orationem plurimum in vtramque partè valere ostendat. Sic enim in Polymnia increpans Pythium ait Xerxes, *Planè igitur scias, in auribus animum habitare: qui commoda audita oratione, voluptate corpus complet, cōtraria autem tumescit.* De oculis autem, ait poëta hos esse in amore duces. & ἀρχὴ perhibetur τῷ ἐράν, ἢ διὰ τῆς ὀφθαλμοῦ ἰδούνη, in nono Nicomacheorum. in Hippolyto etiam sic compellat Amorem chorus, ἐρως ἐρωσός καὶ ὀμμάτων εἰσέσεις πόθον εἰς ἄγων γλυ

Plutarch.

συμποσ. β' τῷ δ'.

Πολυμ.

γλυκεῖαν ψυχῆ χάριν. Et de Helena sic Theocritus,
 τῆς πάντες ἐπ' ὄμμασιν ἡμεροί ἐντι. Sanè amores vi-
 dētur nō tā illius qui postea amat, quàm eius quē
 amat aspectu exiltere atque gigni. Quum per
 huius oculos non solùm species in alterius ani-
 mum quasi influat, sed acies etiam intuentis pe-
 nerret & traiciat se in eius, quem intuetur, ani-
 mum. Nam visus est acerrimus sensus. Et perhi-
 bentur itinera quædam esse pulchritudinis, ocu-
 li: vt in poematio quod Musæi nomine extat,
 ὄφθαλμὸς δ' ὄδος ἐστίν. Ista autem vi oculorum fit,
 vt vitati, aliorum qui spectant ipsos quoque vi-
 tiēt: & quorundam traditur ea vis inesse oculis,
 vt aspectu interficiant suo. de quibus alia scilicet
 schola explicanda iam esset, nimirum veneficij
 oculorum, quæ sunt Plinio fascinationes; quam
 habere nunc non est visum.

ὁδὸι κάλλος
 οἱ ὄφθαλμοί.
 Max. Ty-
 rius.

X.

Quare de somno excitati sentiunt debilita-
 tionem membrorum? an quia in somno
 quum cibus concoquatur, intrò adducitur & in
 ventrem cogitur calor, quo fit vt exteriores par-
 tes fiant languidiores? Ideo & motu agitatione-
 que & porrectione membrorum tam homines
 quàm ceteras animantes vigorem recolligere
 videmus. attrahit enim motus calorem.

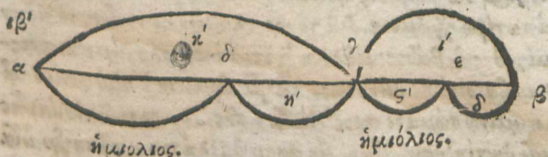
Δ Ε Κ Α Σ Β.

Α.

Τὸ νοῦς καὶ ἡ διάνοια· καὶ πότερον καὶ πῶς διαφέρουσιν· ὅτι μὲν ὁ νοῦς καὶ τὸ νοῦσαι, ἢ τε διάνοια καὶ τὸ διανοεῖσθαι τὸ αὐτὸ σχεδὸν σημαίνει παρ' Ὀμήρω καὶ τοῖς παλαίοις δεκνύναται ἔργον ὅσιν ἐδέν. οἱ δὲ ἐκ τῶν πορωτέρων, ὡς περ ἀπ' ἀνεξεργασίου καὶ ἀρχαϊκῆς ὑπολήψεως κατασκευάζοντες λόγους τινὰς ἀκριβεστέρας καὶ σωφειδέτερας τὸν μὲν νοῦν ἀρχαῖα ἐποιοῦντο πάσης διανοητικῆς διωλέμειως καὶ ἐνεργείας, ἥτις ἐδρα τις, ὡς εἶκος, τῶν αἰτιῶν ποροσηγορέουσι, καὶ τῆς ψυχῆς πορωτή καὶ ἐσχάτη φυσίσις. πορωτή μὲν, ὅτι τῶν πορωτῶν εἰδῶν περιληπτικὴ καὶ σωφεικτικὴ· ἐσχάτη δὲ, ὅτι ἐπὶ αὐτῶν καὶ σπεύζει πάντα ὅσα ζωτικῶν ἢ ὑρετικῶν ἢ καὶ λογικῶν ἔχει κίνησιν. καὶ περαιτέρω χωρεῖ ἐδέν. ὅσα ἢ πορωτέρω ἀφέστηκε τι τῶν ἀρχαῖα νῦν, τόσῳ γίνεται βράδιον καὶ νωθέστερον καὶ βλακικώτερον. γραμμικῶς ἢ ταῦτα ἀποδείξαι ἐπειράσθη ὁ Πλάτων ἐν τῇ ζ' τῶν πολιτειῶν ἔτιω πως, καθάπερ ἡμεῖς ἐξεθῆκαμεν. ἐκκείδω γὰρ γραμμὴν εὐθεῖαν ἢ α β σ', καὶ τετμήσω ἀνίστως καὶ τὸ γ ἐν λόγῳ διπλασίονι. καὶ αὖθις τὸ α γ τετμήσω ἐν τῷ δ, ἔτιω πως ὡς εἰ α δ λόγον ἡμιόλιον ἔχειν πρὸς τὸ δ γ· καὶ ὡσαύτως τετμήσω τὸ γ β καὶ τὸ ε, ὡς τε γενέσθαι καὶ τέτι τῶν τμήματος λόγον ἡμιόλιον. ἔσαι τοίνυν ὡς α δ πρὸς τὸ γ ε, ἔτιω καὶ δ γ πρὸς τὸ ε β· καὶ πάλιν ὡς α δ πρὸς δ γ, ἔτιω καὶ γ ε πρὸς ε β. προσκείσθαι ἢ καὶ ἀειθμοὶ ἔτιω πως· τὸ μὲν α γ συγκείμενον ἔσω ἐξ ε β καὶ η, ἔξει ἄρα τ' κ. τὸ ἢ γ β ἐκ τῶν ε καὶ δ, ἔξει τ' ι. ὃ ἢ κ διπλασίον πρὸς τὸν ι, ἢ ο τ' ε β ἡμιόλιος πρὸς τ' η, καθάπερ καὶ ε πρὸς τ' δ.

Καὶ ὅτι μὲν πλὴν α γ νοῦν καὶ ὄντα ἦτοι ἔστιαν ἐφίσησιν ὁ Πλά

διπλασίων.

ὁ Πλάτων. ὅτι ᾧ πῶ γ β, δόξαν κὶ γνόμενα. ἐτι ᾧ, πρὸς
 μὲ νοῦν ἀνίκειν πως βέλεται ἐπισήμῳ κὶ διάνοιαν. πρὸς
 δόξαν δὲ, εἰκασίαν καὶ πίσιν. ἵνα ἦ ἢ α δ, ἐπισήμη. καὶ ἦ
 δ γ, διάνοια καὶ ἦ γ ε, πίσις. καὶ ἦ ε β, εἰκασία. ὡς εἶναι
 ὡς ἐπισήμῳ πρὸς διάνοιαν, ἔτω πίσιν πρὸς εἰκασίαν καὶ
 ἐναλλάξ, ὡς ἐπισήμῳ πρὸς πίσιν, ἔτω διάνοια πρὸς
 εἰκασίαν. ὁ μὲ οὐὲ ἀνθρώπινος νῦς ὡς περ τῷ θεῖν ὁμοί-
 τητα τινα ἔχων, ἐξ ἀρετῶν τι καὶ μέγα χημά ἐστιν, πῶ δὲ
 τῶν ἀδύσεων κὶ τῶν ὀρέξεως ἀρχῶν τῆς ἐν ἀνθρώπῳ νοῦ-
 σεως, οἷον ἀμαυρὰν ἐκλαμψιν ἠγχιτέον εἶναι, ἔντε πῶ ἀν-
 θρώπῳ κὶ ἑτέροις τῶν ζώων. τὰς γοῦν διαφορὰς τῶν πέν-
 τε ~~δυνάμεις~~ δυνάμεις, πρὸς ἕνα ἀρχὴν ἵνα, ἐφ' ἧς ἢ ἀ-
 θησις κινημένη γήσεται ἢ δὴ, ἀναφέρεται ἀνάγκη. καὶ ἦ μὲ
 τῶν σωματῶν γνώσις ὑποπίπτει ταῖς ἀδύσεσι, πολλῶν γε
 αὐτὰς ἐς μακρότητα ἐκφευγόντων, τὸ δὲ τῶν νοητῶν ὡς περ
 ἐν κατόπτρῳ ἐμφαινόμενον, ὁ Πλάτων διάνοιαν, οἰονεὶ δευ-
 τερόν τινα νοῦν ὠνόμασεν, ὅ καὶ ἄλλοι πλείστοι ἐπικολέ-
 θησαν. καὶ αὐτὴ ἢ γνῶσις τῶν μαθηματικῶν εἶναι ἔδοξε. ᾧ
 δὲ πῶ ὄντι νοητῶν κειτῆριον ἐν ἐστὶν ὁ νῦς, ὅτι τῶν νοημέ-
 νων ἡ δὲ μία διαφορὰ. τὸ γὰρ τῶν ἰδεῶν κὶ τὸ ἐν καὶ μόνον,
 διαφορὰς ἐκτός ἐστιν, ὅτι καὶ πλήθους ἢ γὰρ μονὰς ἀειθμόν
 μὴ ποιεῖ πρὸ τῆς ἀπειρᾶ δυάδες ἀφασί. ὡς ἢ ἢ ἀει-
 θμητικῆ, καί περ ἀυλοῦσθαι ἢ τῆς ἀληθείας ὅμως καὶ τῶ
 ὄντος κὶ τὸ ποσὺν ὁπολιθάμεθα, ἔχῳς ἐπισήμη ὅτι τῶ
 νοῦν ἀναφέρεται, ἀλλὰ πῶς διακοπτικῶς ἐστὶν ἀρετῆς, ὡς-

B. A. πειρ

περ καὶ τὰ γεωμετρύμενα, τῇ διανοίᾳ μᾶλλον ἔτι τῷ νοῦ
 ἀπωτέρω γηόμενα, διὰ τὸ προσλαβεῖν ἐν τούτοις τὸ ποσὸν
 μέγεθος καὶ βάθος· μᾶλλον ἢ ἔτι τὰ ἀλογύμενα, προσ-
 λαμβανομένης κινήσεως. τὰ γὰρ ἁρμονικὰ τὴν φωνὴν πρὸς
 κινουμένῳ σώματι προσιδέντα, τῆς διανοητικῆς ιδιότητος
 καὶ ἐκτίπλισιν, ὅταν, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων, πέπηγην ὡς
 πρὸς ἐναρμόνιον φορὰν, θηρευομένης τινὸς ψόθους καὶ φω-
 νᾶς καὶ ἤχους, καὶ προσηθεμένῃ τὰ ὡς τοῦ νοῦ. φατέον γὰρ ἢ
 τοιοῦτον οὐ τῇ διανοίᾳ καθικέσθαι τοῦ πράγματός, ἀλλὰ
 τῇ ἀσθήσει ἐπιλαβέσθαι, ὡς περ δὴ εἶ τις ἀστρονομῶν ἀνακύ-
 πτοι ἀνω. ὣς οὕτως οἰοῖτο καθισταθῆναι τὴν πρὸς τὰ οὐράνια
 ἀλήθειαν, οὐχ ἠγητέος ἐκεῖνος γε νοῆσαι τὸ ὄν, ἀλλὰ κα-
 θορᾶν τοῖς ὀφθαλμοῖς ποικίλματα τινα τοῦ ὁρατοῦ. ὅθεν
 ἢν τις ἀφαρῆ φωνὴν μὲν τῆς κινουμένων, κίνησιν ἢ τῆς στε-
 ρεῶν, βάθος ἢ τῆς ἐπιπέδων, μέγεθος ἢ τῆς ποσῶν, ἐν αὐ-
 ταῖς ἤδη γενήσεται ταῖς νοηταῖς ἰδέαις, ἀναβαρῶν τῇ δια-
 νοίᾳ ὅπῃ τὸ πρῶτον καὶ ἔχατον νοῦ· οὔτε γὰρ ἀρχὴν ἐπέ-
 ραι, οὔτε πέρας ἄλλο ὅστιν εὔρειν τῆς ἐν τῇ ψυχῇ διακει-
 νομένων καὶ συγκεινομένων. ἐκ ἑστὶ δὲ, οὐδὲ λέγει· ἐξ ἰδέ-
 νοια ἢ τῆς ὀρέξεως καὶ τῆς ἀσθήσεων ἀναφορὰ· ἄλογος γάρ
 πως καὶ ὀρμητικὴ αὐτὴ μόνον· ὅπερ δὲ ἐννοία, ἐκεῖ καὶ λο-
 γισμὸν εἶναι δεῖ. τί γὰρ καὶ πῶς ἐνοήσῃ τις ἂν μηδὲν λογι-
 ζόμενος; ὅτι δὲ λογισμὸς κυρίως τὸ πρακτῶν καὶ ἐνδεχομέ-
 νων ἄλλως ἔχειν, φανερόν. δόξα δὲ τῶν λογισμῶν ἀκολουθεῖ
 μάστιγα. ταῦτῃ γὰρ ἐκεῖνος ἔχει οἶον σείριγμα. τὸ ἢ βε-
 βαιοτέρως καταστάτων καὶ ἐναργέστερον φαινομένων, ἢ πί-
 σις· καὶ τὸ μὴ βιάτων ἀλλὰ πλανωμένων ἔτι, ὡς ἀδηλα εἶ-
 ναι, ἢ εἰκασία ἢ ἡρωὶ ἀεὶ εἰκόνες. τοιαῦτα τὰ Πλατωνικὰ,
 θεωρίαν μὲν ἔχοντα ἐκ ἀνελεύθερον οὐδὲ ἀνηθῆ, κομφότε-
 ρα δὲ πως καὶ τοῖς πολλοῖς ἥτιον εὐσύνοπτα, οὐδὲ πρὸς τὴν
 τῆς ἀρετῆς χεῖσιν καὶ βίον ἀποδιδόνον μετὰ ἄλλῃ ῥοπλῇ ἔχον-
 τὰ, ἢ ἀμῶς δὲ τοῖς τῆς φιλοσοφίας ἀλλότρια, ἐν δὲ ἀνάξια
 τῆς

ἤδ' ἔλλογίμων καὶ ἐμμέσων πραγμάτων τε καὶ διαλέ-
ξεων ὧν πέρι τοῦ νυνὶ διαλεχθῆναι μετρίως ἂν ἔχοι.

Ζητήσεται δ' ἴσως φιλομαθῶν τις ἔτι, διὰ τί πρὸς τὰδε
ἰ Πλάτων ἢ ὁ Πλατωνικός Σωκράτης εὐθείας γραμμῆς
ἐκθέσει ἐχρήσατο, καὶ ταύτης δὴ μιᾶς καὶ συνεχῆς δοκεῖ ἄ-
ρα αἴτιον τῆς ἐκθέσεως τὸ τῆ αὐτῆς δόγμα, ὅτι τῶν
ὄντων ἀφ' ἐνὸς ἢ ἀπόδος συνεχῆς ἐκινωμένη, δι' ὁμοιότητος
καὶ ἀλληλεχίας τῶν δευτέρων ἀπὸ τῶν πρώτων αἰεὶ ποιοῦντων,
κενὴ ἢ ἐξ ἐνὸς τὰ ὄντα διεύρουτος, καὶ αὐτὴ ἐκ εἰκάφα τινὸς
καὶ ἀδιοείσω φορᾶ τῆς δεκάκεϊσε καθάπερ ἀπὸ ὄντων, καὶ ἰσά-
δημοκρίτεια. Ἐταῦτα δὲ ἢ δὴ παρατείνε' ὅτι πῶς Πλα-
τωνικῶς ἐκκεῖτον καὶ ἀπόρρητον ἄφ' ἑαυτοῦ, ἡμῖν μὲν ἐδα-
μῶς εὐγνωσῶν ὑπάρχον, οἱμα δ' ὅτι γ' ἐξ ἑτέρω παν-
τάσασι καταφανῆ πολὺ ὀξυωπεσέρω ἐμὲ ἢ ἔτι τ' νοῦν ἢ πῶς
διανοίαν ὄντι. καὶ διὰ ταῦτα κείδω αὐτῆ ἄρα ἔτι γ' ἐν μέσῳ
ὡς ἄθλον ἀκρεβέσιρας ἐπισήμης καὶ πεινοίας διαρκεσε-
ρας, καὶ ἡμεῖς πρὸς τὰ εὐκαταληπτότερα καὶ οἷον τρανώτε-
ρα πραγματευώμεθα.

DECURIA II.

I.

Quid mens, quid cogitatio? & utrum ac qua
ratione inter se hæc differre putandū? Men-
zem quidem seu intelligentiam, atq; intelligen-
te, & cogitationem atq; cogitare eadem prope-
modum apud Homerum & alios veteres signifi-
care, non est laboriosum ostendere. Alij autem
hanc opinionem priorum tamquam minus ex-
cultam & priscam elaborantes disputationibus
suis accuratioribus & magis eruditis, mentem fe-

cerunt omnis facultatis & actionis cogitandi principium, quæ sedes scilicet quædam causarum nominata fuit, & prima ac vltima animæ natura. prima quidem, quoniam primarum formarum capax est & eas complectitur: vltima autem, quia super ipsam stabiliuntur omnia, quæcumque vel vitæ, vel appetitus, vel etiã rationi motum habent. Nec procedere vlteriùs licet: ac quo longiùs recesserit quippiã ab illa principali mente, eò fit tardior, magis que torpet & est ignauius. Hoc demonstrationibus Plato probare mathematicis septimo libro de Republica conatus est, hoc quodam modo, quemadmodum nos exposuimus. Describatur enim linea recta AB , & secetur in partes inæquales in C ratione dupla. & rursum AC secetur in D , ita quodãmodo vt AD sesquirationem contineat ad DC . & pariter secetur CB in E , ita vt & huius segmenti ratio fiat sesqui. Quemadmodum igitur se habebit AD ad DC ; sic quoque se habebit DC ad EB : & rursum vt AD ad DC , sic CB ad EB . Apponantur autem & numeri hoc modo: AC sit compositum ex 12 & ex 8 , habebit igitur 20 . CB autem ex 6 & 4 , continebit igitur 10 . viginti autem dupla est ratio ad decem: & 12 sesqui ad 8 : ita & 6 ad 4 .

Ad AC autẽ mentẽ & res per se existentes seu naturã Plato constituit: ad CB verò, opinionem & quæ existunt seu oriuntur. Præterea ad mentem pertinere aliqua ex parte vult scientiam & & cogitationem: ad opinionem verò coniecturam & persuasionem seu fidem. vt sit AD linea, scientia: & DC , cogitatio: & CB , persuasio: & EB ,

conjectura. Quare, vt se habet sciētia ad cogitationem, ita persuasio ad cōjecturam: & vicissim, vt scientia ad persuasionem, sic intelligentia ad conjecturam. Mēs itaque humana, veluti similitudinē aliquam diuinitatis retinēs, eximia quādam & excellens res est: quū sensuum atque appetitus principium intelligentiæ humanæ veluti obscurus splendor existimandus sit, tam in homine quàm cæteris animantibus. Facultates igitur quinque differentes, in quibus sensus collocatur, ad vnum aliquod principium, in quo iam motus sensuum insistat, referri necesse est. Corporum autem cognitio sub sensus cadit, quamuis multa longè recedendo & ipsos effugiant: id verò quod ex illis quæ intelligentia comprehenduntur quasi in speculo apparet, Plato cogitationem tamquam alteram quandam mentem vocauit: in quo & alii plurimi illum sequuti sunt. Atque nec ipsa cognitio Mathematicarum disciplinarū esse videtur. De iis autē quæ reuera intelligentia siue mens complectitur, sola etiam mens iudicare potest, quandoquidem nullum in his quæ sub intelligentiam referuntur, inuenitur discrimen. Nam simplices & solæ formæ extra omnem differentiam, quemadmodum & extra multitudinem positæ sunt. Vnitas namque prius numerum non efficit, quàm duorum numerum infinitum attingat: vt hac ratione Arithmetica, quamuis maximè experta materiæ illa quidem, delabens tamē à veritate & ab eo quod re ipsa existit, in quanto non vt scientia ad mentem referatur, sed ad virtutem cogitandi pertineat.

neat. sicuti ea quæ in Geometria tractantur, cogitatione adhuc longius à mente abducuntur, quoniam in his adhibetur quædam magnitudo & profunditas. Atque etiam his magis Astrologica, quia in illis motus quoque assumitur. Harmonica enim, quæ vocem corpori, quod in motu est, addunt, etiam extra cogitationis proprietatem cadunt: siquidem, ut Plato ait, ad concinnam motionem aures defiguntur, sonos & voces quasdam aliquo venante & aures præponente intelligentia. Talem enim non cogitatione rem assequi, sed sensu eam apprehendere dicendum est: quemadmodum si quis Astronomiæ deditus, dum sursum in cælum oculos attolleret, hoc pacto veritatem rerum cælestium se cognoscere arbitraretur, nõ pro eo qui rem ipsam intelligeret, habendus esset, sed tantum qui varias quasdam figuras aspectui se offerentibus oculis intueretur. Vnde si quis auferat à rebus quæ mouentur, vocem; motum verò à corporibus solidis, profunditatemq; à planis & æqualibus, & magnitudinem ab eo quod quantum dicatur, ille iam circa ipsas formas, quas intelligentia complectitur, versaturus sit, perueniens quasi ascendendo per cogitationem ad primam & vltimam mentem. Neque enim eorum quæ anima discernuntur & comparantur, vel principium aliud vel terminum reperire licet. Neque est vel appellatur cogitatio, ad appetitum & sensus progressio; quum sit expers hæc quodammodo rationis, & impetum tantum appetitionis habeat. Vbi autem notio certa, ibi rationem quoque esse oportet.

et. Quid namque & quomodo considerabit quispiam, nisi vtatur ratiocinatione? Quòd verò ratio, quæ proprie sic vocatur, eorum sit quæ consistunt in actionibus, & aliter se habere possunt, perspicuum est. at opinio rationem potissimum sequitur, quam illa tamquam adminiculū habet. Quæ autem tertius constituta sunt & apparent, euidētia eorum est persuasio: quæq; eiusmodi esse non solent, sed adhuc errāt tamquam res obscuræ & incertæ, in illis coniectura seu similitudines cernuntur. Ad hunc fermè modum disputationes Platonice se habent, quæ vt contemplationem ac considerationem minimè illiberalem aut iniucūdā continent, ita aliquanto sunt argutiores & minus à plerisque perspicui possunt. Neque ad virtutis vsus & vitam honestam atq; laudabilem multum momenti afferre videntur, quū tamen à studio sapientiæ neutiquam sint alienæ. In disputationibus atque tractationibus eruditorum & doctorum indignæ. De quibus in præsentia tantum explicasse satis sit. Cæterum discendi cupidus quispiam fortè præterea quaerit, Cur Plato vel Socrates Platonice data linea recta vsus fuerit, & hac quidem vnica & continua? Ratio itaque dari huius videtur, quòd ipse docuerit, esse continuum & vnum ab vno quæcumque sunt in rerum natura processum quadā parilitate & cohærentia mutua secundorū semper à primis progredientium, nec ab vllō res inani dirimi, nec temerario quodam motu sine discrimine huc illuc quasi subsultare, ceu Democriti figmenta. Et hæc quidem se extendunt vsque

visque ad peculiarem illam & ineffabilem Platonis sapiētiam, quæ nobis haudquaquam cognita nec insita est, & haud scio an non alij cuiquam penitus perspecta, quantumvis polliceri maiore quam nos ingenij acumine. Idcirco maneat hæc ipsa deinceps quoque posita in medio, tamquam præmium scientiæ magis accuratæ solertiæve quæ satisfacere queat abundantius. Nos interim circa planiora & comprehensu faciliora occupabimur.

B.

Ο Πλάτων λέγων, ὅτι τὸ τῶ παντὸς σῶμα ἐκ πυρὸς καὶ γῆς ἀρχόμενος συνιστάναι ὁ Θεὸς ἐποίησεν, καὶ ὅτι σφραγίσαντος τοῦ Θεοῦ τὸ πᾶν, χρείαν ἔχει πρὸς τὴν σύστασιν μεθ' ἑαυτοῦ δυοῖν, πῶς λέγει τοῦτο; τὸ μὲν ἀπλῶς νοούμενον, καὶ μὴ πολλῶν δεινῶν ἀνδρῶν ἐρμηνευμάτων ἀέτι πῶς ἐμοὶ τὸ ἀληθέστατον δοκεῖν εἶωθεν. ὅτι τὸ κοσμικὸν σῶμα ὡφελὲν εἶναι ὁρατὸν ὃ ἀμα καὶ ἀπίον, ἐκ πυρὸς γὰρ καὶ γῆς συνέστηκεν ὁ δημιουργὸς αὐτὸ ὄντων δὲ τέκτων παντάπασι κτλ φ. σιν καὶ δυνάμει ἐναντίων, ἵνα ἐν τῷ γένεσι τὸ ποίημα, ξυμδύσει δεικνύσῃ ἐδήσει. πῶς γὰρ ἂν ξυμβῆναι καὶ κολλᾶσθαι δύναντο ὅσα διάφορα ἀνεῖναι τῶ ξυμβιβάζοντος μέσῃ καὶ προσαρμότιοντος; ἄλλωστε καὶ τελείως ἀντικείμενα ὄντα. οἷον πῶς α. πρὸς πῶς γ. ἢ πάντως ἀνάρμοστον εἶναι ἀνάγκη, ἢ διὰ μέσῃ πῶς β. ἀνάλογον συμμορφῶσαι. ὅτι δὲ τὰ ἐπίπεδα μία ξυμδύσει μεσότης ἀρκεῖ, ἐκ τούτου φανερόν ὅτι ὁ δεσμός μονόχραμμος εὐείσκειται, ὡς ἢ μέσῃ ἀνάλογον ἑπὶ γεωμέτρῳ. ὁ ὅς σφραγίσαντος, πρᾶγματ' ἔχει ζητῶν τὰς δύο· δυοῖν γὰρ δὲ ἑξ ἑξαμμάων μέσῃ πρὸς τὰς τῶν σφραγῶν ἀναλογίας. ἔτι γοῦν λέγει ὁ Τίμαχος ἐρμηνεύει τῶ Πλάτωνι κεχρημένος, ὅτι

ὅτι ἐν μέσῳ τῆς γῆς καὶ τῆ πυρὸς παρενέθηκεν ὁ δημιουργός
 ὕδωρ καὶ αἶρα, ὅσον ἦν διωατὸν, ἀνά τ' αὐτ' λόγον, ὡς-
 τε εἶναι οἶον τὸ α πῦρ, πρὸς τὸ β αἶρα, τοῖον τὸ β αἶρα πρὸς
 τὸ γ ὕδωρ, αὐτὴ ἢ πρῶτέρα ἀναλογία, ἢ δὲ δευτέρα, οἶον
 τὸ β αἶρα πρὸς τὸ γ ὕδωρ, τοῖον τὸ γ ὕδωρ πρὸς τὸ δ γῆν,
 ὥστε διπλάσι πῦρ ἀναλογίαν τῆς στοιχείων, καὶ τὸ τῆ αἶ-
 ρος ἔ τὸ τῆ ὕδατος, δις λαμβανομένων τῆς ὕδατος, καὶ τῆ α
 καὶ δ στοιχείων καθ' αὐτὰ παντελῶς. εἰ μὴ οὐκ ἔτιως
 ἀπλοικῶς καὶ παχυλῶς ἐνεθυμήθη καὶ ὁ Πλάτων περὶ τῶν
 Θεῶν ἀνφασίην, εἰδὲν οἱ δὲ Λευκανοὶ καὶ ἀκολοθησαίτες
 ἀκέλλω τῆ Τιμάχου, πῦρ τῆς στοιχείων πρῶτον δια δι-
 τῶν καθ' ἕκαστον διωάμεων ἐξέλιξαν, περιθέμενος τῷ μ
 πυρὶ θερμὸν ἔ ξηρὸν τῷ ἰ αἶρι, θερμὸν ἔ ὑγρὸν τῷ ἰ ὕ-
 δατι, ψυχρὸν ἔ ὑγρὸν τῷ ἰ γῆ, ψυχρὸν καὶ ξηρὸν. ἔτοιμοί-
 νω αὐτὰ τὰ στοιχεῖα σμωικεῖσθαι μετ' ἀλλήλων πειρώ-
 μενοι, ἔτω δὲ τῆς ἐναντιώσεσι τῆς δυνάμεων κοινωνίας
 τινὰς ἐπεινήσαν, πλημμελήσαντες καὶ τ' Πρόκλον, ὅτι ἔα-
 ξιν καθιστῆναι βυλόμενοι, ἔδεν ἦτονον ἀταξίαν παρεισήγα-
 γοῖς, ἔσαντες τὰ στοιχεῖα ἔτιως ὡς ἔξ Ἰου φίλα καὶ πο-
 λέμια εἶναι. τῆς ἰ ἴσῳ τῷ μέτρῳ μαχομένων καὶ εἰρήνην
 ἀγόντων, ἰσὺρροπος ἢ λύσις ἔ σύστασις, ἔδεν ἄρα οἶον δια-
 λυθῆναι τὸ πᾶν καὶ διαμεῖναι ὁμοίως, ἰσῶς μὲν οὐκ τῆ τῆ
 Πλάτωνος γνώμη μηδαμῶς ἐναντίον δόξῃεν ἂν καὶ τῆς
 ἁφῶς ἐκείνῃ πῦρ διαμονῆ τ' συσταθῆναι ἐκ ἐξ αὐτῶν,
 ἀλλ' ἐκ τῆς τῆ σμωιστῶντος βυλήσεως γνήσεσθαι ἐνδει-
 κνῦντος, ἐν οἷς λέγει ὁ ἐκεῖ εἰσαγόμενος δημιουργός καὶ τὸδε
 τὸ πᾶν γνήσιος, πρὸς τῆς ὑπ' αὐτῆ θεῶς θεῶν ποροσαγο-
 ρεομένης. τὰ δὲ ἐμὲ γνήσιον, ἄλυτα ἐμὲ γε θέλον-
 τος, τὸ μὲν οὖν δὲ θεῶν πᾶν λυτὸν, τὸ γὲ μὲν καλῶς ἄρμο-
 δὲν καὶ ἔχον εὐ, λύειν ἐθέλειν, κακῶ. δι' α καὶ ἐπέπειπε γε-
 γνήσθαι, ἀθανάτοι μὲν ἐκ ἐσθ' ἐδέ ἀλλοι τοὺς πᾶμπαν' ἔτι
 μίντοι λυθῆσθε, ἔδ' ἐ τινύξῃσθε θανάτῳ μοίρας, τῆς ἐμῆς

20 βελήσεως μείζονος ἔτι δεσμῷ καὶ κυριωτέρῃ λαχόντες
 20 ἐκείνων οἷς ὅτ' ἐγένεσθε, συνεδέεισθε. ἔτω μὲν ἐδ' ὁ Τι-
 μαμος ἐτέρως ἢ περὶ οἱ Λευκανοὶ ἐγνοήθη εὐρίσκεται. αὐτὰς
 ἢ ὁ Πρόκλος τὰς δύο μεσότητας ταύτας εἶναι βέλεια, οἷας
 δι' ἀλλήλων συνεχῶς συναρμότιον τὰ στοιχεῖα, ὥστε
 αἰεὶ τὴν οἰκείωσιν πλεονάζειν, τῆς ἐναντιώσεως λεπτομέ-
 νης· ἐξέθηκε δὲ, διασεικας καὶ συναρμολογίων τῆς δυ-
 νάμεσιν, ἃς πλευρῶν χώραν ἐπέχων ἐθέλει, ὡδ' ἐ πως. τρεῖς
 νοηθῆναι δεῖν ἀρέσκει αὐτῶν καθ' ἕκαστον τῶν στοιχείων δυ-
 νάμεσιν, ἵνα ἢ ἢ συναρμογὴν διὰ δυοῖν, ἢ ἢ διαχώρησις διὰ
 μιᾶς γῆνοσθ. πῦρ ὅστι λεπτομερές, ὄξυ, εὐκίνητον· γῆ ἢ καὶ
 πάντες ἔχουσα ἐναντίως, παχυμερές, ἀμβλεῖα, δυσκίνητος·
 τὸ δ' ὕδωρ, τὰλλα μὲν ὡς γῆ, ἀντὶ ἢ τῆς δυσκηνησίας, τὸ
 εὐκίνητον εἴληφε. Ἐ ὁ αἷρ οἶον τὸ πῦρ καὶ δύο, τὸ τε λε-
 πτομερές καὶ τὸ εὐκίνητον, παρήλλαξε καὶ τὴν ὄξυτητα ἀμ-
 βλὺς γενόμενος. ἔτω γοῦν παρόψιν ἢ ἀρμοῖα δὲ πύρος
 διὰ δυοῖν αἰεὶ καὶ ταυλότητα, καὶ ἐνὸς ἐναντίως μέγχι τῆς γῆς.
 καὶ τῶτον ἢ διὰ δυοῖν μεσότητων κάλλισον καὶ ἐνοποιῶν δε-
 σμῶν τῆς κοσμικῆς ἀναλογίας, ὁ Πρόκλος παρὰ ὡς· εἴη ἢ
 καὶ τὸ ἡμέτερον ἀπλοῦν καὶ ἰδιωτικὸν ὑπονόημα, ἐ παν-
 τάσασιν, ὡς οἶμα, ἀμύθῳ ἐδ' ἐκμελές. δὲ φανῆσι ἢ πε-
 εὶ τῆς οἰ ἀναγνόντες.

II.

Quam Plato dicit, Deum vniuersitatis huius
 corpus ex igne & terra initio constituisse: &
 quia hoc solidum esse cōueniebat, ei opus fuisse
 duobus mediis: quomodo hæc ab illo dicta esse
 intelligendū? Mihi quidē semper propemodū id
 quod simpliciter cōsideratur, nec multis in utrā-
 que partē indiget explicationibus, verissimum
 quoq; esse videri solet. Quū itaq; mundi hoc
 cor

corpus tangi & cerni debuerit, ex igne & terra
 genitor & effector rerū omniū ipsum cōposuit.
 Hæc autem & quoniam sua natura, & facultate
 penitus contraria sunt, quo vna quædam fieret
 fabrica, vinculo nimirum aliquo opus fuit. Ve-
 rum quam ratione in vnum coire & coale-
 scere quæcunque diuersa sunt, sine medio quo-
 dam coagmentante & conglutinante illa, possint?
 Præsertim absolute inter se opposita. Vt exempli
 causa, A lineā ab altera c prorsus dispare ne-
 cesse est, aut per mediam b proportionē respon-
 dentem apte coniungi. Ad plana autem corpora
 connectenda vnum sufficere medium ex eo pa-
 ter, quod vinculum vnus lineæ reperiatur tam-
 quam mediæ consentanea ratione respondentis
 à Geometra. Qui autē solidorū corporum spatia
 metitur, ei in duobus mediis peruestigādis est e-
 laborandū, siquidē duabus lineis mediis ad soli-
 dorū proportionē indiget. Ita igitur loqui-
 tur Timæus interprete vsus Platone, genitorem
 & effectorem illum inter ignem & terram inter-
 posuisse aquam & aërem, æquali & eadē, quoad
 fieri potuit, ratione, vt quemadmodum se ha-
 beat a ignis ad b aërem, ita b aër ad c aqua: & hæc
 prima erit proportio. Secūda autē ista; quæadmo-
 dum b aër ad c aquam se habet, ita c aqua ad d
 terram. vt dupletur proportio elementorum, in
 aëre & aqua bis repetitis terminis, A verò & d o-
 mnino inter se disunctis. An autem ita simplici-
 ter, & crassa, vt dicitur, Minerua Plato de his
 quoque senserit, id scilicet Deus, vt aiunt, noue-
 rit. Lucani quidem sequentes in hoc Ocellum
 C Tim

Timæi filium, elementorum progressum per duplices in singulis facultates complicarunt, sic vt attribuerent igni calorem & siccitatem, aëri calorem & humorem, aquæ frigidum & humidum, terræ frigidum & siccitatem. Hi igitur conantes mutuam inter se coniunctionem elementorum conficere, hoc modo in contrariis facultatibus societate quandam excogitarunt, non sine errore quidem, secundum Procli sententiam, quod eo quo in ordinem redigere ista studuerunt, non minorem confusionem introduxerint, ita copulantes elementa, vt æquè inter se cum coniuncta, tum pugnantia illa sint. Quæ autem æqualiter, & sibi aduersantur & pacem seruant, eorum etiam æquè pollés est dissolutio & cõstitutio. Nihil igitur prohibet quin vniuersitas rerum pariter dissoluatur & permaneat. Quod ipsum à sententia Platonis fortasse nõ abhorreere videbitur, quum ille clarè demonstrat stabilitatem in materia composita non accepisse à sese, sed ex illius quæ illa composuit arbitrio: eo loco ista exponēs vbi auctor & creator ad deos deorū ab ipso appellatos, inquit: *Quæ per me facta sunt, me ita volente, indissoluta erunt. omne etenim quod colligatum & connexum est, solui rursus potest. At mali est, cupere dissoluere id quod rectè compositum est, & bene se habet. ideo vos, qui generati estis, immortales non estis neque prorsus indissolubiles: nunquam tamen dissoluetur, nec mortis satum vllò tempore experiemini, quā mea voluntas maius vinculum vobis sit & præstārius, quam ea quibus tum quum nascebamini, vincti fuistis.* Sic igitur nec Timæus à Lucanis dissentire

sentire reperitur. Ipse autem Proclus eiusmodi duo esse media vult, vt per ea inter se continua-
 ratione elementa conuenire possent, & copula-
 ri, ita quidem vt conueniens augeatur, & deficiat
 contrarium: & distrahendo atque coniungendo
 facultates, quas laterum regionē occupare vult,
 hoc modo exposuit. Placet illi animo concipi o-
 portere tres secundum quodlibet elementum
 facultates, vt copulatio & coagmentatio fiat per
 duas, disiunctio verò & separatio per vnam. Ignis
 est partium subtilium, acutus atque penetrans, &
 facillimi motus. Terra verò, quę huius in orni-
 bus contrarium obtinet, est densarum partium,
 obtusa, & iners, atque difficilis motus. Aqua in aliis
 vt terra se habet: pro difficili autē motu facile for-
 titata est. aer itē ad ignis naturā accedit in duobus,
 & quod tenuiū est partiū, & facile mouetur. Mu-
 tatur verò acutiū eius in obtusum. Sic itaque pro-
 cedit intentio quaedā seu harmonia ab igne se-
 cundum duo temper similia, & vno contrario
 vsque ad terram. & hoc duorum mediorum pul-
 cherrimum & maximum vniuersi mundi concin-
 nam proportionem esse Proclus tradit. Erunt ^{deest vin-}
 autem nostrę cogitationes simplices illę quidē ^{culū, gręcē}
 & rudes, non omnino tamē, vt existimo, ineru-
 dita aut dissentaneę. Penes eos verò, qui ista le-
 gent, iudicium de his esto. ^{diombr.}

I I I.

Quare folia arborum autumnō alia pallent, a-
 lia rubēt? An quia alia sunt spissiora, alia te-
 nuiora?

nuiora. Est autem color ruber desior quam pallidus: unde colligi possit, viriditate in foliis misceri humore de rubro & flavo & humor autē natura est in stirpe crescēte, qui ubertate sua & folia & flores & fructus producit. Idem quasi subsidens ad radicem & intra stipitem, relinquit folia ardescētia, quae iam rubra & flava & pallida apparent in raritate coloris, & nō magis humoris copia illa tingente.

Διὰ τὴν ἰδίαν ἰατρικὴν Σωκράτης φησὶν, ὅτι καλλίων ἢ ὀφισμὸς τῆς ρηθελικῆς, ὡς περὶ νομοθετικῆς δικαστικῆς, καὶ γυμναστικῆς ἰατρικῆς, ἢ ὡς περὶ μὲν τῆς ὀφισμῆος ἢ πῆσιν ἐκ τῆς Πλατωνικῆς ἐλεγχῶν λησιέων, τὸ δὲ νομοθετικῆς προτέρημα φανερὸν, καὶ τὸ ὑπαρχόντων νόμων δικαστικῆς ἐκ τῆς ἰσότητος ἰατρῶν. ἰατρῶν δ' ἴσως καὶ πολλῶν ἀνταξίως ἄλλων, καὶ τῶν Ὀμηροῦ ἐείσθη ἐν ἀμαρυσβητιῶν ὡς πρὸς προτέραν τῆς γυμναστικῆς. ἀλλ' ἔστιν ἐδὲν ἡτλον καὶ λόγον εἰρημιῶν τὰ πᾶσι Σωκράτης, καὶ δῆλον γένοιτο αὐτῶν το σκεπτόμενα ἰδίως. πρότερον γὰρ ἑτέρη ἰετινοσομῶ πάντως περὶ τῆς ἑξίτε καὶ τῆς ἀξίας ἐν αὐτῇ τῇ ἰατρικῇ τέχνῃ τὸ προφυλακτικόν, ἄποτρόπιον ὅτι τῆς νόσων. τὸ δὲ προφυλακτικὸν ὅτι μάστιγα καὶ ἐν τῶν πρώτοις τὰ ἐν δέοντι γινόμενα γυμνάσια, μέρος εἶναι φαῖναι ἀντὶ ἀσκληπιαδῶν κομφοῦς τις καὶ μεθόφω πλὴν τέχνῃ μετὰ χειρὸς μένος. δῆλον δὲ ὅτι τῆς ἰατρῶν οἱ παλαοὶ ὠνόμαζαν θεραπευτικῶν τῆς νόσων καὶ σίνων, ὡς περὶ ἀκέραια τῶ διεργωρῶτος σκῆνης, ἢ ἄλλως λωσθηθέντος τῆ συστήματος τῆς καθ' ἑκάστον ἀνθρωπίνης φύσεως. τέτα δ' ἕτερος ὁ τῆς γυμναστικῆς ἐπαίων, ἀποδιδῶν θέμενος τῆ διαφυλάξαι ἀνοθον καὶ ὑγιᾶς

τὸ σῶμα, διὰ τὴν γυμνασίαν καὶ ποροσθηκῶν διαίτην, ὅσα
 ἀλλὰ ἡ τέχνη αὐτὴ παραγέλλεται. ὅσω ἢ κρεῖττον ἢ ἀ-
 πάλλα γίνωται κακῶς τὸ μὲν εἶναι ἀρχὴν περὶ τῆς κα-
 κῶς γενέσεως, τοσάτω, ὡς οἶμαι, ἡ γυμναστικὴ ποροφερεστέρα
 ἂν εἰκότως ἢ ἰατρικῆς νομιθεῖν. εἰ μὴ τις εἴποι ὅτι ταυ-
 τῶν, ὡς ἰατρικῆς τέχνης πρὸς τὸ εὖ καὶ καθικόντως διαχρ-
 εῖσθαι δεικνύμενη, καὶ χεῖρα καὶ ἀλλοτριαν ἢ ἡγήσασθαι
 τῆς ἰατρικῆς τινὰ νοεῶν ἔχοντα χεῖρα δοκεῖ, καὶ ἢ Σωκρά-
 τῃν εἰρηκότα καλλίω εἶναι πᾶν γυμναστικῶν ἢ ἰατρικῆς,
 τῷ βεβαλῆσθαι λέγειν, ὅτι μέρος τὸδε ἢ ἰατρικῆς, ἀξιολο-
 γώτερον καὶ ἐντιμώτερον ὅστις ἄλλων ἀπάντων.

IIII.

CUr Socrates in Gorgia præstantiorem ait
 esse sophisticam ipsa Rhetorica, & pariter
 artem ἰατρικῆς quam iudicandi, & gymnasticā
 medicina? An de sophistica quidem probatio-
 nes ex Platonicis reprehensionibus petenda sunt?
 Principatus autem & præstantia artis seu facul-
 tatis ferendi leges inde patet, quia si leges nullæ
 extarent, iudicia quoque omnino sublata essent.
 Medicus verò multis quidem præferendus alijs,
 secundum Homerum, de primo loco forte cum
 Gymnaste controuersari & contendere posset.
 At est nihilo tamen minus hoc à Socrate vera
 ratione prolatum, & considerati alicui id mani-
 festum fit tali modo. Nam alia quacumque parte,
 in medica arte prius est ordine & dignitate om-
 nino ea pars, cuius opera & auxilio corpora
 bene valétia cōseruantur, & morbi imminentes

ab his arcetur. ad hanc autem maximè & in primis pertinere exercitationes rectè vsurpata dixerit ex Asclepiadeis industrius quispiã ac vera via & ordine artem hanc tractans. Manifestum verò est veteres eum appellasse Medicum, qui sciret curare morbos & externas corporum læsiones, quasi sartorem laceri domicilij aut labefactatæ aliàs eius compagis, quæ est in singulis hominum naturis. Ab hoc diuersus est gymnasticus peritus, qui dat operã vt per exercitationes & conuenientem vitæ institutionem & aliis quæcumque hæc ars pollicetur, corpus sanum & à morbis liberum seruetur. Quæto itaq; melius est omnino non procliuem esse ad malum, quàm malum ipsum auerti, tanto, vt mea quidè fert sententia, medicinæ gymnastica præferenda est. nisi quis dicat, hanc medica arte ad rectè & decèter agèdũ carere neutiquã posse. propterea seiungi, ac à medicina alienã haberi, ab intelligèti non debere, & Socratem eo quod dixit, gymnasticã medicina esse præstantiorem, voluisse indicare, hanc medicinæ partem digniorem & maiori in honore esse, quàm reliquæ sunt vniuersæ.

E

 Ἰὰ τὴν ἀξυκέφαλοι, οἷον Θεραπίης, ὃν φοβὸν καλεῖται
 Ὀμπροσθεν ἐπιβωλὸν καὶ μικροκέφαλοι εἰσι, θο-
 ρυβοποιοῖτε καὶ κακῆχικοί, καὶ θρασυδύλοισι, καὶ κακοήθεις,
 καὶ μετατόφρονες; τὸ μὲν οὖν εἰς τὸ ὄξύ ἀνήκον καὶ σφίγ-
 γειδὲς τὸ κύβητος, συμκρῖναι τε συνεχόμενον αὐτὸ, καὶ ἐμπα-
 θῶν ἰσάμενον τῇ σφαιρώσει, πλὴν αὐξήσων οἷον ὀπολορνεύ-
 θαι ἐκ

θαυ κα ἐφ' ἑκ τούτων δὴ γήμας, τ' ἐγκέφαλον σφινεῶς
 ἀνάγκη ἔγνομέναι, αἱ ῥηθείαι διαθέσις ἀκολουθεῖσι. τὰ
 γὰρ φανταζόμενα θύλλεται τε πιεζόμενα, καὶ ὡς ζόμενα
 παρίχει ὄχλον τῆ διανοίας, καὶ προκαλεῖται λογισμὸς πε-
 ρικκλατμένους καὶ φαύλους, οἷα καὶ θράσος ἄλογον καὶ δει-
 λίαν ἀφροδίαν ἐπεὶ δὲ συμβαίνει. φύσει μὲν οὐκ εἰσὶν οἱ
 ἔχοντες ἄταξ, οἷα περὶ τ' ὀργανικῶν μορίων διασκευή. τὸ
 δ' ἂν ψυχῆς ἀδέσποτον, καὶ τ' προαιρέσεως ἐκείσιν ἐν τῷ
 ἐναντιεῶς τῆ κακία καὶ προστίθεσθαι τῆ ἀρετῆ, ἐχ' ὑπό-
 κείται ἐδὲ διαπλάττεται αὐτηγῶς τ' φυσικῆς αἰτίας καὶ
 τ' ὕλης ἰδιότητος. καὶ πρὸ πάντων πάντῃ ἐξάρθεος
 ἔστιν ἢ πρὸς τ' Θεὸν εὐσέβεια, κριτικὸς ἕτα πάσης ἀρετῆς, καὶ
 τ' κακίας ἐκείρωτεία. τ' δὲ ψυχικῆς προαιρέσεως συμ-
 φωνέσις τῆ σωματικῆ καταστάσει καὶ σωμαρμογῇ ἐν τοῖς
 μὲν εὐπιφυκίσι, τὸ καλὸν καθαῖον τελότερον ἐκλάμπει
 ἐν τῷ τοῖς κακῶς, ἢ μοχθηρία μείζον ἐκ κκοκθεςέρα δια-
 φαίνεται.

V.

Q Vamobrem acutiore figura capitis, qualis
 Therfitis fuit, quē capite fastigiato descri-
 bit Homerus, plerūque etiam paruo capite sunt
 præditi, & tumultuatores, ac improbi & audaces
 habentur, ita tamen vt non absit ignauia, item
 malitiosi & vani? Eo sanè quo in acumen tendit
 & constringitur capacitas vasis, imminuitur id
 quod continetur, & quia hoc impedimento est
 figuræ globosæ, non amplificari illud & in orbē
 quasi redigi permittit. Ob talem autem formam
 cerebrum instar cunei se habere necesse est. quo
 facto consequuntur iam indicatæ cōstitutiones:
 nam ea quæ imaginatio comprehendit, premē-
 do con

vitio, gra-
cè xaxia.

do confringuntur, & inuicē impellēdo cogitationes turbantur, & ratiocinationes excitantur semifractæ & prauæ, quibus audacis temeraria & habitus metus comites esse solent. atque eam ob causam naturâ tales ita quidem affecti sunt, qualis est organicorum membrorum constructio. Animæ verò ea pars, quæ nullius imperio caret, & propositi volūtarium in aduersando & amplectenda virtute, non subiecta sunt naturalibus causis aut modo materiæ peculiari, neq; secundum hæc quasi manuum opera effinguntur. Et ante omnia pietas erga Deū prorsus eximia res est, quo virtus vniuersa fundamēto nititur, & vitium radicitus extirpatur. Quod si cū animi proposito consēriat corporis constitutio & apta copulatio, in bonis naturis honestum & laudabile ac virtus magis elucet, in malis autem, improbitas & prauitas maior & eo malitiosior apparet.

VI.

Quamobrem genus irritabile vatū esse Horatius dixit? An quia omnes qui sese armis instructos & ad repellendos aduersarios paratos esse norunt, animosiores & quasi ferociores esse solent? Itaque & poëta, qui habent versuum veluti sagittas & iacula ad emittendum coniciendumq; in promptu, non facillē ferunt se lædi, sed statim expediunt arma sua: An etiam est illa magna vel potius ingens vis animi & ingenij poëtici, quæ sic cōmouetur in excellētibus poëtis, vt humanæ naturæ modum superare videatur? Illa igitur tanta vis impatiens est iniuriæ & oppugnatio

gnationis, neque concitata potest contineri, & facile solet irritari, quia statuit se omnium admirationem & cultum & obseruantiam mereri.

VII.

Quæ est causa, quod iis temporibus quibus aer corruptus incipit, & auiculæ plurimæ cum aduentant tum gignuntur, & moriuntur sues? Contrariæ nimirum sunt animantium istarum naturæ. Nam aues quum sint magis siccæ, magis etiam tam durare in aere æstuante & squalore se qui solent. iam constat has pasci etiam aridis cibis potissimum, neque copioso potu uti. ex quo & prouerbium Germanicū natum, *frugaliore bibe sicut auiculas*. At contrā & vorax animal sus est, & potus auidum. Itaque & crebro aquas appetit, & in luto volutatur. Notum autem hoc ferè est omnibus, in æstu & squalore aërem corrupti, reatque pestilentem. An quia minus humida sunt auium corpora, non tam celeriter hæc, quàm suum corpora, quæ sunt humidissima, possunt putrescere? An terris proximus aer maxime est pestilens? quippe qui exhalari de ipsa creditur. Itaque & sues fodientes rostris scrobes & affatim attrahentes halitus nocentes, tum maxime mori par est.

VIII.

Quare dixit Homerus de irato Achille id quod de Turno Virgilius,

-ardentis ab ore

scintilla abstunt, oculis micat acerbis ignis.

C 5 & vi

& videmus nitere solito magis grauiter commotorum lumina. An quia animi illa concitatio & motio vim etiam videndi inflammat, & motus luminis ardore suo complet, sicut incitato aëre fulgur emicat? An est aliqua cognatio oculis cum corde occulta, & pertinens ad oculos nervus ad stomachum, quod est collum ventris, annectitur? quū autem in ira aestuet sanguis circum cor, flamma caloris illius rectā viā erumpens ex oculis enatet. Id autem esse verum ex eo videri possit, quòd quibus oculi eruuntur, eorum stomachus conuellitur: & in vehemētibus purgationibus alui, aut quum duriores reliquæ cibi difficilius depelluntur, oculi sentiuntur affici. An quia iracundiæ humor peculiaris est bilis eius quæ flaua dicitur? quo commoto abundantia æstus illius, de quo diximus, splendor iste existit, & potissimum in oculis apparet: sicut idem ipse humor spissior in laborantibus morbo regio oculos potissimum inficit. At alterius bilis, quam atram vocant, veluti incendium, ita vehementer animos perturbat, vt in quibus hoc accidit, ij furere videantur: quemadmodum de Hercule fecit Maro, *Hic Verò Alcida furis exarserat atro Felle dolor.*

⊙.

Πως ἔχει ὁ πρὸς τῶν ἀρμονιῶν τοῖς Πυθαγορικοῖς λόγος, καὶ τίνες εἰσὶν αἱ κυρίως κληθεῖσαι μισότητες; ὅτι μὲν παρελήφασιν οἱ Πυθαγορικοὶ πρὸς τὰς συμφωνίας τὰ ἑπίτριτα, τὰ ἡμιόλια, τὰ διπλάσια, τὰ τριπλάσια, τὰ τετραπλάσια, τὸ ἐπόγδον, τὸ ὑδενὶ γινόμενον ἀγνάτων ὄσι γίνε
ται ὅ

τα δ' ἑπιπέδων ἢ δὲ τεσσάρων καλυμένη συμφωνία. τ' ἢ
 δ' ἡμιολίων, ἢ δὲ πέντε. τ' ἢ διπλασίων, ἢ διὰ πασῶν. τ' ἢ
 τριπλασίων ἢ διπλασίων καὶ διαπέντε μικρῆ. τ' ἢ τετραπλα-
 σίων ἢ διὰ πασῶν μικρῆ ἢ αὐτῆ. τὸ δ' ἐπόδησον τοιμαῖον
 ὄσιν. ὅτι ἡ μόνος ἐν πάντων ἐναρμόνιοι ἀειθμοὶ εὐρέθη-
 σαν. ἐπειράαντο δεικνῶναι ἐκθέσει διαγράμματος τοῦ-
 κδί τινος. ἔσω ἡ παραλληλόγραμμον ὀρθογώνιον α β γ δ
 ἔχον τ' μ α β, τ' πλευρῶν ἐπιπέδων, πλὴν ἡ α γ πέντε, καὶ τμη-
 σεῖς τ' μὲν ἐλάττωτος εἰς δύο, ἢ τρία καὶ τὸ κ, τ' ἢ μεί-
 ζοτος, εἰς τέσσα καὶ τεσσάρα καὶ τὸ λ. δὲ ἡ γωνία ἀπὸ τῆς
 γωνίας εὐθείας τέμνεσθαι ἀλλήλας καὶ τὸ κ μ ν, καὶ καὶ τὸ λ
 μ ξ. ἔστω τίνων τὸ μὲν α λ μ κ εἶς, τὸ δ' κ μ ξ γ ἐννέα, τὰ
 ἢ λ μ ν β, ὀκτώ, τὸ δ' μ ξ δ ν, δώδεκα.

Τὸ μὲν αὖθις διάγραμμα τοῦτο, τ' ἔστι παραλληλογράμ-
 μιν τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐστὶ τῆς χωρίων ἀειθμοῖς τῆς
 τῆς συμφωνιῶν πρώτης λόγος περιέχοντος. καὶ ἐν αὐτοῖς ἡ
 ποροσαθροιομένη μεσότης ἀρμονικὴ τῆς ἀρμονικῆς τ' μα-
 στικῆς λόγος συνείληφθη, ὅθεν καὶ εἰκότως εὗρηκε τοιοῦτον. ὕ-
 πειναν

πεναντία δέξει τῇ ἀριθμητικῇ καλυμένη ἐν γὰρ ταύτῃ
 συμβέβηκε τὸ ἴσον ὑπερέχεις καὶ ὑπερέχειν τῷ αὐτῷ μέρει
 οἷον ε. θ. β. τ. γὰρ θ τρίτον μέρος τὰ γ. ἐκ τῆς τῆς ὑπεναντία
 ἐκείνης, τῷ αὐτῷ μέρει τῆς ἀκρῶν τ. μ. ἀποδεῖν, τὸ δὲ ὑπερ-
 βάλλον οἷον ε. η. β. τὰ γὰρ η. τῆς μ. ε. δυοῖς ὑπερέχει, τέ-
 ταρτοι δὲ τ. β. λείπεται, ὡν τὰ μ. β. τ. ε. τὰ δ. τ. β. τριτη-
 μόσιον. δεῖ δὲ καὶ τὰ τ. συμφωνιῶν ἀκρ. λόγον ἔχειν πρὸς
 αὐτὰ, καὶ τὰ μετὰ αὐτῶν ἀλόγως ἐμβληθῆναι. εἴη δ' οὕτως,
 ὡς περ εἰς τὸ ὄνομα δέκνυσι τῆς συμφωνίας ἐναρμόνιον, τὸ
 τὰ ἐν μέσῳ ὑπερλειμμένα, ἔχον τὸν αὐτὸν λόγον τῆς
 ἀκρῶν. ἔτι τῶν ε. ἡ ἀρμονικὴ ἀναλογία ὀκλήθη, κυ-
 εῖως μὲν μεσότης εἶναι, ὡς περ καὶ ἡ ἀριθμητικὴ λεγομένη,
 δαναζομένη δὲ τῆς ὀνομα ἀμφοτέρω τ. ἀναλογίας πρὸς τὴν
 οἰκείον αὐτὸ λαχίστης γεωμετρικῆς, ὅπερ ἡ τ. λόγων πρῶ-
 στος πᾶν ἀναλογίαν προφανῆ δόποτελεῖν πέφυκε. ὅτι μὲν
 δὴ μόναί αἱ τρεῖς μετότητες αὐτῆς Πυθαγορικῆς τε καὶ
 Πλατωνικῆς εἰσι, τῆς ἐκ ἀδήλων ὄσιν. οἱ δὲ νεώτεροι μέ-
 ρει δέκα περ ἐπεξεργάσαντο εἰσεύας. ἀλλ' οὐκ ἐστὶν τῆς
 τριῶν μόνον λέγειν νυνὶ πρόκειται. ζητεῖται δὲ περὶ τέ-
 των τρία χιδὸν τὰ δ. α. ἢ γένεσις β. ἢ φύσις. εἰ τὸ τρί-
 τον ἢ γένεσις καὶ περὶ μὲν τ. γένεσεως πρὸς δ' ἐδοται τὰ δ. τι-
 νὰ. ὅτι κοινῆς ἕως ἀπάαις τ. μονάδος, ὅπερ ἐν ἀνίσις
 θεωροῦνται τέτων τῆς μεσότητων οἱ λόγοι, δεῖται ἄρα ἢ
 γένεσις αὐτῶν αὐξήσεως. τὸ γὰρ μοναδικὸν ἀμείωτον,
 ἐκκεκρίτων τῶν μονάδων τριῶν ἀ. ἀ. ἀ. ἢν τις λάβῃ ἀ-
 ριθμὸς τρεῖς ἐτέρως ἕτως, ὡς τὸν πρῶτον μὲν εἶναι τῷ
 πρῶτῳ μοναδικῷ ἴσον, τὸν δὲ δευτέρον τῷ πρῶτῳ καὶ δευ-
 τέρῳ, τὸν δὲ τρίτον τῷ τε πρῶτῳ καὶ δευτέρῳ καὶ τρί-
 τῳ, ἔξει πᾶν ἀριθμητικῶν ἢ δὴ μεσότητος, οἷον ἐν τῆς ἀ.
 β. γ. καὶ καὶ τ. αὐτὸν λόγον τ. διαστάσεως ἡ γῶν πρὸς ἀλ-
 λαῆς ἴσως διαμενέσσης προχωρεῖν τῆς ἀριθμοῖς διωθη-
 σεταί, ἢ καὶ ἰτέρως ὡσαύτως ἐκτιθέσθαι, οἷον β. δ. ε. ἢ γ. ε.

θ. ἢ ἡ κυεῖως προσαγορευομένη ἀναλογίαν γεωμετρικῶς εἰς μεσότηα καθίστασι γηνωμένην τὸ πρῶτον ἐφ' ὅμοια ἔσως. ἔσονται μοναδικοί τρεῖς ἄσπερ πρῶτον, καὶ ληθθήτων ἀριθμοὶ ἀντι τοσαῦτοι, πρῶτος μὲν ὡς πρῶτος, δεύτερος δὲ τῷ δευτέρῳ δις, τρίτος ἢ τῷ πρῶτῳ καὶ δευτέρῳ δις, καὶ τρίτῳ ἀπαξ· συμβήσεται γὰρ ἔσως ἢ μίθον ἀριθμῶν. ἢ ἴσται ἀνάλογον τοῖς δυοῖν ἀκροῖς, οἷον α' β' δ'. γινάταται ἢ ἡ πρῶτος ἢ ἡ ἐπίσων ἰσότης κατ' ἀναλογίαν ἔσως αἰετ', ἢ τις πρόβεισιν ἐν λόγῳ διαπλασίονα συσβήθονται ἢ ὡσαύτως καὶ ἑτέρων λόγων ὅμοιοτητες ἀνάλογον ἐκκμήνων τῶν ἀριθμῶν σίμωχως· ἐστὶ ἢ ἀναλογίας ἴδιον, ἢ αὐτὸν λόγον ἐν μείζονσι καὶ ἐλάττοσιν ὅμοιοι διαφυλάττειν. ἢ ἡ ἀρμανικὴ γινάταται λαμβανομένη ἀριθμῶν ἴσται τῶ μὲν πρῶτῳ τῷ πρῶτῳ μονάδι καὶ τῷ δευτέρῳ δις. ἢ ἡ δευτέρῳ τῷ πρῶτῳ δις καὶ τῷ δευτέρῳ δις. ἢ δὲ τρίτῳ ἀπαξ μὲν τῷ πρῶτῳ δις ἢ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ τρεῖς, καὶ ἔσως ἐξομεν ἀριθμῶς τίς τις γ' δ' ε'. καὶ ἢ γῆσι μὲν αὐτῇ τῷ μεσότητων ἢ πρῶτον, ὁδὸ μονάδος ἢ γῆσι ἰσότητος ἢ ταύτῃσιν, καὶ τὸ Πρόκλον. τῆς εὐρέσεως δὲ μέθοδον καθολικῶς ἐμμέτρως ποτε ἡμεῖς ἐξεθῆκαμεν ὡδε,

- ἀριθμῶν δὲ τοῖς δυοῖν τεθέντων, ὡς τύχοι,
- ἀριθμητικῶς μεσότηα λήψαθ' ὡδὲ πῶς,
- κείνους δοθέντας τὺς ἀριθμῶς σίμωθεις
- ἔπειτα πλῆθος τίμνε τὸ ζυγούμενον,
- καὶ ἄτερον ποιῶ μίθον τῶσιν μέρας.

α' γ' γίνεταται σίμωθεντα δ'. ὡν τὸ ἡμισυ, β'. μίθον ἄρα τ' α' γ' τὰ β' ἀριθμητικῶς.

- εἰ δ' αὖ γεωμετρῶν προήρησ' ἐμβαδῖς,
- πολλαπλασιάσας τὰ κρῶ, τετραγωνικῶς
- πλευρὰν πρῶτα βαλῶ καὶ τὸ δ' αὖ ἔσαι μίθον.
- α' δ' ἀποπλασιασθέντα γίνεταται δ'. τῶσιν ἢ τετραγωνικῶς

πλευρῶν

πλευρά, β'. τῆς α' δ' τρίτου μέθον τὰ β', γεωμετρικῶς.
 τὰ δ' ἀρμονικὰ σκευάζετ' ἐργωδέσπερον.
 οὖν γλ' τίθεισ' ταῦτα δ' εἰ καθάπερ' ἄροτῃ,
 ἔπειτα δι' ὑπεροχῶν ὅταν τέτων λάβης
 καὶ πολλαπλασιάσης ἐλάττωτος μέτῃ,
 τὰ δ' ἐμέριθον πῶρα βαλλόμενος αὐτῶν πάρα
 πῶ ξυμβεσιν γ' ἢν ἔλαβες· εἶτα τῆς ἰσῆς
 πρὸς τὸν γ' ὅρον τὸν μείονα δις, ἢν ἢ μέθον.

¶ γ' ὁ σῶν τεθέντα γίνεται θ'. ὑπερέχει δ' ἐθ' ἄρ' ἑξήσιν
 καὶ τρίς γ' ὀρθίως ἔστιν θ'. ἢ πῶρα βολῆς α'. ἐνέα γλ' ἐν τοῖς
 ἐνέα ἀπᾶξ. σῶν τεθέντα δ' α' καὶ γ' γίνεται δ'. καὶ ἐστὶ τὰ δ'
 μέθον τῆς γ' καὶ ἑξήσιν ἀρμονικῶς. φύσεως ἢ τῶν μεθότη-
 τῶν ταῖνδε ἐκάστη, πῶρα τὰ ἄλλοθι εἰρημένα ἔχει καὶ ἑ-
 τας, ὥστε πῶν μὴ ἀειδητικῶν εἶναι ἰσότητά διαπάντα.
 ἐξ ἴσου γλ' ὁ πρῶτος ὅρος ἀφῆσκει τῷ δευτέρῳ, καὶ ὁ δεύτε-
 ρος τῷ τρίτῳ. ἢ δὲ γεωμετρικῆ ταυτοῦτος ἔστι μᾶλλον· ὅν
 ταύτῃ γλ' σῶν χῆς πρὸ βαμνέσης τ' ἀναλογίας, ἢ αὐτὸν
 ἐφίξῃς λόγον διαμεῖναι ἀνάγκη, ἢ δὲ ἀρμονικῆ τὰ ἄκρα τ'
 ὅρων ἐν ὁμοίῳ λόγῳ παρέχεται τοῖς διασημασι τῆς ὑπερο-
 χῶν. διὸ καὶ ὁμοιότης κυρίως λεγοῖτ' ἀν. ἢ δὲ χῆσις τέ-
 των πρὸς τὴν τὰς φυσικὰς καὶ λογικὰς καὶ ἠθικὰς διδασκα-
 λίας εὐθεῖας, ὡς ἐκ τῶν ἄλλων καὶ ἐχῆσται τῆς ἀεισοτέ-
 λους καὶ Πλάτωνος φανερόν.

I X.

¶ Valis est disputatio Pythagoricorū de Har-
 monijs seu concinnitatibus, & quæ sunt à
 Græcis propriè nominata media: Quòd autè Py-
 thagorici ad concētus musicos assumpserint nu-
 meros tertia parte maiores, sesquiduplas, triplas,
 quadruplas, & octava parte maiores, nemini
 prope est ignotum. Efficitur verò concentus, qui
 dicitur

dicitur Diatessaron, per numerum tertia parte maiorem, per sesquidiapente: per duplum, qui diapason: per triplum, qui ex diapason & diapente mixtus oritur: per quadruplum, qui disdiapason & ipse mixtus. Octava autem parte maior facit tonū, id est vocis intētionem. Quodq; hi tantū numeri apti ad concinnitatem inter alios omnes reperti sint, designatione quoque Geometrica ostendere studuerunt. Sit enim figura cum æqualibus lineis & angulis rectis $ABC D$, cuius latus AB contineat septem, latus verò AC quinque: & secetur minus in duo & tria in puncto K , maius autem, in tria & quatuor in L . & ducantur à sectionibus rectæ lineæ secantes se inuicem in $K M N$, & $L M O$. Erit igitur $AL M K$, sex, & $K M O D$, novem: $L M N B$ verò, octo, & $M O C N$ duodecim.

Hæc igitur designatio, geometrica est, in qua tota æqualitas in linearum figura est triginta & quinque, comprehēdens in spatiorum numeris primas concētū rationes. atque in his medium quod vocatur harmonicum, rationes musicæ harmonicas seu concinnas complectitur: vnde etiam iure accepit appellationem. Est autem hoc medium Arithmetico contrarium. nam in hoc fit vt æquale superetur & superet eadem parte, vt 6, 9, 12. tertia enim pars de novem sunt 3: cōtrarium verò illi, solet eadem parte extremorum altero quidem deficere, alter verò exuperare, vt 6, 8, 12. octo enim sex duobus superant, & quatuor ad duodecim deficiunt. quorum duo in sex, quatuor in 12, pars erit tertia totius. O-
portes

portet autem etiam in concentibus extrema rationem habere ad se, nec media inter hæc absque hac interferi. Obtinebunt itaque, quod & nomen symphoniae seu concentus cōsentaneum declarat, ea quæ in media conclusa sunt, simul cum extremis eandem rationem. Ita ergo Harmonica proportio appellata est, quæ propriè medium sit, quemadmodum ea quoque quæ Arithmetica vocatur, quum ambæ nomen proportionis mutuatae sint à Geometrica, cui hoc peculiare obtigit, quia in ea progressus rationum, proportionem evidentem reddere solet. Quare tantum hæc tria esse media & Pythagorica & Platonica non est obscurum: recentiores verò ea usque ad decem sua elaboratione deduxerunt. verum nobis de his tribus tantum verba facere propositum est. Solent autem hæc tria fermè de illis quaeri; primum, Quæ sit origo; secundum, Quæ natura; & tertium, Quis usus. ~~Et~~ ^{Et} origines eorundem talia quædam tradita reperiuntur. Quoniam his omnibus communis est vnitas, quum in imparibus horum mediolorum rationes considerentur, requiritur videlicet ad originem eorum incrementum; nam vni & singulari quicquam decedere nequit. Positis itaque vnitatibus tribus 1, 1, 1, si quis accipiat alios tres numeros eo modo, vt primus sit primo vnitatem continenti æqualis; secundus primo & secundo, tertius primo, secundo, ac tertio, habebit iam medium arithmeticum, vt in his 1. 2. 3. & eadem planè ratione, intervallo, id est discrepantia, permanente æquali, progredi in numeris poterit, atque alios similiter quoque

quoq; exponere, vt 2, 4, 6, aut 3, 6, 9. Geometricæ
 autem, quæ propria appellatione est proportio,
 ita primum conspiciemus originem mediij con-
 stitui. Sint vnitates tres, sicuti in superioribus,
 sumanturque numeri inæquales totidem, pri-
 mus quidem æqualis primo, secundus verò se-
 cundo bis ac tertio semel. ita accidet vt medius
 numerus duobus extremis certa proportione
 respondeat, vt 1, 2, 4. & si progressio fiat ratione
 dupla, semper hoc modo primæ originis inæqua-
 lium exister æqualitas. Componentur autem si-
 militer & aliarum rationum media expositis nu-
 meris consentanea proportione & continuata.
 Est autem proportionis propria natura, vt seruet
 eandem rationem in maioribus & minoribus nu-
 meris. Harmonicū autē mediū nascitur sumpto
 numero primo æquali primæ vnitati, & secundæ
 bis: secundo sumpto æquali primæ bis & secundæ
 bis: tertio semel primæ, bisque secun-
 dæ, & tertiæ ter, & ita habebimus hos numeros
 3, 4, 6. Atque hæc est prima natura & origo me-
 diorū, ab vnitatem siue ab æquali, & eodē profici-
 scens, secundum Proclum. Inueniendi autem
 viam ac ordinem nos aliquando versibus ita cō-
 plexi sumus:

Numerus duobus fortuito tibi datus,

Medium arithmeticum sic accipias ita:

Numeros datos illos vbi coniunxeris

Summam hanc deinde sic coactam scindito,

Et alteram pone medium partem illius.

1, 3, si addatur, sunt quatuor, quorū dimidia pars

2. Medium igitur 1, 3, est 2 arithmetice.

D

Quod

Quod si Geometram agere volueris modo,
De multiplicibus extremis numeris latus
Excerpe quadratum, hocque medium ponito.
1, 4, si multiplicata fuerint, erunt 4. quorum latus
quadratum 2. 1, & 4, igitur medium est 2, geo-
metricè.

Harmonica consunt laboriosius.

Extrema componi ut prius quoniam solent,

Quo maius altero alterum est posthac capi.

Quod cum minore quando multiplicaueris

Per id quod ante composueras diuide:

Quòdque exierit, hoc ad minorem terminum

Adde, Medium progressionem hac ut habeas.

3, 6, si addatur, fiunt nouem. excedit autem nouem
sex in tribus, & ter tria similiter sunt nouem. di-
uisio seu collatio. nã 9 in 9, semel insunt. Vnum
autem & tria si addatur fiunt 4. & ita reperta sunt
4 medium inter 3 & 6 harmonica. Natura au-
tem horum singulorũ mediõrum, præter ea quæ
alibi de his dicta sunt, ita se habet, ut Arithmeti-
cũ omnino sit æqualitas. æqualiter enim primus
numerus recessit à secundo, & secundus à tertio.
Geometricum autem versatur potius in ijs quæ
semper eadem esse solent. In hoc enim continuo
modo quum proceditur, eadem rationem in se-
quentibus seruari necesse est. Harmonicum verò
extremorum numerorum similem rationem cũ
interuallis excessuũ perficit. quamobrẽ simili-
tudo propriè dici posset. Vfus autem horum ad
disputationes de natura, de ratione differendi, de
moribus maximè conducere & rectè ad eas ad-
hiberi potest, idque cùm ex aliorum, tum potissi-
mum

taum Aristotelis & Platonis scriptis patet.

I.

 Ιατί κατ'ασιγάζονται και ησυχίαν άγει τα βρέφη εν τῷ ζῳει και υγρει. α. κινεμένα τε και άσματος κατηχέμενα, κῃ εἶτω μά- λιστα υπνος άπιγίνεται, καθάπερ έποίησε και ο Θεόκελος, οτι η Αλκμήνη, λδ εἶτα κῃ έμπλήρωσα γαλακτος τον τε Ηρα- κλέα και τῷ Ιφικλέα, χαλκείαν κατέθηκεν επ' ασπίδα, κῃ έ- παίσασά τι, μεταξυ τῶν τε

άνασε σάκος μέγα. τῆς δ' έλαβ' υπνος. η οτι, καθάπερ Γάλινος φησι, προς μυστικῶν και γυμνα- στικῶν οικείως διακρίνεται, κατ' έμφυτον δηλονότε διαβέσται, η το μῦθον τῷ κινήσεως προςφιλές οδῳ τῆς ζῳων φύσει, ά- περ ακίνητα διαμένοντα, ηδεν αν έμελλε τῆς έμπεφυκότων δένδρων διοίσεως, τῆς τῶν ανθρώπων ψυχῆς το έμμελές και σύμφωνον ηδείαν τινα άδισιν παρέχεται; άλλ' οπως μή τῷ βρεφῶν άλογος εἴη πως λόγος μή δυνατός εἴη εφί- κείως τῷ εννοίας ταύτης; άπλῆςρον αν τις ουκ έως εἴποι, κῃ πῶς εἰπῶν γνωρίσω, οτι τῆς μῦθου κινήσει τα παρῳδια ως- περ διασει δέντα, εἶτω δὴ εκόπασε τε και παραυνόημα ε- παύσασε τῆς κλαυθμῶν, κῃ τέλος εις υπνον κατηνέχθη. Δε- τῶν και σφοδρότεραις χρώνται τῷ σφραγωγῆς τῆς λικμῶν κῃ σκιμπόων, και δὴ και τῷ σπῆ τῆς άγκαλων έσρας αἰ- τροφοι, οἶσαν πάνυ πολί άθυμοῦντα κῃ κακοπαθοῦντα τυ- χανέ εκείνα. Τῶν δὲ φωνῆς τῆς ὑπνῶν και ταρακτασῶν αυτῶν τοπωθῶν, εἰκος, και θαυμάζειν τί αν το προςφερόμε- νον τῆς ακοῆς εἴη αν, ωςπερ άμέλει και τα άλογα τῆς ζῳων κηλῶνται φθόγγοις μελικοῖς, κῃ εοικασιν εκείνα τῶν νοῦν προςέχουσιν, η τερπόμενα πῶς αναρμονίω εἶ φωνῆς. πῶς γδ; εἰ εἶδὲ πῶς αρχίω επαύουσιν, άλλῃ ξενίζόμενα προς τῆς ηχης. εἴτως άρα και τα βρέφη ὑπαδυσῶν τι τῆς τροφῶν και τῷ άδῆσεως. ὑπακῶσης, έλαθον ὑπεικόντων τῆς πα-

θῶν ἐνθυμοῦνται τε καὶ δὴ καὶ ἐμπέσονται εἰς ὕπνον. εἰ
 δέ τινα δοκεῖ καὶ ἐν τοῖς νηπίοις τῶν παιδῶν, καὶ ἐν τοῖς
 ἀλόγοις τῶν ζώων εἶναι τινα δύναμιν ἐπιγνωστικὴν ἢ ἐμ-
 μελέας καὶ φωνῆς ἐναρμονίαν, καὶ καὶ ταῦτ' ὁμοδρομί-
 σης ἢ τε ἀδρόσεως ἢ τῆς διανοίας, ἀφιλαριώεως εὐφρανο-
 μένας ἀμφοτέρων τὰς ψυχάς, τότε ἔμαχεσάμην ἐν ἔ-
 γωνε, μνησθῆναι τῶν πατρῶν Πυθαγόρου παραδοθέντων
 μυστηρίων τινα κελεύσαντες ἐπαυλῶς μεθύσει καὶ κωμώ-
 ξισι, μεταβαλεῖν τὸν τρόπον ἕλθον τῶν ὁδῶν, ἢ γλυόμεναι σω-
 φρονιδῶν τ' ἐκείνης, καὶ διατεθῆναι βέλτιον ὡς περ ἀνα-
 νήφαντας, νεθετευμένους ὑπὸ τῷ μέλι. καὶ ἔχω δ' εἰπεῖν τί
 το διαφορὸν τῶν μεθύοντων καὶ τῶν λόγον μὴ ἔχοντων ἢ μηδέ-
 πω γρηῶς δυναμένων.

X.

Q Vi fit quòd infantes ad agitationem & cre-
 brum cantuum sonitum sileant & acquie-
 scant, ac ita potissimū somnus illis obrepat? Quē-
 admodū Theocritus fecit de *Alceia*, quæ po-
 stea quàm lauerat & lacte explerat Herculem &
 Iphiclem, imposuit eos scuto æneo & accinens
 aliquid, interea

Dum versat clypeum ingentem cepit sopor illos.

An quia, ut Galenus inquit, ad musicam & exer-
 citationes suoapte ingenio sunt propensi, secun-
 dum insitam nimirum quandam affectionem?
 An motus naturæ animatum maximè convenit,
 sicuti quæ immota permanent ab insitis arbori-
 bus parum differunt? In hominum verò anima
 concinnum & consonum suavitatem quandam
 sensui conciliat. Verumtamen quomodo eò po-
 test peruenire notionis ratio infantum, quæ ad-
 hac

huc quodammodo expers est rationis? Simplicius itaque, mea quidem sententia, quispiam dixerit, infantes agitatione & motu quasi perculos defatigari, & placatos desinere vociferari, ac tandem somno obrui. Eamque ob rem nutrices quoque vehementiores vsurpant conuersiones cunarum & lectulorum, atque etiam gestationes vlnarum sublimiores, eo tempore quo illi animo inquieto sunt, aut male illis esse solet. Vocibus autem aliquid accinentium primum etiam terreri illos verisimile est, & admirari quidnam hoc quod auditui admouetur, sit: quemadmodum scilicet bruta quoque nonnulla mulcentur sonis musicis, & præ se ferunt similitudinem animos aduertentium, quum minimè afficiantur delectatione vocis concinnæ: qua ratione enim hoc fieri posset? cuius neque initium illa intelligunt, sed omnino in soni noui & inusitati illis esse consueuere. sic itaque infantes accinentibus quippiam nutricibus, & sensu obsequente & perturbationibus cedentibus inopinatè, exhilarantur, atque insuper somno capiuntur. Quod si cuiquam placuerit in paruulis pueris ac brutis animalibus inesse facultatem quandam cognoscendi & discernendi concinnitatem vocis & concentus, & huius vi concurrentibus sensibus & cogitatione, exhilarati & lætitia affici amborum animos, ei neutiquam refragabor, recordatus eorum quæ de Pythagora tradita accepimus, quem ferunt aliquando iussisse cantricem accipientem carmen, quoddam ebrijs & comestationi indulgentibus, mutare modum & tonum canendi, quo facto

D 3 illos

illos ad frugalitatem & ad vitam meliorem converfos esse, admonitos ab illis musicis modis, quemadmodum eos qui ad se redire excitari solent. Non autem habeo dicere quod sit discriminē inter hominē ebriū, & rationis non participem, quive ratione nondum uti possit.

Δ Ε Κ Α Σ Γ.

Α.

Ἰὰ τί τῶ ἐν ὕδασι χροίζοντων ρυασιώ-
ται τὰ ἐντός τῶ χρωῶν καὶ τῶ ποδῶν τὰ
πέλματα, καὶ μάλιστὰ τὸ ὑπὸ τῶ ὀνύχων
μέρος ἐν τοῖς δακτύλοις; ἢ ὅτι τῷ ρυαῖ
ἢτε ξηρότης καὶ ἢ τῷ θερμῷ ὑποχώρησις αἰτία ἔσται, κα-
θάπερ ὅπῃ τῶ γεγραυότων φαίνεται, καὶ ταῦθα ρυτιδοί-
τας σάρκας, ὡς μὲν ὕδατων θερμῶ διαφορικῆ τινὶ δυ-
νάμει, ὡς ἢ ψυχρῶν τῆ ἀντιπεριστάσει ὅτι ἐξωθεν ὑ-
γρὸν λεπιδύει τὰ θερμῶν, ἀναλοῦν ἢ ἐνδοθεν ἐνθερμον
ὑγρότητα; διὸ καὶ τὰ ἐδῶμα τὰ θερμῶν γίνεται μα-
λακὰ ἐν ὕδατι σφρότερον βρεχθέντα· καὶ καλοῦνται μὲν
ταῦτα ἄκερα· καὶ ἐστὶ τῆς κυρίως αὐτῆ, ἀλλὰ χαίνω-
σις πως, ἐπεὶ γε κατὰ τὸ Ἀριστοτέλη, ὑδὸν ἐν ὑγρῷ τήκεται.
ὁ δὲ ἐτέρωθεν ἀφέστρον ὑπὲρ κείνου εἴρηται καὶ ἀκευβέστρον,
ὅτι ἐν ὕδατι ὑδὸν τήκεται, ὅσα ὑπὸ πυρὸς τήκεται. κε-
νωτικὰ ἢ, καὶ τῷ τῷ ἀραιωτικὰ καὶ ξηροποιὰ πως τὰ ὕδα-
τα καὶ συμβεβηκός, ἐφέλκοντα τὸ ὅμοιον ὑγρὸν, ὡς περ τὰ
θερμὰ ψυχροποιὰ, ὡς τῶν θερμῶν ἐφοκλιῦν. καὶ
τὰ ἐφθὰ κρέα τὰ ὀπλιῶν πάντως ξηρότερα καὶ ὀλιγοστροφώτε-
ρά ἐστι. τὸν μὲν οὖν ὄγκον ἔχουσιν ἐλάττω τὰ ὀπλιὰ τὰ
ἐφθῶν πλασθῶν τε καὶ οἶων ἐξ ὀδονότων ὄντων, εἰς δὲ πυ-
κνότητά

περ βλ. κδ.

περ βλ. δ.

κνότητα κὶ ἀδρότητα συναγόμενα, εὐχυμά τε διαμένει κὶ
 εἰς βρώσιν ὄσιν αἰετα. τὸ ἧ λεχθέν ὑπό τινων, ὅτι τὰ
 ἐφθὰ ἀσμενέστερον κὶ ἀκινδυνότερον συμπέπτεται πύω τρο-
 φῶν, ὅπως μὴ ἔχη διαλαβεῖν ῥάδιον τῶ σκεπτομένῳ. ἀ-
 πλῶς γὰρ ἐκ ἐστὶν ἀληθές· ἡ δὲ κρίνω ἐν τοῖς ἠρωτικοῖς δει-
 πνοῖς ἐφθὰ πρὸς τὴν αἰσθησιν, ἡ δὲ εἰς πῶ διηγύατο. ὥστε πύω ἔ-
 Κράτητος πρὸς τὴν αἰσθησιν δεικνύει ἀποδοκιμασίας, πρὸς τὴ
 ἐφθὰ ποδός, ὃν ὁ κτήσιππος ἐπέριψεν ὡς βαλῶν τὸν ὀ-
 δυνασία· ὅτι κὶ ὡμὸν ἐκεῖ κείμενον ἐδωθήη τῆτον ἀρ-
 πῶσαι, κὶ ἡ δὲ κρέας τῆς τὸ μέρος εἴποι τις ἂν ἴσως.

DECURIA III.

I.

QUÆ sit quòd in ijs, qui diutiùs aquis immo-
 rantur, manuū interne partes, & in pedibus
 solum callorum, potissimùm tamen pars ea digi-
 torū quæ sub unguibus sita est, rugas cōtrahūt
 An, quum rugarum caussa sit siccitas & discessus
 caloris, quemadmodū in senilibus corporibus
 hoc apparet, etiam istic cūm propter calidarum
 aquarum facultatem quādam discutientem, tum
 ob frigidorum subitam cohibitionem & repres-
 sionē contrariam, sit ut carnes corrugentur? An
 quia humiditas externa interiōrem calidum hu-
 morem cōsumit, & ita partes carnosas attenuat
 quam ob causam carnes quibus vesci solemus, si
 priùs aqua conspersæ ac imbutæ fuerint, molles
 fiunt, & vocātur tum teneræ & liquecētes, quā
 propriè hæc non sit liquefactio, sed potius laxi-
 ras quædam: quando quidem, secundūm Aristotē-

telem, nihil in humido liquefieri potest. quod idem alibi adhuc planius ab illo & magis exquisitè dicitur, in aqua nullà rem liquefcere, quæ ab igne liquefcatur. Si verò accidat vt ad aliud respiciatur, aquis etiã inesse vim euacuãdi, & propterea rarefaciendi & quodammodo exsiccandi, dũ similem humorem extrahũt, de rehẽditur, quomodo calida frigus efficere possunt, propter calidorum nimirum attractionem. Atque carnes elixammino sicciore sunt & pauciore alimento præditæ quàm assæ, quæ minorem quidẽ habent molem quã elixæ: quòd hæ læxæ sint & tumore quasi inflatæ, quũ assæ in densum & plenum cogantur, & ideo succũ bonum diutius retineant, atque ad edendũ sint optimæ. Quòdque à quibusdã dictũ est, elixas facilius & tutius alimẽtum concoquere, id qua ratione intelligendum sit, cõsideranti hæc statim patebit. Simpliciter enim verum non est: nequẽ quoquã memoriæ proditum est, appositas fuisse in heroum cœnis elixas carnes: vt Cratetis obseruatio de pede elixo quem Ctesippus tãquam in Vlystem proiecturus arripuisset, meritò rejiciatur, quum crudum etiam ibi illũ iacẽtem auferre potuerit, neque rectè insuper, hanc partẽ carnem appellare aliquis possit.

B

 Ιὰ τί τῆς φαρμακωδᾶν ὑδάτων ἢ χρεῖσις οἷς ἀνεπιθύειός ἐστι, τῶσις δερμοῖς ἐμβεβηκόσιν ἢ γαστρὶ ἕξαιρεται, καὶ ἀνοιδεῖ; ἢ γίνεται τῶσιν αἰσὶ ὑδ' ἐξ ἰβυ, ἀλλ' ἐν τοῖς συμπρωδῶσι τε καὶ χαλκωνιδῶσι μᾶλλον, ἐν τῷ

ἐναντίον γὰρ ἡ σύψις τοῖς ἐκκεκακωμένοις τῆς χυμῶν, ὡς
 διασκεδάσαι καὶ αποχετεύειν ἢ θεραπεία ὠφελειν. τὸ δ' ἔ
 συβαίνει τότε γυόβλημον. ἢ καὶ πάμπαν, ἐπεὶ ἀνὴρ θερ-
 μότης τῆς ὑδάτων ὀπχειρῆ, ὡς εἴωθε, διαφορεῖν καὶ κα-
 θέλκει τὰς χυμᾶς, ὄντων τέτων κακοῦθῶν καὶ ὠμῶν, κί-
 νοῦνται μὲν αὐτοῖς, ἐχθροῖσι τε δ' εἰσὶ δὲ τὰ ἀφανῶν πύρων
 ἐκχωρεῖν, καὶ ἐπιτυσφαιντες καὶ συρρύντες εἰς τὰ κοι-
 λότα τὰ σώματος μέρη δορυβῶσι τε, Ἐοῖδ' ἡμάτων γίνον-
 ται αἴτιοι.

II.

Quare illis, quibus aquarū medicatarū vsus
 non conuenit, posteaquam se in eas immi-
 serint, venter attollitur & intumescit? An hoc nō
 quouis tempore nec eodē modo fieri solet? sed
 in aquis quæ continēt multum aluminis & chal-
 canthi magis id accidit? Contraria enim res est
 astrictio humoribus corruptis & vitiatis, quos
 medicationis cura dissipare & aliō deriuare de-
 bet. id autē tum non accidere potest. An etiā
 omnino posteaquam caliditas quæ in aquis est,
 vt fieri consuevit, conatur discutere & deorsum
 trahere humores, quū illi sint malitiosi & crudi,
 mouentur quidē, non tamen eiusmodi sunt qui
 possent per meatus occultos decedere? & ita re-
 tro conuersi & in partes corporis maximē ca-
 uas & vacuas confluentes, ibi tumultuantur &
 in causa sunt vt tumores fiant.

Γ

Δ Ἰὰ τί τοῖς κολεκοῖς ἢ νόθος εἰς παράλυσιν ἐπίσσει, ὅτι
 δ' ὅτι καὶ εἰς ἐπιληψίαν ἀποσκήπτει; ὅταν δ' εἰς
 ἐπιλη

D S

ἐπιληψίαν ἢ δῆλόν περὶ παντὶ βλάβει· τότε τὰ ἀδελφικά
νεῦρα διὰ πλεονασμῶν ἐντὶς πρὸς ταῦτα συμπίπτειαν· ἢ ὅ
σφραγίσθαι ἢ ἀγίαστον ἢ ἀπλῶς τῷ νόθῳ, καὶ λατρεῖς
τοῦ ὄντος διαγινώσκοντες, ἢ καὶ ἰατροὺς· ἐπειδὴ ὅτι τὸ ὑπερ-
τερον ἐξαμαρτάνουσιν ἀμφότεροι, ἢ παράλυσις ἐπιτεταμένη· ὡς
καὶ ὁρῶμεν τὴν κραπαλῶντος ἐν τῷ σπασμῷ πολλῶν οἴ-
νων, τρέμειν τε καὶ ἀδυνατίει εἶναι χεῖρας καὶ σώματος, ἢ το
γλώσσα μάλιστα τὴν τε σφραγίσθαι· τὰ δὲ νεῦρα οἷον χαλα-
ζόμενα ἔσονται ἀκίνητα ὑπὸ τῆς ὑγρασίας, ἔσονται ἀκίβητος τῶν
μυῶν κινήσει.

III.

CVr qui laborant ex doloribus intestini coli,
unde Colici dicuntur, iste morbus aliquan-
do illis in paralyfin, interdum in epilepsiam eru-
pit? Quando itaque in comitiales morbum de-
sinit, an manifestum est, tum neruos sensui desti-
natos propter intestini cum his cognationē &
cōsensum ledi? Resolutionis siue paralyfis causa,
non simpliciter in morbum rejicienda est, sed
aut ad rationem victus in ægotante, aut in Me-
dicum etiam. nam quum ambo in humectando
modum excefferint, paralyfis sequitur. Ita vide-
mus eos quoque qui crapulæ dediti sunt, quum
multū vini hauserint, tremere, & totius corpo-
ris vsu priuari, maximè verò linguam eorum ti-
tubare. nam nerui præ humore quasi laxiores
redditi & labefactati, nullum mēbrum exquisitè
mouent.

IIII.

CVr exanimati metu, & formidine perculsi,
instigantur ad depellendum reliquias cibi
& leuan

& leuandam aluum, & timidioribus accidit, vt se illis sordibus inquinent? Quemadmodum Dionysus apud Aristophanem introducitur hac turpitudine risus mouens. Et de ignauo Iuuenalis fecit:

Βαττα.

- & trepido soluunt tibi cornua Ventrem

Iuuen. 149

Cum lituis audita.

Quod & à nobis exprobrari solet gloriosis bel latoribus, quorum plerumque in periculis pa uent animi. An Aristotelica de coloris deces sione, causam huius rei præclarè explicant? An verò & generaliter dici potest, motum corpo ris vires debilitare, quòd animus tum summo pere perturbetur? Itaque fit vt illa facultas, qua retinentur suo quæque loco, tam quasi laxetur, & aperiantur viæ, per quas subito eiciuntur ea quæ antea reprimebantur. Huius debilitatio nis in metu signa sunt, tam tremores, quàm ani mi fuga: & tonis apud Homerum stridor den tium, & mutatus color, & delapsus aliorum ad pedes vsque animus; quodq; perterritis fasti dium & nausea molesta est. Et scripsit Plutar chus, nauseam sensu odoratus potissimùm com moueri, & affectione formidinis.

Ιλιαδ. κ.

αἰτίαν φυσικῶν.

E

 Ιὰ τί τὰ ἄλλ' ἐτέρων ἀμαρτήματα ὀξείως καθορῶντες, καὶ πεκρῶς κολάζοντες, πρὸς τὰ ἡμέτερα τυφλώτομεν καὶ ὡς ἐπιτιμῶμεν ὡσαύτως πλημμελοῦντες αὐτοῖς ἑαυτοῖς; ἢ δὴ ἴλον ὅτι πάθος τὰ ἄλλα ἐστὶ φυσικῆς ἐνέκασφ' ὁμοεικείσεως, δι' ἣν καὶ τοῖς ἀνθρώποις, οἷά ὅστιν ἐρυγῆς καὶ πύον καὶ μύξαί, καὶ τὰ ὅμοια, εἰ διαχωράνομεν ἐν ἡμῶν αὐτοῖς.

αὐτοῖς, πρὸς ἀλλότρια ταῦτα πάντα δεῖ τις νευλιῶντες; ἢ
 σιωδρομεῖ ὅτι ὁ ἔμφυτος ἔρως αὐτῶν ἑαῖσιν, καὶ ἕκαστος πρὸς
 ἕτερον; διὸ καὶ οἱ καλοικαγάθοι, οἷτε ἐμμελεῖ καὶ φιλοδ-
 φοῦντες, τὸ ὅλως οἱ λεγόμενοι ἀσπαδαῖοι καὶ ἐπιεικεῖς, ἐκ-
 ἔνοχοι γὰρ εἰσι τήν τε πάθει, λόγω τε καὶ διανοίᾳ συ-
 σέλλοντες τὸ τῆ ψυχῆς προσητεῖς, καὶ διορθοῦντες τὸ σφαλ-
 λόμενον, καὶ τὸ ἀτακτον διακοσμοῦντες. ἐπεὶ δέ γε τὸ
 κακὸν τῆσδε τῆ φιλαυτίας καὶ δυσζηλίας συγγενές πως ὅστι καὶ
 ἔμφυτον ἀπάσι, διὰ τῆσδε καὶ ὅπως οὐκ δὴ πικρῶν τε
 καλεχόμενον πάθος, ἀράττει τὸν νοῦν ὁμῶς καὶ τὸ πᾶν
 ὅσων εἶναι δοκοῦντων, ἔτω γε σφόδρα ἐνίοτε, ὡς καὶ ἐκ-
 φέρεται καὶ φανερόν γινέσθαι.

V.

Quomodo fieri putandum quòd aliorum er-
 rata acutè cernētes, & admodū acerbè casti-
 gantes, ad nostra tamē cæcutiamus, nec eandem
 pariter in nobismetipsis animadversionē & in-
 crepationem vsurpemus? An perspicuum est hāc
 esse affectionem naturalis conciliationis in vno-
 quoq;? & ideo quæ alibi ingrata sunt, vt ructus,
 pus, mucus & his similia, in nobis quidem non
 molestè ferimus nec aduersamur, quū in alijs ista
 omnia grauissimam nobis nausēā concitent. An
 concurrunt tū & inuitus amor vnus cuiusque er-
 ga seipsum, & æmulatio cōtra alterum? Propte-
 rea viros honestatis & virtutis amantes, & eru-
 ditos ac sapientiæ studiosos, atque, vt vno ver-
 bo complectar, bonos ac æquos, huic affectioni
 non fere obnoxios esse deprehēditur, quū om-
 ni ratione & cogitatione operam dent, vt animi
 procliuatē cōpescant, & si quid erratum est,
 emend

emendent & corrigat, immoderatūque rectè gubernent. Et quoniam hoc malum amoris sui ipsius & prauæ simulationis affine est aliqua ex parte, atque omnium animis insitum, propterea quomocumque sanè prematur & teneatur, mentem tamen & animum eorum interdū quoque, qui admodum sapientes esse videntur, ita vehementer commutit & perturbat, vt etiā se efferrat, & omnibus manifestum fiat.

VI.

Quare in expectatione & mora aliquorum, semper deteriora in mentem nobis veniunt secundū hoc: *si mihi secundæ res de amore meo essent, iam dudum scio venissent: sed vereor ne me absente mulier corrupta sit. Concurrunt multa opinioniones.* An quum malis vita hominum referta sit, secundū Hesiodum illud:

Plena malis terra est, plenum mare.

ideo & nota ista & vilitata metuimus: rariora autem & magis incerta bona, diffidenter expectamus: & oprare magis solemus, quā audemus sperare? Ipsa spes quoque per se est minus libera, semperq; quadam formidine debilitatur: eamq; ob causam, oppressam hanc operculo dolij Hesiodus scripsit, ita apud homines quasi latitantem & territam remansisse. An quia non simpliciter deteriora tunc in mentem veniunt, sed aut de nobis ipsis, aut iis quos diligimus? Sc vero quisque amat maximè, & secundū se, suos. Et amor coniunctum timorem habet, secundū hoc,

Res est solliciti plena timori, amor.

Quare

QVare homines, præsertim in malis casuum & euentuum causas in Deum conferunt? An quia verum est à Deo omnia fieri, sed quadam certa ratione atque via? quam in obscurioribus imperiti non perspiciunt, & ideo quod omnibus notum & manifestum est, hoc arripiunt & tenent, vt de morbo illo effeminatorum Scytharum traditum est. An quia nemo non ferè sibi multo in delictorum in sua vita conscius, debitam pœnam metuit, & in aduersis, diuinitus hanc infligi suspicatur? An quia simpliciter, quorum causa latent homines, ea pietatem colentes, ad Deum auctorem referunt? quorum autem animi numinis diuini respectu minùs tanguntur, ij tales euentus adscribunt fortunæ: vt ille qui exclamat,

Her. κλειῶ.
Hippoc. αἰετ.
§

Sen. Herc.
fur.

O Fortuna Viris inuida fortibus,

Quàm non aqua bonis præmia donadis?

Alij fati necessitatem omnium euentuum causam faciunt. Sed Virgilio hæc coniungenti est
Fortuna omnipotens & ineluctabile malum.

VIII.

QUæ fit, vt plebis, maximè rusticæ, pueri, capillo ferè sunt albo aut flauo? An quia parentes illorum victu vtuntur simplice vniusq; modi, vnde purior sinceriorq; in corporibus succus ducitur; de quo necesse est etiam id quod generatur minùs turbido aut impuro humore concrefcere? idq; indicat capillus, in quo veluti arefcit humor in corporis extrema parte, id est

est in cute. An verò etiam hoc accidit, quòd taliù
 puerori nutrimentù, potus atq; cibi, est lactis &
 aquæ dulcis? An hoc quoq; quòd in sole & sub
 dio plerumq; aperto capite versantur? quo fit vt
 capillus niteat de apricatione; sicut linù solet &
 lana? quù vrbanoꝝ & delicatoꝝ in tra parietes
 & in vmbra & sub tegumentis, crines fulcos red
 di consentaneum sit. qui si tales à prima origine
 fortè non sint, celeriter tamen fieri consueue
 runt. Quum autem in quorundam idcupletum
 honestoꝝq; familiis, potissimùm extra vrbes
 & in agris degentium, idem de albis crinibus,
 quod in plebeia sobole, nonnunquam accidere
 animaduertatur, nimirum eadem causæ de his
 referri possunt frugalitatis & liberi cæli.

⊙

Δ Ιὰ τί οἱ πίνοντες ὑποσάθμιον ἢ δια μολυβδίνων
 σωλίνων ὀχετευομένα ὕδατος δυσήληθεικοὶ γίνονται;
 ὡς φησι Γάληνος ἐν τῇ περὶ συνθέσεως φαρμάκων ἐβδόμῃ.
 ἢ ὅτι ἰλύματα μολυβδίνων καὶ τοῦτο ὕδωρ περιεχόμε
 να, ἐπίγονται ἐν τοῖς ἐντέροις, καὶ πλεῖ ἐν αὐτοῖς ὀπιρόνεσαν
 κατὰ βιβρωσικῶσι, διακόπωντα διὰ τῆ ἐπιτέινοῦτος αἰσὶ βάρ
 ρας, ἐξ ἧ γίνεσθαι χροῶν πλεῖ ἐλκωσιν εἰκόσ βεσι;

I X.

CVr illi qui bibūt feces aquæ deductæ per tu
 bos plumbeos, dysenteria corripiuntur? vt
 Galenus refert lib. 7. de cōpositione medicamē
 torum. An quia feces plumbi, quas in tali aqua
 inesse necesse est, in intestinis detentæ, fundum
 ipsorum pertundēdo exedunt ob pōdus earum
 semper

semper augescens, ex quo tandem exulcerationem oriri verisimile est?

Διατί σπεύδουσιν οἱ ἵπποι ἐν τῇ ὁδῷ ἀρχομένῃ ὑπερῷ, καὶ ὑσέρον ἐπιτεινομένῃ παρίενται; ἢ τὸ λυπηρὸν ἢ ὑγρῆσας φεύγοντες τοσούτων ἰσχυρίων αὐτὰς αὐτὰς, βρεχόμενοι ἢ μὴ ταῦτα ἔσθιμονώτεροι, νεώτεροι, ὡς εἰσὶν, γίνονται; ἢ γὰρ καὶ φαντασίαν σκέψης καὶ ἀναπαύσεως μνήμῃ ἢ ἐλπίδα προκαλεῖται, καὶ ταύτη ἢ ὁρμῇ ἐπιπέρχεται, παρ' ὀφθαλμῶν ἔχοντες τὴν ζῶν τὴν λυπηρῶς φυγῆν ἢ μὴ ἐπιτυχόντες σπείνο, ὡς περὶ ἡλπίσεν, ἔκτε τῆς ἀδημονοῦ ἅμα, ἔτῃ τὴν ἔξωθεν ὑγρῆ καταπλήσῃ ἡρέμα ἐκλυόμενοι, ἔτω τῷ τε ψυχρῷ γίνεται κάκιον, καὶ τὸ σῶμα ἀσθενέστερον.

X.

Quamobrem equi incipiente pluvia in via festinant, & postea ea incremente de illa contentione sua remittunt? An initio humoris molestiam fugientes seiplos ad properandum incitant, postea verò aqua perfusi, & tristes facti, fiunt etiam, ut par est, segniores? Nam memoria ab imaginatione perfecta tecti & quietis, spem ipsorum instigat, & ea impetus quoque excitatur, quum ante oculos animantis versetur fuga eius quod molestum est: quam quia illa tum, ut sperauerat, non consequitur, tam ex ista indignatione quam exterioris humoris perfusione, paulatim debilitatur, ita anima ipsa ignaviores & corpore debiliores sunt.

DE C

DE CVRIA IIII.

I.

 Ut non cogitamus simul diuersa, neque omnino duo, loquimur autem aliud & aliud cogitamus, quum tamen vratio sit cogitationis interpres? An est tanta celeritas cogitationis, vt assequi illam facultas eloquendi nequeat. Itaque hac harente, illa interea detorquetur aliò, quod deinde temerè pronuntiatur: vt in præstigijs aliud exhibetur, quàm putarat sensus se comprehensurum fuisse. An hoc est socordix quasi oscitantum, neque accidit diligentibus & attentis; vt cogitationis ipsius indistinctæ & allucinantis interpretatio similiter sit indiserta & aliena?

B.

 Ιὰ τί αι μητέρες φιλοτεκνότεραι τῶν πατέρων; ἢ καθάπερ Αεισοτέλης φησὶ, δια τὴν γέννησιν ἐπινοοτέραν ἔσονται, αἱ γὰρ τῶν ἄλλων ὀδύνηται, ἔτι τὸ ἔργον ἢ γυμνασμός ἢ λοχία. τὰ δὲ μὲν πόνος γυμνομένα πάντες μᾶλλον σέργουσιν. ἢ καὶ τὸ εἰδέναι ἔτι αὐτῶν τὰ ἔκγονα, προσσυμβάλλει τὸς σοργίω; ἢ ἴσως πάροχος προστιθεὶν αὐτῶν ἀσεισμός ἔσται; ἢ γὰρ ἡ διάνοια αὐτῆ καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις τῶν ζώων, ἐν οἷς καὶ αὐτοῖς ὄλον δὴ χρόνον ἐπιγινώσκουσιν τὰ ἔκγονα, φανερόν ὅτι εἰς ὑπερβολὴν τὸ φιλόσοργόν ἐστὶ πρὸς τὸ θίλφ. ἔνιαι ὅμητέρες τὰ αὐτῶν τέκνα ἀναρῶσιν, ὅτι ἴσασιν αὐτῶν ὄντα. ὡς περ καὶ τὴν Μηδείαν ὁ μῦθος φησιν. εἰη τίνω ἢ αἰτία τῆς μητρικῆς φιλοσοργίας ἀληθεστέρα, ἢ φυσικωτέρα ἐστὶ ἢ αὐτῆ τῆς Ἰνδίας.

B. πρὸς

πρὸς τὴν σύλληψιν καὶ τὸν ἔκγονον ἢ ἐπιτιμῶν ὅτι καὶ πρὸς τὴν
 θρέψιν τὸ ἀταλαπωρον, φυσικὰ ὄντα ἀπαντὸς ἐπιταπεινω-
 τικά. καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐν τῷ οικονομικῷ ἔχει ἥτιον χαριεντας
 ἢ πρὸς ἀληθῶς ἐγραφε ταῦτα· εἰδὼς ὅτι ὁ Θεὸς ὅτι τῇ γυναι-
 κὶ καὶ ἐνεφυσε καὶ προσέταξε τὴν νεογνῶν τέκνων τροφὴν καὶ
 τὴν σέρψιν τὰ νεογνά βρέφη πλείον αὐτῇ ἐδάδα ἢ τῷ ἀν-
 δρί. καὶ ταῦτα ἄρα καὶ ἡ φύσις εἰσέταξε τὴν τέκνων προ-
 χωρεῖ, καὶ ἡ πρὸς ταῦτα ἐπιτεταμένη σορῆ μᾶλλον τῆς
 μητρὸς, φυσικὴ τ' ὅτι καὶ ἐνδιάθετος ἀπαρχῆς μέχρι τέλους.
 διόπερ ἔτι πολλὰ ἀφρονουσιότερα ἢ μητρικὴ ἀγάπη τῆς
 πατρικῆς. φασὶ ὅτι τὰς πιθήκας ἐνόησε τοῖς ἀσασμοῖς καὶ
 σφοδροτέροις περιπλοκαῖς τὰ ἴδια τέκνα δόποινίγειν. αἱ
 μητρες οὐκ διὰ τὸ παρὸν ἢ δὴ, ὡς ἐπιβλέψον, φιλεῖσι
 τὰ τέκνα, καὶ ἀπολαύει τῆς ὁμιλιῶν βέλονται, ἐφοίμενα
 τὴν παρυσίας καὶ συμβιώσεως. οἱ ὅτι νοῦν ἔχοντες τῆς πατέ-
 ρων, προορώμενοι τὸ χεῖρισμον, τοῖς τοῖς τοῖς ἥτιον προσέχουσι
 τὴν γνώμην, εὐνοὶ ὅτι καθαρῶς εἰσὶ τοῖς τέκνοις. ἐτὶ τῆς ὑπο-
 γυῖο ἐμφιλοχωροῦντες ἡδονῇ, ἀλλ' εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδος
 ἀγαθῆς ἀντιλαβόμενοι. ἐτὶ ὅτι αἱ διδύμασι τὰ ἑαυτῶν τρέ-
 φεαὶ ἐτέρας, διατελέσιν ὅμως φιλεῖται ἐκείνα, φυσικῆ δ' ἡ-
 τα ὀρέξει, καὶ ἐδαμῶς λογισμῶ ἐδενὶ χεῖρι μεναί ἀπὸ τῆς φι-
 λείν ἢ μή.

II.

CUr matres maiori amore afficiuntur erga li-
 beros quā patres? An, ut Aristoteles inquit,
 hoc fit quia labores quoque maiores in gene-
 rando perferunt. nam partus dolores sunt maxi-
 mē graues, & mulieris opus est puerperium. quæ
 verò multo labore perficiuntur, ea maiori etiam
 amore prosequimur? An etiam, quoniā sciūt suā
 esse progeniem, aliquid cōferre solet, ad mutuā
 istam

istam amoris affectionem? An potuit ne forte à
 que praevident talis addi urbanitas? quum nō
 sit consideratio ista in brutis, de quibus & ipsis,
 quādiu cognoscunt illa suum foetū, evidēs est ni-
 mirum in sexu foeminarum nimiam esse amoris
 erga suos affectionem. Nonnullæ autem ma-
 tres suam prolem etiam tollunt, quòd sciunt esse
 suam, quemadmodū & fabula tradit fecisse Me-
 deam. Quare causa materni amoris erga libe-
 ros ea magis veritati est consentanea, quæ prius
 ad naturæ considerationem accedit. Est autem
 sexus muliebris & ad conceptum & partum ma-
 ximè aptus, atque minimè educationis fugiens
 labores. Quæ omnia naturæ opera sunt, neque
 in nostro posita arbitrio. Et hoc est quod Xen-
 ophon in libro de tuenda re familiari non minùs
 elegāter quàm verè ita scripsit: *Quum nosset Deus,*
femina à se insitā & attributā esse curā nutriendi &
educandi infantes nuper in lucē editos, addidit etiam
illi maius studium quàm viro, quo paruulos liberos
prosequeretur. Quapropter dilectio postea in li-
 beros progreditur, & hæc erga eos matrum in-
 crebescens & ardentior amoris affectio, natura-
 lis est, & animis illarum ab initio ad finem vsq;
 implantata. Ideoque caritas ista matrum magis
 improvida & præceps quoq; esse quàm patrum
 solet: atque ferunt simias interdum osculis & ar-
 ctioribus complexibus suam ipsius sobolem suf-
 focare. Matres igitur plerumque ob præsentem
 iucunditatem amant liberos, & experunt eorum
 præsentiam, ac cum ijs viuere cupiunt, quòd con-
 suetudine & colloquio horum frui possint. Ve-

rùm ex patribus qui intelligentiores habentur
 quum quid è re liberùm esse possunt, precipiant,
 huiusmodi rebus minùs occupantur, ac sine gra
 benevolentia complectuntur liberos suos, non
 cupidè immorantes voluptati, quæ ante oculos
 est, sed futuram bonam spem retinentes. Ad
 hæc, quæ suos partus alijs nutriendos tradunt,
 in diligendo similiter etiam magis perseverant,
 idque naturæ quodam impulsu, non considera
 tione quod ament aut non ament.

Γ.

Οθεν ἀρα ἐγκρατεῖς καὶ ἀκρατεῖς καλοῦνται; οἱ Ἰ
 ἐπαγνόμενοι, οἱ ἧφεγόμενοι. ἢ ὅτι ὡν κρατεῖν καλὸν
 εἶναι ἀπαντες νομίζουσιν, ἐκείνων ὅσοι κρατεῖσι δικαίως
 ἐπαγνοῦνται, οἱ ἧ φέρονται; ἐσι ἧ αὐτὰ ἔ' ἀλλ' ἀτρία,
 καὶ ὡν κρατεῖν ἐπιβίβει κελύει τὸ Πυθαγορικόν,
 γαστρός μὲν παρώτιστα καὶ ὑπὸν λαγνείας τε
 καὶ θυμῶ.

πρὸς τί ἧ μάλισα τὸ κράτος τῶ ἀνοισίον; πολλὰ γὰρ δύ
 νάμεις ἐν ἀνθρώπῳ. ἢ δὴλον ὅτι τῶ κύριον καὶ τὸ κράτος εἶ
 ναι δεῖ, καὶ καὶ τὸ κύριον δοκεῖ εἶναι πᾶν σύστημα; οἶον ἢ
 πόλις, ὁ δῆμος, εἴ ἔτω τύχοι, ἢ οἱ ὀλίγοι, ἢ καὶ ὁ μόναρχος.
 ἔτω δὴ καὶ τὸ ἧ ἀνθρώπου κύριον ζητητέον σύστημα γάρ τε
 καὶ ὁ ἀνθρώπος καὶ εὐρεθέντι τῶ τε κράτος ἀπονημητέον, καὶ ἧ
 ἀνθρώπου ἐπωνυμία ὡς οἰκειοῦται δόσῳ δόσῳ. ἐσι ἧ τῶ
 ἔδεν ἄλλο ἢ πρὸ νῦν καὶ διάνοια λογιστική· ὁ νῦν ἀρα καὶ
 λόγος μάλισα δόξῃ ἐν ἀνθρώπῳ. ἧ νῦν τῶν
 κρατωῦτος ἔτω δὴ ὀρθῶς καὶ προσωκόντως καλοῖτο τις ἀν
 θρώπος, ὡς τῶ ὄντος ἐκάσῳ καὶ ἧ ἀειστολή. καὶ ἡμεῖς
 ὡς μετρίως σωμαζόμενοι τῶ καὶ εὐ ἔχον πρὸς τὸ βεωφι
 λῆς ἔδεν ἔτι προσωδιαπορήσαντες, καὶ καθάπερ ἐπιψηφιστά
 μενοι

mens superior est alijs, ita rectè & conuenienter quispiam hominis appellatione dicitur, quàm secundùm Aristotelem idipsum sit vnusquisq; Atque hoc vt mediocriter conclusum & ad utilitatem in vita idoneum, præterea nullam dubitationem in medium afferentes, & tâquam calculus addentes sententiam de his Platonis, sic sanè in præsentia decretum faciamus. De reliquis verò accuratiùs alibi suo tempore differetur.

I III.

Quare est in pueris acrior memoria rerum minimarum quoque: & quæ pueris nobis acciderunt, eorum meminimus liquidius, quàm triduo præteritorum? Et fit mentio tamquam proverbij in Timæo Platónico: *ὡς τὰ παιδῶν μαθήματα θαυμαστὸν ἔχει τὸ μνημεῖον.* An id fit quod in teneris surculis, vt cum his facile aliquid concre scat, & in animis puerilis cognitio vnà cum ætate augescens corroboratur? An quia nihil est quod animos teneros conturbet aut distrahat, & ideo in his imagines rerum & imprimuntur certiùs, & sunt magis distinctæ, cogitatione nõdũ illas per varietatem affectionis confundente? An quòd ratio & mēs in his implicatur in eã vim maximè, qua rerum imagines in animis representantur? itaque has intuentes, neque aliò magnopere respicientes, probè etiam meminerunt eorum quæ tunc fuerunt oblata. An quia necesse est, figuras quasdam imprimi animis eorum quæ memoria continere & referre debeat? Ea autem imprimuntur altiùs, quæ vehementiùs
sensus

sensu excellunt, & mouent animum. Itaque
 omnes meminerunt eorum, de quibus
 sine alacritate latitum doloremve perceperunt.
 pueris autem omnia quæ offeruntur, esse maio-
 ra videntur quàm sunt, & ideo magis illa admi-
 rantur. atque hoc modo fit, quum parua etiam
 res valde feriant animos pueriles, harum imagi-
 nes vt ipsorum animis certius & firmitus infigan-
 tur, vtq; fidelior & diuturnior sit memoria. Ma-
 gis autem tangi pueriles animos & commoueri
 quarumcumq; rerum cognitione, caussa est hæc
 maximè, quòd illi leues hos gerunt, & sunt im-
 periti rerum, quas vt inusitatas & nouas, sic ali-
 enas quoque & mirabiles apparere oportet. In-
 telligenda autem hæc sunt, non de paruulis, sed
 quasi adultioribus pueris. nam paruulos & de-
 crepitos docet Aristoteles esse obliuiosos pro-
 pter motum: quòd hi vergant ad interitum, illi
 valde crescendū agitentur.

V.

Quare, quum vulnera incipiunt per sanari &
 coire, circum hæc ferè vbique, & in labris
 extremis maximè, prurit cutis? Nimirum mali
 & vitiosi humores, qui prius erant spissiores &
 interiùs abstrusi, tunc sanatione & naturæ & me-
 dicamentorum extenuati, & ad summam cutem
 expulsi, mordent illam, & acrimonia sua pun-
 gentes titillant.

VI.

Quare in balneis madidæ vestes in tanto æ-
 stu non siccantur? Quia scilicet ille æstus
 est va-

est vaporis humidi, & de calidis aënis ex aëre
 itaque aërem reddit densiorem, neque, ut cete-
 ri calores, rarus & sincerus attrahere humorem
 potest, quum ipse humidus sit, & quasi linteum
 aut spongia, expletus.

VII.

Qui fit quod fortes viri & audaces, quiq; in
 præliis minimè terrentur, mollissimo ani-
 mo ferre corporos & valetudinem aduersam con-
 sueue; & contra timidi, ut de Græcis Cicero
 scripsit, firmis animis & patientissimis ægro-
 tant? Vtrum sit hoc, quia fortitudo in vtrisque
 quasi sua quadam & propria materia exercetur,
 neque, ut stirps, in alienum solum trāsferri vult?
 Non igitur ferre æquo animo bellica fortitudo
 potest, tamquam muliebrem depositi corporis
 afflictionem, præsertim nulla spe laudis & victo-
 riæ proposita. Etiam bona ferramenta in durio-
 re materia, minùs quàm molliore, retundi hebe-
 rariq; perhibent. At alteri, in qua parte ipsi va-
 lent, ea scilicet elaborant; patientia nimirum ani-
 mi, & tolerantia doloris, quam esse præclaram
 & laudabilem statuunt. An Natura ipsa consen-
 taneas studio & veluti professioni vtrorumque
 affectiones attribuit? Neque propositi ista tan-
 tum sunt atque considerationis, sed dispositio-
 nis à prima origine Naturæ: quæ & bellatori in
 periculis præsentem tribuit animum, & in malis
 patientem alteri illa fugienti. Siquidem vterque
 virtuti & honestati studet, & neque ingenio fu-
 tili est, neque educatione corruptus, neque con-
 ducti

fuctu de quatuor.

VIII.

Quare sunt senes, mulieres, pueri loquaces? Vtrum eadem est in mulieribus & pueris causa, abundantia humoris, qua fit vt quasi in lubrico, neque cogitatio insistat, & verba prolabantur? In senibus autem quamuis naturalis humor deminuat, tamen deficiente simul & calore, alienus humor affluit, & dicuntur hi repuerascere. In omnibus igitur istis tamquam animo fluctuante & vago, orationem quoque incitari & efferri verisimile est. An verò diuersæ causæ in illis animaduerti possunt, quæ appellationibus ipsis innuuntur? Nam pueros balbutire dicimus, qui est conatus loquendi gestiens & incitatus; mulierum autem verè est loquacitas, & sunt hæc garrulæ. Itaque & *lingulaca* vocatur apud Plautum, quæ tanquam taceret. Eadem sunt Casina. procaces: cuiusmodi & in virili sexu molliores isti, cum corpore effeminati, tum animis futiles. In his loquacitas vel de constitutionis vel institutionis vitio nascitur. & illa enim tenera atque flexibilis est, & hæc ingenium ad vanitatem & leuitatem detorquet. Itaque cogitationes sicut folia impulsæ mouentur & trepidant, quæ ipsæ verba, quemadmodum illa strepitus, cient. At senilis copia, quæ est verbositas, vel de longo usu vitæ manat atque profluit vberior, vel ante finem vitæ in sensu defectionis virium se frui, & aliis quæ diuturna notatione animus collegit, cupit exponere. Quod, vt opinor, poëta significat.

carunt carminis olorini fabula cuius coloris
habet senilis canicies imaginem, & in hoc
Horatianum,

*Iam iam residunt cruribus aspera
Pelles, & album mutor in alitem
Supernè, nascunturq; leues
per digitos humerosq; pluma.*

vel copia illa est delectationis, in suis laudibus
commemorandis, quarum est auditio iucundis-
sima. itaque, ut apud Homerum Nestor, illi ferè
rerum à se gestarum narrationes ingerunt. Vel
quia ætas etiam eadem obliuiosa est, ideo soli-
citudine quadam verbosior esse solet, ne quid
minus planè explicetur. Scripsit autem & Iso-
crates Panathenaico, in senibus esse obliuionem
& verbositatem, seu multiloquium; secundum
Plautum.

I X.

QUÏ fieri putandum, ut in æstu balneorum,
vel quum subter vestes sudor elicitur, mi-
nus sitis sit molesta, postea verò, & represso su-
dore, vehementiùs affligere soleat? Vtrum quia
sudoris causa calor est, & vnà hic cum illo pa-
tefactis viis quæ in cute aperiuntur, tunc erum-
pit, rursumq; obstructis illis cohibetur? & ita in-
tus viscera exsiccat, à quibus humoris & frigo-
ris beneficium expetitur, atque ea est sitis, hanc
ipsam ob causam corpori infestior. An verò
in commotione & labore quodam fluunt omnia
atque agitantur, & ideo tum quidem non senti-
tur sitis, sed postea in quiete, dum corpus quasi
stat

statu suum recuperavit: quemadmodum & plaga, non quando infligitur, sed aliquanto post, cruciatus afferunt acerbiter: & lacrymæ non in recente perturbatione doloris, sed quasi recollecto & composito animo profunduntur. Quemadmodum tum quoque demum pluit, quum venti posuere, ut ait Maro, non quum est turbulenta tempestas procellis ventorum.

X.

Quare magnis incendiis & venti implicantur? quemadmodum & Maro fecit libro II. Æneidos,

*Ilicet ignis edax summa ad fastigia vento
Voluitur, exuperant flammæ, furit æstus ad auras.*

An quia vehemens & æstuans calor ignis vapores illos elicit, quos erumpentes è terra in aëre conflari & impelli, ut venti fiant, Aristoteli placuit? An omnino feruor ignis in humorem aëris illatus commotionis istius causa est?

Δ Ε Κ Α Σ Ε.

A.

Γὰρ τί οἱ βραχίωντες πρὸς ἡχὺς ὀξεῖς ἐκφέρονται τῇ φωνῇ; ἢ ὅτι πᾶν τὸ ἀπὸ φύσιν ἐναντίον, τῆς μέσης καὶ καθεσπικῆς ὀξεως ἐκπεσὼν, εἰς πλὴν ὑπερβολῆν καὶ ἐλλείψιν κάττει; τὸ γοῦν τῶν βραχίωντων βαρὺ, ἐπεὶ δὴ ἡ φύσιν φωνῆ ἐν τῷ ἐλλείπει, πρὸς τὸ ὀξύτερον ἔτω ὑπερβολῆν.

βάλλει, επιτεινομένης σκηνής, ὥστε τὸ βαρὺ τε. τὰ δὲ ἢ τὸ ὀξύ πρὸς τὸ βαρὺ. ἢ τὸ πύρρον τὸ ρεύματι ἐμφρατιομένων θραύεται τε ἢ φωνή, καὶ τῆ ἐπιβάσει θλιβομένη γίνεται ὀξύτερα, καθάπερ οἱ διὰ στενότερων σωείων ἦχοι.

DECURIA V.

I.

Quare raucorum vox ad sonos acutos effertur? An quia id quod est contrarium prae- naturam, à medio & certo ac firmo habitu de- flectens, ad id quod nimium & parum est reci- dit? In raucis itaque grauitas vocis, quoniam in hac illa quae naturaliter se habet, deficit, modum excedit in eo quod magis acutum est, quando ea ita intenditur, vt contrarium planè sonum tunc reddat. tale est autem acutum ad graue. An fieri acutam magis vocem propter obstructos à fluxu meatus ortam, vbi illam frangi & contentione quadam comprimi necesse est, manifestum fit? quemadmodum in sonis fistularum angustio- rum accidit.

B.

Διὰ τί φασι τὰς τραυματίας τῆς ἀφροδισίων ἀπέ- χειας δεῖν, τὴ σωσιᾶς ξηραντικῆς ἕσης, καὶ τριῶν- της θεραπείας τῆς συμφορῆς τῶν τραύματιν ἕσης; ἢ ὅτι αἱ ἕσαι ὁ σωουσιασμός τῶν τραύματιν, ἀλλ' ὅτι τὸ σώμα- τος καὶ τῆ ἐμφύτης ὑγρῆς ξηραντικός, καὶ τὰ ρεύματα κινῶν τὰ μοχθηρότερα τῆς χυμῶν πρὸς τὸ πτωχόνδος μόλιον κα- τενεχ

τενεχ... π... το δὲ λιὸν τὸ τραυμαθὲν, ὃ καὶ ἀθηνὲς ὄν
 δέχεται... γίνεται ὑγρότερον τε αἷμα & δυσαλθέστερον.
 δια... & τῆς ἡδὴ δὸς συνουσίας προσιόντων καὶ ἐμβλε-
 πόντων τοῖς τραύμασι βλάπτειν αὐτὰ οἶονται, ὑγροτέρας
 γερονίας καὶ ῥευσιτικώτερας ὅτε τ' ὄψεως.

I I.

CVr vulneratos à venere arcendos esse in-
 quiunt: quum tamen siccitatem pariat con-
 cuditus, & siccātia medicamēta vulnēbus con-
 veniant? An vulneris nequaquam sed potius to-
 tius corporis, insitīque humidi exsiccationem
 coitus operatur, & fluxus concitando pessimos
 humores in locum affectum deferri facit. Atqui
 eiusmodi est pars vulnerata, quæ imbecillis iam
 reddita illos suscipit, ac plus madescit, minus ve-
 rò perfanari se patitur. Hinc est, quòd eos, qui
 modò à venereo congressu accedunt & vulnera
 inspiciunt, non parùm nocere ipsis vulgus opi-
 netur, quòd nimirum humidior & effluentior
 intuitus existat.

Γ

ΔΙὰ τί οἱ φθειρες γένησιν ἔχοντες ἐκ διεσφορότος αἵ-
 ματος, δὸπολείτῃσι τὰ τῆς δὸποφθιμένων σώματα,
 ἐν οἷς & αὐτοῖς φθείρεται τὸ αἷμα, ὥστε τ' τροφῶν ὅτε δο-
 κεῖν εἶναι οἰκωτότεραν, ἢ τὴν τοῦ ὕδατος μὲν ἔχει ἡδ' αἷμα 3 ὥς-
 περ δὲ ἡ γένεσις ἐν ἀλλοιώσει, ἔτω καὶ ἡ τροφή· ἢ ἀρα ἢτε ἡ
 γένεσις ἐκ τ' ἡδὴ ἀλλοιωθέντος, ἀλλοιωμένῃ δὲ ἔτε τρεῖς φει
 τὸ φθαρὲν, ἀλλὰ τὸ φθειρόμενον. τ' δὲ φθειρῶν ἡ γένεσις
 μᾶλλον ἐκ τ' τ' ἀκεραῖς αἵματος ἀλλοιώσεως· ὥστε καὶ
 ταῦτα μὴν τῆς τῆς τροφῆς χερηγείσθαι.

Quam

Quamobrem pediculi, qui generantur in corrupto sanguine, corpora mortuorum defuerunt, in quibus tamen ipsis quum sanguis corrumpatur, tunc scilicet eos magis accommodatum alimentum habere existimari poterat? An ne utique ita esse constar? Nam quemadmodum generatio consistit in alteratione, sic etiam alimentum: ergo neque generatio ex eo quod iam mutatum, seu, ut vilitate dicitur, alteratum est, fit, sed ex eo quod alteratur, nec id quod corruptum est, nutrit, sed quod corrumpitur. Pediculorum autem procreatio magis est ex sanguinis sinceri alteratione. quare eadem ratione ex hoc etiam alimentum illis suppeditatur.

Δ.

Δια τί οἱ ἐν νόθῳ χροικαῖς μαραινόμενοι, ὡς περ οἱ λεγόμενοι ἐκτικοί, ὡς ὀπιτοπολύ ἀδαητικώτεροι καὶ διανοητικώτεροί εἰσιν; καὶ ἂν εὐρη τις, ὡς οἶμαι, αἴτιον τῆς ἑτέρου ἐδέν, ἢ τὸ γίνεσθαι τῆς ξηροτέρας, τὸ ἢ ξηρότερον, ὁξύτερον, ὡς περ τὸ ὑγρότερον ἐκ τοῦ ἀντίου ἀμβλύτερον. ὁ καὶ ἡ παροιμία ἐν δέικνυσιν ἡ λέξις ὅτι,

Παχέα γαστήρ λεπτόν ἐτίθη νόον.

ὅτι δὲ τὸ ὑγρὸν ἐμποδιστικὸν ἢ τε ἀδαητικῆς καὶ διανοητικῆς διαμέμψεως, τῆς ἀδύλων ἢ ἀμφιλογῶν καὶ ἐστίν, ἐπιφερόμενης δηλαδὴ καὶ ἐπιπροσδέσεως ὕλης ὅτε παχυτέρας καὶ ἰλυωδέερας. καὶ ὅτι τῶ οἱ τοιαῦτοι πάντες, ὡς εἰπεῖν, καὶ ὀργιλώτεροι εἶναι εἰώθασι. δι' ἐνδεῖαν, ὡς εἰκός, ὑγρότητος ἢ θυμῶ ἥτιον διαχωρῶμεν καὶ οἷον χλιαρομένον ἀλλὰ καυμένον τε καὶ τυφομένον.

Qua

IIII.

Quaeritur quod illi qui morbis diuturnis marcescunt & cōsumuntur, quales sunt qui hectici, id est, febre laborantes qua ipsum habitum corporis occupavit, nominantur, plerumq; acrioribus sensibus, & intelligentia præstantiore præditi sint? Non arbitror huius rei causam aliam inueniri à quopiam posse, nisi quod huiusmodi sicciore reddantur. siccius autem acrius est, vt contrà humidius quoque obtusius. Quod pro uerbio quoque declaratur,

Ex ventre pingui mens tenuis haud gignitur.

Et quod humidum impediatur tam sentiendi quàm cogitandi facultates, dubium aut incertum esse nequit: quoniam materia tunc nimirum crassior & feculentior omnia obscurat. Hanc itaque ob causam huiusmodi omnes, vt ita dicam, iracundiores etiam esse consuevere. Quum ob penuriam, vt verisimile est, humoris, minus diffundatur ac veluti liquefcat animus, sed ardeat potius atque fumer.

F

Δ Ιὰ τί, ἤ μὴ ὅτι συννοία ὄντων καὶ σκεδάζοντων, τὸ πρόσωπον καὶ μάλιστα τὰ χεῖλη συστέλλεται, ἰλαρῶν ἢ καὶ παίζοντων διαχέεται; ὁρῶμεν δὲ γενόμενον τῆς κῆν τοῖς παιδίοις. ἢ ὅτι τὰ ἐν τῇ ψυχῇ εἰκασθέντα καὶ φανταζόμενα ἡσυχίας τοῦ σώματος ἐξείναι σκεύδει, καὶ ἐν τῷ ὄντι περὶ ὀργῶντα σχηματίζει πως τὰ χεῖλη, ὥστε πυκνεμένων τῶν φρονημάτων ὁμοίως καὶ τὰ χεῖλη συσπρέφει, ἐν ἣ τῇ φρενῶν διαχέσει καὶ αὐτὰ διαρρέει; ἢ ἄλλως καὶ τὸ ἀνάλογον, τοῖς τῶν μυῶν προαιρετικοῖς νευροῖς κινεῖται τὸ χεῖλος

χείλος μεμινώντων μηδ' ημῶν ὡς εἰκόσιν ἑαυτοῦ
 μένων ἢ χαλαρὰς; ἢ καὶ τὸ πνεῦμα σου, ὃ ἐν ἕν
 πρώτον ὡς περ χεῖρα τῆς καθάρως ἀπείρας, ἢ δὲ ἐκείνων ἀκο-
 λούτως τὰ πνεύματος διαπλάττειας λέγειν ἀληθέστερον.

V.

QUæ vi fieri putandum quòd nobis cogitabun-
 dis, & serijs rebus incumbentibus, facies,
 & præcipuè labra contrahuntur, hilaris verò &
 ludentibus diffundantur? quæ quidem in paruis
 pueris ita quoque accidere conspiciamus. An
 quoniam ea quæ animo concepta & imagina-
 tione comprehensa sunt, exire per os festinant,
 & intus veluti turgètia labrorum talem figuram
 expriment, vt hæc similiter ad densas & crebras
 animi cogitationes complicantur: in mentis ve-
 rò diffusionè, illa etiam ipsa diffundunt? An præte-
 rea consentaneū ad modum, labra quum à ner-
 uis musculorum voluntarijs mouentur, nobis
 anxie ac sollicitè meditantibus quiddam contra-
 huntur, desinētibus laxantur? An etiam veritati
 magis erit conueniens, si dicatur animi indolem
 primū quidem neruos, quemadmodum ma-
 nus citharam solet contingere, & per illos ita
 deinceps reliqua in corpore effingi.

5.

Διὰ τὴν ἀλὶ δαφιλῆστῶν χρησθέντων τῆς ἰσχύος
 ἡμῶν ἀλλήλων παρὰ τὰ ὄνυχας ἐκείνων; ὡς φη-
 σιν ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῆς ζώων ἰσοείᾳ ἢ. ἢ ὅτι ὄνυχες ἐκ
 τῆς περιφραμάτων δροφύσεις εἰσὶν; ὡς περ τὰ σκληρὰ καὶ
 σκίρρωδη ἀπαντᾷ τῆς σώματος. διὸ καὶ ἐν μεγάλοις, ἢ

ἰσχυρῶς ἢ ἐπὶ τοῖς τῆς δακτύλων κονδύλοις κε-
 ρατοῦ ἢ τῆς στήθους καὶ ὠφθησαν. οἱ ἄλλοι δὲ τὰ περιττω-
 μαί, καὶ ἀναλοῦντες καὶ διαφορεῖν τῆς ἐμφύτου θερμότη-
 ὄντες προσέτι καὶ συφύσης ἡρέμα φύσεως, ἐκ ἐῶσι τὰ πα-
 χυμυρέερα τῆς περιττωμάτων προχωρεῖν, ἀλλὰ σφί-
 γναι καὶ σπυγγαῖσι ὥστε ἐδωμάτι ἀπορρύνεσθαι ἐν τοῖς ἄ-
 κροισι συστῆναι.

VI.

CUr aiunt infantes nasci sine vnguibus, si sale
 copiosiore vescantur grauida mulieres? vt
 refert Aristoteles VIII. de historia animalium.
 An quoniam vngues processus quidam sunt ab
 excrementis orti, quemadmodum alia dura &
 schirris similia in toto corpore? atque in magnis
 & robustis corporibus enata quaedam in nodis
 seu condylis digitorum tamquam cornu, depre-
 hensum est. Sal autem quod excrementilia seu
 superflua consumat, & innato calore discutiat,
 quum insuper parum astringente vi præditum sit,
 non finit densiora excrementa progredi, sed ita
 constringit & cogit, vt ad extremas partes afflu-
 re, & in illis coagmentari nequeant.

2

Διὰ τί τὸς ποδαρχιῶντας ἐν γέλωτι τιθέμεν εἰώθα-
 σι, καὶ περιεαλγείν ἐνίοτε ὄντας; ἢ ὅτι τὸ κακὸν ἐκ
 τινων προσημμένων εὐπαθῶν δοκεῖ διαδοχῆς καὶ δια-
 τῆς, ὡς περ αὐτὸς αὐτοῖς ἀπίως ὄντας τέτυκται, καὶ ἐλεῖσθαι
 αὐδὲ τινα λογισάμενοι, ἐκείνη ἡδέως ἔπαραιτες ὄντες, νυῖ
 τλήθῃ καὶ αὐτοῖς οἷον γὰρ καὶ τὸς πᾶν σῶφρονας νομιζο-
 μένους

F

μένεις, ὄνθεν δε πλὴν νόθον εὐείσκη, ἡ δὲ ἴσως
 ὄρωσιν. ἢ ὅτι μόνον ἔχει ἀλγημόν ἢ νόσον, ἢ κίβωτος
 ὅσον γε ἐν πρὸ παρόντι, πρὸς θάνατον ἔτι δοκεῖς ὡς ἀρα
 καὶ ῥηθωσέσης τι ἐκείνης τῆς ψυχικῶν παθῶν, ἢ τῶν ὀλο-
 φύρου) τῆς πάχοντος οἱ ἄνθρωποι. ἢ καὶ τὸ τῶτο δὸς
 κακοηθείας τινος ἀδύλου, ἀφ' ἧς ἐκ ἀδίκως τιμωρίαν ἐπι-
 τίνην ὑπολαμβάνουσιν τινες; εἰσὶ τε ἐδὲ ὄκνεσιν ἐξήπειν
 τε τῶτο, καὶ ἐνδ' εἰκνυαζὶ ἢ ὀπιχαρρεκακίαν, ἀλλως τε καὶ
 ἢ ἔθος ἐκ παλαροεύνους, ἢ περ ἐν ἄλλοις ἐτέρως ἔχει.

VII.

Quamobrem laborantes ex pedibus ridere
 in super alij solent, quamuis interdum acer-
 rimos dolores sentiant? An quia hoc malum ex
 deliciis quibusdā & voluptatibus corporis, quæ
 præcellerunt, oriri videtur? & propterea, tam-
 quam erga eos qui illius auctores sibi ipsi fue-
 rint, nulla afficiuntur misericordia; ad hunc pro-
 pe modum ratiocinantes: vixisti aliquando sua-
 uiter & iucundè, nunc itaque hæc quoque; æquo
 animo perfer. Existimant enim illos quoque qui
 admodum temperantes habentur, inde morbum
 contrahere, vnde vident quàm plurimos illi ob
 noxios esse. An quoniam cruciatus tantum quos-
 dam hic morbus affert, nullum verò periculum
 mortis ab eo impendere, eo quidem tempore,
 videtur? minis itaque eos qui isto affliguntur,
 deplorant homines, quum correctio quasi sit af-
 fectionum animi. An sit etiam hoc quadam oc-
 culta & malitiosa peruerfitate, qua non immeri-
 tō quosdam ita pœnam luere opinantur? & re-
 periuntur aliqui qui non dubitent eiusmodi
 quip

qui, & declarare verbis suam intentionem, & maius acrius, consuetudine praesertim non repugnante, quae in aliis aliter habere se solet.

VIII.

Quare surdastri submissa plerumq; voce loquuntur? verum, quoniam surdi à primo ortu, ferè etiam muti sunt, fit vt quodam, veluti commercio auditus & loquutionis vitia quoque inhareant? An non possunt ipsi attendere quàm clarè loquantur, & quum sciant quid à se dicatur, idem percipi etiam ab aliis opinantur? An quia atrabile hoc genus plerumq; abundat, quia hebetior sensus ille redditur, huius humoris quasi inertia facit, vt pronūciatio languidior sit?

IX.

Cur solemus, vbi aliquis qui desideratur, abest diutiùs, crebrò prospicere, vel eum què expectamus, vt Plautus ait, prouidere: & praetereuntes aliquem mox inspicere, vt plerumque auersi rursum conuertantur? Est ne hæc praua consuetudinis peruersitas & leuitas animi nulla ratione disciplinaq; moderati? Itaque & in Laconica institutione hoc fait, ne in via adolefcentes respicerent. An verò sollicitudine etiam humanitatis impelluntur homines ad cognoscendum quid de iis fiat quos amant, & quorum praesentiam expetunt? Praetereuntes autem cum dubitatione, tum alio animi sensu, vt respiciant, moueri possunt. Sed omnia recidunt ad dissolutionem,

nem, inconstantiam, perturbati-
 que mentis, & cogitationes
 & bene instituti non commoueantur
 terribili re obiecta sensibus, nedum temere er-
 rent, & inconsideratè allucinentur. Atque de
 C. Fabricio accepimus, quum legatus de capti-
 uis ad Pyrrhum regem venisset, & Pyrrhus oc-
 cultatum à tergo ipsius elephantum de impro-
 viso iussisset irritari, vt proboscidem, quam ma-
 num Latini vocarunt, intorqueret belua, & bar-
 ritum emitteret, placidè conuersum Fabricium
 ad Regem dixisse; Neque beluam illam tum se,
 neque antea aurum mouisse. dono autem pridie
 eius diei magnum pondus auri illi Pyrrhus mi-
 serat. Ex quo faciliè apparet, quæ dissolutè & sto-
 lidè fiant, de animi imbecillitate existere, qui cō-
 firmatus & stabilis, ne maximis quidem terro-
 ribus percellatur.

X.

Quare lippientes videre sibi videntur accen-
 sa noctu lumina circumdari, veluti area quæ
 à Græcis *halos* dicitur? cuiusmodi sæpe Lunam
 cingere solet. An quia humores per quos vis vi-
 dendi transire debet, quasi nubes densæ, con-
 creti illam impediunt, itaq; hæc obtusa hebeta-
 tur? Quia verò circum oculos aër humidus cō-
 loratur, illi, quibus talis species obiicitur, circum
 lumen id fieri opinantur.

ΔΕΚΑΣ 5.

A.

Ιὰ τί ἡ εὐλάβεια πρὸς τὸ θεῖον εὐτυχῆς ὡς
 ὄψιν πλείστον, καὶ καὶ πάσας τὰς θρησκείας
 οἱ ὄπι μάλιστα κἀλλιον ἔπραξαν· κατὰ φρο-
 νησίαν ἢ κἀκεῖνον; ἀμέλει καὶ οἱ ἰσοροῦντες ἀφ-
 ης καὶ θνάς ξυμφορὰς, πάντοτε σχεδὸν προκτιθεῖσθαι
 διηγήσεως λήθην καὶ ὀλιγωρίαν ἢ καὶ ῥαθυργίαν καὶ ἀλο-
 γίαν τινα νεανικῶν γεγονόσαν, πρὸς τὰ θρησκευτικὰ καὶ θεῖα
 ἢ νομίμων. ὁ δὲ βυλόμηνος καὶ δὲ πρὸς ἀφαιρέσεων βί-
 βαιῶν τὸ ποροκείμενον, καὶ μύων, φασί, βαλὼν ἐκ δόξα-
 τούτου καὶ τὰς ἰσοεικὰς βίβλους πολλῶν καὶ παντοίων ἐκέ-
 κτων. πῶς οὐκ ἐρῶμεν; ἢ ὅτι τί πῶς αἰτίαν ἀνοσιόμεθα; ἢ
 σεβασματός ἐνός μόνου ἀληθινῆ καὶ θεοφιλέως ὄντος, ἔπει-
 ἀπλοῦ καὶ ἐν, καὶ μονοθεῖς τὸ θεῖον ὁμολογητέον. ἢ τὸ
 μὴ δόξαι ἰσότητος ἀκεῖνης, μηδὲ ζήλις ἐνθούς, οἷας δὴ ποτὶ
 οὐκ ἰσοεικείας κατὰ φρονεῖν, πῶς ἀθεοῦτα ποροδύλον ἔχουσιν
 ἀσεβοῦντες τε καὶ ἀνόσια πράττοντες εἰσι πάντες, ὅσοι πῶς
 ἢ θεῖον φυσικῶν ἐννοίαν δόξασφρόμηνος, πρὸς ἢ ὑπόλη-
 ψιν ἀπάντων πῶς εἶναι τε θεῖον, αὐτοὶ ὑπερηφανῆσαι τὰ
 σελγῶς καὶ ὀλιμῶς, μᾶλλον ἢ ἀναγκάτως ἀπαρνοῦν-
 ται τὸ θεῖον, ἢ ὅτι λέγουσιν ἢ πράττοντες τὰναντία. εἰ δὲ τις
 καὶ πεπφομένος ἢ φύσιν θεῖαν· ἐφ' ὅπερ ἂν δὴ κατενεῖκη
 πῶς ἰσόμεν, ἢ γὰρ τὰς νῦν ὅτι τὸ ἐξέταζόμενον· ἐκ ὀκνοῖα
 πρὸς τὸ δόξαζόμενον θεῖον ἀσεβῆσαι, φανερόν ἐστι ὅτι οὕ-
 τος εἰδῶν πρὸς ἢ κρείττω, ὡς καὶ αὐτὸς οἶσθαι, δικαίως
 κίχης τὸ σέρεσθαι, πρὸς τὸ ἀγνοῖν ἀλλοῖα πᾶσα
 καὶ τὸ ἀσκραῖον ποικιλῶν. ἢ ἢ ἀπειρόσης τὸ ἀνθρωπίνης
 ὀφείας τὰ θεῖα λυμαυνομένη, παντάπασι ἐχθρὰ ὀφεί-
 ὄσιν, ὡς καὶ ὁ Πίνδαρος φησὶ, καὶ ἀγαμφροσθητικῶς λοιδο-
 ὄσιν.

εἰς νομιστὰς τῶν θεῶν. ὅτι ὃ τὸ τῶν ἀσπίων καὶ
 ἀνοσίων γῆρας ἅπαν κεφόνου τε καὶ
 νον ἔ τυφῶδες. ὁ ὃ θεὸς τὰ εἰς ὑψὺς ἀλογόν
 καὶ τὸ λεγόμενον, ὑπέρθεα φρονήματα καθελὲν εἰς θεοῦ
 φθονερὸς ὡν αὐτός. πόθεν; πολλῶ γε καὶ δεῖ. ἔστι γὰρ αὐτὸ
 τὰ γὰθὸν ὁ θεὸς καὶ τὸ πᾶν καλόν· εἰ μὴ τις μεταφορᾷ ζῆλοῦ
 μινος, καὶ πρὸς τῶν θεῶν ἀνθρώπων διαλεγόμενος, ἐπὶ
 φράσσειν ἂν· ἐκ ἄρα φθονήσας ὁ θεὸς· μεγὰ καὶ ὑψηλὰ
 κολύει, καὶ τὸν Ἡρόδοτον, ἀλλ' ἀντιτασόμενος τῇ ὑπερηφα-
 νείᾳ, καὶ τὸ ὑπερέχοντα ἐκ εἰῶν φανταζομένη, ὡς περ εἶρηκεν
 ὁ αὐτὸς ἂν εἴπομεν ἠδ' ἡ συγγραφεὺς, ἔ τέλος, δεικνύων ἐ-
 πιφανῶς τὸ ἔργον ἔτι, ὅτινες ἀνείλον τὰ λόφῳ μαλαίως.

 DECURIA VI.

I.

Vr pietas & religio erga numen di-
 uinum est plerumque fortunata &
 felix, & meliore ac iucundiore vita
 fruuntur, qui quoscumque sanè cul-
 tus diuinos accuratiùs obseruant: contrà verò
 huius contemptores, deteriore & insuauiore?
 Atque nimirum ij qui narrationem de inusitatis
 & horrendis calamitatibus pertextunt, prope-
 modù vbique proponunt suæ expositioni obli-
 uionem & contemptum, vel etiam malitiam &
 temeritatem quandam stultam, in cultuum ob-
 seruationibus, & diuinarum rerum ordinationi-
 bus. Qui autem exemplis quoque propositam
 confirmare voluerit disputationem, is clausis, vt
 dicitur, oculis aliquid projiciens, secundùm hi-
 storic

storiarum scripta, multa & varia consequetur.
 Ad id quod dicendum? aut quam ad cau-
 sanam referendum? Nam si vnum simplex ac vni-
 forme numen diuinum esse fatendum est, cultus
 quoque & veneratio erit vnica, sola, vera & pia.
 An manifesta impietatis est, cuiusque sanè reli-
 gionis cultus contemnere, sine certa & exquisita
 cognitione aut celo quodam diuino? Atque
 omnes impij sunt atq; profanè viuunt, quicum-
 que naturalem de Deo notitiam excutiunt,
 & præter aliorum omnium quidem persuasio-
 nem, qua confirmatur reuera esse numen diui-
 num, ipsi soli petulanter superbiunt, & audacter
 vel impudenter potius negant hoc ita esse, siue
 dictis seu factis contrariis. Si verò quispiam, cui
 esse diuinam naturam persuasum sit, (quocumq;
 sententia animi deferatur: nō enim iam hoc ex-
 quirere nobis propositum est) ausus fuerit nihi-
 lominus erga id numen quod ille pro diuino ha-
 bet, impius esse, eum auersari, & se opponere po-
 tiori, manifestum est, vt, etiam suo iudicio, iure

Tristia tum victus probris mala mixta reportet,
 secundum Ascræum poëtam. Atque solertia
 & sagacitas humanæ sapientiæ, quæ numen diui-
 num labefactare & euertere conatur, planè est
 odiosa sapientia, vt Pindarus quoque ait, & sine
 omni controuersia, contumelia numinis diuini
 existimanda. Solet autem genus impiorum &
 profanorū ac flagitiosorum, vniuersum leue &
 arrogans, & turgidum inflatumque & eleuatum
 esse: at Deus ea quæ in nimiam altitudinem eue-
 lta sunt, & cogitationes supra deum, vt dicitur,

ascendentes, rursum deicere & deicere barbalet.
 Neque id ob invidiam aliquam, sed quia
 hæc in illum posset cadere, quum nihil magis
 quàm hæc ab eo absit. Deus enim ipsa est boni-
 tas, & quicquid nomine pulcritudinis, honesta-
 tis & virtutis intelligitur, nisi quis transferre hæc
 in Deum, & de diuinis rebus humano more dis-
 serere ac loqui velit. Non ergo invidia labo-
 rans magna & alta deprimit Deus, secundum He-
 rodotum, sed superbia resistit, & nimis elata non
 finit conspici & eminere, ut idem (cuius iam facta
 est mentio) auctor retulit, & tandem perspicue
 declarat, se euidenter & reuera esse, quem verbis
 nonnulli stultè sustulerint.

B.

Τῆς κ' ἔργον κινήσεως λεγομένης αὐτεξέσιον ἔστι δα-
 ξάζουσα πλὴν γνώμῃ καὶ βέλῃσιν ἀνθρωπίνῃ. πῶς
 δὴ ἡ καρδία ἄλλῃ, καὶ τὸ ἀδοῖον ἀρεῇ κινούμενον, καὶ αἱ
 μήτρας παλανῶν, πῶς γνώμῃ καὶ βέλῃσιν, πολλὰκις ἢ
 ἀεὶ κιν. ζῶν. Ἐβλομένων ἔστι τι τῶν, ὃ μὴ οὐκ Ἀριστοτέλης φή-
 σεν ἂν, ὅτι ἕκαστον τῶν μορίων τῶν ὄντων ὅτι ζῶν κεχω-
 ρισμένον, ἢ τε παθητικὴ ὕλη, ὅτε μὴ ὑπάρχει, ὅτε ἢ μὴ. ὃ
 Τιμ. ἢ Πλάτων διαγρήδῃ ζῶν φησὶν ἔστι τὸ τῶν ἀνδρῶν ἀ-
 δοῖον, ἀπήθες καὶ αὐτοκρατὴς γένος, καὶ τὰς μήτρας, ζῶ-
 ον ὀπιθυμιακόν. ὀπιθυμιακὴ δὲ τις ἴσως ἀκούσαι, καὶ τὸ
 λεγόμενον, ἀφίσσερόν τε ἔστω ἀμαθέστερον. ἔτω γὰρ ὀπιθυρη-
 σάμενος καὶ ἀποκεινάμενος, ὡς ἔχει τὰ ῥηθέντα, καὶ οἷδι ὅτι
 μὴ ἀπάντων τῶν προσβεβλημένων λύσει ἂν. πρῶτον μὲν ἔν τῷ
 πρῶτῳ, ὡσπερ καὶ ἕτερα μύρια ὅσα, τῶν αἰώνων καὶ ἀνεκδινη-
 τῶν ἔστι δοκεῖ. εἰ ἢ καὶ ἅττα τῶν συμβαινόντων ζητητέα, καὶ
 ἀπο σκεπῶν τεκμήρια ἂν τις σοφάζομενος, ἐμόνον ψυχι-
 καῖς

κας ^{αποκός ἀρχάς ἔτι} τῆτων, ἀλλὰ καὶ ἑτέρας ἕξω-
 θεν. ἔστ' αὖτε ἰσχυρότεροι καὶ θερμότεροι πρὸς τὰ ἀ-
 φροσίσια μᾶλλον εἰς καταφερεῖς, καὶ ὡσαύτως δ' ἄλλοι τε
 τινες, ἢ θαλασσιώτεροι, ἢ ποταμιόεσσι, ἢ ἀμμιλικώτεροι,
 καὶ πρὸ σιμελόντι εἰπεῖν ἀλλοιότροποι καὶ τὰς διαφορὰς
 κρᾶσις τὰς σωματικὰς, τῆν ποροδήλων τ' ἔστι, καὶ τ' δο-
 θεάντων πρὸς τὴν ἀνάγκη ἔπι πάντως, τ' ψυχῆς ἐντελεχείας
 τ' σώματος ἕσσης ἀνάγκη γὰρ ὡς περὶ τ' ἀρρενος καὶ θή-
 λειος, ἔτω ἔτι καὶ ἕκαστα ἀπάντων ἢ μόνον ἀνθρώπων
 ἀλλὰ καὶ ζώων, ἀνομοίαν ἔτι πᾶν τ' φύσει ἐνέργειαν καὶ
 κίνησιν, καὶ πᾶν ζωικῶν ἐπίρροισαν πάντη. ἢ τῶν ἐντε-
 λέχεια ἐκείνη, κινήτικη δ' ἰλονότι ἑτέρως τ' ἔτω κεκραμένη
 καὶ πᾶν σύλληψιν, καὶ δὴ καὶ πᾶν λόγικησιν, καὶ ἑτέρως τ'
 ἔτω. ὥστε δοκεῖν συμβαίνει ἀναμφιλόγως, τῶν ἄνθρωπων ἔτι
 τῆν ἀνθρώπων ἕκαστον, οἷος ἐγγυθῆ καὶ ἀπετέχθη, καὶ καὶ
 τ' Πλάτωνος, πᾶν τ' τρόπον αἰτίαν πρὸς τὴν φυτεύουσας ἀ-
 ναφέρεισθαι δεῖν. ἀλλὰ τὸ ἐλεύθερον ἔστω ἀκώλυτον καὶ ἀνε-
 μένον, εἴποι τις ἂν, ἢ δὲν ἦτον δεξιόθεν τ' βελήσεως τε ἔ-
 τῶν, αὐτοκράτωρ, τῆν παθῶν ὄντος τ' λογισμῶν, τ' αὐ-
 τῶ Πλάτωνος εἰρηκότος, ὅτι ἢ ἀρετὴ ἀδέσποτος. πῶς τῶν
 νῦν νικᾷ ὁ θυμὸς ἐν τῇ λεγέσει,

Θυμὸς ὃ κρείστων τῆν ἐμὴν βουλευμάτων
 καὶ ἄλλη φησὶν, ὅτι σώφρονες ἔχ' ἐκίντες, ἀλλ' ὅμως κα-
 κῶς ἐρῶσιν, ἔω γὰρ τὰς Πλατωνικὰς κατασκευὰς, ὅτι ἢ εἰς
 ἐκὼν ποιητός. πῶς τῶν τὸ ὑπεξέσιον τ' καὶ τὸ πον κινύ-
 στω, τῆ ἰνώμη καὶ βελήσθαι προαιρικῆ πάντες ὑπερβύς
 ἢ γὰρ ὄρεξις κινεμένη, κινεῖ τὰ λοιπὰ ἢ δὴ κινεμένα ἐκ τέ-
 τυ βιαιῶς, καὶ κατ' ἀνάγκη φύσεως, χαίρειν φράζεσθαι τῇ
 προαιρέσει καὶ πρὸς λογισμῶν, μᾶλλον ὃ ἀμφὸς τῶν σιμῶ-
 ρικῶ καὶ ἐφίληκα, ἢ ἄλλοι ἐκείνη, ἢ ἄλλοι μὴ θίλη, ὅποι
 δόξειεν ἂν αὐτῇ. σημεῖον ὃ ἐναργὲς καὶ τιμητικὸν ἄφεις, οἱ
 τε τ' καρπῶν παλμοὶ, καὶ αἱ τ' ἀιδόειν σιωπᾶσις, καὶ ἄς
 Ε Σ εἶπομ

Μηθ.
 Ἰππολ.

εἶπομεν τῆ μητρῶν παλαήσεις ἀκόσιοι κ' ἀκάθειοι
 δαμῶς ὑποχείριοι γυόμενα. πάντες οὗτοι
 τῆσδε πρὸς ἕκαστον συμβαινόντων, αἱ τὸ γένος
 φύσεως ῥοπλῶ ἔχ' ἀμεγάλῳ πρὸς τὸ κῆθος κ' τὰς παραξήσεις
 κρείττων ἢ ἢ ἰσχυροτέρα ἔξωθεν ὄρησιν ὄψ' ὀππρροθεῖ καὶ τῆ
 προαιρέσεως ὀπισθεῖ, ἢ ὡς περ ναυῶ ἐν θαλάσῃ ἐμπνεύ-
 ατα ἐλαύνει τὸ τῆ ψυχῆς λογικόν τε ἀμα κ' ἐμπραθές. δὲ
 τῆτο ἢ οἱ ποιεῖται πρὸς τε τὸ τῆ ἀρετῆς κ' καλῶν κλέος, κ' ἢ
 τὸ τῆ κακίας κ' βλαβῶν διαβολὰς, δαίμονίους τινὰς δυνα-
 μεις σὺν ἡσαν ἢ παρεσιῖαν τοῖς ἀνθρώποις ἐφ' ἐκάτερα
 Αθλιώας, φημί, ἢ Ἑρμάς, κ' Ἀπόλλωνας, ἄλλας τε κ' Ἑρω-
 τας, κ' Λήθας, κ' Ἀληκίους, κ' Μεγαίρας. εἰσὶ γὰρ πολλαί,
 κ' τῆ Εὐειπίδῳ, μορφαὶ θροισμάτων, αἷς φησιν ἐκείνος
 σφάλλεσθαι τοῖς ἀνθρώποις ὑπὸ τινῶν κρητῶνων πτεφυκότων.
 ἀλλὰ πρὸς ἰστων ἄλλος ἀνεῖν λόγος, μακρότερός τε κ' δυσ-
 κατέξεργασώτερος, ἢ τῆ παρῆσις πρῶτα μαλαίας ἰσῶς ἀνρί-
 κειος. ἐσωθῆναι τὸ κύριον τῆ βυκλήσεως κ' γνώμης, προ-
 αιρέσεως τε ἢ λογισμῶ, οἷον τῆ ἐξῆς ἢ γὰρ ἐρῶ κακόν, κ' ἢ
 πῶ τῆ Εὐειπίδ' κ' Μήδ' ἀν' ἀνθρώπινον, φανερόν ὅ-
 τι ἀδενές κ' σφαλερόν ἔπαι. ὡς τε τὸ αὐτεξέσιον ἐκείνο,
 ὡς μὲν ἀνά τι, ὡς ἢ τὸ γὰρ τοῖς κ' τῆσδε ἐπαδῶν μαγι-
 κόν, κ' αἱ δὲ θεοσεσίων ὀνομάτων ἢ ἀλλοιοῦτων τινῶν ῥή-
 σεων ἐνέργειαι, χεδὸν ἀναμφισβήτητοι κ' φανεραὶ, καὶ τε-
 ρα κρηταίαι γοπτικαὶ πειλοθήσιν εἰσι. πολλαὶ ἢ κ' οἶαι,
 κατὰ γε πῶ ἐμὲ δόξαν, γέλωτί τε κ' χλεύῃ ἐκφυλλι-
 ἀδύαμ' ὅτ' ἢ ἢ θράσος εἰς δόλιαν τραπεῖν ὀλίγων συλλα-
 βῶν ὀπρωθήσιν ἐφωράθη, κ' κακὰ νόσων πανθῶων ὡσαύτως
 ἐλώφισεν ἐπαδόμενα, ἢ πρῶτα πρὸς κ' δεσμοῖς κατὰ σελ-
 λόμενα. ἐγνήθησαν δὲ ἢ μόνον ἔνοιαι πρὸς σὺνκρίσις ἢ ἢ
 τοῖς κατὰ γοπτεύμασιν ἀδύατοι κ' ἀβληχοί, ἀλλὰ κ' προ-
 δήλως τὸ ἀνδρείον μόριον ὡς ἀφηρημένον τισὶν ὄφθῃ, καὶ
 ἐφαντάσθῃ τηρήμενον ἐν θηκαίῳ τινὶ ἐπόθετον. ὡς τε πάν-
 τως

τῶσι τι ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων γνώμας κὶ λο-
γισμῶν, κὶ ὁράσιν τῶν ἀνθρώπων, ἅς ἐποίη-
σεν ὁ Θεὸς σοφῶς. - ἔδ' ἐν ὄντι ἄλλο πλὴν

εἶδ' ὧν ὅσοι περζώμεν, ἢ κεφῶν σιάν.

καὶ δὲ ταῦτα, κὶ τὴν τῆς πόλεως τῆς αὐτῆς ποιητῆς Ἀθηνᾶς
παράνεστι, μή τις ἀπάντων - ὑπέροπον

μὴ δ' ἐν πατὴρ εἶπη αὐτὸς εἰς Θεὸς ἔπος,

μὴ δ' ὄγκον ἀδέν εἰς τινος πλέον

ἢ χειρὶ βεβείη, ἢ μακρῶ πλῆτε βάρει.

εἰ δέ τι κὶ ἄλλο κατεγόνσε τις ἐτι πῶς, ἐρευνάτω
κακείνο ὁ βελόμνος. ὁ δ' ἢ Γάλλωος μνείαν περ ἐποίησεν
λογισμῶν αὐτῆς ἀπόρων κινήσεων, οἷς περ εἰ ἐντυχεῖν
ἡμῖν ἐξηγήσεται, πλείω τε κὶ ἴσως ἀξιολογώτερα εἰχομῆ
ἀνξυνομίαντες παρεξηγήσεται. νυνὶ δὲ τοῖς εἰρημέναις
ἀρκῆσθαι εἰκός, ἔ μὴ παρόντων ἐτέρων, ταῦτα ὡς περ τεί-
χη, κὶ τὴν παροιμίαν, βερκτέον.

II.

Quam motus qui fit de loco in locum, dica-
tur esse sub imperio & potestate intelligē-
tiae & animi hominis, quare cor palpitat, & geni-
tale mouetur & attollitur, & muliebris uterus
hinc inde errat præter animi sententiam & vo-
luntatē, sæpe etiam numero volētibus tale quid-
dam, nihil tamen fieri solet? Hoc loco Aristote-
les facilè poterit dicere, vnumquodque ex his
membris esse veluti animal per se & ab aliis se-
paratum, materiam verò ad patiendum aptam in-
terdum quidem illis inesse, interdum verò non
inesse. Sed Plato apertè animal vocat genitale vi-
rorū cōtumax & sui proprij imperij illud quidē,
& uterum animal cupiditatibus subiectū. His ita
expo

expositis fortè quispiam manifestius alibi dicitur
 simplicius, vt dici solet, audire ⁱⁿ ^{quibus} ^{dam} ali-
 bus disputationibus & respōsionibus, vt ea quæ
 exposuimus se habent, non video cur non o-
 mnium quæstionum solutiones facillè reperiri
 possint. Principio igitur hæc vt alia innumerabi-
 lia quoque ex eorum numero esse videntur, quæ
 intelligi & explicari nequeūt. ^{Men} & causa
 huius rei inuestiganda, non absurdè conijci &
 diuinari poterit, non tantum in anima & natura
 esse horum principia quædam, sed exteriora quo-
 que nonnulla. Quod itaque humidiores & ca-
 lidiores magis sint procliuēs ad venereas volu-
 ptates, & pariter quidam timidiōres seu audacio-
 res vel proteruiōres, ac propulsandæ iniuriæ cu-
 pidiores, atque, vt vno verbo dicam, alij aliter
 morati secundum differentiam temperamentorū
 in corporibus, perspicuum est, & Stagiritæ
 sententiam, qua ille animæ perennem agitatio-
 nem corporis esse asserit, comitari omnino vi-
 detur. Quemadmodum enim in mare & femi-
 na, sic etiam in singulis tam hominibus quàm a-
 nimalibus cæteris dissimilitudinem vbiq̃ue in
 naturæ efficacitate & metu atque vitali in fluxu
 esse necesse est. Aliter itaque nimirum hæc per-
 ennīs & continuata agitatio id mouebit, quod
 hoc modo in conceptione atque sanè in partu
 contemperatum fuit, & aliter quod isto modo:
 vt propterea sine vlla controversia talem vnum-
 quentque esse contingat, qualis genitus & in lu-
 cem editus fuerit, & secundum Platonem culpa-
 morum in eos qui procreant, sit transferenda.

Nihilo

Nihil tamen minus libera permanebit, & ab omni impetu immunita, atque, vt dici ab aliquo posset, soluta & expedita voluntas & intelligentia, ita vt solius rationis imperium sit in affectus animi, etiam ipso Platone dicente, virtutē ab omni alia dominatione esse exemptam. Quodam pacto igitur ira vincit eam, quæ inquit,

Vt consulam, ira non finit mea.

& alia inquit, temperantes etsi non sua sponte, tamen peruersē quandoque amare Platonicas enim artificiosas probationes, quod nemo sua sponte malus, iam omitto. Quomodo igitur motus, qui de loco in locum fertur, subditus est intelligentiæ & voluntati ac proposito, atque illi vbi que inseruit? Nam appetitus si moueatur, reliqua iam ille quoq; mouet. & quæ ita ab eo mouentur violentia quadam & naturæ necessitate, non amplius curant neque propositum consilij, neque ipsam rationem, sed magis hæc ambo secum auferunt & trahunt, quocumque sanè ipsi libitum fuerit, siue velint siue nolint. Cuius euidentis signum & argumentum perspicuum est in palpitationibus cordis, & genitalis contentionibus, & de quibus diximus, vteri inordinatis motibus, quæ quidem omnia non volūtaria, sed effrenata & nullius alterius imperio subdita sunt. Omnino itaque & in exterius quiddam eorum quæ singulis euenire solent, causā conferenda est, atque multum quidem ad mores & actiones natura affert, superior tamen & potētior exterius animi impetus, quasi obstrepit & propositū consilij sibi subiicit, & animæ partes in quibus

bus & ratio & affectus infunt, in *incantationibus* quæ
 ventis in mari hinc inde agitantur, *incantationibus*. Quam
 ob causam poëta ad famam & laudem virtutum
 & rerum magnarum & honestarum, item que ad
 vituperationes & criminationes vitiorum & ma-
 lorum, quasdam diuinas vires addiderunt, & in
 vtrisque præfecerunt hominibus, vt, verbi gratia,
 Mineruas, Mercurios, Apollinias, Atas, Amores,
 Obliuiones, Alectos, Megaras. multæ enim for-
 mæ secuti. Quum Euripidem, sunt fallaciarum, qui-
 bus ille ait à quibusdam præstantioribus naturis
 homines perueri. Verum de his alia esset futura
 disputatio, & longior, & ad explicandum diffici-
 lior, nec huic fortè præsentì tractationi propria.
 Statuatur ergo penes voluntatem & intelli-
 gentiam ac propositum & rationem esse princi-
 patum, qualiscumque sanè iste sit, *nihil enim dicam*,
 iuxta Euripidis Medeam, *mali*. quàm verò infir-
 ma, fluxa, & periculosa sint humana omnia, pa-
 tet. vt hoc pacto id quod sui iuris & arbitrij di-
 citur, partim aliquid esse, partim non esse videat-
 ur. Quum magicis incantationibus, & quibusdã
 augustis & admirandis nominibus, ac portentor-
 sis orationibus multa effici, nemini dubium vel
 obscurum esse possit, pluresq; prodigiosa præ-
 stigiæ sunt celebres & certè eiusmodi, quæ meo
 quidem iudicio, risui ac ludibrio haberi, ac ita fa-
 cile contemni non debeant: quãdoquidem pau-
 carum syllabarum pronunciatione, audaciam in-
 timiditatem conuersam deprehensum est, ac ma-
 la multiplicum morborum similiter quædam
 super illos incantationes recitatæ mitigarunt, vel
 amu

letis quibusdam ac nodis coercuerunt. Iam non
 nulli etiam non solum ad procreandum quibus-
 dam prestigiis impotētes & debiles redditi sunt,
 verum prorsus genitale quasi ablatum esset ali-
 quibus visum est, & imaginatio obiecta, tamquā
 in cista quadā esset reconditū. Vritā supra & prae-
 ter humanā intelligētiam & rationē, esse omni-
 no aliquid peccare sit, vnde principium motus
 oriatur. & homines videri, vt sapiēs ille Sopho-
 cles fecit,

-nihil aliud esse quam

simulacra quotquot viuimus, aut vmbra leuem.

Quam ob causam, secundū præceptionem Mi-
 neræ apud eundem Poētā, nemo omnium

-fastu tumens

Dictum superbus edat vllum vinqvam in Deos.

Neque efferatur turgido animo, seu magis

Potens manu atq;ro est, opum seu pondere.

Quòd si quispiam de his aliud præterea voluerit,
 excogitare, & illud, si quidem placuerit, studebit
 inuenire. Galenus sanè alicubi fecit mentionem
 suorum commentariorum *περὶ ἀπόρων κινήσεων*,
 id est, de dubiis motibus: quibus si potuissemus
 frui, plura & forsitan verisimiliora sese obtulis-
 sent, quæ in medium afferri potuissent. Nunc au-
 tem par est in his quæ dicta sunt, nos acquiesce-
 re, & quū alia non se offerat, tamquam hisce sal-
 samentis, secundū prouerbiū, contētos esse.

Γ.

Ἰὰ τί οἱ λάττοι ὡς ἐπίπαν ἀμβλυωπεῖς εἰσίν; ἢ διὰ
 τὸ ἰσχνὸν καὶ ξηρὸν, κατ' Ἀριστοτέλην; ὅτι γὰρ ἡ λα-
 γνεία

γνώα ξηραίνει τὸ σύμπαν σῶμα τὸ ὁμολοῦν μένιν τινὸς
 φησιν ὁ Γάλλωσ. ἢ ἐκ ἔσιν ἀπλῶς ἀπὸ τῆς ἐπιπορευόμενης
 οἱ τοῖστοι γὰρ καὶ ὑγρότεροι τῇ φύσει εἰσὶ πως αἰεὶ, ἢ τὴν ἀμ-
 βλυωπία συμβαίνει ἐν αὐτοῖσ δὲ καὶ συχνῶς ἐκπνευματίω-
 σιν ἐν τῇ ἀφροδισίασ. ἢ ἡ πνεύματος μειωμένη, ἀνάγκη
 καὶ τὸ ὄφιν γινέσθαι ἀδρανεσέραν. δὲ τὸ καὶ οἱ λαῖνοὶ
 πάντες μαρασμῶδεις καὶ μαλακοὶ πως ἔτε σῶμα καὶ πῶ-
 ψυχῶ. ἢ ἡ ὀξυωπία δὲ σφοδρότατη ἐν εὐτοίαν ὀπι-
 κῆ πνεύματος πῶρα γίνεται. τέτε γοῦν τῇ συχνῇ ἐκκρίσει
 ἀδενουῦσ ὀξυωπία ἐ τὸ ὄξυ τὸ δυνάμεισ ἀπαμβλυώ-
 σαι, ἐ γινέσθαι ἀμυδροτέραν καὶ ἐνέργειαν. ἐπεὶ δὲ εἰσιν οἱ
 τοῖστοι, ὡς ἐπιτοπολὺ καὶ οἰνόφυλγες ἐ ἀδδιδράγοι, ἐ δια-
 νυκτερεύοντες ἐν τοῖσ συμποτικαῖσ συνουσίαισ, καὶ τεύθε δη-
 λονότι πῶ ὄφιν βλάβησθαι εἰκότως ὑπολάβοιμι αὐτ.

III.

CUr salaces plerumque hebeti & obtuso sunt
 visu? An, ut Aristoteles vult, propter exte-
 nationem & siccitatem? Nam, quemadmodum
 Galenus quoque ait, nimium usum veneris, vni-
 uersum corpus exsiccare certum est. An hec non
 simpliciter huius questionis causa est? Nam tales
 quia natura sua magna ex parte sunt humidio-
 res, obtuditur & hebescit illis visus propter cre-
 bram & frequentem in venere spiritus emissio-
 nem. spiritu verò deminuto visum etiam imbe-
 cilliolem fieri necesse est. Propterea etiam sala-
 ces, vniuersi fermè procliuēs sunt ad tabem, &
 molles fiunt tam corpore quàm animo. Acutum
 autem visum conciliat vis & intentio spiritus vi-
 dendi: qui si cōtinua excretionē debilitetur, ne-
 cesse quoque est acutum visum obtundi, & vi-
 dendi

dendi. ^{et} fieri obscuriorem. Quoniam
 verò tales ^{et} erumque sunt vinosi & voraces,
 ac totas noctes comestationibus consumen-
 tes, suspicari non abs re possumus, inde etiam vi-
 sum labefactari.

III.

Quare in ^{et} calidiore, quum membrum
 aliquod mouetur, calor maior sentitur, in
 prægélida autem quum idem fit, agitatione mi-
 nus membrum illud offenditur? An id de calida
 accidit, quod ex Aristotele vtrumque potest in- αυτολ. κδ.
 telligi, vt aperiantur in cute foramina de motu,
 & ita magis abundè calor admittatur? & similiter
 dici possit in motu gelidæ calidos vapores exci-
 tatos frigus temperare.

V.

Quæ causa pūcinda, cur in quiete cubanti-
 bus supinis, somnus iniucundior sit, & visa
 alieniora offerantur? An quia in omnibus muta-
 tionibus accidit aliquid contrarium, & consue-
 ta feruntur placidius? Itaque quum homines fe-
 rē soleant in latus se deponere quum dormire
 volunt, secundum vetus verbum, in aurem v-
 tramvis otiosè dormire, fit vt supini dormiant
 perturbatius. Non enim certè hic situs est con-
 suetus, vt ne contrarius quidem pronus. Atque
tempora etiam Latini videntur appellasse, vtrim-
 que supra aures capitis quasi latera, tempestiuæ
 quietis veluti sedes. Et ebrios, tamquam men-
 tis parum compotes, aut supinos aut pronos con-

fopiri cernimus. Athenæus quidem ^{et} eos qui vinum biberint, quo depelli, ^{secundum} Simonidem, tristitiam ait, non solere decumbere cadentes in terga scripsit; sed eos, auctore Aristotele in libro De ebrietate, qui ceruisiam, quam ab hoc *pinon* dicit vocari. Similiter & mortui hominis corpus in vtrumlibet latus collocatum, mox reuoluitur atque concidit. ^{Et} Aristoteles, in motu dissentaneo sanguinis interioris visa ipsa somniorum offerri mirifica & ingrata. Etsi autem non abhorret à vero ista in corde visa concipi, vbi Aristoteles principium tam sensuum quàm vitæ collocauit, tamen in cerebri profectò ventriculis, quasi officina quadam, elaborari & sensus & visa ista, confitendum est. Eamq; ob rem, si premantur partes illæ à dormientibus, euenire aliquid quod insuaue sit & abhorrens, mirum videri non debet.

VI.

CUr admotis propiùs ad nares iis quæ olent, plenior est odor; quæ videri autem solent, ea, præsertim integris & bonis oculis, quo propiùs applicantur, eo sensus vim magis impediunt? An ista dicuntur minùs disertè? Et affertur enim ^{caussa à Plutarcho,} cur seniores remotiora scripta planiùs legant, in quibus omnium sensuum actiones languidiores esse scimus: florum autem idem ex interuallo odores aspirari docet suaviùs: & nihil, quod sensibus expositum est, in ipsum sensus quasi instrumentum impactum, sensus effectum admittit. Nam medium quiddam esse

esse oportet. *ad hunc* impulso atque commoto, à re
 obiecta creatur sensus, & id quod sibi congruit, *ad hunc*
 percipiat, vt visus, odoratus, auditus, quod cer-
 nimus, olfacimus, audimus. Quòd si quis ipsis
 oculis, aut naribus, aut auribus impingat atque
 apponat coloratum aut sonans aut olens, sensus
 efficacitatē peremerit, aut certè labefactarit. Ne-
 que obstat *ad hunc* tactusq; ratio; quum & hi sen-
 sus medium quiddam habeant interiectum. Nā
 & corporis vniuersi, & seorsim lingue, caro, non
 est vtriusq; sensus veluti instrumentum, sed hoc
 interius quiddam est, & caro illa medium istud
 interiectum, sine quo non sequeretur sensum
 effectus.

VII.

Varit Plutarchus, cur senes citius quàm iu- *συμφορ. α.*
 uenes ebrii fiant? Atque huius rei causam
 affert, quòd à senili corpore flaccescente haustu
 vinum imbibatur tamquam à spongia: & ibi
 diutius residens ac redundans, feriat atque gra-
 uet, dum quasi in materia exili implicatur neq;
 defluit, sed mistum sit luteum, id quod in soli-
 dis iuuenum corporibus fieri nequeat. Itaq; ser-
 uulus comicus assentans hero, qui vespere mul-
 tum bibisset, aquila illam ait esse senectutem.
 Sed nunquid hoc dicitur sanè bellè & venustè?
 & est tamen in promptu explicatio illustrior, mi-
 nusq; quasi callida; vt perhibeatur id fieri calo-
 ris scilicet imbecillitate in corpore senili (quod
 Aristotelem in libro De ebrietate tradidisse re-
 fert Athenæus) & alieni humoris copia. Quum lib. 14
 G 2 autem

autem extrinsecus tam calidum, quàm humidum affluat, quò reliquum naturæ intus est caloris & humoris, id debilitari, abundantiaq; illa obrui necesse est. Scripsit autem hoc eleganter idem auctor Plutarchus, senilia corpora ipsa per se ita affici, quemadmodum soleant ebriorum. Tremunt enim artus, & balbutit lingua, & loquendi adest cæpitætas. Irritantur etiam facile senes, & sunt obliuiosi, & sæpe stolidi. ut iam non tam noui aliquid ebriis senibus euenire, quàm peculiaria ipsorum vitia augeri incitariq; dicendum sit. Cuius rei signum esse censet, quòd nihil sit magis simile senis, quàm iuuenis ebrius.

VIII.

Gal. 2. 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Quare senes sicci perhibentur, & Aristoteles hanc ætatem comparat ἀραιωμένῳ φυτῷ, id est, arescenti stirpi, quum humor his sit molestissimus? fluentibus mucis & lacrymis & pituita, humidior etiam alius iis maximè quibus sicciior illa fuit iunioribus, secundum Hippocratem. An non senes sunt humidi præcipuis partibus interioribus, quarum efficacitates naturales vitam continent, sed iis quæ Græci vocant περιττώματα, Latini excrementa? Quorum copia tantum abest ut prober senes esse humidos, ut è contrario siccitatis quasi testimoniū dicant. Abundante enim humore extraneo eius generis quod Græci μυσώδες & φλεγματώδες appellant, ita declaratur illas vitales partes fieri interioribus sicciiores, quòd nutrimento caloris deficiantur, qui tunc debilitatur.

tur. Aque, ut est in puerili ætate prima partium
 solidarum numero copiosior, sic est in extrema
 senili maior earum. dem siccitas, quæ partes no-
 minantur à Galeno ὑμέρες, σιδῆσομοι, ἀρρηεΐαι, φλέ-
 βες νεύρα, χιτῶνες, σάρκες.

IX.

Q uomodocumque ab Aristotele suasisse Pe- πελ. γ. & ε.
 rian drum Thra sybulo, ut principes ciuita-
 tis suæ è medio tolleret, non quidem Orbis, sed
 coram præcone eminentiores aristas decutien-
 do? quum apud Herodotum verustio rem aucto-
 rem legatur, hoc à Thra sybulo factum, ad quem
 Periander nuncium misisset, An Aristoteles ali-
 bi aliter hoc legit, quàm Herodotus retulit? ut
 de filio Cræsi in crepundiis locuto, Cicero &
 Plinius aliter scripsere quàm Herodotus. Et me-
 morant sanè Xanthum quendam Lydium, ante
 Herodotum auctorem fuisse Historiæ, quem &
 Herodotus sit securus. An potiùs sunt ista er-
 rata quibus memoria labitur, quæ Græci vocant
 ἀμαρτήματα μνημονικά. cuiusmodi & alia quoque
 notantur tam in Aristotelis, quàm aliorum scri-
 ptis. ἀνθρώπος γὰρ ὄντας ἀμαρτεῖν εἰκός.

I.

Δ Ἰὰ τί αἱ τῶν ἀφροδισίων σωκιστῶν ἐπιθυμίαι δε-
 μύταται τ' εἰσι καὶ ἀκατάχετοι ἐν ταῖς ὅτι μάστιγας
 φανερον δὴ ὅτι τὰ τῶν ἡθῶν ἔπειθ' τῆ σωματικῆ κρᾶσι, ὅθεν
 καὶ αἱ ἀσραλογικαὶ τ' ἀποτελειμάτων παραμαρτεΐαι τὸ κῆ-
 ρος δοκῶσιν ἔχον, ζητῆσαι περὶ τῶν φυσικῶν καὶ σωματι-
 κῶν ἀποβάσεων. τῶν δ' ἡθῶν τὸ ἐπιθυμητικὸν οἷον γήμιος

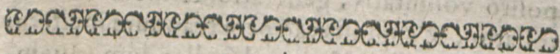
ἐκ παλαιῆς αἰ ὁ ρηθείσαι τῶν ἐπιθυμιῶν, ἡ δὲ τῆς σα-
 μαλικῆς καὶ τῆς ἀσπῆς ἐμπεπλεγμέναις, σὺν ἐξέσει, καὶ ἡκί-
 σα μετεχούσαις τῆς ψυχικῆς προαιρέσεως. ἢ γὰρ σπέρμα-
 τος ἀνοιδουώτος καὶ ζέουσι τῆ γονῆς, παλιονάζοντες ἢ ὑγρῶ καὶ
 πνευματώδους θέρμῃ, ἐπαίρουσι συμβαίει τὸ τῆ γυνεσέως
 μόριον ἀπροαιρέτως, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὁρμάουσι πρὸς τὴν
 σὺνωσίαν, καὶ τὸ σπυρδὸν ἀποθεῖται πρὸς βάρος ὃν τρόπον τῆ
 κούσιν πληρῆ ἔσθῃ τῆ ἐρήσεως, καὶ τῆ σιλικίαν δι ἄπο-
 πᾶτε ἐκκενωθῆναι, φυσικὴ τις καὶ σωματικὴ χρεία ἀνα-
 κάζει πάντας. καὶ δὴ λόγος ἐστὶν ὅτι ἐν ἑτέροις τῆ καὶ ὅσον κί-
 νησεως ἢ προαιρέτικῆ βύλησις κυρία πως ὑπάρχει, ἡ δὲ
 τῆ λαλήσαι, καὶ προαιρέτικῆ χεῖρα, καὶ πορεύεται ποιῆ ἢ
 ὁρμητικῆ μορῆς σὺν ἄσπῃ, ἀσπῆτως καὶ ἀπροαιρέτως ἐνο-
 χλεῖ, καὶ τῆ σὺνωσίας ἐπιθυμίαν κατεπέργη, ὡς περ τὴν
 ἔλασιν μάστιξιν ἐπιταχυνῆ ἀρμηλάτης ἄλλως τε καὶ ἐρε-
 θισμάτων τινῶν καὶ ὅτι γαρταλισμῶν προσηγομένων, τῶν
 φανταστικῶν τῶν ἰνδαλμάτων καὶ τῶν ἀσπῆτικῆς ἐνεργείας.
 πρὸς τῆ ἐρωτικῶν παθῶν καὶ τῶν ἀσπῆσεως, ἕτερος λόγος,
 φαῖν ἂν ὁ Σαφειότης. ἢ δὴ γε τῆ σωφροσύνης μελέτη, καὶ
 ἢ σωφρῆ καὶ τὸ εὐσεβές καὶ καλόν, καὶ ἢ φροντισ τῆ καθημέ-
 ραν διαίτης, καὶ ἢ τῆ ἀσπῆσεως προκλητικῶν φυγῆ, κἀν-
 ταυθεῖ καὶ ἀλλοθι δυνάτῃ πλείστον, σὺν τῶ θεῷ, πρὸς σὺ
 τήρησιν ἀσπῆσεως, καὶ τῆ τῶ ὑλικῶν παθῶν συστολή, καὶ τῆ
 ἐπικρατείας καλὸν καὶ καθὸν κῆμα, καὶ τῆ ἕνοφώνειον Σω-
 κράτη, καὶ κρηπίδα ἀρετῆς, ὡς τε μὴ φθείρειν τινα ἑαυτῷ
 ἢ τε τὸ σῶμα, ἢ τε τὴν ψυχὴν.

X.

QVare voluptatis venerea cupiditates sunt a-
 cerrimæ, & inter alias omnes maximè ef-
 frenes? Manifestum quidem est animi mores
 temperamentum in corpore sequi, à
 qua

qua parte præcipuam auctoritatem astrologicæ sententia, & cetera dicta vindicare sibi videntur, dum exquirunt euentus naturales, & quæ in vnoquoq; corpore accidere possunt. Est autem ea pars animæ, vbi cupiditates insunt, morum quasi origo & fons. Atque videntur cupiditates, de quibus iam dictum est, quàm arctissimè corporis constituti implicatæ, & minimè voluntatis & propositi in animo participes esse. Tumescente enim semine & feruente genitura, ob copiam humidi & aërij caloris, fit vt absq; proposito voluntatis, generationis membrum attollatur, & cupiditas ad procreandum incitetur & properet ad illud onus depellendum. Quemadmodum ad vesicam plenam, per vrinam, & ventrem, per secessum exinaniendum, naturæ quædam necessitas cogit omnes. Atque, quum perspicuum sit in aliis principatum aliquem penes propositum voluntatis, & potestatem præcipuam esse eius facultatis qua locus mutatur, vt in loquendo, admouendo manus, progrediendo: generationis tamen membrum ista intentio præter voluntatem & propositum quandoque urgere solet, & consuetudinis venereæ cupiditatem impellit, instar aurigæ qui loris incitat currum. Præsertim si alia inuitamenta & titillationes quasi simulacrorum quorundam, quæ imaginatione comprehenduntur, & sentiendi effcacitatis accedant. De amatoriis verò affectibus, & libidine atque petulantia, alius, vt Aristotes consuevit dicere, locus est differendi. Diligens sanè meditatio temperantiæ, & pietatis

studium atque honestatis, & cura quotidi- ni vi-
ctus & cultus, fuga denique eorum, quæ proter-
uitatis & impudentiæ occasiõnem irritare pos-
sunt, tam hîc quàm alibi adiuvante Deo pluri-
mum possunt, cum ad castitatis custodiam, tum
affectiõnum, quæ materiam comitantur, depul-
sionem, tum ad continentia præclarum & expo-
rendum bonum, secundum X. philosophum Socratem, quæq; totius virtutis fundamentum est,
ne vel alioquin deprauetur ipsum corpus, vel ani-
mus corrumpatur.

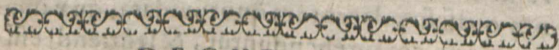

Δ Ε Κ Α Σ Ζ.

Α.

ΠΩς ὄντως ὠρεισμένοι μέτρου τινός, οἱ ἀμφοφορέως
ἢ καὶ ἐὼς ὀλίγη βραχὺ ἐπιχειρομένη ἢ ποιεῖ αὐξήσθην
τὸ μέτρον ἕτερον; ὡς περ ἐδὲ σαβμὸν Καλιανιστῶν ἢ
τῆ γραμματικῆ συμβολή. ἢ φανερόν ἐστι ἐδένα λόγον ἐχόν-
των τῆ μεγεθῶν, ἐδὲ τὸ τῆ προσθήκης ἀλλοιωτικῶν δυνά-
μιν κέκληται; καὶ ἐσι δυνάμει μὲν ἀίδιτη ἢ βραχὺ καὶ τὸ
γραμμάτιον ὡσαύτως, ἐνεργεία δὲ ἢ καθάπερ διασείλφει
ἀν τὸ πρῶτον ἢ Στρωφίτης. τὸ αὐτὸν τρόπον ἢ γῆ ἐδὲ ἐν
μέρῃ τῆ ἐν τῶ ἀνωτέρω ἕρανῃ ἐπιπροσθεῖ, ὡς σαβμῆσα
πρὸς ἀθήρα ὑπάρχει.

αὐτὸ αἰδοθη. ἢ
αἰδοθη.

DECURIA VII.

I.

Qua ratione fieri putandum, quòd ad defini-
tam & certam cuiusdam rei mensuram, ut
ad

ad amphoram seu cadum, exigua gutta effusa non facit illam maiorem, aut diuersam ab illa priore? quemadmodum ne talenti pondus adiectione scrupuli fit maius. An quia illarum magnitudines nullam habent rationem, etiam sua additione nihil posse mutare perspicuum est? Estque tam gutta quam scrupulus facultate quidem sensibus subiecta, efficax verò non item, quemadmodum hanc rem Stagiritēs distinguere potuissent. Ad eundem planè modum terra nulla in parte, altissimo celo officit, quoniam puncti illa instar ad aetherem habetur.

II.

Quæ est digitorum permutatio, qua ait Aristoteles falli tactus sensum, & deferri ad animum duo, quæ sint vnum, id quod certius iudicium visus, aliter se habere deprehendat? hoc scribitur in libello eius de somniis. An illud de duobus annulis, quibus continuò duo digiti inferantur, vulgarius est, quam vt indicatum ab hoc auctore esse videatur? Et significatur implicatorum digitorum duum, extremarum partium permutatio. Vt, verbi causa, imposito supra indicem medio, ita vt quæ pars antè dextra erat, iam sit sinistra. Si subter hos igitur isto modo permutatos, colloces pilam paruulam & hanc voluas, omnino duas esse tactu te sentire affirmare cogaris. adeò mirabiliter tum illa discedendo duplicari putatur, quum oculus planè cernat non esse nisi vnam. Hoc ita esse confirmare videtur istius permutationis, id est *ἰταλλάξιως*

mentio, quæ fit in problematis, cap. 31: vt interpretando implicationis nomine aliquis rectè vti posse videatur.

III.

CVt alij omnem operam laborèmq; præsertim agitationum & vecturæ faciliè & libenter ferunt ieiuni, alij omnino ferre nequeunt, atque in diuturniore inedia linguuntur animo, aut vertiginem sentiunt? An causa est præcipua, ventris frigus & calor? quorum hic cibum potumq; avidè expetit, illud carere vtroque diutius faciliè finit. An & stomachi, quod est initium ventris, constitutionem, vtriusque affectionis causam esse perhibendum? quæ pars si est hebetior, minus mouetur appetitio, neque citò interiùs corpus percussitur: sin acrior est, omnem statim sentit incitationem. Propter vicinitatem autem cordis fit, vt hoc membro laborante, vis vitalis conuelli incipiat, vnde mox etiam animus aliquos relinquere solet. & ideo veteres stomacho καρδιας nomen tribuerunt. Non dubium autem est, quin & cerebri in vnoquoque habitus, plurimum momenti in vtramque partem habeat, pro eo atque illud firmitus infirmiusve fuerit, & fumos vaporesq; illatos minus molestè ferre, & minore negotio, aut secus, conficere possit.

Δ.

Πως ὁ πικρὸν ἀκόνιτον νοσήσας ὑδρωπὰ ἐκκεφιάθη, διηγήσατο ὃ τῆς ὁ Πλάτωνος πρὸς Ἰπποκράτην κρῖσις
 60

Ἦν διαφθειραντὸν Φραάτιω υἱὸν ἐξ ἐπιβλήης αὐτὸν ἀνε-
 λείν σπεύδοντα, νότον ἐκείνω ἢ δὴ νοθῶντι ἀκόνιτον δεδω-
 κέναι. ἀναδέξαμένης ἢ τὸ νότον τὸ φάρμακον ὑφ' ἑαυτῶν,
 σὺνεκκεθλιῶν τε καὶ τὸ σῶμα ἐκκεκφισθῆναι. Πότερον
 ἔφαμεν τὸ τὸ ὑδρωπος νόσημα φαρμακὸν ὄν, ἐμποδίσαι τὸ τὸ
 ἀκονίτικον φαρμακὸν, μῆτε ἔασαι πλὴν ἀκεραίαν τὸ σῶμα
 φθῆναι λυμῆναδς; πρὸς ἐκεῖνο τρίνω δὴ τὰ προσωλήθη ὄρ-
 μώμῳ, καὶ τὸ σῶμα ἀμφὸ ὡς περ διαπαλαίνοντα,
 ἀσθενῆ τ' ἐχθρὸν τὰ κατ' ἀλλήλων ἀγωνίῳ, καὶ χώραν παρ-
 εἶχε τῇ φύσει τὴν ἀναλαβεῖν ἑαυτῶν καὶ ἀπωθεῖσθαι τὸ ὀλέ-
 θριον. ἀμέλει τὸ ἀκόνιτον εἶτι ποθ' εὐρη ἐν τῷ σώματι
 δηλητήριον, ἐπὶ ἐκεῖνο λέγεται ὄρμῳ, καὶ ἔτω σώζεσθαι τὸ
 ζῶον, καταλυομένων ὑπὸ ἀλλήλων τῶν φθοροποιῶν δυνά-
 μεων. ἢ σπασμὸς ὄντος τὸ ἀκονίτικον δεῖ θερμασίαν παρῆ-
 ναι; ρεῦσις ἢ τὸ κλημύρα τὸ ὑδρωπικὸν πάθος, ὥστε καὶ
 θερμῆ καὶ ξηρᾷ δυνάμει τὸ ἀκόνιτον πρὸς πλὴν ὑδρωπα
 ἐνεργῆσαι, καὶ ἔτω ἀφελῆσαι τὸ νοθῶντα. φασὶ ἢ τῶν
 σκορπίων ἰσὺ ἀλεξιφάρμακον εἶναι τὸ ἀκόνιτον. ὅθεν τε-
 κμήρατ' ἂν τις, ἐναντίον εἶναι τῷ τῶν τῆς ὑπερβαλλέσει
 ψυχρότητι φθείρισιν. ἢ ὅτι τὸ ἴαμα τῶν ἀφροδῶν καὶ
 θαυμασῶν, τὸ ἰδιοτροπίας ἀγνοημένης; ὡς περ τὸ τὸ λεωρεῖ
 πίνοντος οἶνον ἐν ᾧ ἐχίδναν εἰσερπύλασαν εἰς τὸ πείθον ἀπε-
 πνήχθαι σπυρεθῆκει, καὶ ἕτερον ἄλλα πλεῖστα ὄντα, ὧν ἐν τῷ
 παρόντι ἀκαμπος ἂν εἴη ἢ διήγησις.

III.

Quomodo ille qui laboravit morbo, quem
 vocant aquam intercutem, propter assum-
 ptum in potu aconitum, leuationem aliquam sen-
 sit? Exposuit autem hoc Plutarchus de Hyrode
 auctore mortis Crassi, quem quum Phraates fi-
 lius per insidias e medio tollere cuperet, illi qui
 iam

iam morbo isto decumberet aconitum præbuisse dicitur, & quum morbus veneni vim in seipso sustinisset, simul expulsum illud fuit, & corpus alleuatum. Vtrum dicemus aconiti actionem venenatam ab altera lethali quæ in morbo illo esset, impeditam fuisse, hancque obstitisse quominus illa integram & sinceram corporis naturam contaminaret & læderet. Vtrum ad eum impetu quodam delatum irruit aconitum, & ambo inter se inquam in lucta implicata, ob illam vnus cum altero pugnam, reddita sunt viribus imbecilla, & spatium naturæ dederunt seipsam confirmandi & repellendi à se quod ei exitium esset allaturum. Er id nimirum est quod dici solet, aconitum, si quādo in corpore reperiat lethiferum quiddam, eo ferri, & ita, fractis inter se viribus eorum quæ corruptionem afferunt, conseruari animal. An quum in aconito vis putrefaciendi insit, adesse calorem quendam oportet? Morbus verò, quem appellant aquam intercutem, fluxio quædam est & illuuius, vt sua calida & sicca facultate aconitum cōtra morbum intercutem efficax sit, & hac ratione ægrum iuuet. Ferunt præterea aconitum ad venenum scorpiorum esse salutare medicamentum. Vnde coniecturam sumpserit quispiam, aduersari hoc illis quæ nimia sua frigiditate corpus labefactant & corrumpunt. An tale remedium est hoc etiam, qualia admirabilia & præter opinionem omnium esse consueuerunt, & referuntur ad proprium & singularem quendam modum & rei naturam, quam nos ignoramus? ex quorum numero & illud

lud est, sanatur quendam elephantias laboran-
tem, qui vinum in quo vipera forte fortuna irre-
pens in dolum suffocata fuerat, bibisset; & alia
huiusmodi quæ plurima, quæ in præsentia minùs
fortasse rectè omnia exponerentur.

E.

Δ
 Ιὰ τίνα λευτέον θηρέων κη ὀρνίθων τιῶν,
 οἷον γαλῶν κη γλαυκῶν ὄφης ἐνεργείας διὰ σκότους
 ἕως, μεθ' ἡμέραν δόπου φλυῶσαι; ἢ καθάπερ ὤθησεν ὁ Πλέ-
 ταρχος, τὸ πρὸς τὸ ὄφθαλμὸν ὑγρότης, ξηρότητι κη λεπτο-
 τητι μὴ φερίσθαι πλὴν πρὸς τὸ φῶς σύγκρασιν; ἢ τῆς μὲν
 χεῖρας ἔχει ἐξ ἑσπέρης τε ἀκραιβεσέρας κη διασκέφους ἐ-
 πιμελεσέρας; ὑπολάβοι δ' ἂν τις μᾶλλον καθ' ἀπικε-
 ραν ἔνοισαν, ὅτι ἡ ζωῶν ὄφης αὐτοφθεςέρας, κη ἐμ-
 πύρω ὀξύτητι διαφέρω, φωτίζει τὸ τῆ ἀέρος ζοφερόν τῆ
 ἐλλάμψει· μεθ' ἡμέραν ἧ οἷον σπινθήρες τῆ πυρός ἐκείνῃ
 ἀφειθέσθαι τε σπινθῶν κη διαδραμῆσαι ἀκύτερον, τῆ
 τὸ λαμπρῶν διαφανῆς ἐνεργεία ὡς περ ἐναποσθέννυται.
 κα ἀπεικὸς δὲ κη ἐν ἡμέρα, ἐπιπροσδεσῶν τῶ ἡλίω νεφ-
 λῶν, κη σκότος ποικίλων, τῶν δὲ τῆ ζωῶν ὄφιν ἐνεργὸν εἶ-
 ναι. εἴρηται ἧ ἐν Προβλήμασι τοῖς πρὸς Αἰριστοτέλη ἀνα-
 φερομένοις, ὅτι ὅσιν ἐξ εἰλικεινῶν σοιχείων, ἢ τε ὄφως
 κη ἢ τὸ ἀκοῆς ἀδρήσις, ἢ μὲν πυρός, ἢ δὲ ἀέρος. τῆ δὲ
 ὡς ἐτύμως εἰρημένους ἔ Πλατωνικὸν δόγμα ὃν δεχόμενοι,
 κρατῶμεν ἀμφοτέραις φασὶ, ταῖς χερσίν, ἐδὲν ἰσολογι-
 σάμενοι τὰ ἐτέρως ἔ φειεργότερον κατὰσκευαζόμενα ἐν
 τοῖς πρὸ ἀδρήσεως κη ἀδρήτων, βεβαγοῖ δὲ πως πλὴν ἡμετέ-
 ραν γνώμην, τὸ τῆ τοικῶν ὀφθαλμῶν χεῶμα (ἢ) χηρό-
 πόν τε, οἷον κη τῆ τὸ Ἀθηνᾶς, κη τὸ Θεόκλειτον, κη σίλβον κη
 εἰκτινοβόλον, ὡς τε ἐ δοκεῖν ἔτε τὰ Ἐμπεδοκλεία, ἔτε τὰ
 ἐν τῶ Τιμαῖω γεγραμμένα, πρὸς τὸ ἐν τῶ ὕρᾳ ἐξίνασι ὡς-
λε.
Βεκολίσκω.
πρ

περ εκ λαμπήρος φαφόν τι, παντ' λω, ενά ως πφράται
 δεικνύφν ο σταγφρίτης. έχει ἡ σχεδόν απαντα ταυτα οίον ο
 τῆδ τοξοτῶν αγών. άλλοτε γυ άλλοις ποροέχων τις υ-
 περβαλοτ' αν τ' πορότερον συλλογισάμενον τι, κ' τῆτον
 ἐξαυθις ἕτερος, η τα πορότερα ἐπεξεργασάμενος, η καμῆδ
 θφίας ἐνθυμήμασι χησάμενος. το ἡ μὴ ἀθῶπον ἐγωγ κη
 ἀληθες ἀείπως νομίζειν δι εὐήθειαν πιλῶ, εἶκα πανκρηστ-
 τερον ἀντιθφίζηται τις φιλονεικῶ. τα μετρίως πε-
 φροντισμένα, κη τα καλῶς σωιζάμενα ἀιατρεπειν ἐπι-
 χειρῶν. κδεν γυ ε' μόνον πλῆτε τέρμα, κη τ' Σόλωνας
 ἀλλ' κδ ε' τ' διανοητικῆς ἐναντίωσης κη ἐπιθυμίας ἐει-
 ρητικῆς πέρας τι φαίνεται ἐν ταῖς τῆδ ἀνθρώπων φρεσί. κη
 εἰσὶν οἷς ἀντιλέγειν ἔθος πει παντὸς ὁμοίως, ως Εὐπιος ἐ-
 ποιήσε. κη ἡ τ' Εὐειπίδω,

» ἐν παντὸς ἀν τις πράγματ' διατῶν λόγων

» ἀγῶνα θεῖτ' ἀν, εἰ λέγειν εἶη θφός.

δοξάζετω ἡ κη πει τῆτων ἕκαστος ως βέλεται, κη ἡμεῖς
 ἐν ταυθοῖ πῶ πει τ' ποροβληθέντ' ἡτησιν κατ' ἀπαύσωμεν.

V.

QVam caussam esse perhibendum, quod ani-
 mantum & auium quarumdam, ut sunt feles
 & noctua, visus sit acrior & prestantior in tene-
 bris, interdiu autem veluti caeca esse soleant? An
 quemadmodum Plutarchus sensit, humor qui
 circum horum oculos est, non fert commixtio-
 nem lucis propter siccitatem & tenuitatem? An
 hoc postulat investigationem exquisitioram &
 considerationem magis accuratam? ac suspicari
 possit quispiam, simplicioram sententiam reti-
 nens, istorum animalium splendidioram visum
 & ignea quadam acrimonia praestarem, illustra-
 re suo

re suo fulgore, aëris caliginem. Interdiu verò veluti scintillas istius ignis validius emissas, & extra oculos emicantes celerius, vi & efficacitate pellucidi splendentis veluti extingui, nec à vero abhorret animalia ista melius quoque videre & certiùs interdiu, quando nubes solem occultant & tenebras inducunt. Refertur autem in quaestionibus quæ Aristotelem auctorem faciunt, & videndi & audiendi sensum constare ex puris elementis: hunc quidem ex aëris, illud verò ex ignis elemento. Quod sanè vt rectè & verè dictum, & Platonica doctrinæ consentaneum, amabatur, vt dicitur, manibus amplectentes teneamus, nec magni aestimemus quæ aliter & paulò curiosius in libello de sensu & sensibus subiectis probantur. Nostram etiam sententiam confirmat color in illis oculorum, qui cæruleus aut fuluus est: quemadmodum & Mineræ, secundum Theocritum, dicitur esse scintillans & quasi radios emittens. Quapropter neque Empedoclea, neque ea quæ in Timæo scripta leguntur, quod nimirum inter videndum veluti ex face lucidum quiddam emittatur, penitus vana fuerint, quæadmodum Stagiritis ostendere conatur. Habent autem ista se propemodum omnia quemadmodum certam sagittariorum. Nam alibi ad alia quispiam intendens aciem mentis, superauerit fortè prioris argumentationes quasdam & ratiocinationes, & huius rursus alius, priora vel magis elaborans, vel nonis sapientiæ argumentis sententiisq; vrens: ego verò id quod modò non absurdum planè est, simplicitate quadam mea magna ex parte à veri

à veritate non alienum statuere semper soleo, quamuis quis contentiosius contra argueretur, fallacibusque conclusionibus astutius & callidius ea quæ mediocri diligentia cogitata sunt, & rectè connexa euertere conetur. Non enim tantum diuitiarum terminus nullus, iuxta Solonis versum, habetur, verum aduersantium etiam cogitationum & cupiditatum, in mendando & rixando nullus finis in mentibus hominum apparet: & non pauci reperiuntur, quibus pariter in omnibus mos est dicere contra, vt Euenus fecit. secundum Euripidem autem

De re quacumque orationis duplicis

Certamen excitat loquuntor callidus.

Verum de his statuat quisque quod voluerit: & nos hoc loco de proposita quaestione sermonem nostrum finiamus.

V I.

αἰσθητικῶν
αἰσθητικῶν.

Quare, quum sensus oculorum acerrimus & præstantissimus sit sensuum omnium, si qui à prima origine vel hoc deficientur & nascantur cæci, vel sint statim ab infantia surdi & muti: sapientia & ingenio antecellunt cæci surdis? secundum Aristotelem. An non est hoc contrarium Platonis Timæo, qui oculorum sensum commendans, hoc sensu hominibus partam diuino mune re esse ait philosophiam, quo bono nullum potuisset contingere maius neque præclarior? Nam inuentibus hominibus cum alia, tum maxime cælum, hæc pulchritudo etiam in terris, vt Cicero inquit interpretans Theophrastum, patriam illam

illam & aitam philosophiam cognitionis cupiditate excitant. Per se est igitur longè præstantior & melior visus sed quodam respectu, & quemadmodum loquitur Aristoteles, καὶ συμβεβηκός, quòd ad intelligentiam animi pertineat, potior reperitur auditus. percipit enim hic id quod pronūciatur: pronūciatur autem oratio, quæ verbis confusa & verba sunt notæ quædam rerum: Aristoteles σύμβολα appellat. Quæ sanè eruditè dicuntur, & grauiissimum habent auctorem Isocratē affirmantem in oratione Panathenæica; plus scientiarum atque arrium, & magis memorabilium illustriumque actionum cognitionem homines cepisse audiendo, quàm videndo. Verùm considerari tamen & hoc potest, si cur cæci doctiores solertioresque sint surdis, quæ ratur, in cogitando hos esse necessariò totos, quum nullæ extrinsecus objectæ species visa varia in animis ipsorum exprimât: neq; quasi per fenestras oculorum ad animum quicquam penetrat, quod illius intentionem impediât, aut obstet industriæ. Itaque & noctu commentationes esse solent acriores: quod veteris quoque versus clausula indicat, - νυκτὸς δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖσι φέρω. & εὐφροῖν dicta est Nox, ad consultandum nimirum & mentis agitationem idonea. Narrat Cicero, Diodotum Stoicum cæcum, geometriæ etiam munus potuisse tueri, verbis præcipientem discipulis vnde, quò, quàmq; lineam scriberent. Et nos excellētē Musicum vidimus, qui in cunis oculorum vsum amiserat. Democritum impediri aciem animi aspectu oculorum putasse, videtur.

H inquit

inquit Cicero, & horum se usu priuasse intuitu speculorum candentium, falsè quidem creditum esse ait Plutarchus in libello de curiositate, non dubium tamen est, quin cogitationibus maximè intenti minimè sensibus vrantur: quique animo aliquid elaborare volunt, ii quærunt loca sola, quæ & Musis antiquitas consecrauit.

VII.

Veritas esse Platoni videtur Theæteto, si quis dicat, cernere se instructum oculis, id est δι' ὀφθαλμῶν, quàm ipsis oculis. Similiter & aurium quasi vasa accipere ea quæ audiuntur, non ipsas audire. An hoc est? quod Cicero Tusculana prima copiosè disseruit; In corpore sensum esse nullum, sed vias horum à sede animi, ad oculos, ad nares, ad aures perforatas: animùmque videre & audire, non eas partes, quæ quasi fenestre sunt animi. Cū quibus & Epicharmi sententia cōgruit: quem auctori è magnificisse, & in multis sequutus esse Plato traditur. Eius versus hîc refertur,

*νῦς ὀρῆ, καὶ νῦς ἀκέρ· τὰλλα δὲ κωφὰ καὶ τυφλά·
Mens videt, mens audit ipsa: surda cæcæque reli-
quæ sunt.*

VIII.

Quare flamma videtur cærulea aut fusca ima parte sui? An quia proxima materia, de qua vi caloris vapor existit, in illo quasi adherescens coloratur atque densiore ea in parte aëre minus splêdescit? An quia propter materiã, quæ de calido &

do & humidus, vapore videtur nigra, splendor flammæ misto nigro cæruleum colore repræsentat, dum fuligo per lumen illud, vt solet, enitescit? An fumus ater ipse flammam quasi tingit, qua materia cõsumitur? Itaq; flammam veluti labentem materiam hoc colore semper, ima parte sui, vt diximus, certum apparere. Est autem flamma Aristoteli, *κατὰ τὴν ἀριστερὰν* Galeno verò *ἡ ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ* in disputatione de simplicibus medicamentis, aer conuersus in ignem, *ἢ ἢ ἐκ πυρῶδεις*.

I X.

Quare Teutones in omnibus itinerum lupum transcurrentem bonum euentum significare; leporem, malum perhibent? An hoc est de ioco natum? Nam maiores nostri, vt viri fortes, sic faceti quoque fuerunt. Quis verò non mallet lupum transcurrere quàm adoriri se? leporem autem consistere & capi esset melius vt obsonium suppeteret. Postea superstitio accessit, & de ioco fortuito, obseruatio nata est diuinationis.

X.

Cur euerti salinum in mensa, triste; vinum effundi, lætum esse memorant? Quia sal amicitia est nota. vnde dicitur, multos modios salis simul edendos esse, vt amicitia munus expletum sit: quemadmodum Cicero retulit. Violari igitur quasi sacra amicitia optimi & constantissimi viri maiores nostri, vt sceleratissimum, omni tempore & loco, tam ioco quàm serio execrati fuerunt. Vinum autem etiam lætitiæ est efficiens, secundum

dum poetam, qui ait,

Adsit letitia Bacchus dator.

ideo & effusum hoc hilaritatis occasione offert. Simul etiam effusio copiam significat. non enim certè effunderetur in prandio, secundum proverbium, canino.

Δ Ε Κ Α Σ Η.

A.

Εὐσαφ. ὁδ. γ.

Ἰὰ τί ἐχρίοντο πάλα οἱ λυσάμενοι; ἢ ἐμπαλίοντες, καθάπερ εἰρήκασιν ἔνιοι, τὸς σωματικὰς πόρους, ὡς ἂν μὴ λάτρων σέβασεν πλὴν ὑγρότητα; ἢ λόγος μὲν ἔστω χυδῶν κερσνύμενται, οἷος καὶ ἐπὶ ἦλθεν. ὅτι ἡ τέλαμον ἐν ἐμπλαστικῆς καθ' αὐτὸ δυνάμει, ὑγρῶν δὲ ὄν ἡ γυνάμει. ἄστε καθάπερ λησποτέρη ἢ ὑδατος ὑπαρχόντος, τέλαμον ὁμοῦ ὑγρῶν ἐν ἑλίον, κ' τὸ,

καρσέων δ' ὀθονῶν ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαμον.

ὁδ. η'.

ἡλείφοντο ἡ λίπα καὶ οἱ παῖδες πάλα, καὶ οἱ γυμναζόμενοι ὥστε τὸ ἀλειμμα δῆλον ὅτι ῥωσικὸν ἦν ἢ σώματος καὶ εὐτονίαν τίνα ἐνεποιήσῃ τοῖς μέλεσιν, ἀνδράπινον ἐξαρέτως ὄν, ἔδ' ἐτιμὴ ἢ ἄλλων ζώων σύμφορον, καὶ τοῖς φυτοῖς πολέμιον. ἐρωτώμενος δὲ τίς ποτὲ φασιν, ἐξατογέρων ἀνοῦτος διεβαστικῶς, καὶ διατίς ἡς ἐχρήσατο, ἀπεκρίθη ὅτι διατετέλεκεν ἔτω ζήσας καὶ ὑπὸ αἰ: αἰεὶ, ἐντοπι μὴν βρεχόμενος οἶνομέλιτι, ἐξω ἡ ἐλαίω φαδρυνόμενος.

I.

CVr priscis temporibus post balnea ungerere se consueverunt? An ad oblinenda & obstruenda

struenda corporis foramina, quemadmodū quidam tradiderunt, hoc fecerūt, vt ea ratione post balnea constringerent humiditatem? An hæc vt temerè proferuntur, ita quoque rursus euanescent? Non enim oblinendi & obstruendi vis in oleo, quum validè humectet, esse potest, vt quod oleum multo celerius quàm aqua, quamuis hæc tenuissimū partium sit, humectet; secundum illud,

Etque olei à mappis bene textis defluit humor.

vngebatur autem vt niterent quondam, tā pueri quàm qui exercitabantur in Gymnasiis. Ex qua re perspicuum fit vnctionem robur addere corpori, & vigorem quendam in membris efficere: quumque præcipuè homini conueniat, nulli ex aliis animantibus vtile est, stirpibus verò insuper etiam inimicum. Interrogatus autem quodā tempore, vt aiunt, quidam qui extremam vsque senectam ab omni morbo liber vixerat, quam vitam victus ratione vsus esset, respōdit, se membra irrigando interiora mulso, exteriora verò extergendo oleo, ita semper vixisse & sanitatem suam retinuisse.

B.

Tὸν ζῶον ὑγρότητι καὶ θερμότητι διαλλόντων, τίς τῶν κρᾶσεων ἡ γρητὶα αἰεῖσι; ἢ δ' ἥλον, φασί, καὶ τυφλά, ὅτι ἡ τοιαύτη, ἡ γοιω ὑγρὰ καὶ θερμὴ; χεῖρων ᾗ ἢ θερμὴ καὶ ξηρὰ, καὶ ταύτης ἔτι μᾶλλον ἢ ὑγρὰ ἢ ψυχρὰ. ψυχρὰ ᾗ καὶ ξηρὰ χεῖσι.

II.

Quum animantes humore & calore magis vigeant ac floreat, quodnam temperamentū

H ; opti

optimum ducendum? An cæcum, ut dicitur, late-
re non potest, esse optimum, calidum & humi-
dum. Deterius autem hoc caidum & siccum, &
eo magis adhuc humidum & frigidum.

Πως εἰρηται, αγαθοὶ δ' αἰεὶ δ' ἀκρυες ἄνδρες; ὄντες εἰς
τὸ δ' ἀκρύν ἐπιρρεπῆς τῷ τε τῆς γυναικῶν καὶ πα-
ιδῶν φύσει, καὶ τῆς κακοθῶν ἰσχυρῶν δ' ἀκρύνων.
ἢ ἔτι τὸ δ' ἀκρυον ἀνθρώπειά ὑχρότης ἐστὶ, κατὰ συμπαθεία
ἐλεῖ ἐκχεῖται παρ' ὁμοιότητος; ἀνὴρ δ' ἀγαθὸς μεμημέ-
νος ἀνθρώπος ὢν, ταῖς τ' οἰκεία γῆρας ξυμφοραῖς λυπεῖται
δυσφορέμλμος, ἄλλως τε καὶ ὁ οἰκίεζομλμος ποροσῆκη
ἐγλύτερον αὐτῷ. τὸ δ' ἐ τῆς γυναικῶν καὶ παίδων, φυ-
σικῆς ἐστὶ κρυότης. οἱ δ' ἐ κακοῦθεις καὶ ὀργίλοι ὁμοίως
τῶτοις δ' ἐτίθενται τῇ ποιηρίᾳ. πρὸ ὧν πλείω νοτὶ γ'
ἐκζητῆσαι, ἐκ ἡγήμεθα εὐκαίρον. ἢ κοινὸν αἴτιον ἐν ἄ-
πασιν, ἢ τ' τ' μελαίνης χολῆς χυμῶ κίνησις; ὁποιαθαίρε-
ται γὰρ πως δι' ὀφθαλμῶν ἔτος δ' ἀκρύν, ὡς περ ἕτεροι δι' ἐτέ-
ρων τινῶν πόρων. κινεῖται δ' ὁ χυμὸς ἐκείνος ἀνομοίως ἐν
τοῖς κατὰ λεχθεῖσι καὶ διαφορῶς, διεσπῆκῆσι δ' ἡλαδῆ καὶ ἀλλο-
τρεμεμένοις τῇ φύσει τε καὶ ἡλικίᾳ καὶ ἔθεισι ἐ τρέποισ. ἐν ᾗ
τοῖς ἀγαθοῖς τ' ἀνδρῶν, χυμὸς ἔτος πλειονάζει μετρίως. ὀ-
θεν καὶ βαρυθυμότεροι, καὶ σεμιότεροι, καὶ ἐν πᾶσιν ἰσχυρο-
γνώμονες εἰσιν. ἀλλὰ πῶς συμβαίνει κατὰ ταῖς ἀγαθαῖς
τῆς ἀγγελῶν δ' ἀκρύν τῶς ἀκύνων ἀποροδομήτως μά-
λισσα, καὶ δ' ἐ τί, κοινόν ἴσ' ἀρα χαρᾶ καὶ λύπη τὰ δ' ἀκρυα, ὡς
φησιν ὁ Σειοφῶν, καὶ πρὸ τ' λεγαμένε παρὰ τῶ αὐτῶ, κλαυ-
σιγέλωτος, φιλοθφείτων ἢ δ' ἄλλοι, ἵας ἡμῶν μακρολογεῖν
ἐν τῷ προβλήματι ἐκέτι ποροθύμων ὄντων.

I. I. I.

Q Vomodo dicitur -facilis bonus ad lacrymā dū?
quū muliebris sexus & puerilis multum la-
cryma

crymarum effundant, itémque malitiosis & iracundis illè facile oboriatur. An quia lacrymæ humor quidã est, hominis proprius & in primis in affectionis consensu ac misericordia effunditur? Vir autem fortis ac bonus dum se hominem recordatur ob calamitatem sui generis dolet & tristitia afficitur, presertim si is cuius commiseratione tangitur, afflicto coniunctus sit. In mulieribus verò & pueris accidit hoc ob naturalè quandam leuitatem. & similiter his ob prauitatem & malitiam suam, afficiuntur malitiosi & iracundi. de quibus iam plura perquirere non arbitramur esse oportunum. An in his vniuersis commotio humoris eius, quæ atra bilis vocatur communis causa perhibenda est? qui per oculos, vt alij per alias quasdam vias, expurgari quodam modo videtur. Arque in his quos iam recensuimus, iste humor non similiter nec pari ratione agitur, quum scilicet illi & natura, & ætate, & moribus aliisque modis inter se distent & diuersi sint: in bonis autem viris mediocriter iste humor abundat, qua de causa grauiores sunt, & seueriores, & in omnibus rebus magis constantes. Sed cur accidat vt lætis & gratis nuncijs acceptis, præcipuè si insperati illi fuerint, qui audiunt lacrymas emittâr, & quare communiter tam gaudiũ quàm tristitiam lacrymę comitentur, vt Xenophon ait, quive ille sit, quem auctor hic vocat mistis lacrymis risum facere, alij iam commententur, quum nobis non visum fuerit in hac quæstione esse verbosiores.

H 4 Cur

III.

Cur in Hercynia syluicolæ exurunt terram postquam scrobes fodierunt, & ita demum arantes bonam faciunt sementem? An hoc illic fieri necesse est, quod alibi sæpe profuisse ait Maro, propter inculta & syluestria loca? Et tamen interualla relinqui illis aruis, neque singulis annis ignem inferri eisdem? Sunt autè versus Maroniani perelegantes & copiosi in libro Georgicorū. Sed quo minus secundum solū illud motanum est, eo profundius erutū vti ipsum res postulat, quū agrorum ceterorū stipulas incēdi, & in planicie ignem excitari satis esse videatur.

V.

Quare per chartam, membranāve tenuem, quum supra scripturā illa mouetur, legi scriptura potest; quum non mouetur, legi interdum non potest? An quia charta inæqualis est, & vna magis quàm alia parte perspicua? Itaque fit vt in commotione hæ partes, quibus illa est perspicua, supra litteras continuè incidant, & patiantur illas visu comprehendi. An motio etiam reddit magis illustrem aërem, sine quo non est videndi vis efficaciæ, & accidit hac ratione, vt acies oculi fortius penetraret, & minùs impediatur visio?

VI.

Quare in pestilentia, iis diebus quibus cælum maximè serenum est, plurimos mori comperitur? An aëre subtiliore & liquidiore venenū manat in viscera copiosius & nocentius, quasi, vt sic

sic loquar, defecatum? An, quum in pestilentia aer putrescat, contraria affectio cæli puri contentione & pugna quadam malū irritat, & facit ut perniciēs illa sit efficacior?

V I I.

Qui sunt existimādi illi, quos Athenæus libro VII, ex Posidonij historia apud Celtas fuisse appellatos *Bariti* poetas illos quidē, carminibus laudēs suōrum celebrantes. An est apud nos reliquum vestigium rerum, illarum, & peruenit vsurpatione ad nostram quoque ætatem? Nam parafiti ridiculi in conuiujs, nostræ gentis consuetudine & sapientia compositis versibus laudare potentes solent, & cantu quoque exhilarare conuiuas; quædam etiā iocosa & salsa aspergentes, quibus non modò risus, sed cachinni quoque commouentur. Hi quoniam expectant munera, quæ interdum communiter dantur, Teutonico veterē nomine *Gavardi* dicti, fuere: quum ex re pronunciatōres dicacēsque & parrasiastæ appellarentur. An est mendum in littera *δ*, & pro hac reponenda *λ*, ut sint illi *Barli*? Nam loqui, memorare, verba facere, sermonem habere, hac voce Germani significant. vnde huius generis, quem admodum ostendimus, proprium nomē dictum est. Et Tacitus carminum Germanicorum relatum, vocari ab ipsis *Baritum* scripsit. quo & ipso loco videndum, numquid *Barilum* potius legi conueniat.

V I I I.

Quare victoribus in certaminibus ijs quæ sacra ac coronaria vocarunt, (hi enim sunt

Sucto. Ne *ἀγῶνες ἱερὸς καὶ σεφαιρίας*, quique ipsi *ἀποτίται* appel-
 rone. lati fuere) potestas fuit muros diuidere & ita in-
 uehi in patriam? An quia sacri certaminis victoria
 parta, non debuerit illi profana & vulgari via per
 portam ingredi? Itaque & per muros ad portas
 Scæras vrbs Troiæ, introductum fuisse equum
 illum durateum traditur, vt Diis consecratum. Et

Plutarch. in Romu
 lo. in ritu condendarum vrbs ~~ita~~ fuit, vt pome-
 rij spacium vomere æreo designaretur, ita qui-
 dem impresso sulco, vt glebæ exarata conuerte-
 ratur: vbi autem portæ futuræ essent, illac suspē-
 so vomere aratrum traducebatur, relicto inter-
 uallo consentaneo. Quapropter Mœnia sacrosan-
 cta habita fuere, Portæ non item. Nam quum per
 has cuiuscuiusmodi homines exeant atq; intrēt,
 & qualescumque res importētur & exportentur,
 religione obstringeretur ciuitas, si illæ essent cō-
 secratæ. An verò hic condendarum vrbiū ritus
 Romanus fuit, & in Græcia ille eximius honor
 habitus ijs, quos diximus, victoribus, vt quia cō-
 ditionem humanam fortuna illa superare videret-
 ur, nō trita aliis neque vsitata via in patriam à se
 immortaliter celebratā, ipsis reditus pateret? An
 id est significatum, quod Plutarchus putat, non
 magnopere opus esse muris vrbi, cuius ciues pu-
 gnando vincere scirent, & essent viri fortes?

IX.

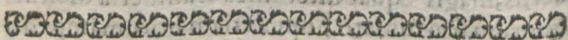
Qvî fit vt transversam lineam æquabilius du-
 cere soleamus, quàm erectam ad perpendi-
 culum? An quia ille manus processus facilius est,
 & leuius pergit, minúsque quasi offendit? gravius
 autem

autem est & difficilius sursum deorsumve manum promouere. An etiam ab ipsis digitis transuersis, magis æquabiliter linea transuersa dicitur quorum situ mutato, opus etiam horum impeditur. itaq; & circulū aliāque figurā si hæc describere debeāt, minus in procliui id futurū sit. An potius hoc est, cōsuetudine scribēdi fieri, vt quæ trāsuerſa, à sinistra ~~.....~~ am producēda sint, ea rectius & expeditius absoluātur? Itaque retro quoque linea transuersa minus duceretur ab inexercitato æquabiliter. At pictores, & multum in scribendo versati, vsu assiduo facultate comparata, sursum deorsumque lineas nihil magnopere obstante facillè duxerint, & easdem circumduxerint, & vt visum fuerit, coniunxerint. Ac scimus Albertum Durerum continuatō ductu figuram hiantis Leonis ex tempore, arrepto carbone aut creta, aut, si præsto esset, calamo seu pennula, effingere cōsueuisse.

X.

Qua de causa addidisse credēdum imaginibus sanctitate vitæ clarorum hominum lunulas & patellas pictores & fictores? An nō est verum orbibus illis cęlestem excellentiā significari? Sed quia veteres effigies fuerūt tales statuarū, id quod perspicuè Aristophanes ostēdit in fabula cui nomen Aues: *χαλκίους τε μινίσκους φορέειν ὡς περ ἀνδρείωντες*. Iubet sibi spectatores parare lunulas quas gestent tamquam statuę, ne inquinētur auium stercoreibus. aduersus hæc enim, tegumenta talia statuis imponi solebant. idque sequenti & in picturis sunt,

sunt, quasi eximium quiddam, & postea illa falsa interpretatio, ut alia in aliis, accessit.

DE CVRIA IX.

I.

Quare dicunt *Totius* ouium à lupis discerptarum carnibus vescantur, deinde cibo non facile expleri posse eosque ventres ideo lupinos appellat. An est hæc, ut in multis aliis, falsa opinio, nata à delicatorum vel feminarum potius nausea, atque fastidio; quum veteres Græci crediderint arrosas à lupis carnes ouium, *λυκόβρωτα* ipsi vocarunt, esse esu suauissimas, idque cur fiat caussas exquisuerint. An fatendum fieri posse, ut voracitas lupi, quasi contagione carnes pecudis laniata inficiat. huius autem veluti veneni vim detibus & ialiua potissimum contineri credendum. Quin etiam compertum est luporum animam admodum esse venenatam atque pestilentem. Ac quendam qui plagis captum lupum accedens propius venabulo veller confodere, erigente se contra ictum lupo & efflante halitum crebriorem, ita fuisse hominem læsum, ut facies oris & manus, que nuda patuissent, scædum in modum intumescerent, qui tumor exquisitis remediis atque potuerit depelli.

*συμπερ. β.
θ.*

II.

Quare ebriosi minus idonei sunt ad operam dandam liberis, & ebrij vel non gignunt, vel gignunt

gnūt fœtus imbecilles atque futiles? An cōstat eorum quibus ebrij solent fieri homines, frequentē copiosūque vsū, & crapulā mirificē diminuerē in corporibus calorem naturaliter insitū? Sine quo neque vita vitalis, neque valetudo bona esse, neque corpus ipsum aut vlla pars huius officio suo fungi potest. Non autem necesse est mirabili opinione esse facultatem in vino frigoris, quū huius calor vnā cum humoris abundantia, non modō calorem Naturę debilitare possit, sed penitus extinguere. nam & calida supra modum venena, hoc ipso modo hominem interficiunt, & febrium æstus in primis violant calorē naturalē. Eam igitur ob causam id accidit ebriosis atque ebriis, de quo est quęsitum, & iisdem insuper adhuc constante ætate, eadem fere quę senescentibus. Et canescūt enim celeriter, & in multis caluitium apparet, & tremunt artus istorum, & loquēdo lingua adærescit. denique, quemadmodum & antē est dictum, simillimi sunt hi senibus.

III.

Quare censuit Apollonius Herophili F. tenues Plat. *aj-* & graciles, quos Græci *ἀτρόφης* vocant, *τρίγυς φου-* *καίς.* salsa-
 mentis vtiliter ali, non dulcibus neque pulcibus?
 An est in ipso sale nutriendi quædam occulta vis, unde fit vt in mari animantum & copia & varietas maxima sit? Quin etiam cæsarum pecudū carnes sal aspersum tamquam altera anima neque putrescere sinit & condiendo facit gratiores.

κρέας ἢ πᾶν νεκρὸν ἔσθι, καὶ νεκρὸν μέρος, συμποσ. δ.
 secundum veterem versum. An in sale quiddam *δ.*
 etiam

eriam pingue est? nam & lucernas melius ardent, *συμπ. κ. δ.* sale addito perhibent. An verò humores qui magis & grauius exiles illos affigerent & laderent vehementius, sal absument? ideo & pecudibus ac iumentis sale dari prodest. An talis morsus appetitum ciet, & vias interiores aperiens, ad digerendum cibum conducit? Itaque & antè alios, *Α.* lisis cibus & acribus vti *Α.* ut, qua veluti esca alliciantur reliqui. Quòd si prius capiantur alij, appetitio languescit & obtunditur.

Δ *Α.* Ιὰ τί ἡχώδεςέρα καὶ εὐηκοωτέρα ἢ νύξ τῆς ἡμέρας; ἢ λίαν ἄφρα καὶ ἀπειπεφορημένα τὰ πρὸς Πλυτάρχη συμποσιακῶν ἢ, ὅσα τ' ἐνεπλέξατο πρότερον ὑπὸ Ἀεστέλους ὀπσημανθέντα, ὅσα τε αὐτὸς προσεντεθύμηται, καὶ ὅσιν ἀμαθέσειρόν, φασί, καὶ ἄφέςερον εἰπεῖν, ὅτι καὶ τὸν τ' νυκτὸς καιρὸν σιωπὴ γίνεται ἀναπαυομένη τῆς τε ἐνθροῦπων καὶ θηριῶν καὶ ὀρνίθων γένεως,

» ἡ δὲ κωῶν ὑλακὴ ἐστὶ ἀνὰ πτόλιν, ἐς θρόος ὅσιν

» ἡχήεις· σιγὴ δὲ μελαινομένω ἔχει ὀρνίθω,

Αποκλ. γ. καὶ τὸν τῆς Ἀργοναυτικῶν ποιητῶ. Ἐἴτω ἐν τῇ ἀέρι τῆς ἡχῶν μὴ συμπιπτόντων μὴ δὲ ἀναμιξὺς ψοφοῦντων, διέρχεται ἀνεμπόδιστος μᾶλλον ἢ φωνή· καθ' ἡμέραν δὲ, ὅτι θολορῆ, δὲ τὰς κατὰς φορὰς καὶ ἐπιχύσεις παιτοδαιπῶν ἡχῶν, ἀπὸ τῶν ἐμφύχων καὶ ἀψύχων, ῥέοντος τῷ ἀέρος καὶ πολυθροῦ γινομένη, ἀνακόπεται καὶ ἀμυδρῆται τὰ ἐκφανηθέντα, καὶ ἔκκετι ἀσύγχυτα καὶ ἐναρδρα προσφέρεται τοῖς ὡσὶ, μὴ γηρομένης, ὡς δὲ ἀέρος καθαρῆ καὶ λείου, τῆς φορᾶς ἀκωλύτης ἔσται χείρας, ἀλλ' ἐνισχομένης καὶ θραυομένης πολλάκις καὶ παντοῖως, ὡς περὶ ἐξ ἄ πετεινόν, καὶ ὑδωρ θαλάσσης ἀνέμοις, ὡς τ' ἐξ ἀνάγκης τὸ τ' φωνῆς ἐναργῆς γηροῦσαι ἐξίτηλον, καὶ τὸ ἐξ ἀκῆ

Ἐκκεῖσθ' ἐμπεδοκλεῖαν.

III.

Cur nox magis sonora & ad audiendū aptior
quàm dies? An ea quæ à Plutarcho afferun-
tur Sympol. octauo, vniuersa, quæ partim ab A-
ristotele antè notata suis ille inferuit, partim ab
ipso insuper ex ~~scribitur~~, nimis acutè & ac-
curatè facta videntur? potestq; rudiùs, vt aiunt,
& clariùs, dici nocturno tempore omnia silere,
dum quiescit totum hominum, animalium, atque
auium genus,

Nullus in vrbe canumq; sonus strepitus ve canorus

restat, & in nigra sunt atra silentia noctu,

vt Poëta Argonauticorum fecit. Quum itaque in
aëre soni non cōcurrant, neque promiscuè per-
strepant, vox hac ratione magis libera penetrat:
interdiu autem, vbi aër veluti turbidus fluit, quia
varij soni tam animalium quàm inanimarum re-
rum in illum feruntur & diffunduntur, & strepi-
tus excitantur, fit vt quæ sonum reddere debet,
interrumpantur & obscurentur. nec ampliùs in-
confusa & articulata auribus applicantur, sicut
per aërem purum & leuem, celeritèrque & sine
impedimento perferri nequeunt, sed detinetur
motio & frangitur sæpius & variè, non aliter ac
visco auiculæ, aut aqua maris ventis solet, vt vo-
cem euidètem & manifestam, fieri exilem & ob-
scuram, & impediri id quod auditu comprehen-
ditur necesse sit.

Δια

E

Διατί οι παριόντες τὰ ἥρωα, στήν εἶχον; εἶ ὅτι πρῶ-
πρημένοι ἦεν οἱ ἀρχαῖοι τῆς ἥρωας τιμωρεῖσθαι μὲν
τῆς ἀμαρτῶντας, καὶ εὖ ποιεῖν ἢ εὖ ὠφελεῖν τῆς ἀγαθῆς;

χολ. Ari-
itoph. ὅρ-
νιστ.

καθάπερ καὶ ἡ Μένανδρον εἰρηκέναι φασὶν ὃν Σωερίβοις,
ὅτι ἀποπλήκτες μὲν ποιεῖν δύνανται οἱ ἥρωες, τὸ δ' ὠ-
φελές κ' ἐκλήθηται. ἢ ὅτι δύσοργοι καὶ χαλεποὶ γέγονε, καὶ

Αθην. θ'.

λέγονται οἱ ἥρωες, καὶ τὸ ἐπιπέδον καὶ βαρεῖς, ὡς Ἡ-
ρακλῆς, ὃ καὶ σφοδρῶς ἀνελῶν παῖδα ἀμελέσειρον δια-
κονήσεν, ὡς ἡ ἑσπεύς ἢ τὸν Ἰππόλυτον θυμωθεὶς διέφθη-
ρεν, ἀνόητα καὶ δύσβουλα εὐξάμενος. οἱ γοῦν κύκλιαι ἐν-
τυγχάνοντες τῆς τῶν ἥρωῶν φάσμασι, καὶ μὴ πρὸς χαρῆς
ἄντες εὐλαβέμενοι, ἐδόκουν διασπρέφεται τῶν φθαλμῶν.
ἐν ἣ τὰ Λυκκιανικὰ Φιλοφειδῆ διηγεῖται τις, γῆ ἐὰς πε-
ριπαυῶντος φάσματος τινος ἠρωϊκῆ ἀπάντησιν ἀβλαβῆ καὶ
ἀνειόχλητον τῆς ἐκτρεπομένοις μόνον καὶ ἔως παρέρχεσθαι.
ἔξ τῆς οὐκ οὐκ σιωπῆ παρῆναι τὰ ἥρωα ἐνενόμισε πᾶσι
λαίμα, ἵνα μή τις ἀποθύμιον τι εἰπὼν, παραργίσῃ τὸ ἥρωα. ἀλ-
λωστε καὶ τῶν ποροσευχῶν ἐδ' ἐν ὀφθαλμοῖς οἰσθέντων.

V.

Q Vi fit quòd homines quum praterent he-
roum fana tacent? An quòd veteribus per-
suasum fuit heroës punire delinquētes, nihil ve-
rò beneficij conferre neq; prodesse bonis? que-
admodum Menandrum quoq; in fabula, cui no-
men Commercenarij, retulisse ferunt, heroës at-
tonitos, & stupidos facere posse homines: utilita-
tis autē nihil ab illis reperiri. An quia heroës in-
humanos & morosos fuisse proditū est, & ei qui
illis appropinquaret, graues? Sic Hercules pue-
rū negligētiorē in ministrādo, condylo, quod di-
gitorum

itorum plaga genus est, interfecit: Theseus quoque iratus, quum incogitater & temere optasset quendam Hippolytum filium perdidit. Ideoque illis qui noctu visis heroum obuiam venirent, & non caute ipsis cederent, oculos distorteri putabant. Et in Luciani dialogo, qui inscribitur, Mendacij cupidus, narratur a quodam nihil periculi aut mali a quodam visis occurrentibus accidisse, si tantum delecterent illo ambulante a via, & permitterent praeterire. Quapropter olim cum silentio sana heroum praeterenda iudicarent, ne si forte odiosum quippiam proferretur, ad iram heroum, quum praesertim precesiones nihil utilitatis afferrent, magis prouocarent.

V I.

Qua fuit tricliniorum figura & structura? An est res haec ad explicandum difficilis, neque cognitio magnam utilitatem habet? & liberalis tamen studij videtur esse, in talibus quoque periclitari ingenij vires, & quasi ludum Musarum ludere. Ac dubium non est, quin Latini *triclinium* nominarint ipsos lectulos seu spondas aptas & instructas ad epularum usum & commoditatem; quae erant nimirum *τρίκλινα*. Plautus etiam *biclinium* dixit Bacchidibus: hoc esset *δίκλινον*. Μετρονομικῶς verò significat *triclinium* etiam conclauem, seu locum ipsum in quo lectuli illi, id est κλῖνας collocabantur: Graeci *τρίκλινον οἶκον* & *τρίκλινες θαλάμους*, & *δίπτυον τρίκλινον*: sed & maioribus numeris *τετράκλινον*, *πεντάκλινον*, *ἑξάκλινον*, *ἑπτάκλινον*, *ὀκτώκλινον*, *ἐννεακλίον*. sed & οἶκους *πεντακαθεκλίνας*, *τρεκακλίον*.

tior quoque fuit. Sed *ἀρίκλινα*, vt videtur, con-
 uuiorum loca dicta, & horum magister *ἀρχιτέ-
 κλιμος*, quia pauciores tribus cōiuię esse nō solēt,
 vel non deberent, vt docuisse Varronem Gellius
 scripsit ca. xi. libri xiiii. Laërtius Eudoxum
 scribit, *συμπόστον ἔχοντι Πλάτωνι τὴν ἡμικύκλιον κα-
 τὰ τοιαύτην πολλῶν ὄντων εἰσηγήσασθαι*. Suidas ex Plutar-
 cho retulit, *Μεσημέριον* quā in conuiuio ap-
 posuisse mēsam *ἐγλώγεον*, id est angulatam, magni-
 tudine ingentem & pulchritudine nulla inferio-
 rem. Quę quum ab aliis exquisitis laudibus pre-
 dicaretur, vnus ex parasitis assentando ceteros
 vincere volens, At istud, inquit, optimi conuiuę
 nō animaduertitis, quod perfectus orbis sit mē-
 sa istius, & vndique hęc teres ac rotunda. Quę
 assentatione manifesta, risus omnium fuit conci-
 tatus. Remotis mensis quum boni euentus, id est
ἀγαθὸς δάμωνος poculū propinando bibissent, po-
 tus instituebatur, & cetera fiebant quibus con-
 iuij hilaritas perficeretur, illatis quidem prius
 mensis secundis. Discubuisse autem ad epulas,
 veteres, etiam ex eo pater, quod traditur in Ma-
 cedonia antiquo instituto nulli cōcessum fuisse,
ὄν δείπνω κατὰ κλίναςται, id est, *discumbere cœnandi*
caussa, nisi si quis aprum confossum cepisset abs-
 que plagis, id est, quemadmodum Athenæus li-
 bro i. ex Hegesandro retulit, *εἰ μὴ τις ἔξω λίνων ὄν*
κεντήσεν.

VII.

IN Aufonij Mosella notantur vt alieno loco in-
 culcata hęc,

-cui quadrato ad fastigia cono

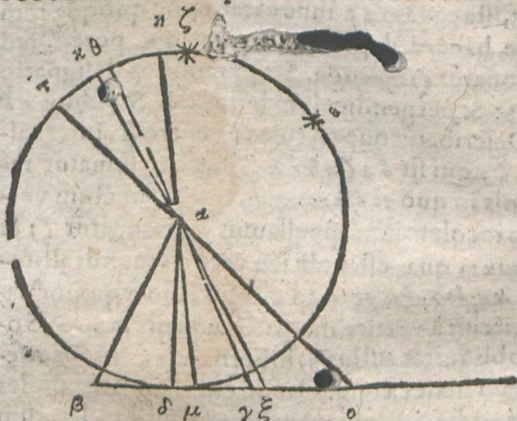
surgit, & ipsa suas consumit pyramis umbras.

& sanè coherentem ista expositionem illam dirimere videtur. & quadrato cono, quale est? Sed his omissis quæramus de umbris pyramidum, de quibus & alij icripserunt, nullas eas umbras iacere. Hoc igitur cuiusmodi esse perhibendum? An necesse fuit umbras ~~temporis~~ consumi in pyramidibus, non propter altitudinem modò, sed molem illarum? Quod ut intelligi possit, exemplum eius proponatur quam descripsit accuratè Herodotus, æquantem fastigio spacium basis, quæ esset quadrata pedum octogentorum æqualiter extensis lateribus. In hac igitur non potuit non hærerè intus præsertim umbra quando sol maximè sublimis radios suos demisit. Nam ad Memphim, ubi illa exstructio fuisse traditur, ab æquatore perhibetur distans punctum verticis illam plagam incolentium partibus propemodum xxx. Normæ autem in nullo situ umbra æqualis est, nisi ubi de quadrante medio, qui est part. xlv. à finitore, sol radios demittit. ubi autem spacium hoc maius fuerit, ibi umbra brevior; ubi minus, ibi illa fit longior. Quum ergo in situ Memphæos longius sit hoc spacium, quòd propius sol à vertice incolentium abscedat: ipsam umbram crebrò incidere in molem pyramidis, cuius processus fastigium æquaret, oportuit. In situ autem indicato, maximè sublimis sol est, distans à vertice incolentium eam regionem, circiter partibus 6. nã in hac tota disputatiuncula scrupula exquirenda non putauimus. In æquinoctio igitur, excessit umbra

Ptol.

umbra extra pyramidem : post æquinoctiũ ver-
 num, vel ante autumnale paucis diebus, plani-
 ciem lateris oppositi Aquiloni quasi definiuit:
 brumæ tempore vmbra pyramidis iecit. Hæc
 quo meliùs perspicerentur, *διάγραμμα σκιστικόν*
 addere placuit. Quod si, vt peregrinatores refe-
 runt, ista pyramis adhuc extat, nunc quoque rem-
 ita se habere dē *πύραμιδος* ari que potest. sed
 exponatur *διάγραμμα*. Sit pyramidos designatio
 $\alpha \beta \gamma$: & perpendiculum huius $\alpha \delta$. & *γνώμων* $\alpha \delta$
 γ . Describatũrque circulus è centro α , interual-
 lo $\alpha \delta$, qui sit $\delta \epsilon \zeta \eta \theta \kappa \lambda$. situs iam sumatur re-
 gionis in quo τὸ δ *ἑξ ἀπορυφῆς*, quod punctum ver-
 ticis incolentium appellamus, intelligatur ζ : &
ἕξαρμα ϵ , quæ est poli seu verticis mundi altitu-
 do. *παράλλαξις* verò, id est, discessio æquinoctia-
 lis circuli à vertice incolarũ æqualis huic κ . So-
 lis obliquitas æstiuæ η , hiberna λ . ex his manife-
 sta iam fient cætera. Quum enim ponatur moles
 pyramidis fastigio æqualis vnicuilibet laterum
 basis, quemadmodum indicat designatio $\alpha \beta \gamma$:
 producatũr linea $\beta \gamma$ continuata directione ad ν :
 & notentur de diuersis radiis solaribus vmbra;
 apparebit nimirum sole demittente radios ex θ ,
 quòd pũctum paululum recedit ab æquinoctio:
 tum igitur patebit quasi radere vmbra plani-
 ciem pyramidis expositam, quemadmodũ dixi-
 mus Aquiloni. Demittente autem sole radios ex
 η , vmbra intra illam hærebit. quæ si procederet,
 perueniret ad μ . Demittente verò radios sole ex
 κ , cadet vltra pyramidem vmbra ad ξ . Ex λ au-
 tem demissis radiis iacietur vmbra; vltra pyra-
 midem

midem ad σ , quæ est longissima: sicut breuissimæ esset illa, procedens ad μ . Umbrarum autem ratione exquisita, reperitur $\delta \mu$ pedum circiter LXXX. itaque intra pyramidem adhæret, quum sit altitudo huius pedum DCCC. Sed $\delta \xi$ erit pedum CCCCLVII. $\delta \sigma$ verò, pedum circiter DCC.

$\delta \mu$, pedum LXXX. $\delta \gamma$, pedum CCC. $\delta \xi$, pedum CCCCLVII. $\delta \sigma$, pedum circiter DCC.

VIII.

Quæ figura fuit Anciliorum? An hæc etiam nomen habuerunt ex eo quod esset ἀγκυλον τὸ χῆμα, secundum Plutarchum? An quod ἐπ' ἀγκυλώνων gestarentur? An quia ἀνωθεν ἠκέλαιαν καὶ ἐνέχθησαν; An quod auerruncandæ pestilentiae causa consecrata fuerunt, ἀκέσεως significatio in nomine est? nam & Castores sunt appellati ἀνακτες, cōseruatores atq; salutare. Vel in illa lue ἀνακῶς ἐχόντων τῶν ἀνθρώπων, id est, omnibus solliciti ac perturbatis.

rbatis, opem tulit afflictæ ciuitati ista conse-
 cratio. Atque Castores quoque, qui sunt Διός-
 κυβοι, ideo dictos ἀνακας esse aliqui tradiderunt,
 quòd homines τῷ ἀνακῶς ἔχον, id est, solitudine
 de salute ipsorum, sua tutarentur. Et eadem de
 causa reges ἀνακτας vocatos esse, qui securitatem
 præstare deberent vitæ & incolumitatem fortu-
 nis populorum. *Ancilia* est studium præ-
 posterum Græcorum ἀποδασύων ἐξελθούσῃ τὰ ἱ-
 λατίων; Et sunt reuera ancilia Latino verbo, scu-
 ta circumcisa, vt Iurisconsultus *incile* dixit, so-
 lum nimirum incisum, qua aqua manaret. Atque
 ita Ouidius,

Plur. Thef.

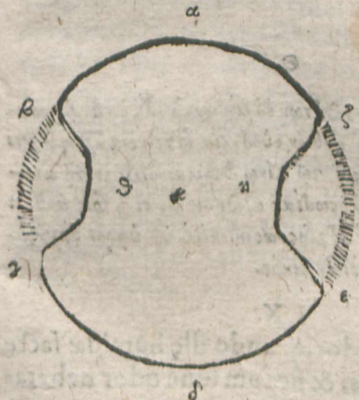
Dig. nequid
 in ff. pub. 3.

Fast.

*Idq̄ ancile vocat quod ab omni parte recisum est,
 quemq̄, notes oculis, angulus omnis abest.*

Fuit autem figura Anciliorum ea secundum Ha-
 licarnasseum, quæ peltæ Thracicæ. hæ scilicet e-
 runt lunatæ Amazenedum peltæ, apud Maronē: Plutarchus ait obstitisse sectionem inuolutam,

Æn. 1.

quo minus es-
 sent illæ peltæ seu
 parma, orbe v-
 trimq; ancilo seu
 amputato; quam
 Plutarchus ἐκτο-
 μῶν vocat χραμ-
 μῆς ἐλμοειδῆς. Sit
 orbis tamquam
 circulus αβγδε
 ζ, è centro x. &
 vtrimque ampu-
 tetur inuoluta se-
 ctione,

F 4

ctione, ne anguli emineant, spatia $\beta \delta \gamma$, & $\lambda \mu$
 Repræsentabitur itaq; illa figura descripta à Plu-
 tarcho, quæ & de antiquis operibus expressa o-
 stenditur, quomodo depicta est.

Quidam tamen
 propoluerunt de pri-
 scis pictis effictisq;
 figuræ
 pelte Amazoniæ for-
 mam talem quan-
 dam:

Et Ancilij compressi circuli,
 quæ linea includit oui figuram.

Δ Ιὰ τί ἢ τὸ μὲν ἐδήτων ὁδμὴ κακὴ ἔστιν ὑγρὰν-
 θῶσιν, ἢ τὸ ἄλλ' ἀνθῶν εὐοσμία ἕτε κωφῶν; ἢ ὅτι
 τὸ ὑγρὸν ἐν τοῖς ἐρείοις ἢ πρὸ λίαν θερμανόμενον τῇ ἀνα-
 θυμιάσει παρέχει τὴν δυσωδίας αἰθρῶσιν; ἢ τὸ ὑγρὸν ἀνθεσ-
 τὴν ἀναθυμιάσιν ἢ τὸ ὁσμῆς ποιητικῶν τὰ ὑγρὸν ἐπιχέ-
 οῦνον ἀμειψρότερον ποιεῖν εἶκος.

I X.

CUr vestium odor, quando ille humidæ factæ
 sunt, est malus, & florum tunc odor hebera-
 tur?

ut: An humor ille in lanis seu lino calidus factus, sua exhalatione ingrati odoris sensum excitar? In floribus autem ista expirationem boni odoris humore supra illos affuso reddi hebetiorem verisimile est.

I.

Τί ποιεί τῶν πυρρῶν τῶν λίθων, πότερον τῆ τ' συρράξεως ὀρμηῇ ὁ αἰρ ἐκπυρρέμματος, ἢ σπινθήρες καὶ μύροι τ' λίθων ἀποθραυθέντες, πάντως μὲν οὐκ εἶναι ἀντ' αἰέρας ὁ εἰλεῖχος. ὃ ἢ καταλαβεῖν βεβληθεὶς τὸ χυμώδην, καὶ προσέχων τὸν τε νοῦν καὶ τὰ ὄμματα, νῦν μὲν ὄντως, νῦν ἢ ἐτέρως δοξάζει· εἰ μὴ, καὶ τ' θεοῖν, ἐμὲ γνάμμι ἐξαπαλῶσιν, ἢ τὶ τὰ φανταζόμενά, ἢ καὶ τὸ τ' ὄψεως τε καὶ σχευῶν ἀδενέας.

X.

Q Vid est quòd ignem ex collisis inter se lapidibus producit? Vtrum aër impetu collisionis accensus, an verò scintillæ à lapidibus refractæ? Verissimum quod hac in parte est, id omnino experientia comprobabit. Qui tamen hoc quod fieri tum solet, voluerit, & tā animo quàm oculis diligenter attenderit, is iam in hac, iam in alia versabitur opinione, nisi vel ea quæ imaginatio apprehendit, vel etiam visus ac mentis debilitas, meum animum, secundum Theognidem, fallant.

I S ΔΕΚ

40935

ΔΕΚΑΣ Ι.

Α.

Ια... πρ πανσελλίω ο αήρ ως οπτοπολύ
 ψυχρότερος, εν η ταις σιυόδοις άνεμοι σφ
 δρότερο... σελώνης φως εκ εσε
 θερμαντικόν, αλλά ψυκτικόν και υγραντικόν,
 συμπ. γ.ι. οθεν και οι κοιμηθέντες υπό τ σελίω μόλις εξανίσαν-
 ται, οη εμπληκτοι κη ναρκώδεις ταις αιδήσεσι χυόμενοι.
 το η ψυκτικόν εν συνουτέον λέγεαδς υφ ήμην, οη αυτε η
 φωτός οικειον ον κ ηδ η γε πυρωδεις η αθερωδεις εστας
 το ψυχην. αλλ ως η σελώνης εκ η γελιωώντος αέρος κα-
 θάπερ η ενάυσεως ύλλω το θερμόν και υγρόν εφ έαυτίν
 ελκίσεως, κη αναλώσεως μ το θερμόν μάλλον, το η υγρόν
 πάλιν αποδιδύσεως, δι ε τινος πλώ ρεύσειν κη τα κρέα υπό
 σελίω σίπεη ταιχίον, και τα εν ταις πανσελλίωις τιμη-
 θέντα ξύλα, σκωληκόβρωτα τε ηδ, και προς τη τεκτωνων
 αποδοκιμαζεη. οι η θεκοι, τη εβδόμεη κάλλιφοι, διχο-
 θεμκμένης ετε η σελώνης, και μεταρραζέσεως προς τε πλώ
 η θερμυ εφοκλήω κη συμβεβηκός ψύξιν η αέρος, και
 προς πλώ η διαδιδομένης υγρασίας υπερβολιω. καηπερ
 επαυμεμένης, ησ αληθέσερων ειπειν, κη φεγομένης και η τε-
 τράδος, οταν η σελίωη οπφανως ηδη μλωσφδης ετα τυλ-
 χάνη. διο ε λέλειη,

Procl. in
Hesli. ημείε.

τετράδι κάρω εγγυθ, κη εποτε παάικακος εσαη.
 ποταδέδοη η γημέλιος η τετράς η τε Ερμυ και η Ηρα-
 κλέος, διαγονικοίν και υπηρειτικοίν γεγονόθωιν αμφοίν. η η
 Απώλλανα μυθεύκοι τεχλιώαι τη εβδόμεη, ανακτα κη θ-
 φόν και θαυμασόν κη πάντα. πάντως η αι η σελώνης
 αυγαι ακινοδόλοι και οξυπόροι εκ εισίν, αλλ αδρανείε

ε κη μαλακή, ὅθεν κη ἐπὸ ποιητῶν τινῶν τὴν πάλα εἰ-
ρηῆ).

- μέλας γὰρ αὐτῆς ἔσπεπαινεῖ βότρυς.

Versus Io-
nis Pluc.

λυμαίνεῖ ἡ ἄστὴρ καθυδρῶσι μᾶλλον ἢ πηλοσέλιμος, ὅτι
κη τὸ ὑπνον ἐνδοθι συναθροίξεῖ καὶ πηλοσέλιαν τὸ σύμ-
φυτον θερμόν, ὥστε τὰ ἀπωτέρω μᾶλλον γρηῆς, καὶ αὐ-
τὰ τε ἀμειννότερα καὶ ἀδενέστερα πρὸς τὸ δοποκρῖσαι τὰ
ἐπιφέροντα τὴν λάλη. ὡσαύτως αὖτις διὰ πῶν πλεο-
νάσεων θερμότητα καὶ δραστήριον ἐνέργειαν ἐπρόκει, τὴν
ὑπερτέτα ἀλμύρων καθυδρῶσι ἐκλύεσθαι συμβαίνει, ἀ-
θουώτων μάλιστα τῶν καὶ τὴν ἐκέφαλον. εἴη δὲ ἂν καὶ
διόστρεπόν τε ἐν τῶν κη τὸ σελλωιακὸν φῶς, ὅτι πρὸς πε-
ριόδους αὐτῆς καὶ νόστις τινὰς δὲ φησὶ καταλαμβάνομεν
ἴσμεν, ἔς σελλωιαζόμενους καλῶσι. καὶ τῶν οὐκ ἄλλοις
ἐν τῶν νῦν τῶν. ὅτι ἡ αἰσώδαι ταραχῶδες τὸ εἶσι καὶ
πολυάνεμοι, πῶν αἰτίαν ἔχει ἂν δοποδουῖαι πρὸς χερὸν ἀ-
στρολόγος ἀνὴρ, τὸ τὴν εἰλκοντος, ὃν Ἐρμῆν ἐπονομάζεισιν,
ἀστὴρα ἀείπει σῶν δὲ οὐκ ἄλλοις τῶν ἡλίου, ὅτε τῆν σελλωῖν ἢ-
τοι σῶν ἀπὸ μενον ἢ δοπορρέοντα ἢ καὶ ἀμα σῶν οὐκ ἄλλοις
δὲ. ὃ ἡ ἀστὴρ ἔσθαι ἀνέμων κενήλικός.

I.

Q Vare aër plena luna plerumq; frigidior est,
& interlunij temporibus venti vehemen-
tiores excitantur? An lumen luna frigus & humi-
ditatem, non caliditatem efficere potest? & pro-
pterea illi qui sub luna somnum ceperunt, tam-
quam attoniti, & stupore omnium sensuum cor-
repti, vix exsuscitari possunt. Quum verò dici-
mus lunam frigefacere, non intelligendum hoc
eius lumini nos tamquam propriae ipsius naturæ
attribuere: ignis enim non frigus efficit, sed quia
luna

luna ex appropinquante aëre, veluti incensionem materiam, calidum nimirum & humidum ad se ipsam attrahit, & caliditate consumpta, humiditatem rursum ex se remittit: cuius etiam ob fluxum celerius carnes quæ sub luna relictae fuere, putrescunt, & in plena luna seeta, vermibus eroduntur, & à fatiis reiciuntur. Partus autem qui incidunt in septimam, optimi habentur, quum eo tempore globus huius quasi medius dissectus videatur, & medio modo se habeat, cum ad calidi attractionem, tum refrigerationem, quæ extrinsecus fortuito accedit, aëris, tum excessum humiditatis, quam rursum à se remittit. quamvis laudetur etiam, vel, ut verius dicam, non vituperetur quarta, quum luna aperte iam cornua habet. ideoque traditum est:

Progenitus quarta, nunquam est penitus malus infans.

Atque referunt tempus natale Mercurij & Herculis incidisse in quartam, quum quidem vterque servus & minister aliorum fuerit: Apollinem verò tradunt fabulæ septima in lucem editum, regem ac sapientem & in omnibus admirandum. Lunæ autem splendor radios nullos proiicit, nec citò penetrat, sed debilis est & mollis, unde poëta etiam quispiam veterum dixit,

Matura non fit vna ab illis nigricans.

Potissimum verò dormientibus lumen plenius lunæ graue est. nam in somno calor innatus circum cor intus cumulatur, & ita per se membra remotiora, debiliora, & ad repellendum noxia, infirmiora redduntur. sicuti contrà euenit, ut prop

propter nimiam caliditatē & efficacem vim quæ in croco est, eorū qui super plenos huius sacco dormiunt, vires plānè resoluantur, ac præcipuè cerebri partes languēat. Poterit tamen & in illis quæ ob lunæ fiunt lumen, singulari quædam natura inesse, quum nonnullos secundum huius conversiones grauibus & atrocibus morbis, quos vocant lunaticos, esse curaturus. Verum de his in præsentia satis. Quod autem interlunia sint turbulenta & crebros commoueat ventos, eius rei causam aristologiæ peritus facillè reddet, stellam scilicet illam, quem Mercurium appellant, solis ferè perpetuum comitem, tunc ad lunam accedentem, aut iterum recedētem, aut etiam cum ea coeuntem consociari. stella autem hæc ventos concitare putatur.

B.

Τίς κὲ ὅπου τῷ ὀβωμός, ὃν κεραλίωνα κὲ κεραλίνω προσ-
 ηγόρευαν; ἢ φανερόν μὲν ὅτι ἐν Δήλῳ τῷ, ἔδῃ κὲ τῷ-
 κτο, ὅτι ἐκ κεράτων σιγήρμωσ; ζητήσῃ δὲ ἴσως ἂν τις, δι-
 τῷ ἂρ' αἰτίαν ἐξ εὐωνύμων ἡγίου ἀειστῶν ἀπάντων κα-
 τισκεύασο, ὡσπερ ἰσόρησεν ὁ Πλευτάρχωσ. καὶ δόξῃεν ἂν
 τὸ ἐνθύμημα τῷ ἕτως ἐκείνω σιυθεμένωσ, γερονέτω οἰω-
 νισκόν τι τ' ἀγαθῷ ἔοσι· ἐξ ὀνόματωσ γὰρ τὸ ἀειστῶν ἔ-
 εὐώνυμον, τ' βελτίωνοσ καὶ συμφέροντωσ κὲ χαροποῦ ἐνδῃ-
 ξιν παρέχει. ὅτι ὅ οἱ πάλα τὸ τ' φήμωσ κὲ τῷ κληδόνωσ
 ἀπὲρ πλείωσ ποτισάμενωι ἐπιτήρησιν ἀσπυδατότα, ἀίνωσων
 χεδὸν ἐδένι.

II.

Quæ fuit & vbi locorum ara, quam vocarunt
 Corneam? An certum est, fuisse eam in in-
 sula

fula Delo? nec illud quoque dubium, ex cornibus compositam. Sed quaeri ab aliquo poterit, qua de caussa tota fuerit cōstructa ex sinistris cornibus? Quemadmodum hoc Plutarchus memoria prodidi. Et venire in mentem alicui posset, eos qui ad eundem modum illam composuerunt, auspiciam quodam bonum & religiosum animo suo concepissent. Sinistrum quum aliquid nominatur, indicat id quod melius est, & conducit atque gratiam affert. Nemo autem omnium ferme ignorat, plurimi fecisse veteres omina ac diuinationes, ac obseruasse hæc summo opere.

Γ.

Τί νοήσαντες ἔφασάν ποτε, τὰ ἐφθα μὴ ἐποπιλᾶν δεῖν μὴ τὸ ἐφέψην; συμφωνεῖ ἢ τῶς Ἐπὶ θρυλιμένῳ, ὃ εὐχρον, ῥυθλιῶν δὲ ἰατρῶ ἀτέχνῳ, καὶ γυναικὸς κακῆς. Ἐπροφῆς διέφθῃ. ἢ ἔ μόνον τὸ τὸ ἐφέψης, καθάπερ εἰρηκέναι τὸ Αεισοτέλι ὁ Διφνοθφισῆς λέγει, ἀνάλυσιν ἔχειν δοκεῖ τῷ βελτίονος, ἀλλὰ καὶ τὸ τὸ ἐποπιλήσειος τελείως ὅτι ἀφανῶν καὶ ἀλίκαντα ποιῶν τὰ ἔτω σκευάζομενα. ἔ γὰρ ἀληθῆς τὸ ὑπὸ τῷ Διφνοθφισῆ προστεθεῖν, ὅτι ξηρότερα τὰ ἐφθῶν τὰ ὄπτα, εἰ μή τις τὸ τῆ καύσει ἀπλυθρακωμένον βέλτοισ ὄπτον καλεῖν: ὅτι τὸ ἔξωθεν ὑγρῆ ἐφιλοκῶς τὸ ἔμφυτον ὑγρασίαν, ἀραιότερά τε καὶ χαινότερα ποιοῦντος τὰ σερισκόμενα τῆ κενώσῃ αὐτῆς, πάντως τὰ ἐφθα καὶ ξηρότερα ἔστι ὁμολογητέον. τῆτο δὲ ἔτως ἔχῃ ὡς περ εἰπομεν, τεμῆλειον ἂν γήσοιτο, ὅτι κρεῶν τινῶν ὑγροτέρων ὑπαρχόντων καὶ μεσῶν σέας ἢ πιμελῆς, τὰ διέφθα εὐδοκίμειν εἴωθεν. ἔστι ἢ τὰ τῶν δὲ καὶ βόβα καὶ υἴας καὶ ὅλα μόρια ἐκ ἀφαρθεῖντος τῷ δερματός εἰς τροφῶν σκευάζει. ὅθεν

εν αι πέρνας η οι περασωνες ημεροθοι τω παρωτων ειτα εψη-
θεντες οπι το ικανον, δοκωσι μαλιστα εη εις βρωσιν οπι-
τηδ φοι. η η επηνεσε τις τ παλαι ποση τδ, υλοκημεας
σκελιδας τα κερωτα τας, η διεφθ ακρωκωλια.

III.

Qua consideratione olim exierūt, cocta non
iterū esse vel a se ipsis coquēda? cum quo
dictum peruulgatum illud contentit, quo opta-
re homines solent, vt liberentur ad imperito
medico, & mala muliere, ac cibo recocto. An
non tantū nimia coctio, sicut Aristotelem tra-
didisse Dipnosophistes refert, videtur resolvere
melio rem partem, verum etiam assatio iterata?
quæ hoc modo parata omnia exsiccat & quasi
morta reddit. Nam verum esse nequit, quod
Dipnosophistes hoc loco addidit, assa esse coctis
sicciora, nisi quis ea quæ combustione in carbo-
nes conuertuntur Passa nominare velit. Quia
enim ab humiditate externa humor insitus ex-
trahitur, & facit vt ad huius decessum & priua-
tionem partes rariores & laxiores fiant, omnino
cocta esse etiam sicciora fatendum. Hocque ita
vt ostendimus se habere, argumento est, quod
carnes quædam quibus plus humiditatis inest,
quæq; plenæ pingui & adipe sunt, recoctæ gra-
tiores esse soleant. quales sunt bubulæ, & suillæ,
& quæcumq; membra non ablata cute in cibum
parantur. vnde quoque pernæ & petasones se-
micocti primū, deinde percocti, maximè esui
sunt idonei. Et laudauit ex veteribus poetis qui-
dam integra femora quàm mollissima, & reco-
cta

Et acrocolia, quæ sunt pedum extrema.

IIII.

Quare magis quasi ferit sensum calor in summa aqua & similiter frigus? itaque demergentibus se in calidam inferius calor remissior, & similiter demergentibus se in frigidam recessius frigus videtur. In aqua calida manifestum est, vaporem exiltere de feruore, & ideo in summa illa calorem maximè sentiri? De frigida autem haud scio an eodem modo dici possit, quò nullo modo hæc quoque caloris penitus expers sit, etiam eū in summa aqua frigida sentiri potissimum. Esse autem aquæ etiam admistum calorem differuit Balbus Stoicus copiosè in 11. de natura Deor. An verò in his quæ retulimus fallitur sensus, & in calidam pariter atq; frigidam demersis, tã calor quàm frigus, principio insuetū magisq; molestum est & sensum vehementiùs percellit, commorantibus autem diutiùs ambo fiunt consuetudine tolerabiliora? Quæ autem initio sæpe ferri nullo modo posse existimantur, tempore & vsu redduntur facilia. Itaque & in morbis, & paupertate & cæteris ærumnis omnique in miseria cernuntur ii durare, quos nihil omnium illorum malorum, antequam aduenirent, se perpeti posse affirmare audimus.

V.

Quare in calida aqua demerso membro, post vehementiorem fricationem sentitur quidam frigoris? An foramina in cute, quos Græci poros

res vocant, fricando aperiuntur, & interioris ca-
 poris vapor erumpens, subtilitate spirituum di-
 scuit circumfusam validam aquam spissio-
 rem? An quum alliciat exterior calido interiori, &
 fricando patefiant viae qua hoc ex- , ita fortui-
 to fit, id est καὶ συμβεβηκός, vt resfri- tri illar partes
 quodammodo sentiantur? Quomodo &
 ardor membrorum m- hanc vino, in quo
 certe caloris vis inest, madentur.

 Ἰὰ τί οἱ παλαγοὶ τῶν ψευδωνύμων θεῶν ἀγαλμα-
 σι, καὶ μάλιστα τῆς Ἀπόλλωνος καὶ Ἑρμοῦ τῶν ποσει-
 πῶσι σχεδὸν ἔθνεσιν ἰσοθεοθέτων, ὄργανα μισσησῶν λυ-
 ρῶν καὶ κινθάρων προσέθηκαν; ἢ θεῶν ἐστὶ τῶν ἀγαθῶν αἴτιον
 ἢ γένηται, καὶ ἐδὲν ἐστὶ ἀμύμον τῆς εὐθυμίας δηλοῦν ἐθέ-
 λουτες; τῆς μισσησῆς εἰλικρινεστάτη καὶ καθαρωτάτη ἡ τέρ-
 ψις, καὶ ἀκέραιος ὅτι μάλιστα καὶ σωδῆς ἀξία ἢ ἡδονή. ἢ
 τῶν τοῖς ἀγαλματοποιῶσι οἱ παλαγοὶ θεολόγοι, ἀρχαιοτά-
 ται φιλόσοφοι γεγονότες, παρὰ ἰσταν; ἀλληγοροῦντες πᾶν
 ἁρμονίαν καὶ τὸ σύμφωνον καὶ εὐτακτὸν ἔργον ἐστὶ θεῶν, καὶ δι-
 δάσκοντες τῶν τῶτων σωδῶντες, καὶ τὸ ἐπὶ δῆμα ἐκάστῳ
 ψυχῇ πᾶν ἁρμονίαν τε καὶ ἁρμονίαν αὐτῆς τηρεῖται. ἢ καὶ
 τὰ φυσικὰ τοῖς συμβόλοις τῶν τοῖς κατέδρασαν; ἅπαντα γὰρ
 ἁρμονίαν καὶ συμφώνως θεωροῦνται γινόμενα ἐν τῇ κό-
 σμῳ, πρὸς τῆς ἀμα καὶ φθίσεως τῶν καρπῶν τε καὶ ζώων,
 πρὸς τὴν μεταβολὰς ὡρῶν, διατεταγμένα πρὸς σωτηρίαν γέ-
 νος ἐκάστου. ὥστε ἕχον ὅσον τὴν ἁρμονίαν ἐν εὐαρμωσῶσιν ἁρ-
 μονίαν ἁρμονίαν ἰσῶν τῶν λόγων ἐν τοῖς πρὸς ἀλλήλα μή-
 κεισι καὶ ἀρμονίαν, ἢ ἀκείβηται σωδῶν ὁμοίαν ἐν τῇ ζυγῇ καὶ
 τοῖς κολλήσοις, τῇ ἐν τῇ παντὶ θεία εὐμυσία, καὶ ὁμο-
 νοία ἐν ἐκείνῳ ἐκκεραμένη, καὶ διαμενέσῃ ἀεὶ καὶ ἀπα-
 ραλλάκτως.

K Quare

VI.

Quare prisca simulacris falsorum deorum, potissimum Apollinis & Mercurij, quos fere ubique gentium pro diis coluerunt, instrumenta musica, lyram & citharam attribuerunt? An voluerunt ostendere se statuere Deum auctorem esse bonorum omnium, & nullum ex his bonis, animi tranquillitatis melius aut præstantius? musica verò oblectationes maximè sunt sinceræ & puræ, & voluptas in primis huius est laudabilis ac omni studio digna. An verò veterum Theologi, qui antiquissimi Philosophi fuerunt, tale quiddam statuariis præceperunt? quo significare voluerunt, proprium opus Dei esse harmoniam & concinnitatem ac ordinis conseruationem, & innuere studuerunt, hoc exemplo vnâ quâque animam debere etiam sui ipsius concentum & harmoniam diligenter custodire. An illis notis doctrinam quoque de natura explicarunt? Vniuersa enim in hoc mundo tam ortu quàm interitu fructuum & animalium omnium, ordine & concinnitate maximè fieri cernimus: Itémque permutationes quatuor anni temporum, hac ratione ordinatæ & constitutæ sunt, ad conseruationem & salutem vniuscuiusque generis. vt etiam tam æqualis conuenientia rationum in productione & celeritate inter sese lyræ maximè concinnæ, aut tam exquisita consensio in iugo, & in claviculis fidium, quàm qui est in vniuersitatis huius corpore diuinus concentus, concordiaque contemperata continuoque permanens & immutabiliter, seruetur nunquam.

2

Γίνα ἦεν σημεῖα τῶν ἀσπίδων ὡς τῶν παλαμοῖς; ἢ
 ἦεν ἀρά τινες ὅτι ἦεν δὴ δῆλον ἐκ τῶν Εὐειπίδου
 Φοινισῶν, ἐν αἷς ἐλέοντος δέρος, καὶ Ἄρτος κὶ γίγας, κὶ
 ἀλλ' ἄτ' ἐκτυπωθέντα ὅπ' ἡγεμονικῶν ἀσπίδων κατα-
 λέγει. ὁ δὲ Ἀμφιάραος προαγορεύει τὰ σημεῖα ἔχων
 ἰσχυρομέν' ἀλλὰ σωφράνως ἀσπίδα πλά.
 καὶ παρ' Αἰαχύλῳ ἢ τ' ἐπὶ τῶν ἀσπίδων λοχαγῶν σημεῖα
 ἀπαγγέλλει. ὁ δὲ Πλάταρχος φησὶν, εἰ τ' Ὀδυσσεὺς ἀσπίδος πότιρα τ' ζώ-
 δος ἐπίσημον ἔω δελφίς, καὶ ἐπὶ Ἀλκιβιάδου ἀσπίδος ἐκ τῶν ἀν φεθίμ.
 χρυσίῳ καὶ ἐλέφαντος κτετασκευασθείσης ἐπίσημον Γεργυῖδος
 ἰσόριον ἔρωσ κεραυνοῦ ἠκυλισμένους, ὅτι ἢ τ' ἐθνῶν ἦεν κοι
 νὰ σημεῖα, τὰ ἀρκηκὰ τ' ὀνόματος ἐκείνων γραμματῶν, ἴσο
 ρεῖται Εὐστάθιος, λέγων ὅτι Λαπαράσημον ἔγραψον οἱ Λα Ιλιάδ. β. καὶ κ-
 κιδαιμόνιοι εἰς τὰς ἀσπίδας, Μεισιλίωσι ἢ παλαιοσώχωροι λόγια.
 αὐτῶν, Μ. ζητᾷ τε μάρτυρα Εὐπόλιδι εἰπόντι, ἐξεί-
 πλάγῳ ἰδῶν εἰλκοντα τὰ Λάμβδα. ὁ δὲ Ξενοφῶν ἐμφα-
 νει ὅτι Σ ἔω τ' Σικυωτῶν ἡμεῖον Πλάταρχος ἢ ἐν δότο
 φθείμασι φησι Λάκωνά τινα ὀπ' ἡράφαι κὶ μῆαν, ἔτω μι-
 κράν ὡς ὅστ' τὸ ζώυφιον. ὡς δ' ἐδώκασι δέ τινες ὅτι τ'
 Μαντινείας ἱερᾶς ἕως Ποσειδῶνος, οἱ Μαντινεῖς εἶχον ἐπί-
 σημον ἐν ταῖς ἀσπίσι τ' τ' Ποσειδῶνος τριόδοντα. ὅπ' ἢ τ'
 τ' Αἰσιρομένους τ' Μεισιλίω ἀσπίδος ἀνακήμενους ἐν Λε-
 βωδείᾳ, ἐπίσημα ὁ Παυανίας αὐτὸν καλεῖ εἶν ἔγραψεν, α-
 ἰτὸν τὰ πλερὰ ἐκατέρωθεν ἐκτετακότα ἐς ἀκρὰν πύλῳ ἴτω.
 εἰ ἢ Καῖρος εἰσιν οἱ καταδέξαιτες, ὡς Ἡρόδοτος φησιν, ὅπ'
 τὰς ἀσπίδας τὰ σημεῖα ποιέει, δόπορσφεν ἂν τις ἴσως,
 τίνα τὰ ἡρωικά σημεῖα ἐγγύεω. καὶ ἀρέσκει δὴ τισι, τῶν
 παρ' Ὀμήρῳ ἡρώων γνωρίσματα, κὶ ἀπὸ τινῶν εἰκόνων γε-
 γνηῖος, ἀλλ' ἐκ τ' ὀπλίσεως καὶ ἀρμηπλαείας ὡς περὶ καὶ
 Πάνδαρος φησι, ὡς Διομήδης,
 ἀσπίδι γινώσκων αὐλώπιδι τε τρυφαλείη

ἵππους τ' εἰσορόων. -

ὁ ὃ ποιητὴς τῷ κ' ᾠδῆσιν ἀναμνήσασθαι δοκεῖ αὐτὸς, τῇ ἀα-
 δι ποροθεῖς ἀνα κινῶν ἔτω λαμπρὰν καὶ γεγαυμένω
 καὶ φωλιζομένω συχοῖς ἀσφοδῆσι φάλοις, ὥστε καὶ συ-
 ρος φαντασία παρέχειν ὅτις ποροβλέπυσιν. ὅθεν ὀρμη-
 θέντες τινες τῶν μεταρικῶν, ὑπέλαβον ἐνταῦθα καθ' ὅ-
 πτερικῶν τινα ἐπὶ τὴν ἐνδεδεῖχθαι, καὶ ἐμεμηχάσθαι ὁ
 Διομήδης, ὥστε τὸν ἀπὸ ἐμβλεπόλων ἐκτυ-
 ρῶσαι, οἷον ἡμῶν καὶ πρὸς ἡλτον ἐσραμμένοις. ὁ καὶ, καθά-
 περ λέγει, μμησαμένος ὑπερον ἀνθίμιος τις γείτονα πο-
 νηρὸν, ἔτω κατὰ σφάπλων ἐξεφόβησεν, ὥστε ἐκείνου μα-
 κράν ποιᾶν ἀπ' αὐτῆ ἐξοικῆσαι. ἰσορεῖ ὃ τῷ καὶ ὑπ' Εὐ-
 σταθίᾳ εἰς πλὴν ἐραφωδίαν. ἰσόρησε δ' ὁ Παυανίας ἐν
 πορώτῳ τῶν Ἡλιακῶν ὅτι ἐν Ὀλυμπία ποτε ὅτι τῇ τ' Αἰά-
 μέμονος ἀσπίδι ἐπὶ τὴν φόβος ἔχων πλὴν κεφαλῶν λέοντος
 ἐπίθημα ὃ τῇ τ' Ἰδομενέως ἀσπίδι καὶ ἀλεκτρυόν. καὶ ἀ-
 τιολογέμενός φησιν, ὅτι γῆρας τῶν Ἰδομενέων δὲ ἡλικία τῶν
 Πασίφαιος πατρὸς. ἡλικία ὃ ἱερός φασιν εἶναι τ' ὄρνιθα, καὶ ἀ-
 γέλλειν ἀνίεναί μελλοντος τ' ἡλικία. ὡς ἐν ποροθήκῃ ὃ
 μέρει εὐκαίρως ἀν οἰμαί ρηθεῖν ἐνταυθοῖ καὶ ὅδε ὅτι τῶν
 παλαιῶν τινὲς φιλοδίμως ἐσσοκῶ ἀκασί παρὶ καλλωπισμὸν
 ἢ ἀσπίδων. καθάπερ οὐκ εἶπομεν, ὅτι ἡ τ' Αἰλιβία
 δεῖ παρὶ ἐργῶς ἐκ χρυσίου καὶ ἐλέφαντος καλεσθεύασο. ἔτω καὶ
 πλὴν Νικίᾳ παρὶ ἐδ ὀκασί ποροφύρα πρὸς χρυσίον συμμε-
 μιγμένη διαπεποικίλθαι, ὡς περ ὁ Πλάτωνος διηγήσασθαι ἐν
 τῷ παρὶ Δαίμονος Σωκράτους. καὶ ἔξῃ παρὶ τ' ἡ Λαμῶ-
 χος ὑπολαβεῖν, ὅτι παρὶ τῶς τῇ τε ὕλη καὶ τέχνῃ ἐξείρισ-
 » σο, ἐκ τ' Αἰσοφανείων σκωμμάτων, ἐν οἷς φησι. Γοργό-
 » νωτὸν ἀσπίδος κύκλον, Γοργόνος δηλαδὴ ἐν ἐκείνῃ ἐξείρισ-
 νιαδείσης.

VBI

Qualia signa veteres in suis scutis habuerunt, an habuerunt illi quidem aliqua? Quod sanè signa usurpauerint, patet ex Phœnissis Euripidis, in quibus exuias leonis, & Argonæ & gigantem atque alia nonnulla in scutis deus expressa fuisse perhibetur. Amphiarus item producitur,

-non gerens

Arma petulanter, sed modesta pœne notici
Et ab Ælchylo, qualia septem ductores ad Thebas signa habuerint, recēsetur. Plutarchus etiam scribit, Vlyssis scutum delphini effigie fuisse insignatum, & Alcibiadis ex auro & ebore fabrefactum, signum Amoris flectens fulmen præ se tulisse narrant. Quodam loco Eustathius exponit singularum gentium propria signa fuisse literas primas, à quibus vnus cuiusq; nomen inciperet. ita Lacedæmones L pro insigni expressisse, Messenios, verò & vicinos eorum, M. Atque vtitur Eupolide teste, qui fecerat attonitum obstupuisse, posteaquam nitens ΛΑΜΒΔΑ esset intuitus. Xenophō autem ostendit S Sicyoniorum signum fuisse. & Plutarchus in dictis clarorum virorum, scribit Spartiatam quēdam muscam tam exilem quā est per se istud animalculum, appingi curasse. Alij tradiderunt Mantinenses ideo quòd Mantinea Neptuno sacra haberetur, usurpasse pro signo in suis scutis Neptuni tridentem. atque Pausanias affirmat seipsum adhuc conspexisse in scuto suspenso in Lebadia Aristomenis Messenij insigne Aquilæ expandentis utrimque ad extrēmum ambitum alas suas. Quòd si Cares

sint qui in scutis, vt Herodotus dixit, signa facere admiserint, dubitet quispiam qualia heroica signa extiterint, & placet sane quibusdam heroes apud Homerum se agnouisse, non de quibusdam imaginibus, sed ex armorum genere & curribus. Vnde Pandarus de Diomede inquit,

illum cristatam a scutoque notabam

Aspiciens

Hoc etiam & ipse Poeta videtur innuere, qui scuto addidit galeam capiti impositam tam splendidam & politam, atq; crebris stellulis in crista illustrem, vt intuentes existimarent se ignem videre. Quibus moti fuere nonnulli Geometrae, & putarunt speculorum quoddam inuentum Diomedis fabrica indicatum esse, vt visus eorum que intueantur, ita inflamentur, quemadmodum eorum qui aduersus solem se conuertunt. quod, vt proditum est, quidam Anthemius postea studens imitari, vicinum suum hominem improbum & malum, ita splendore tali perstrinxit, vt ille exterritus procul ab eo alium in locum migrarit.

Narratur verò hoc ab Eustathio quoque in commentariis quintae Rhapsodiae. Sed Pausanias in primo Heliacorum tradit, fuisse olim in vrbe Olympia scutum Agamemnonis, effigie Timoris leoninum caput habentis insignitum. Idomenei verò scutum, pro insigni gallum habuisse: & rationem addit, quòd genus duxerit Idomeneus à Sole patre Pasiphaës. Soli autem sacram hanc auem esse perhibent, & nunciare Solem oriturum. Vtq; hoc addam, opportunè hæc dici posse hoc in loco arbitror, quòd aliqui

rex veteribus honoris studio in scutorum ornamentis diligentiam adhibuerint. Quemadmodum ergo diximus Alcibiadem suum ex auro & elephanto exquisitè fabricari curasse: ita eum, qui Niciæ fuit, auro immixta purpura variegatum extitisse prodiderunt. Plutarchus refert in Socratis Dæmonio. In quod Lamachus habuit, nimis tam magnifico artificio elaboratum fuisse facile colligitur ex Amphiphanis cauillis, quum ait: *Gorgone insignem ambitum scuti: depicta nimirum in illo Gorgone.*

V I I I.

Quare, quum cupiditas vna pars sit animi, Amantes, quorum veneræ sunt cupiditates, & auari qui pecuniæ cumulandæ student, diuerso modo affici solent? Nam amantes inepti sunt & leues atque nihili: In auaris gravitas est & honesti illi videntur, & viri boni nominantur. Sunt ne ætates differentia causa, quum ferè iuuenes amori, & senes augendæ rei operam dare soleant? Nam senex amator, abhorrens & monstrosa res videtur: & iuuenis auarus similiter quasi modum naturæ non seruat, secundum quem, præter alia, est, vt ait Horatius,
utilium tardus prouisor, prodigus æris.

An tam efficiendi in his ratio, quàm finis discrimina maxima habet? Nam in parienda re cum singulari consideratione, tum prudente consilio opus est: & ad dignitatem vel parandam, vel augendam tenendamque, (quia tanti, quantum habeas, sis, vt idem Horatius inquit) vel certè ad
K 4 neces

necessaria tempora, prospiciente sibi cura humana ne aliquando in egestate viuendum sit, ope & diuitiæ expetuntur: quò sit vt cū avaritia coniungatur sordida quoq; parsimonia. Amantum autem ratio el nulla est, vel est futilis & incerta atque ridicula vt illius, *Ego ne illam? qua illum.*

Eunuch. *qua me.* Et eius quæ drachmam petit mutuam quæ postero die reddenda estim velle emere, se vt suspendat: & magis demens ille in Cistellaria sed his imaginibus comædia sunt referta. itaq; hoc genus animo est omisso, & suauia in presentia quæ sunt, prima habet, neque consulit in longitudinem, vt ait Terentius. potiri enim volunt amoribus suis & voluptate ea consuetudinis iucundè frui, quæ quoniam non durat neque est cōtinua, eò fit, vt appetitio semper in motu sit & fluctuet. quo in errore perturbationeque animi nihil consilij consistere potest, neque quicquam veræ constantisq; rationis miri ac capi. Quod si quando accidit vt in ætate quoq; iuuenili sit diligentia ac parsimonia, omnino tum abest incitatio cupidinis, neque amant tales, neque vllis voluptatibus indulgent. Quemadmodum contra qui his rebus student, negligentes sunt profusiq; & dissoluti. Neque alienum fuerit in his spectare & constitutionem vtriusque generis naturalem, & temperamentum humorum. Nam attententi ad rem, diligentes, parci, auari, in corpore plus habent bilis atræ & pituitæ; voluptatibus dediti & venerici, plus sanguinis calidi & vapores ardentiores. An verò id rectissimè dici possit, quod ad cupiditatis præuæ vitium attineat, esse

se pariter leues, ineptos, ridiculos ambos? Vbi enim tam amentis iuuenis exemplum propositum cernitur, quàm est deliri illius senis in Aulularia? Et profectò Horatiana illa auari pictura aliquid deformius fieri nequeat,

quem neque feruidus

Dimoueat lucro, neque hieri ignis, mare, ferrum.

Hunc Tantalum erit, *eta* ille ait, qui fugientia semper capret flumina. *tant* autem similes picturæ passim in poetis: quin etiam in odio omnium, & detestabilis maximè est auaritia: quum amor vel misericordiæ veniam inueniat, vel seueritate castigationis coërceatur: Auarum autem neque admittere monitionem, neque miseratione dignum quisquam putat, cui accini soleat potiùs ab omnibus Plautinum istud,

Trium.

Quod habes ne habeas, & illud quod nunc non habes, habeas malum.

IX.

CVI humor in vase argéteo circumdato hoc frigidis frigescit celerrimè & vehementissimè, similiterque circumdato calidis, calefcit? An quemadmodù Proclus scripsit, tenue est argentum atque subtile, neque tam solidum quàm aurum, sed vias habet, quos Græci *poros* vocant, patentiores, itaque tam calor quàm frigus facile penetrare potest, & ideo inficitur quoque ac labe quasi æruginis aspergitur. atque hoc indicio est, esse argentum per se quoque frigidum; frigida autem etiam calefacta, magis calent. Sanè constat si vagina appingatur argentum, quod

in Hesiod.

K 5 more

more his temporibus fit, ea parte ferramentum labefieri potissimum & ferrugine corrumpi.

Iam Hesiodus argenteum seculum adscripsit Saturno, fecitq; ociosum & iners, quæ ad frigus omnino pertinet. Qui singula metalla quibusdam sideribus propria dicarunt, ij argentum Lunæ assignant: quæ certè neque siccitatis, neque æstus efficientem

X.

Qua de causa eorum siderum, quæ errantia vocantur, nomina diebus septenis, singulis singula imposita fuisse credendum? Neque Græci neque Latini veteres illis nominibus dies distinxerunt, sed labefactato demum statu orbis terrarum, & euersis confusisq; imperiis, hoc fieri coeptum. Putatur autem usurpatum primum esse ab Ægyptiis. Cognitum quidem sic placuit, ut cupidissime arriperetur à gentibus vniuersis.

Lib. 37. Dion ordinis nominum duas rationes reddit: vnam distributionis harmonica, secundum *σύνμα* seu concentum *σὺν τρισάκων*, qui est *λόγος ἐπί τρισίς*, seu ratio tertia parte maior, ut quatuor ad tria. Hæc totius Musicae fontes & vim & integritatem continere existimatur. Isto sanè modo nomina siderum eos, quibus assignati sunt, dies comprehendunt. Exponentur ordine sidera, 1 *♃*, 2 *♄*, 3 *♅*, 4 *♆*, 5 *♇*, 6 *♈*, 7 *♉*. Et tribuatur prima dies *♃*. Erit igitur ternarium superans *♃*, & huius Saturni diem dies proximè sequens: huncq; rursus Lunæ, & mox Martis, & pariter ceteri à priorè quarti cuiusque nomen
fort

ortientur. Hæc ratio vna est. Altera ista: A primo rursus sidere ducto exordio, dies primus & hora prima illi adscribatur: & numeretur deinceps horæ $xxiiii$. (quod est spatium diurnum & nocturnum, Græci *νοχθήμερον* appellant) fiet hoc pacto, vt in diem proximum eius sideris nominem incidat, quo dies illa appellari consuevit. Vt numeratis à Saturno $iiii$. sequitur novum alterius diei exordium, quod serie conservata iam à sole ducendum est, atque hæc quadrabunt præclare omnia. Verùm in his obstare possit, quod accepimus Ægyptios, quorû doctrinam Plato sequutus putatur, aliter sidera illa disposuisse, & Solem proximum ante Lunam collocasse, & Mercurij ante Veneris stellam. Quapropter si nominatio ista dierum propria est Ægyptiorum, suspicari aliquis possit, vel superstitione, quæ fuit illius nationis infinita, deorû falforum natalibus, aut gestis, aut etiam casibus dies ad istum modum consecratos, vel alia quapiam singulari obseruatione ordinatos fuisse, vel allegorias aliquas ignotas nobis rerû naturaliû hac distributione contineri. De quibus plura quærere nihil attinet. neq; nobis opus est, neque adeò congruit istis dierum notis vt; quòd aliæ appellationes suppetant cùm elegantiores tum cui-dentiores.

ΔΕΚΑΣ 1α.

A.

Πως εἴρηται ὅτι φιλόθερμον τὸ ψυχρὸν, καὶ φιλόψυχρον τὸ θερμὸν; φίλα ὄντος τῶ ὁμοίᾳ ἢ ὁμοίᾳ. γλυκὺ γὰρ τὸ γλυκὺ μάρπη, πικρὸν δ' ὄπι πιρῶν ὄρσσε, καὶ ἢ Ἐμπεδοκλῆος ἀρώτων καὶ ἀσπλῶν φύσεων αἱ τῶν μίξεως ἀναγκαῖαί εἰσιν, ἵνα σωθητοί φύσις καὶ δευτέρα, καὶ σώματα ἐν λυα τῆ ἢ ἐναντίων ποιότητων συνδρομῇ γίνωνται; καὶ αὐτὴ φύσεώς ἐστι συνάρμοζή, καὶ δεσμός τις, ὡς εἰπεῖν, Ἀδρασείας. ἐν τοῖς συγκεκραμένοις ἄρα ἐκάστη ποιότης προσίεται τε φιλεῖ ἢ οἰκείαν καὶ συγγεινήν· καὶ καὶ ταῦτα τρέφεται τῶ ὁμοίᾳ τὸ ὁμοίον, ὡς περ τάναντία τῶ ἐναντίων ἐστὶν ἰάματα· καὶ ἔτω τὸ ἀντίξενον

Νικ.θ. συμφέρον, καθ' Ἡράκλειτον· ἔκουσ ἔτ' ἐν τοῖς φυτοῖς ἔτ' ἐν τοῖς ζώοις φιλεῖται τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ὡς τῆς πλημμελείας διορθωτικὸν ποθεῖται· οὕτως, ἵνα μὴ ψυχραθὲν τὸ πῦρ σβεσθῆ, ἐλαίη ἢ ξύλων ὀρέγεσθ, καὶ ὡσαύτως ἡ γῆ ξηρανομένη, ὑγρότητος· καὶ ἐστὶ ἡ φιλία ἐν ταῖς· ἐπεὶ ἡ φιλεῖται γὰρ τὸ ξηρὸν ὑπὸ τῆ ὑγρῆ, ἀλλὰ τὸ ὑγρὸν φθιρόμηνον ὀπθυμει καὶ φιλεῖ τὸ ὁμοίον ὑγρὸν, καὶ ἀποκρῦσαι βέλεται τὸ βλαπτικὸν αὐτῆ. ὅτι ἡ τάναντία πολέμια, σημεῖον τὸ φθείρεισθ καὶ αἰσθῆσαι αὐτὰ ὑπὸ ἀλλήλων. καὶ καὶ ταῦτα διαλήψαι ἀνέχοι τις, ὡς οἶμαι, ὀρθῶς οἰονεὶ γνωματεύων, τὰ Εὐεπίδηα, ὧν μίμνηται ὁ τῶ Νικομαχείων συγγραφεὺς ἐν τῶ θ'.

Ath.γ. ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γὰρ ὅτε ξηρὸν πέδον ἀκαρπτον αὐχμῶ, νοτίδος ἐνδεῶς ἔχει· ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς ἕρμῶς παυρέμηνος ὄμβρου, πεσεῖν αἰς γαῖαν.

DEGV

DECURIA XI.

I.

Quomodo dicitur, frigidum se calori ami-
 cum, & calidū frigori? simile id quod
 est simile est, amet, & dulce ad dulce ad se ra-
 piat, & amarum ad amarum feratur, secundū
 Empedoclem. An cōtrariorum naturas in pri-
 mis & simplicibus naturis fieri necesse est? vt hac
 ratione aduersarum qualitatum concursu pro-
 ducantur compositæ & secundæ naturæ ac cor-
 pora iam materia vestita, quæ ipsius naturæ est
 copulatio apta, & Adrastia, vt ita dicam, vinculū
 quoddam. Vnaquæq; igitur qualitas in rebus
 compositis appetit & amat etiam propriā & co-
 gnatam, & eam ob causam simile alitur simili,
 quemadmodū contraria contrariorum sunt re-
 media, & sic conducit & confert contrarium, se-
 cundū Heracliti sententiam. Quapropter ne-
 que stirpibus nec animantibus contraria grata
 sunt; sed tamen ab illis tamquam eiusmodi quæ
 deficientia in eis corrigunt & emendant, requi-
 ri solent. Quare ne ob frigus ignis extinguatur,
 oleum aut lignum desiderat, & pariter terra ar-
 da humorem appetit. Nec vlla est in his amicitia.
 humidum ergo non amat siccum, sed humiditas
 quæ iā corruptioni propinqua est expetit & am-
 plectitur similem humorem, & repellere eniti-
 tur noxium. Quod autem contraria sint inimica,
 signum est quod ipsa inter se destruantur & la-
 befactentur: secundū quæ rectè, vt opinor, in-
 telligi

telligi & veluti discerni Euripidea ista, quorum meminit auctor Ethicorum Nicomacheorum in VIIII. poterunt.

Imbres amat tellus quando illa est arida,

Et appetit, calore sterilis humidum.

Cælum cupit, nubrum tunc imbre turgidum

Terræ in sinum descendere.

II.

QVare Medici, quos ab industria secandi aperiendiq; corpora Anatomicos vocant, quânis inspiciant & tractent partes interiores, de illis tamen dissentiunt, neque fere quisquam non alterius tradita notat? Quum tamen sensus nullus in re obiecta falli perhibeatur. An fieri potest
 Lucul. quod Empiricos ait Cicero contra hanc notitiã differuisse, vt patefacta & detecta mutantur, vtq; ea mutatio in diuersis corporibus accedat diuersa, & eadẽ non eodẽ modo, ab hoc & illo intuẽre & versante animaduertantur, atq; considerẽtur? An etiã ipsæ partes non sunt in omnibus corporibus similes & vniusmodi, & ex eo obseruatur depræhenditurque aliud secanti hoc, aliud istud corpus? An est in his æmulatio etiã dissensionis causa, vno alterum, exquirendo ea quæ eũ fugerint, studente superare, & gestiente exhibere aliquid singulare, & reperite quod reprehendat? Quæ affectio omnibus in rebus insita est ingenio humano: eoque ista elatio & cupiditas vehementior est, quo animi sunt excelsiores. Laudis enim ac gloriæ auiditas inexhausta est, neq; facile

uicilē fatiari potest, in iis qui quacumque in professione, arteque & scientia principatum obtinere volunt. Atque occupata mens hac cura & anxietate, nihil aliud spectat, neque cogitat, quā ut superior sit. Itaque nonnumquam falsa absurdāque defenduntur, & operantur simpliciter ac recta, ne cedere unus acri, aut hoc ille inferior esse videatur. *Π*rimo quod ait Socrates in Phædone, non esse philoſophoſ, ſed litigioſi. Hi enim, inquit, orta diſputatione & controverſia de re quapiam, non curant qualis ea res ſit, neque quid diſputādo explicetur: id verò cupidè agunt, ut quæ propoſuerūt ipſi, illa præſentibus ita ſe habere videantur. De quo plura nūc dicenda non ſunt, ne tam declamitari propoſitā materiā, quā problema explicari aliquis putet.

Γ.

*Π*ως δυνάται ὁ κοιμώμελος περιπατεῖν; ἢ ὕπνου ἀδυναμίας καὶ ἀκινήσιας καὶ οἰονεῖ δεσμεῖ ὄντος ἢ ἀσθητικῆ, κατ' Ἀριστοτέλη, καὶ ἡρεμείας καὶ ἢ ὕπνον ἢ ψυχῆς περὶ τῶν ſωματικῶν κινήσεων. ὡς δ' αὐτως ζητήσῃ τις ἂν περὶ ἢ λαλήσῃ τὴν καθεύδοντάς· ἀμφότερον γὰρ ἢ καὶ ἀπλῶς φυσικῆς τινός ἐστιν ἐνεργείας, ἀλλὰ καὶ ἢ προαίρεσιν ἢ ὁρμῶν ἢ ἢ ὅτι ἢ καὶ βαδίζουσιν ἐνίοι καθεύδοντες, καὶ ἢ ῥημάτια μόνον ἄτλα προφέρουσιν, ἀλλὰ ἢ λόγους ὀλιγὸν διέρχοντο, τῇ πείρᾳ ἐγνωσά. ἰσόρηταί τε γὰρ θείων ὅτι Laert. Πύρρωνι.
 ὠρεὺς ζωϊκὸς φιλόσοφος κοιμώμελος περιπατῆσαι ἐν τῷ ὕπνῳ, καὶ Περικλέης δ' ἄλλος, ὅτι ἢ τήρας ἀκρι. καὶ ὁ Γάλλικὸς φησιν, αὐτὸν χυδὸν ὕλον σάδιον διελθεῖν κοιμώμελον περὶ μὲν καὶ ὄναρ ὀρῶντα, ἀπλῆσοί τε ὄντι ἢ ἐν ὕπνῳ φησιτομένων ἢ κινήσεως β. περὶ κινήσεως β.
 διηγεμένων τι καὶ διαλεγόμενων ἀκηκῆσιν. ἢ καὶ ἢ Γάλλικον, φη

νον, φάσματι ἐγίνεσθαι αὐτὰ ἀπροαίρετος, ἀλλὰ καὶ ἐν
 ὑπνοῖς πλὴν ψυχικῶν ὀρμῶν ὀνεργῆ πῶς εἶναι; ἀ μὲν οὐ
 αὐτὸς ὁ Γάλλωσ ἀπὸ τέτων διερχόμενος ἐξέθηκεν, ἐκεί-
 να ἅπαντα ἔστιν, οἷα ἀνδρὸς ἐλλογιμῆς καὶ παιδείας διαφέρον-
 τος ἐννοήματα καὶ ἐρμηνεύματα εἶναι εἰκός. Δοκίμασε
 δ' ἂν τις ἴσως ἐπιπέσειν ἐπὶ τὴν ἀρετὴν, ἵνα τί ἐκ αἶρα πᾶσι συμβαίνει πάθος τῆ-
 το ὁμοίως. ὅτι ἢ ἴδῃ ἢ ὅτι τὰ τέλη ὡς περ ἀναρρήχην με-
 νοὶ τινες ἀφθίνουσι, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐνδεδυμένοι τῆς ἐρωτῶσι, ἔ-
 ἀπορρήτῃ καὶ ἀκαταμάχῃ ἐξαγορεύοντες ἠκέσθησαν. εἴποι
 δ' ἂν ὁ Γάλλωσ τυχόν, ὅτι εἶδεν ἐν τῆς ἐξηγητοῦσιν ἅπανσιν
 ὁμοίαν καὶ ἴσῃ αἰ ὀρμῇ, εἶδεν ὡς ἀπλήσιοι αἰ ἀπροαίρετος.
 δοκεῖ γὰρ αὐτῷ τῆ σωματικῆ κράσει καὶ τὰ ψυχικὰ πάθη
 ἐπεσθαι. ἀλλ' ὀρθότερον, ὡς οἱ μὲν ὁμολογοῖμεν ἂν πλὴν τῆ
 ἐναργῆς αἰτίας ἀγνοίαν, καὶ ἀπολίπομεν ἐξουσίαν καὶ ἀδύνα-
 μιν σκέψασθαι ἀσθενέστερον, ἔκατι δὲ εἶναι ἀκρεβέστερον τῶν
 οἷς ἂν προσφιλέσ ἔκαταθύμιον.

I I I.

Quo pacto potest quiescere inter dormiendū
 ambulare? quum in somno pars animæ cui
 sensus insunt, omnis facultatis & motus sit ex-
 pers, & somnus quasi huius partis sit vinculum,
 secūdum Aristotelem: atque dum somnus adest,
 anima ab omni motu corporis quiescat. Simi-
 liter etiam queri potest, quū fiat quod dormien-
 tes loquantur, nam utrumque non simpliciter à
 quadam animali efficacitate oritur, sed accedit
 vis quædam propositi & appetitionis cuiusdam.
 Quod verò quidam dormientes ac non verba
 aliqua proferant, sed integras etiam orationes,
 experiendo cognitum est. Memoria autem pro-
 ditum est, Theonem Tidorea Stoicum Philoso-
 pham

num dormientem in somno deambulasse, & Pe-
 iclis seruum in summo tecto idem facere solitu
 esse. Et Galenus inquit seipsum dormiendo pro-
 pe totum cofecisse stadium, ac somnium in super
 vidisse. Plurimi autem sunt qui audiunt non
 nullos in somno loqui aut ne aliquid aut
 disputare. An respondebitur cum Galeno,
 hac omnia non fieri a proposito voluntatis,
 verum in somnis quoque imperu
 videri efficacē esse? Quae igitur ipse Galenus de
 his disseruit & exposuit, eiusmodi quidem illa
 sunt, qualia celebris viri & praecclare eruditi con-
 gitationes & explicationes esse par est. At nihil
 tamen minus in dubium quis vocauerit, quam
 nam igitur ob causam non omnes pari modo
 his affici soleant, quum etiam quosdam supra te-
 cta stadium ascendere, nonnullis interroganti-
 bus responsum dedisse, ac non dicenda etiam pro-
 didisse cognitum sit. Diceret autem forte Gale-
 nus, neque in vigilantibus esse omnibus similes
 & aequales appetitiones, nec eadem voluntatis
 proposita. Placet enim illi constitutionem & te-
 peramentum corporis sequi animi affectiones.
 Attamen nos rectius, vt opinor, fatebimur cui-
 dentem huius rei causam nobis esse incognita,
 & relinquemus facultatem & copiam perpen-
 dendi ista diligentius & inspiciendi accuratius
 quibus hoc facere libuerit & gratum fuerit.

IIII.

Quid sibi vult quod dici de morosis & ira-
 cundis a nostris hominibus solet, non ge-
 rere

ἐν δὲ ὑλ. α.

Amphitr.

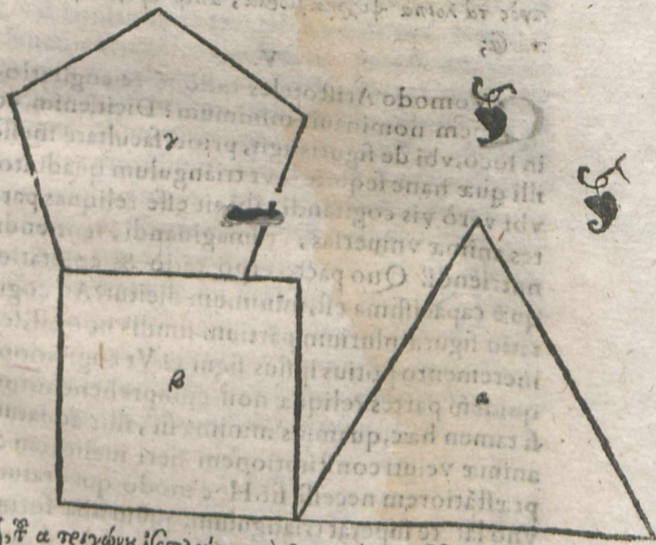
rere eos sinceras nares: seu esse aliquid mole-
naribus ipsorum. & Theocritus, *Panos*, ait, *zē-*
semper acrem propter nares considerare bilem.
Et in Plautinis, (quorum eruditi tamen M. Plau-
tum esse autorem non censent) tamquam ada-
gium memorat. *Fames & mora bilem in nasum*
conciunt. Sanè sentiant omnes, ubi incipit com-
moueri ira acerbior animus, tunc & trepi-
dare labra & nates inflari. Vnde & in Bacchidi-
bus dicitur, *sufflatus ille huc veniet*, de milite ira-
to. An causam explicat, iracundię & commotio-
nis, vnde morositas non abhorret, origo? San-
guine enim feruente & quasi fumos ebulliente,
in molestia atque offensione, fit vt irascantur in-
dignēturque homines. Ex illo autem quasi igne
ardente, circum cor, existere vaporem & sursum
ferri, inque capite implicari, & quærere vias per
quas erumpat, consentaneum est. In procliui au-
tem sunt foramina narium, quæ ideo tunc infla-
tur, vicinæq; partes afficiuntur, & accedunt ea
quæ iratis morosisq; solere diximus. Neque pu-
to esse, cur in aliis, quare ad hunc ista modum fiat,
exquirendis, occupari aliquis debere videatur.

E.

ψυχ. β'

Πως τὸ ἐλάχισον κέκλικεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν λογί-
σμον καὶ τὴν διάνοιαν, ὅπως καὶ τῆς χρημάτων λή-
γων, φησὶ τὸ ἀρώτερον ὑπάρχειν διωκάμεν ἐν τῷ ἐφεξῆς ἑσθ-
τηρίωνον ἐν τετραγώνῳ ὅπως ἢ τὸ διχοτομικόν, ἐκεί λοι-
πὰ πάντα μόρια τῆς ψυχῆς, ἢ καὶ αὐτὰς τὰς ψυχὰς πά-
τας εἶναι, ὡς φαντασματικῶν καὶ ἀφαιρητικῶν καὶ θρηνητικῶν. πῶς
οὖν χωρητικώτατος ὢν ὁ λογισμὸς καὶ ἡ διάνοια ἐλάχισον
ἐκλήθη

Πλήθει; ἢ ἡ διάνοια σχήματι πολυγωνοτέρω ὁμοίᾳ ἐκ ἔστιν
 ἄλλὰ μᾶλλον τῆ ᾗ σχήματος αὐξήσῃ; ἄρα πρὸ διαιρητι-
 καὶ ἐκ ἐμπειρογράφεσιν τὰ λοιπὰ μόρια τῆ ᾗ προσθήκη
 ταύτη ἐλαχίστη ἔσθι γίνεσθαι πῶς ψυχικῶς οἰονεὶ σίσασιν
 βελτίω ἢ περισσότεραν. ὃν τρόπον τὰ ἑξάγωνον μίᾳ
 πλευρᾷ διαφέρει ᾗ τριγώνου ἕτερον εἶδος ἢ ἑπτάγωνον
 πάλιν ᾗ τετραγώνου, καὶ ἐφεξῆς ὁμοίως τὰ πολυπλευρότε-
 ρα αἰεὶ ἐλαχίστη δ' αὖ ᾗ διαφέρει ἢ προσθήκη καὶ ταύ-
 τὰ γίνεσθαι ὅτι τῶ ἴσων καὶ ἰσοπλευρῶν σχήματι τὰ πολυ-
 γωνότερα πλευρὰς ἔχον ἀνάγκη βραχυτέρας

αἰ, ᾗ α τριγώνου ἰσοπλευροῦ, τὸ β τετραγώνου ἰσοσσεσθῆναι
 καὶ τὸ ἕκαστον ᾗ δευτέρου τῶ στοιχείων ἢ ᾗ ψυχικῶς καθόλου
 ψυχῆς ἀνίθον δέχεται ἔδεν, κατ' ἀεισοτέλει, ἡσία γ' ὑπάρ-
 χουσα. εἴη δ' αὖ ἐτι ἐλάχιστον τὸ διασηπτικόν, ὡς ἰδιόματ' ἔσθι

ἢ ἀνθρωπείνῃ εἰδένῃ, ἢ κίσεια κοινόν πολλῶν ζώων ὡς
 τὸ φανταστικόν ἢ ἀσθητικόν, καὶ ἐτι μᾶλλον τὸ φρεσικόν
 πρῶτον κατὰ τὰ φύσιν ἢ τὰ ὄγκω ἐλάχιστον τὸ μόριον
 τῆς τοῦ ἐπειδὴ τῆ ἀξία μέγιστον, καθάπερ Ἰσοκράτης ἐγρα-
 ψε Δημοσίου, ἴσισον ἐν ἐλαχίστῳ, ὡς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώ-
 πῳ σώματι. ἢ ἐπειδὴ ἴσιστον ὅτι ἀυλότατος, πᾶσα γὰρ ψυχὴ, ἐ-
 καὶ σῶμα ἐκ ἑσῆ, καὶ ἀειστοτελεῖ, ἢ δευτέρῃ. ἐπειδὴ ἐν ἐλα-
 χίστῳ καὶ μορφῇ, ἄλλῃ ὡς εἰς ἰσοῦ ἐν σώματι καὶ πρόσω-
 πῳ μᾶλλον ἢ λογιστικῇ καὶ διανοητικῇ εὐείσκειται,
 ἢ τὸ μόριον τῆς ἐλάχιστον φανήσεται πρῶτα βολύμῳ
 πρὸς τὰ λοιπὰ ψυχικὰ μόρια, ἄπερ προσείναι ἀνάγκη
 πάντας;

V.

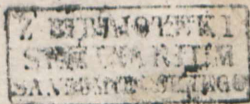
Quomodo Aristoteles rationē & cogitatio-
 nem nominauit minimum? Dicit enim eo
 in loco, ubi de figuris agit, priori facultate inesse
 illi quæ hanc sequitur, ut triangulum quadrato.
 ubi verò vis cogitandi, ibi ait esse reliquas par-
 tes animæ vniuersas, ut imaginandi, sentiendi,
 nutriendi. Quo pacto ergo ratio & cogitatio,
 quæ capacissima est, minimum dicitur? An cogi-
 tatio figuræ plurium partium similis non est, sed
 incremento potius ipsius figuræ? Ut cogitatione
 quidem partes reliquæ non comprehendantur,
 si tamen hæc, quamuis minima sit, illis addatur,
 animæ veluti constitutionem fieri meliorem &
 præstatiorem necesse sit. Hoc modo quadratum
 vno latere superat triangulum, quum alia forma
 eius sit, & rursum figuræ quinque angulorū qua-
 dratum, & deinceps figuræ pluriū laterum sem-
 per. Ita autem tamquam minimū adicietur co-
 gitatio, quando figuras æquabiles & æqualium
 later

tereuntes relinquemus, tamquam requirentia
narrationem exquisitiorē atque longiorē: Pla-
tonis autem disciplinam ac sectam, quod ad eru-
ditionem liberalium artium & cultum animi at-
tinet, libenter sequor: neque video animaduer-
tisse ingenij maiorem, neque cognouisse al-
terius facultatem rasantiorē vel cogitandam vel
eloquendi: de quo quidem in præsentia satis.

Quod *σοφία* proposuimus tale est. Notitia,
quam Græci *γνώσις* vocant, generaliorem habet
significationē in disputationibus eruditis quàm
scientia, id est *ἐπιστήμη*. Nam & sensuum, quorum
efficacitas sine corporis quasi instrumento nulla
est, Notitiam quandam esse constat: sed vera, seu
veritatis cognitio, id est, *ἡ ὄντως ὄντος γνώσις*, Pla-
toni *scientia* est: & *γνώσις* res huic obiecta, id
est *τὸ ὄν*. Hanc ille non intelligendi solum, sed
Oratore. etiam dicendi, secundum Ciceronem, grauissi-
mus auctor & magister, *ιδεῖαν* vocat: Cicero for-
mam speciemque est interpretatus. Quam meo
quidem futili ac leui iudicio, rectius fecisset di-
scipulus illius Aristoteles, si quædam commodè
explicando, fulcire & stabilire, quàm labefactate
conuellendo omnia maluisset. Sed iter cogni-
tionis seu scientiæ veri, secundum Platonem, ta-
le est, expositum ab ipso in epistola septima: *In o-*
mnibus, inquit, rebus, quæ scientia comprehendere so-
lent, tria sunt, quibus ad scientiam peruenitur. Quar-
tum est ipsa scientia. Quintum res quæ cognoscitur &
Veritas. Primum, Nomen est. Secundum, Oratio de no-
mine. Tertium, Imago seu exemplum. ipse εἰδωλον ap-
pellat. Itaque quarto loco ad scientiam perueni-
ri il

ille vult, quæ complectitur iam rem ipsam & cognitionis finem, quod est verum. Quomodo explicuerit hæc ipse, qui volet poterit considerare: sunt enim in promptu, & locus est indicatus. Sed sumamus exemplum non, quam ipse aliqd, in quo hæc contempleretur. Studium enim illustrandi doctrinam veram & bonam, non videtur esse improbandum. Ponatur igitur nomen *Poëma* seu *Poësis*, (nihil enim necesse est inter hæc discrimen nunc aliquod facere:) quid significet autem nomen hoc, de origine vocabuli scilicet est exquirendum. Ab eo enim verbo ducitur, in quo faciendi inest significatio, ut opus hoc esse quoddam oporteat. Quale igitur indicetur, oratione est definiendum: ut si dicamus, Esse *poëma* sapiente & elegante imitatione aliquid exprimens, artis Musicæ concinna numerorum & versuum descriptione cõpositum: qualia sunt Homerica opera, & Virgiliana, & aliorum plurimorum, forma diuersa, genere eadem. Hæc considerans Mens, cognitionem quandam & scientiam poëmaticis acquirit: quæ scientia diuersum quiddam est à poëmate, quippe in animo cogitationeque consistens, quum illud opus & exaretur, & cantu voceque expediatur. Mens igitur illo processu cognoscit quid *Poëma* sit, intuens (id quod quintum facit Plato) verum; quæ est res ipsa, perfecta & absoluta species poëmaticis: non huius aut illius auctoris carmina versusve, neque hos aut illos modos, sed vnã eã speciem quam diximus, perfectam atque absolutam, pulchritudine eximiam, & bonitate

L 4 tate

tate præstantem: quæ non describitur neque cantatur, sed mentis tantum vi ac acie percipitur, quæque veluti cognatione quadam ad ipsam mentem propius pertinet, quum cætera longius recedant, neque excellentiam istam vicinitate attingant. Quæ autem omnia de humani ingenij captu, quo a finitus illud est præditum, & præ cæteris animantibus auctum, intelligenda sunt. namque veritas & alia res est, & aliud ad hanc iter aperitur. Ut autem quidam dixisse fertur, absque Sole esset, reliquorum siderum causa, perpetuam noctem habituras terras, si vniuersa exposita viribus naturalibus hominum ad comprehendendum veritatem, præ diuina veritate tenebræ sunt atque caligo: cuius, ut sæpe dictum est, in sola atque vnica ecclesia Christi doctrina explicatur, & traditur ac contingit cognitio atque scientia.

Heraclit.
Plut. *ἀεὶ τὸ
χρῆσ.*

VII.

Vtrum absurdum existimandum sic loqui, ut perhibeatur *ἢ) συμβεβηκός ἢ ἀνθρώπων*, An dici hoc rectè, ostendi videtur posse? hoc modo, *πάν τὸ τινὶ συμβαίνον, συμβεβηκός ἔστιν εἰσεῖναι ἢ συμβαίνει τῷ ἢ Σωκράτῃ συμβαίνει ἢ) ἀνθρώπων ἔστιν ἄρα συμβεβηκός ἀνθρώπου*. An quia non dicitur homo esse, *συμβεβηκός*, sed *ὅτι συμβαίνει τινὶ ἀνθρώπων ἢ)*, de quodam incidente in tali mentione verba rei conuenienter hoc modo fiunt. Sed rursum, *ἀεὶ ἢ) κατηγορεῖ τὸ τὶ ἢ), ἀεὶ ἢ) αὐτῆ καὶ ἢ) ἔσται, ἢ) ἀεὶ ὅτι τὸ συμβαίνειν, καὶ τὸ συμβεβηκός τῷ ἢ Σωκράτῃ συμβαίνει ἢ) ἀνθρώπων τινὶ τὸ ἄρα συμβεβηκός ἔσται*. An contra

dicetur, non semper eodem modo hæc ver-
 a usurpari: ὅτι γάρ τι καὶ λευκόν, ὅτι fiat πῶς ἐλοισμός
 in multiplici & varia significatione. Rursum au-
 tem, τῶ Σωκράτει συμβαίνει ἢ ἀνθρώπων, ὅτι ἢ ἀνθρώ-
 πος εἶδος τὸ ἀρα εἶδος συμβεβηκός. Rursum τὸ ἐν, ἀρ-
 τιον καὶ πειρασόν, προστιθέμενον γὰρ ἀρτίον πειρασόν ποιεῖ,
 καὶ πειρασά, ἀρτίον τὸ ἢ ἀρτίον καὶ πειρασόν, ἀειθμός τὸ
 ἕκαστα ἀειθμός, ὃν ἢ ἀειθμός τὸ ἐν, πολλά ἀν εἶν, πολ-
 λά ἢ ὄν, εἰδὲ ἐν εἶν ἕσται τὸ εἶν. An summae rationales qui
 dem lusus ingenij, neque inutiles exercitatio-
 nes iuventutis: & est hæc ea quam vulgus secun-
 dum Platonem, ἀρχήσων ἀδολέχειαν vocat, quum

Parmen.

ignoret absque tali tamquam itineris peragra-
 tione & erratione, id est, ἀνευ ταύτης διεξόδου καὶ
 πωλείας, non posse ad intelligentiam veri perve-
 niri: quod Plato ait, εὐτυχόντα τῶ ἀληθεί νοῦν χεῖν.
 Sed modus tamen adhibendus tenendusq;
 est, ne qui labor utilitatis causa suscipitur, is de-
 trimentum afferat. Vt autem præstigiatorum isti
 artifices, in nimio interdum studio mirabilium
 operum perturbantur & hærent, sic dialectica
 nonnunquam nimia subtilitate se ipsam evertit.
 Itaque hanc traditur Carneadem dixisse, simi-
 lem esse piscei quem Polypum nominant: nam
 hunc fibras crescendo auctas ipsum artodere, &
 illam facultatis suæ copia atque incremento, la-
 befactare suas quoque extructiones. Sed & a-
 lius quispiam non inscitè comparasse helleboro
 fertur hanc exilem disputandi tenuitatem. Nam
 illum in valde minutas particulas contritum suf-
 focare haurientes, & hanc λεπτολογίαν animi intel-
 ligentiam extinguere.

Πορφ. εἰς 7

Στβ. λδ. π.

L 5 Exist

EXistimantur animalia bruta & belua, ne
 non aues atque pisces, posse communicare
 inter se cogitationes & voluntatem suam. quod
 si est verum an illud verum non est hæc prorsus
 esse ἀλόγα, id est rationis expertia? de quo & Plu-
 tarchi disputationes extant. Nam si in illis est cog-
 gitandi quedam vis, id est τὸ σφρονιστικόν, erit etiam
 τὸ λογιστικόν, quidam rationis vsus. Sed quo-
 modo fieri putandum, vt quid velint significare
 possint? An sono vocis quodam arbitrabimur
 indicare? an verò gestu? vel etiam vtroque? id
 quod maximè credibile videtur. probant hæc
 non ea modò quæ veteres de elephantis, apibus,
 formicis, delphinis, aliis compluribus tradidere,
 vita Apoll. sed etiam illa notissima fabula passerum Philo-
 strateæ: & nobis nuper quidam vir diligens in re
 familiari, & suorum negotiorum bene gerens,
 quod hominum genus imminè vanum esse sole-
 re scimus, narrauit, se & multis mercenariis spe-
 ctantibus tale quiddam accidisse ante Kal. Iunij
 anno Domini XLIII. Emerat ille prædium
 quoddam rusticum sub vrbe, quod dominorum
 priorum neglectione ruinosum renouaturus,
 narrabat se ex vrbe in agrum venisse, vt quid fie-
 ret cognosceret. Eo die horreum vetus demo-
 lituri erant fabri, vt illius loco nouum reponere-
 tur: sed supra vetus, vt aiebat ille, multis annis
 ciconiæ constructum nidum habuerant. Habe-
 tur autem quasi commercium istarum auium pro
 fortunato: nam & excubant pro iis locis in qui-
 bus nidos construxerunt, strenuè, & venenata
 deuor

ueniant, & præsentire ruinarum atq; ignis pe-
 ricula creduntur. Ne autem paterfamilias vñm
 habitationis gratuita concedere ipsis grauetur,
 vbi primùm pullos excludere, vnum illorum
 quasi pro mercede locationis in atrium deicere
 eas, certum est. Non enim facit hoc odio er-
 ga sobolem suam, quum sint *σλοσργότατα*, vsq;
 adeò vt pietatis ab his prouentum natum sit *τοῦ*
ἀντιπελαργέιν. Hoc igitur ille reuoluit, quum ego,
 inquit, inquilinas istas aues retinere cuperem,
 partem eam horrei, in qua nidus erat, postremò
 dirui iussi: Atque ita in noui horrei extructio-
 nem primam imposui nouum etiam nidum ad
 similitudinem alterius compositum, atq; etiam,
 quemadmodum ego censebam, commodiorem
 illo: inq; hunc, agrè repulsis parentibus, trans-
 tuli pullos. Quo factò ratus sequuturas aues so-
 bolem suam, cerno illas cum clangore magno
 auolantes. Quumq; abruisset diutius horis dua-
 bus, reuertuntur cum ingenti turba popularium
 volucrum, nam plures simul aduentabant, quan-
 tum potuimus coniectura consequi, quàm l. x.
 atque illæ minacibus gestibus, & clangore sauo,
 primùm agmine quodam circumuolare nidum
 vacuum, ter quaterque inspectantes, & animad-
 uertentes quid accidisset. Re comperta, vidimus
 illas, inquit, non procul inde in pratium quod-
 dam se demittere, atque ibi, nam erat locus in
 conspectu, quasi consilium haberent, ita in or-
 bem constitisse, quasiq; sententias rogatæ dice-
 rent, ita clangores & gestus edere. post non
 multum temporis vno omnes impetu reuertun-
 tur,

tur, & vt ante veterem nidum, sic tunc nouum
 ambiunt atq; collustrant: rursúmque in illud pra-
 tum se recipiunt, vbi quum non diu cõstitissent,
 auolant cetera vniuersa præter duas, quarú pul-
 li erant, quæ nox in nouum nidum se conferunt,
 quû quidem minima prior aliquantulum cuncta-
 te mare, fuisset in recessa. Hoc ille tum, quem ad-
 modum exposui, narravit. Sed nos antè etiam
 audierat anseribus, id quod nunc deinceps
 referemas. Aruum auena, vt fit in Germa-
 nia, cõsitum non procul aberat à pago quodam,
 vt ante oculos esset omnium pagum illum præ-
 zereuntum. Itaque animaduersum est anserem
 vnum cum pare sua, in aruum illud pastus gratia
 venire. Quumq; hoc quidam vidisset, abactis
 anseribus rem domino arui indicat, & monet vt
 illud diligentius muniat. Accedunt vnà postri-
 die, fiuntq; eis obuiam anseres duo illi exeuntes
 vltro ex aruo reuertentesq; ad gregem, satis co-
 piosum. Dumq; hi in sepe instauranda occupan-
 tur, cernunt cum duobus illis, qui paulò antè re-
 cesserant ducibus, totum gregem accedere, quasi
 accersitum ad pabulum commune. Audiui &
 hoc; in mari Baltico piscatores habere pisces
 quosdam familiares, quos alant accuratè, eosq;
 solere ad retia alios pisces allicere, esseque gra-
 uem pœnam constitutam in eum, qui familiarem
 alterius piscem interceptisset. Sed vt hanc dis-
 putatiunculam, quemadmodum orsus fui à cico-
 niis, ita in his desinentem concludam, addam
 quod ad auctorem refertur principem quendam
 virum, quem in tam leui re nominari non decet.

non fando se cognouisse, sed ipsum vidisse affirmavit, id quod ante audisset & fabulam esse credidisset; ciconiam feminam, quæ adulterum haberet, quoties hunc succubisset, toties pura aqua corpus abluisset, immersum in stagnū vicinū nido suo, ne odoraretur per angitium. Quodam tempore celeritate aduentis paris à lauacro fuisse exclusam: ita depresso adulterio, in sublime subuolasse mare, & continuo impetu se in feminam intulisse, atque illam rostro transfixisse. Est & hoc Germanicis historiarum scriptis memoriæ proditum, anno Christi M. c. c. l. v. magnam multitudinem ciconiarum ad oppidum cui nomen Crucibergum, conuenisse, quæ aduolarent vndique biduo conuidentes supra tecta oppidi & mœnia, postea visam esse totam illam multitudinem se simul conferre ultra fluvium terram in pratum quoddam, ibique consistere, ea specie quæ est exercitus quum orbis quidam efficitur ad aliquarum rerum cognitionem. paulò post incitate aues illæ prorumpentes, ex omni numero tres rostris confixas interemerunt, & iis relictis in prato, auolarunt, quarum deinde cadauera à pueris subblata & in oppidum delata fuerunt. Neque ego tamen assero eam vim rationis & intelligentiæ, quæ est in homine, esse in cæteris quoque animantibus: si enim est oratio interpres cogitationis atque mentis, quæ natura orationis facultate caret, eam ne mente quidem præditam esse existimandum. Sed erit tamen in illis quiddam pro captu ingenij & conditione naturæ singularum,

rum, simile & quodammodo par: ac tale quidem, vt sine eo ne humanæ quidem rationis & considerationis facultas explicari exerceri que posset. Hanc vim animi Aristoteles φαντασίαν appellauit, in qua est imaginum quædam & visorum apparitio, & μνήμων, quæ est memoria, de quibus plura distendi hîc locus non est.

IX.

Qua de causa materia, in quam nubes quasi incumbunt, vnde cælestis arcus eminet, suauem habent odorem, & ex eo ἴριδες dictæ fuerunt, vt Plutarchus retulit συμποσιακῶν IIII. cap. II. ἴριδες quidem ἴριδες sunt: quod nomen iis scilicet imposituere quæ afflari & tangi ab arcu cælesti crederent. Videtur autem alicubi flexus ille quasi solo insistere, & stirpes tangere; quum neutiquam hoc accidat. Quapropter nostri homines per iocum simpliciores iubent illo loco scrobem effodere, reperturos enim auream patinam refertam nûmis. Sed odorem suauem de radiis Solis in nubes implicari existere non est dissentaneum: quemadmodum eiusdem luminis calor accedens propius, & humorem matutinum de nubibus exprimens, quem rorem appellamus, dulcedine quadam condit herbas, & facit vt pabulum sit pecudibus gratissimum.

X.

Cvr fumus ater, carbones nigri, cinis liuidus? Voco autem atrum id quod Græci ζοφῶδες, nigrum μέλαν, liuidum κελιδόν. Hæc facile intell

intelligi possunt, si, quæ res singula ista sint, con-
 et. Fumus autem est scilicet, vapor de materia
 humida existens. quoq; hæc est humidior, eo il-
 le exit densior. Quomodo igitur aliter esse po-
 test? quàm neque penitus niger, neque omnino
 lucidus ut esse videatur. Carbo vero, terra est
 inflammata, id est, ut ait Galeus in disputatio-
 ne de simplicibus medicamentis, *ἢ ἐντροπιδέστα*.
 Itaque consumptum esse tum ne *ἢ* est quic-
 quid humidum in solo fuit, ut nihil nisi spissum
 & siccum relinquatur, id quod nigrum esse oportet.
 Cinerem autem comminuta materia, ali-
 quanto, ut ita loquar, nitidiorem facit vehemēs
 ignis feruor, qui id in terreno tunc corpore effi-
 cit, quod in aëreo fumi vapor: contraria quidem
 ratione. nam ut ibi aër densior, sic solum hîc te-
 nuus redditur.

ΥΠΟΝΟΙΑΕ ΗΓΟΥΝ

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΕ, ΚΑΙ

πομπὰ ἐπιθυσία

*

DECURIA I.

I.

Ut Plato in Phædro introducitur So-
 crates improbantem studium qua-
 rendi quid fabulæ Poëtarum signifi-
 cent, ac vult potius vnumquemque
 seipsum

seipsum quàm illas excutere? An rectè hic quidam reprehendit stolidam quandam curam & ineptam diligentiam eorum, qui inexplicabili quoque enarrare conarentur, & ideo cogentur absurda absurdis plerumque cumulare? Nobis autem non nullam vtilitatem studium istud afferre poterit, non modò futuris magis exuditis, ab hac copiâ veterum, sed multo etiam prudentiori consideratione inuentionum, collocationum, rationum, complexionum, quibus sapientissimi illi homines vsi fuerunt, ad doctrinam non vulgi, (hoc enim respuit sapientiam) sed ingeniosorum, quod posteriores imitati, non solum præcepta morum & arcana Naturæ, sed remedia quoque morborum ambagibus verborum implicauerunt: vt Tarsensis Philo antidotum suam, quæ ait se esse scriptam $\xi\omega\upsilon\epsilon\tau\iota\sigma\iota\sigma$. Sed ita se hæc habere vt dixi, & ab aliis, & à me alibi disputatum est. Nunc verò ista quasi $\mu\iota\alpha\zeta\epsilon\delta\zeta$ visum, quum statuissemus nos quasdam fabularum poeticarum $\alpha\lambda\lambda\eta\theta\epsilon\iota\alpha\varsigma$ velle exquirere, quarum prima esto Itidos. Quid rei igitur, quidq; nominis esse dicemus Itidem? An ipse horum numinum fabricator Homerus ostendit nomine hoc significari interpretem? qui Αρνάϊ à Iuuentute vocatum fuisse ait Irum,

ὁ δὲ σ.

ἔνεκ' ἀπαγγελέεσκε κίων, ὅτε κέν τις ἀνώγοι.

Cratylus. A verbo igitur $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\iota\nu$, quod significationem habet loquendi, vt Platoni placet, est $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\iota\varsigma$, sicut $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\iota\varsigma$ itemq; $\epsilon\acute{\rho}\mu\epsilon\iota\varsigma$ quasi $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\mu\epsilon\iota\varsigma$, τὸ $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\iota\nu$ κεντάρμενος, vt sit $\mu\epsilon\iota\varsigma\omega\rho$ hic λόγος. An est $\delta\epsilon\iota\tau\omicron$ & $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\iota\nu$ ductum utrumque vocabulū? vt tam $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\iota\varsigma$ quàm $\epsilon\acute{\iota}\rho\epsilon\iota\varsigma$ sint non modò

modò πρόστολοι & ἀμφίπολοι τινες, sed etiā ἔκπερι-
 ροι & ἠρηκτοί, cuiusmodi nuncios esse oportet.
 Iq; videtur Homerus quasi innuere τρέψω τινὲ
 ἑτυμολογητικῶς, quā ait, βάσι' ἰθι' Ἰρι' Ἰαχέια. & -πο-
 δήνημος ὠκέα Ἰρις. & de Iro, ἀπαγγελέεσκε κίων. At
 que de nomine haec tenus. Quæ vero est Iris?
 Arcus illa quidē cælestis speciei coloribus pro-
 miscuis illustris, de qua multitudinis numero v-
 sus Homerus has Iridas appellat,

-ἄστε Κρονίων

ὄννεφει σήειξί τερας μερόπων ἀνδρώπων.

Vt autem poëta Solem, Lunam, sidera εἰδωλοποι-
 οῦώτες viros faciūt & mulieres, sic Iris his est vir-
 go Thaumantias, id est Thaumātis filia. nā illius
 arcus specie nihil admirabilius. Hæc ἀλληγοει-
 κῶς rumores spargit, estq; eadē cū Ossa, quæ in-
 ter Græcos feruet ἰλ. β'. ὄτρυνύσ' ἰεγαθὸς ἀγγελος.
 Sæpè enim admirabili & incredibili celeritate,
 quæ facta sunt huc illuc perferūtur. Quæadmodū
 Herodotus narrat Calliope, partæ ad Plataeas vi-
 ctoriae famam in exercitu Græcorum eo ipso die
 percubuisse ad Mycalen. quorum locorum in-
 teruallum non est minus trecentis milibus pas-
 suum & quinquaginta. Eadem & vis quædam
 intelligi potest occulta, impellens aut reprimens
 hominum animos. Quæ diuina illa quidem, sed
 ita admirabilis est, vt ad Thaumâteam sobolem
 referendam eam esse poëta existimarint.

II.

Quid significare veteres voluerunt, quum
 fecerunt Iouis nutrices duas Iden & Adra-
 stian;

M

stian;

stian: Iunonis vnam Eubœan: Apollinis duas A-
 lethian & Corythaliâ: solius Bacchi plures & si-
 ne nominibus nymphas. De Ioue quidem al-
 ter etiam scripsit Pausanias; perhiberi ab Arca-
 dibus nutrices illius fuisse tres nymphas, Thyf-
 soan, Neden & Hagno. Additur Amalthea
 quoque capræ vter, cuius lac suxerit infans ille:
 quemadmodum & Callimachus fecit,

- σὲ δ' ἐκοίμισεν Ἀδρῆσιζα

λείκνω ἐνὶ γυῖσσι· σὺ δ' ἐθήλω πίονα μασθόν
 ἀγγὸς Ἀμαλθείης. -

Arcades sanè locorū quorundam in sua regione
 nomina, nympharum illarum mētionē celebra-
 re voluisse credibile est. Sed de Ida & Adrastia
 quaramus. An verò nihil magis cōuenit Ioui, si-
 ue hūc æthera esse placeat, seu potētia diuina ista
 intelligatur, quam conspectus vniuersorum; &
 nihil omnium effugere animaduersionem ipsius
 posse? quæ vtraque significatio in his nominibus
 perspicuè reperitur. Sed Iunoni, quā ἀλληγορουῦ-
 τες aërem faciunt, id quod & repetitione nomi-
 nis indicari, scribitur in Cratylo. huic igitur cō-
 gruit omnino εὔβοια, quòd cæli temperatio fœ-
 cunditatis in terra potissimum causa sit, & hac
 armenta atque greges augeantur atque lætentur.

Apollinis autem est propria veritas. siquidem
 hic Sol est, omnia illustrans: & κορυθαίλα qui vi-
 gor & flos iuuentutis intelligi potest præstantis
 virtute & robore. Tales sunt & Κορύβαντες & Κό-
 ρυθιται. In Athenæi autem libro 1111. legitur Κορυ-
 θαίλα epithetum Dianæ, cuius fanum in Laconi-
 ca fuerit. Bacchi verò τιβήνας multæ nymphæ sunt,
 neque

neque nominatur: ut cogitetur vinum aqua mi-
 sedum esse, neque bibendum ἀκρατον, id est me-
 r. m. Sed quia illę nymphę neque numero ne-
 que nominibus demonstrantur, non oportet
 quasi mensuram vnam esse miscendi vinum; ne-
 que eandem credi aptam & idoneam esse sem-
 per: & relinquitur consideranda vnicuique qua
 permistio, quibus tēporibus, & hominibus,
 atque adeo generibus vinorum debeat. Or-
 pheï tamen nomine hymnus extat in Hippan,
 quam facit Bacchi nutricem, fortasse vt intelliga-
 tur bene potos efferri atque exultare animo at-
 que ingenio; secundum hoc:

οἶνός τοι χεῖρέντι πέλη μέγας ἵππος ἀοιδῶ.
 Alio etiã hymno auctor ille Λευκοθέαν vocat Σπί-
 ῆραν εὐσεφάνε Διονύσε.

Act. 4.

III.

Quæ est Εἰλείθυα & Λοχεία; Ilithyæ nomine La-
 tini quoque viurparunt: μογοσόκον Εἰλείθυαν,
 id est *communesem dolores partus*, Homerus appel-
 lat ἰλ. α'. Sed ἰλ. λ'. Sūt μογοσόκοι Εἰλείθυα, filia Iu-
 nonis, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσα. Εἰλείθυαν & Hesiodus
 Iunonis filiam esse scripsit, sororem Martis & Iu-
 uentæ. An hoc nomen de communi hominum
 sermone vsurparunt? quo solet dici instante par-
 tu, tempus aduenisse: sicut illo appropinquante,
 incedere aliquã propter tempus, seu propinquã
 temporî. Hoc tempus est πειτελλομένων & πε-
 ειωμένων ἐναιωτῶν Homero, id est momentum
 conuersionis annuæ in quod partus incidit. Iu-
 nonem autē γαμήλιον fecerunt ποῖτα, id est, προ-
 νηβάρη

nubam & Lucinam, huiusque numine iungi nuptias & produci in lucē fœtus, & illis aëris vitalisum contingere: vt huius isto etiam sensu reprehenduntur filix *Ἐλεῖθρα*, adiuuantes iter prodeuntis in lucem fœtus. Nam aliunde vocabulū hoc ducere, quā de verbo *ἐλθεῖν*, neque cōsentaneum, & absurdum est: præsertim quū *Ἐλεῖθρα* Pindaro sit *Ἐλευθώ*, quam adduxisse Apollinē ait placid^{us} enigmam quum parturiret Euadne Neptuni filia, grauida ex Apolline; olympiorū VI. Et in Orphei Hymno eadē *προθυρεία*. quo & ipso nomine egressum notari verisimile est. Aliquibus placet *Ἐλεῖθραν* & *Λοχεῖαν* esse eādem, nimirum Dianam, quam Græci *Ἄρτεμιν* vocarūt, & fecerunt Deā Lunarem, siue, quòd aërem scindere videretur, *ἀεροθμον*, seu quòd absolueret & perficeret fœtus, & partus cōciliaret. habet enim integri significationem τὸ *ἀρτεμῆς*. Diana autem *παρωνομάσται* viderur à *Δία*. *λοχείας* quidem significatio & causa nominis est manifesta, laboris in pariendo scilicet, & puerperæ, quæ est *λεχώ*. Ad Lunam autem hæc omnia pertinere cōsuerunt, cuius vis & efficacia in generando & procreando & temporibus pariendi est perspecta & nota omnibus.

IIII.

Qua sententia poëta Venerem de spuma maris ortam esse tradiderunt, & ex eo *Ἀφροδίτη* nominarunt, quæ est *Ἀφρογενῆς* & *Ἀφρογένεια* Hesiodo, itēque *Ἀλιγενῆ*; secundum quæ Ouidius fecit,

- aliqua

-aliqua & mihi gratia ponto est.

Met. I. III.

Si tamen in medio quondam concreta profundo

Spuma fui. -

An de spuma nunc non quaeritur? cuius neque significatio obscura est: sed commentum marine spumæ, veneri venienti, ad omnia, secundum Ciceronem, non modò humorem animale[m] seu spirabilem tribuit, verum etiam foecundum & vberem. Nam salis istam vim esse totum, ut vires corporis augeat & reddat vegetiores. & canes in primis incitari tradunt ad usum rei veneræ, cibis salis. Quamquam id ideo etiam fieri perhibere liceat, quòd morfu quodam salis libido instigetur. Nam & Plutarchus idem qui hoc scripsit, formas muliebres refert, quæ vera pulchritudine & venustate efficace, quasi pungentes moveant animum, solere *salsas* & *acres* dici: id est enim certè *άλμυρον καὶ ὄσμυ καλλος*. Omnino autem marina poetarum numina *πολύτεκνα* & *πολυγόνα*, id est, cum copiosa prole & sobole frequente, introducuntur: ut Nereus & Oceanus. Esse autem propriam Veneris generandi facultatem ac copiam fabula etiam indicat, quæ tradit in illa fuga & trepidatione Deorum urgentibus Gigantibus, quòd alij alias latebras mutata forma quaereret, Venerem specie piscis se occultasse: ut Metamor. v. *Pisce Venus latuit*. Et astrologi in signo Piscium sublimè quasi sedem Veneris, quod Grecis *ὕψωμα* est, collocant. Nihil est enim piscibus, præsertim marinis, foecundius: unde Empedocles hos nomine *πολυσπερέων καμασπηῶν* appellavit.

Hæc igitur nominum origo & causa esse creda-

tur. Sed Hecuba Euripidea τ' ἀφροδίτης nomen ἀδικῶς interpretans, à desipiendo illud dicit. In fabula Τρωάδες:

τὰ μωρὰ γὰρ, inquit, πάντ' ὄσιν Ἀφροδίτη βροτοῖς,

καὶ τοῦ μὲν ὀρθῶς ἀφροσύνης ἀρχὴ θεᾶς.

Vesana sunt enim omnia hominibus, Venus.

Rectèque initium nominis Vesania est.

V.

il. α.
il. π.

Quare in sollo ἀργυροβόε, Diana χρυσολακάτη habent epithetum apud Homerum? Atque Apollo quidem Solis numen poëtis est, Diana Lunæ. & illius aureus nitor, huius argenteus. Sic & Maro,

sol medium cali conscenderat aureus axera.

Et de Luna, *-nec candida cursum*

Luna negat.-

Qua, ut videtur, Naso sequutus est in epistola Leandri, ubi & candidam & argenteam hanc vocat. denique aurum ex metallis Soli, argentum Lunæ quasi consecratur. An epitheta Homericæ eò pertinent, quòd ex orientis Solis diurna luce cælum nitescit, & candor est eximius serenitatis illius? Ambitus autem dimidiati orbis seu globi, id est ἡμισφαίριον, à poëta arcus appellatione significatur. at nova Luna cornibus aureoli splendoris in occasu primùm apparet. An quia est Solis species, quando intra nubes radij illius reflectuntur, alba, Lunæ fulva? An verò splendor & nitor promiscuè auri argentique nominibus, indicatur? quæ metalla clarissima sunt, & maximè, ut poëtico verbo utar, corusca.

5.

Τίς ἡ Δερκετώ, καὶ διὰ τί εἰς ἰχθυῶ μεταμορφωθῆναι ἐπιτρέψῃ, ὅθεν καὶ Ἀσσυριοὶ ὡσεὶ οἱ καθ' Ἀσκάλωνα ἰχθυῶν ἀπέχουσι νόμιμον. ἢ πῶς Δερκετῶ γεννηθῆναι μητέρα Σεμιράμιδος, πῶς αὐτῶ ἐπέλαβον τῆ ἑαυτῆ πολλῶν ἐξ ἀνοίας καλεσμένη Ἀτεργάτιδι, καὶ ὁ Λοθαγισάτιω λέγουσι γυναικός. καὶ ἡ, ὡς παρεθήκατο ἐξ Ἀντιπάτρου τῆ Σαίκε ὁ Διπνοσοφιστῆς ἐν τῇ ὁμοίᾳ, ὄνομα ταύτης Γάτις, ἣτις ποροῖτε τῆς ἀρχομένοις μηδένα ἰχθυῶν ἵσκειν ἄτερ, ἢ γούω χωρεῖς, Γάτιδες, κελεύεσθαι πάντας ἵνα φέρησιν πρὸς ἑαυτῶν, διὰ τὸ ἀρέσαι αὐτῇ σφόδρα τὸ βρομα. καὶ διὸ τῆς φήμης διεδόθη δηλαδὴ, καὶ Ἀσσυρίαν ἐκείνῳ βασιλεύσαν μεταβληθῆναι εἰς ἰχθυῶ. καὶ παρέτρε δὴ τὸ θρυλεῖσθαι τῆ μύθου πρὸς τῆς ὑπερον· κατὰ θρησκευτικῶν ἄρα δεισιδαιμονίαν πρὸς τῆ ἀπλευσέριον παρελήφθη, ὅπερ ὄν τῆς τῆς συμβαίνου φιλῆ, ὡστε καὶ ἀγαλμα διὰ θεῶν εἰσθῆναι· τῆς ἡ ἐγκρίνας ἐν Φοινίκῃ ἐκ μητρῶν εἰς ἄκρας πόδας, ἰχθύος κρᾶν, ἐξ ἡμισείας γυνῶν, ἰσότης ἐν τῆ καθ' Ἀσσυρίαν θεῶ λόφῳ, πρὸ ἐν τῆς Ἀσκάλωνοῦ φερομένη.

VI.

Quæ fuit Derceto, & quare creditur in pisce mutata esse? unde etiam Assyrios habitantes ad lacum Ascalonem aliquando à piscibus abstinuisse existimarunt. An opinati sunt Derceto, quæ Semiramidis mater fuit, eandem esse cum ea quæ Atergatis imperitè à multis appellabatur, quam & piscium edacissimam fuisse perhibetur? Nomen autem huius erat, quemadmodum Dipnosophistes ex Antipatro Stoico retulit, Gatis: quæ subditis suis edicto prohibuit, ne

villo pisce ἀτερ Γάτιδος, id est, sine Gatide vesce-
rentur, illosq; omnes ad se, quum hoc cibo ad-
modum delectaretur, iussit deferri. Ex qua re
mirum fama etiam percrebuit, Assyriam illam
reginam conuersam esse in piscem, & hoc per-
uulgatum ad posteritatem quoque dimanauit, at
insuper ad superstitionis cultum, sicuti in talibus
rebus fieri consuevit, assumptum fuit, vt simula-
crum illi ^{quam} Deæ statueretur, quod in
Phœnicia habere à femoribus ad pedes vsq; ex-
tremos caudam piscis, quū reliquā dimidia pars
esset fœminæ figura, traditur in oratione de Dea
Syria, quæ inter Luciani scripta refertur.

VII.

Quomodo Maro fecit de sceptro, ^{posuitq; comas & brachia ferreæ}
quam Homericum sit, ^{ἄσπερ γὰρ ῥα ἔχαικος ἔσπερ}

An Homero quoque nomen aris & hoc loco &
alibi ferrum significat? quamuis ille ferrum non
ignorarit. Nam & ὀδ. φ. repositum in arca Vlyf-
sis dicitur fuisse magnam copiam aris & ferri: &
eidem σιδήρεος ἔρανος est: & ἄδ. δ. ferrum sagittæ,
& σιδήρεος θυμός ἰλ. χ. Fuit igitur & Heroicis
temporibus notum ferrum, quamuis aris aciem
vt ferri tingendo reddere firmiorem ^{σομῶντες}
& armis aris ad bellum & cætera opera instrui
solerent. Itaque & in Argonauticis Ancaeus bo-
nis prostrati claua ab Hercule,

Apoll. α.

χαλκίῳ πελέκει κρατερὸς δέκεσε τείνοντάς.

Sed prisicis illis temporibus, & sæculo æreo, se-
cund

cundum Hesiodum, ferrum in usu non fuit:

χαλκῷ δὲ εἰργάζοντο μέλας δὲ ἦν ἔσκε σιδήρος.

H.

Διὰ τί τὸ Κρόνον αἰεὶ μελαίνας τὰς τρίχας ὅπῃ τὸ
 ἄνθρωπος ἔχειν φησὶν Ὀρφεύς, διηγήσατο ὁ Πρόκλος
 τὰ Προμηθεύσεισάμενος τὰ Ησίοδα, καὶ ἐκλαμβάνει
 πρὸς Φρονίδα βίη τὴν καὶ θεόν, ἰδουόντων τῶν ἀνθρώπων
 ὅτε πρὸς τὸ ἀκμαϊότερον αἰεὶ ἔργον ἔργον ὄντι, καὶ
 ἀπαχωροῦνται τὸ γῆρας, ἢ σὺζυγον τῆς γῆρας καὶ ἡ φθο-
 ρα. Διὸ καὶ Πλάτων τις ὅπῃ τὸ Κρόνον ἀεὶ μελαίνων ἀποβαλ-
 λῆν τὸ γῆρας ἐφίη, καὶ γίνεσθαι νεώτερος. ἢ τὰ μὲν λαμ- πολίτικῃ.
 πρῶς ἡλληγόρησι; ὑπονοήσῃ δὲ τις ἴσως ἐν ἀπὸ τρέψει τε-
 κμαϊρόμενος, καὶ τὸ τὸ γῆρας οἷον ἀειθαλὲς σέσημαιναι τὸ
 ἀγήρω τὸ Κρόνον εἰδὲν τὸ γῆρας ἡλικίᾳ προφερομένου τῶν
 ψευδώνυμον θεόν, ἔδεν ἕτερον βυβλάει ἐν εἰσαδῇ ἢ τὸ γῆ-
 ρον, τῶν ἀμολογημένων ὄντι. Διὸ καὶ ἐπελάβετο ὁ Θα- Plu. symp. ζ
 λῆς τὸ ἀποκείσθαι, ὡς γῆρας εἶη παρεσβύσθαι, ἐχρῆσθαι δὲ
 μαρτίαν μεγάλῃ, καὶ ὁ τὸ γῆρας τὸ μὲν ὄντι γεγονός, τὸ
 δὲ ἀνεσῶς, τὸ ὃ μέλλον καὶ ὅτι ὁ μετ' ἡμᾶς ἐσόμενος γῆ-
 ρος, καὶ παραμάτων ἀντὶ τῆς νύκτ' ἀνθρώπων νεώτερος φα-
 νεῖν. ἀντὶ τὸ δὲ καὶ ταύτης ἕτεραν ἀπόκλειον, ὅτι ὁ φῶτα-
 ρον ὁ γῆρας τὰ μὲν γῆρας εὐρηκεν ἐκτος ἡδῆ, τὰ δὲ εὐρήσει, καὶ
 καὶ τὰ ἐν ὑμῶν Ὀρφέως, Προμηθεύς πρὸς ἀπορρεῖν ὁ Κρό-
 νος.

VIII.

CUr Orpheus dicit de Saturno, semper illius
 in mento nigros esse pilos? Expofuit autem
 hoc Proclus in commentariis quos scripsit in
 Hesioidea, & interpretatus est hoc de cura illius
 vitæ quæ deum habet propositum, quod tunc
M 5 hom

homines semper ad maiorem vigorem tendant,
 & appropinquent ad id quod reipsa est, ac à pri-
 mo ortu retrocedant, cum quo senectâ & interi-
 tus sunt coniuncta. quapropter & Plato ait quos-
 dam in Saturni circulo seu conuersione abiicere
 senectutem, & fieri iuniores. An in his est trans-
 latio clara: non absurdè tamen quis suspicari &
 conicere poterit, significari etiam temporis per-
 petuum specie Saturni quæ nunquam consene-
 scit: nam notum est omnibus hunc falsû quidem
 deum tenui Mæra prolatum, nihil aliud quàm
 tempus indicare. Quare Thales hanc responsio-
 nem, quòd tempus omnium sit antiquissimum,
 reprehendit, vt quæ in maximo verletur errore,
 quum tempus aliud iam præterierit, aliud præ-
 sens, quoddam futurum esse constet: quòdque
 tempus venturum post nos recentius quàm res
 aut homines præsentis esse videatur. Reposuit
 verò pro hac aliam responsionem, *Tempus esse sa-
 pientissimum.* Hæc enim id iam indagauit, illa verò
 in posterum inuestigatum est. Et hanc ob causam
 in hymno Orphei Saturnus appellatur Prometh-
 theus, quo nomine prouidentia significatur.

⊙.

Δ Ιὰ τί μηρία, ἢ γοιω μηρία ὅσα ἰερουργοῦντες ἰ-
 κημον; ἢ ὅτι συμβολικῶς κῦχοντο δὲ τῶν τὰς ἴ-
 βίαι ὁδὸς καὶ πορείας, Ἐ ὀρμήματα καὶ κινήματα τῶ ἐνθυ-
 μώσεων καὶ λογισμῶν, εἰς ἀσιον καὶ καλῶς διαποσάινην, καὶ
 εἰς τὴν καταφαίνεσθαι σωτηρίαν τὸ μέρος τῶ σώματος ἑ-
 δεχομένων εἰς βίαν τε καὶ ἡμέσιν. ἢ τῶ ὄσων τὰ πρῶ-
 τούοντα καὶ ἐνιστηνῶν τις ἀνὴρ ὄφθις, οἷα τῶ Προμηθεῖα
 μυσ

πολ. ἔργων
 Ησιόδ. εἰς
 δὴ ἄμιν δ'
 ἔργων.

Εὐραδ. Ιλ. α.

μυθίων) ἡμίονος, ἐντετυλιμένα αιμελή, ὥστε μὴ τὸ ἱε-
 ρεῖον ἔλαν αλλοτριωθῆναι πυρπολυμένων, καὶ ἔχειν ὁμοίως
 ὁ νομιζόμενον θεῖαν μοῖραν τινα, θρησκείας ἔσεβάσμα-
 ῶς χάριν. προσλήθεαι ἢ τοῖς ὁμοῖς τοῖς εἰσώθσαν, κύσειτε
 καὶ χολῶν· ἐκ εἰσώθσαν μύρια ὄντα καὶ αὐτῶν καὶ δὴ τὸ φλο-
 γος ἔκαύσεως αὐτῶν ἱμαντεύοντο. ἡ δὲ ἡμίονος μοχθη-
 ρόν, καὶ μὴ λαμπαρῶν τῶν ποιεῖ καὶ ἀφλεχθεῖν τὰ μύρια, ὡς-
 περ ὁ τοῖς ἐμπύροις χρησάμενός φησι Γερσίας ἐν Ἀντιγό-
 νη·

- ἐκ τῶν θυμάτων

Ἡφαιστος ἐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ὅπῃ σπῶδ
 Μυδῶα κηκίς μύριαν ἐτίθειτο,
 κατύφει, καίνεσσι καὶ μέγιστοι
 χολαὶ διασείροντο, ἔκαρρῆναι
 μύριοι καλυπθῆς ἐξέκθητο αιμελῆς.

ἀλλὰ τοῦ ἡδὴ, ὡς περ καὶ ὁ ἴατος Προμηθέως ἐν τῇ τῆ με-
 ρῶν ὀφθαλμοῦ ἐξάπαλθεῖς Ζεὺς, καὶ ὄργισθεῖς ἀνθρωπῶς καὶ
 ὡμοῖς τιμωρησάμενος ἐκέλευον, ἐτίρας κηκοῖεν ἀν' ἀλληγο-
 ρίας, ὡς περ ἐκέλευσε τῇ τῆ μύριαν ὀφθαλμοῦ ὀφθαλμοῦ
 καὶ ἡρεσεν, καὶ εἰ εἰσώθσαν ἐκαύσεως ἐξέειπεν.

IX.

Quare rem sacram facientes femora seu ossa
 femoris solebant comburere? An per hanc
 notam precari sunt, ut huius vitæ viæ & gressus
 ac conatus & motus cogitationum & ratiocina-
 tionum prosperè & bene euenirét, & diuina ap-
 parerent? Quia hæc pars in corpore cum ad pro-
 creationem, tum ingressum animalibus condu-
 cit. An sapiens quidam vir, qualem Prometheum
 fuisse fabulæ perhibent, introduxit morem com-
 burendi ossa primaria pinguedine tecta, ne tota
 victima igne consumpta alienetur, & retineat
 num

numen tamen portionem quandam, ob cultum & venerationem? Consuetudo autem fuit adde-
re ossibus hircæ vesicam & fel, quæ partes & ipsæ
non sunt idoneæ ad edendum, ac ex horum flamma
& vstionis modo diuinarunt. Eratq; signum
infortunatum & malum, si femora non igni luci-
do conflagrarent, quemadmodum Tiresias hu-
iusmodi ex ignis vaticinationes in Antigona v-
surpauit, *pro* *pro* ait,

atque ex hostiis
Haud eminebat ignis, neque cineribus
Tabescere humida vapor fuliginis,
Fumumque mittere atque respuere itidem,
Tum dissipari turgidum fel; ossaq;
Femoris fluentia tegmine excidere adipis.

Sed hæc quidem, vt illa quoque, quomodo Iup-
piter à Prometheus in distributione partium de-
ceptus fuerit, ac is iratus, & que vlla misericor-
dia & crudeliter illum punierit, occasionem iam
aliis allegoriis darent, quam expositionibus fe-
moris ossium complicatione cumulare non pla-
cuit, neque opportunum visum est.

I. **Τ**ίνα νοῦν ἔχειν οἰήσων, τὸ, τὰς βασιλεῖς ὑπὸ τῆ ποιη-
τῆς καὶ αὐτῆ τῆ Ὀμήρου, ποιμένας λαῶν ὀνομάζουσι;
καρὸν ἦλον δὲ ἅτι ἔπαυτος τὸ ὀνομαζόμενον, καὶ ὑπερβαλλή-
σης, ὡς εἰκός, τιμῆς ἀξίωμα ὀνομαζόμενον, τὸ ὀπθίτω. τί
νοῦν βέλεται τῆς, ἢ, καὶ τῆς Ξενοφώντος, καθ' ἁπλόσια ἔργα
ὅτι νομῆως ἀλάθῃ καὶ βασιλείως ἀγαθῆ; ἢ εἰς ἐμῆ ὅστιν ἑτέρα
προσασιὰ εἰς Ἰσραηλῆτικὴν, ἐξ ὧ τῆ ποιμενικῆς; ἢ τις καὶ οἰκία
ἀρχῆς ὅτι τῆ ἀνδρώπων πάντως γὰρ τὰς ἀρχοντας κρεῖτ-
τους

τες εἶναι δὲ τ' ἀρχομένων· καὶ ὅτις ἀπροφασίως πείθον-
 ται ὅτι ἐκείνοις, καὶ ὅτις φθονοῦσι τ' ὠφελείας τ' ἐξ αὐ-
 τῶν, εἰ τιναν ἀφαιροῦν περὶ ἐπιπόντων τε εὖ καὶ ἀγαθῶν τε
 τοιοῦτων αἰεὶ αὐτὰς. καὶ οἱ ἀρχαῖοι βίον ποιμενικὸν
 ζήσαντες εὐερίσκουσι· οἱ καὶ τότε τα ἀναγκαῖα καὶ δὴ καὶ
 ἀφθονίαν καὶ πειρασίαν καὶ πλεῖστον ἐπέβαιον αὐτοῖς, ἐργα-
 ζόμενοι τε πύγῃ καὶ νομεύοντες· οἱ τε εὐχόμενοι καὶ
 προσαικώτεροι καὶ θεοφιλέστεροι, ποιμένες ἐξήμοιο, καὶ ἔ-
 δαμῶς τὸ φράσμα τ' ὑπερηλικῆς καὶ ἄλλης διαχειρί-
 σεσιν ἐπίσειον, ὀπιμελείας δὲ καὶ φρονίδος ἀξίους εἶτε γε
 καὶ ἄλλο. ὅτι ὅταν γῆρα ἀδυνατώτεροι ἐγεγόνεον αὐτοῖς,
 ἢ ἄλλως ἠχόλιωτο, οἱ ὅτις γησιόεις μάλας τῶν ἡμῶν ἐ-
 πιτροπέλιον ἠγοῦτο πύγῃ ποιμενίων φυλακίῃ, καὶ πάσης
 τ' νομευτικῆς μέεμναν. εἰ δὲ, ὡς περ ἔφαμεν καὶ ὁ πολιτικῶν
 Πλάτων διαχειρίζεται, κρείττους εἶναι τὴν ἀρχοντας, ἢ τῶν νομ-
 τῶν ἀρχομένων· ὅς ἄνθρωπος τ' ἄλλων ζώων βελτίων, καὶ
 ὡς εἶπεν, εὐτότερος, καὶ ἐξ ἡμῶν ἄλλη ἀσκησις πρὸς τὸ
 ἀρχεῖν ἀνθρώπων ἀνθρώπων, εἰ μὴ ἢ ποιμενικὴ καὶ νομευ-
 τικὴ τέχνη καὶ ὀπιμήνη τῶν ταύτης γὰρ ὁ κρείττων εἶναι δο-
 κιμαδεῖς τ' ἐτέρων ζώων, καὶ τ' οἰκεία γῆρας δηλονότι φύ-
 σιν ἔχον δόξειεν ἂν βελτίω, καὶ ἀξίωσιν μείζω λάβοι. καὶ
 προμαθῶν ἐν μικροτέροις οἷα καὶ τελεθίωται ἐν μεγάλοις,
 ἔτω δὲ ἄρχων γῆρας καλὸς καὶ θαυμαστός, καὶ ὡς τις ἀν-
 φανῆ ἰωνίζων, ἐδδός. ἔτι δὲ, ὁ βασιλεὺς, κατ' ἀριστο-
 λην, ὅστιν οἷος εὐποιεῖν τὰς βασιλευομένας, εἰ περ ἀγαθὸς
 ὢν, ὀπιμελεῖται αὐτῶν, ἢ ἐν πρᾶξι, ὡς περ νομεὺς προ-
 σάτων. καὶ δὴ καὶ παρ' Αἰθίοψι τισι· πλείω γὰρ τέτων
 πρᾶξι δέδοται γῆρας· φασὶ ὅτις ὀπιμελεσάσιν κλιωτοτρόφοις
 ἐλχειείζουσι πύγῃ ἀρχῆν, ὡς μόνος ἄριστος τ' ὑπερέταμι-
 νων φρονισιούσας τέρας ἠικμένοις. οἱ δὲ τύρανοι, δη-
 λον ἐπιθρησκίαι τινες καὶ βίαοί εἰσι, καὶ ληστρικῆς τέχνης
 ὀπιμηδευταί· σκυλλόντες τε καὶ λυμαινόμενοι τὰς ἀρχομέ-

νες κ' ὀπιθελεύοντες τοῖς γέιτοισιν, ἐαυτῶν τε συμφέρον τὰς
 ἢ ἑτέρων ζημίαις ποιοῦμενοι, βαρεῖς ἢ μᾶλλον ἀφόρητοι, ἢ
 τε τὸ θεῖον σέβοντες, ἢ τε τὸ ὁμόφυλον τῆς ἀνθρώπων γένου-
 σέροντες, μή τι δὴ ἢ ὑποβεβλημένων τῆ ἐξουσίᾳ αὐτῶν κη-
 δεῶς. ἀπὸ πάντων ἢ ποιμενικῆς & νομεικῆς ἢ τοῖς διωά-
 μως ἢ ἐπιστήμης ἢ τέχνης ἀλλότρια. ἐστὶ γὰρ εἶδος μαίεσθαι
 ὁμοίος ἢ νομῆι· ἐπεὶ τὸ ἐργον, ἢ τὸ ποιῆσθαι ἢ ἰα-
 τρεία κ' σωτηρία, ἐκείνος ὃ ἐλαύνει κατὰ κόφον τὰ τε πρό-
 βατα κ' ἕτερον, ὡς ἐμφορηθισόμενος κ' ἄλλοις δει-
 πνον ἢ ἰατροσκευῶν, ἢ ποιμένα ὃ ἐπιμελεῖσθαι δεῖ ὅπως
 τε σῶσθαι ἔσονται αἰεὶ, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐξουσίᾳ κ' ἀσπῶτως
 ἢ βασιλείᾳ, ὅπως ὦν βασιλεύει, τούτοις εὐδαιμονίας αἰτίας
 εἴη, κ' τὰ ἐν τρίτῳ τὸ Ἀπομνημονευμάτων.

X.

Quomodo intelligendum, quòd reges à
 ποιῆται & ipso quoque Homero pastores
 appellationem, & hoc epitheto eximij scilicet
 honoris dignitatem declarari perspicuum est.
 Quid igitur sibi hoc vult? An secundum Xeno-
 phontem similia sunt opera boni pastoris & bo-
 ni regis? vel nulla est alia præfectura humana ni-
 si pastoricia, hocque imperium maximè homi-
 nibus est conueniens & proprium; quum peni-
 tus illi qui aliis præsunt, præstantiores esse quàm
 qui reguntur oporteat? Quo fit ut hi sine recu-
 satione alteris obtemperent, nec inuidet illis
 commoda quæ ex ipsis percipiunt. si quidem ani-
 maduertant se amanter foueri, ac crebris benefi-
 ciis affici ab illis. Ac priscos pastores fuisse ac
 ex

ex eo vita genere sibi necessaria, ac præterea v-
bertatem, ac copiam atque opes, colentes ter-
rum & pascentes pecora, comparasse certum est.
Fueruntq; pastores homines nobiliores ac po-
tentiores ac magis pij, nec rem istam, si qua alia
certa est, omni diligentia & cura dignam, vlllo
modo ministrorum ac ministerio seruorum tra-
ctandam commiserunt. postea vero quàm pro-
pter senectutē imbecilliores facti, ac aliis rebus
occupati essent, suis filiis maximè legitimis & cu-
stodiam gregum & totius rei pecuarie curam
commendandam censuerunt. Quum ergo, vt di-
ximus, & Plato quoque affirmat, præstantiores
in imperio, & inferiores his subditos esse neces-
se sit; homo autem reliqua animalia vniuersa an-
tecellat, &, vt ita dicam, sit illis diuiniore, nulla
melior ratio exercendi se quomodo homo ho-
mini præesse debeat, quàm artis & scientie pa-
storice & pecuarie haberi potest. Nam propter
hanc is qui aliis animalibus videtur esse excellen-
tior, etiam in suo genere nimirum meliori natu-
ra præditus esse videri possit, ac consequi plus
auctoritatis. atque in minoribus rebus quum di-
dicerit quæ in potioribus sint peragenda, hoc
pacto in magistratu cum laude & admiratione
se geret, ac, si Ionum more loquendum est, erit
planè bonus. Præterea rex, secundum Aristote-
lem, is est qui potest illis qui ab eo reguntur, be-
nefacere, quandoquidem bonus esse solet, &
ipsorum cura afficitur; quemadmodum pastor ad
oues respicit. atque sanè apud quosdam Æthio-
pes (plura enim eorum genera esse tradunt) aiunt
illos

illos qui diligentissimè pecora curant, imperium etiam exercere, vt quos existiment solos subditorum sollicitudine optimè affici solere. At tyrannos, esse venatores & violentos, ac studiosos artis latrocinandi, manifestum est. Quia enim vexant & affligunt subditos, ac vicinis suis insidias strunt, atque ex aliorum incommodis suaparan commoda, graues, ac potius intolerabiles sunt, neque iam venerantes, nec genus hominum cognatum complectentes, nec etiam suae potestati subiectis vlla in re parcentes. Quae sanè omnia à facultate siue scientia seu arte pascoria seu pascuaria sunt aliena. tales namque cocis non pastoribus sunt similes. pastoris enim officium est, curare ac conseruare ouile. cocus verò cogit vt mactet tam oues quàm alia pecora; quo se illis ingurgitare ac aliis conuiuium exhibere possit: pastorem autem attendere decet quo pacto oues sint saluae, & de necessariis iis prospiciat. Ac similiter quoque regem, in quoscumque imperium habet, illos debet felices efficere, secundum id quod tertio Memorabilium dictorum Socratis refert.

DECURIA II.

I.

Astores seu Polluces, siue etiam Castor & Pollux, id est *Διόσκυροι* Helenæ fratres, secundum pætas, quomodo *ἀλληγορουῦται*; Variè illi quidem, nam & lu

& lucēs salutare nautis esse perhibentur, & dies
que nox. Castor enim & Pollux, ut ait Homer.

ἄλλοτε μὲν ζῶσι ἑτερῆμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε

θνήσκουσιν.

Ὀδυσ. λ.

Alij non inscitè fabulam retulerunt ad cælestia
ἡμισφαιρα. nā illi qui ὀρίζοντες, id est, *finitores* ap-
pellantur, hoc efficiunt semper, ut cæli dimidiū
suprà appareat, dimidium infrà lateat. Quam
præclare autem hi Διόσκουροι nominantur? Si Zeus
est ἄβηρ: aut conuersio illa certa atque perpetua
& semper eadem. Aliis hac fabula placuit, signi-
ficatos esse accessus & recessus solis, & circulos
eos qui è re τροπικοὶ vocantur, & sunt solstitij ac
brumę, quod & ipsum sanè bellum est, cum pro-
pter solis flexus, tum circulorum illorum descri-
ptionem in exemplo globi cælestis; quorum pars
suprà, pars infrà sit, quod semper fit, præterquam
eo situ, quo primū circulus Aquilonaris ad sol-
stitialem applicatur (quod Græci ἐφαρμοζῶν dixe-
re) quoq; ille deinde hoc fit maior. Sed quo-
niam quibusdam placuit, hos esse eos qui inter
sidera in signifero ad meram solstitialem collo-
cantur, & nomen habēt Geminorum, quemad-
modum in Senecæ Tragœdia legitur.

Hinc clara gemini signa Tyndarida micant:

Hercule fur.

etiam fabulæ in his locus erit. Stellæ enim istæ
longo tractu oriuntur, & conuerso ordine oc-
cidunt, ita fit, ut si, verbi causa, prior sit Pollux,
ante Castorem hic oriatur, & post Castorē occi-
dat, neque numquam orientes & occidētes am-
bo coniungantur: idque voluerunt nimirum
poëta: indicare fabulæ alternæ mortis & vitæ.

N Fuer

Fuerunt autem siderum ista conuersiones & in
Gracia & iis temporibus quibus fabula conf
cta est, euidentiores, stellis illis citra metam so
stitij apparentibus. Sed aliud fortasse etiam ho
bis ignotum significare fabula uult, quã lucas i
sta Castorum salutare nautis perhibeant, id
quod Euripides Electra memorantes illo pro
ducit,

δεινὸν ἦν ἡ ἀρτίως πόντιο σάλον
παύσαντ' ἰσχυμὲν ἀργός. -

Et ostendit Horatius his versibus: *Clarum, Tynda
ridæ, sidus ab infimis Quassas eripiunt equoribus rates.*
Atque ferunt nunc quoque tali quadam illustri
specie cõspecta nautas lætari, & sibi felicem pol
liceri fortunam, sed nõ magis iam Castoras, istas
natur. hist. lucas nominat. Plinius graues scripsit esse quã so
lib. 2. c. 37. litaria: ueniãt: geminas, salutare & prosperi cur
sus prænuñcias. *Et harũ aduētũ fugari, inquit, diram
illã ac minacẽ, appellat amq̃, Hecena ferũt: & ob id Pol
luci & Castori id numẽ assignant, eosq̃ in mari Deos
inuocat. omnia incerta ratione & in Natura maiesta
te abdita.* Diodorus Siculus narrat, Argonautas
prouectos ex Troade excepisse tempestatem tã
tam ut omnes de salute desperarent. *Ibi, inquit
Diodorus, Orpheus, qui Samothracijs sacris initiatus
solus esset inter illos, uota fecit pro vniuersis, & reperi
stas cœpit sedari cõspectis duobus sideribus supra capita
Castoris & Pollucis, qui sunt, ut diximus, Διόκωρον
Atq̃, tũ quidẽ opinionẽ fuisse ait, ope diuina Argonau
tas liberatos periculum euasisse. Et eius casus ad po
steritatem propagata memoria, eos qui deinceps
in mari tempestatibus & procellis vexarentur,*
vota

vota consueuisse nuncupare diis Samothraciæ,
& speciem illam fiderum ad Castores, qui tunc
parentes succurrerent laborantibus, retulisse.

Quod vnam antè & solitariam lucem grauem
& infestam aduenire obseruatum esset, qua He-
lene nomine appellaretur, ideo Sosibius gram-
maticus notauit versum Euripidis Oreste, vbi
introducitur Apollo prædicens de Helena hæc,

Κάσορι τε Πελυδέου κ' ἐν ἀϊθέροισι πικρῶς
σώθῃσιν ἔσαι ναυτίλοις σωτήριος.

Gem nos autem illos in signifero Astrologi A-
pollini & Herculi consecrarunt: Orpheus autem
hymno de Curetibus, *διδύμους* illos *εραπίους* vocat.
quod & ipsum nimirum alio respectu est factum:
& nobis ad exquirendum difficile, vel potius ἀ-
πορον.

II.

Prometheum Iouis ignem esse furatum He-
siodus narrat: atque eum attulisse

ἐν κοίλῳ γάρβησι.

id est, *ferula caua*. De ferula quidem tradunt esse
hanc peridoneam ad ignem conseruandum, &
scripsit Plinius, Ignem ferulis optimè seruari. An
furto ignis autem poëta hoc ostendere voluit,
quod plerique suspicati fuere, fulminis ictu in-
censam materiam primùm arsisse in terris, & ita
cognitum ignem ab hominibus & fouēdo con-
seruatum & ad vitæ comoditates vsurpatū fuisse
iis monstrantibus,

Ingenio qui præstabant & corde vigeant,

vt ait Lucretius libro v. An aliud etiam poëtam

hac fabula significare voluisse, existimandum est? Nimirū illustrē & splendidā vim prudētię, à quodam demonstratus fuerit omnis cultus vitę humanę præclarę factę ex obscura, & artiū cū adiumentis præclariora ornamenta addita. Vt autem illa hoc periculo multo speciosior & luculētiore esse cępit, si pluribus periculis exposita & curis repleta & abominabilibus onerata fuit. Hęc intelligentię singularis vis mirabilis omnia efficere visa scilicet est, in corpore fragili inclusa, & occultam quãdam veluti diuinitatem regens. Itaque Æschylus Vulcani florem πάντες χεῖρες πυρὸς σέλας, ait Prometheum tradidisse mortalibus, vt intelligēdum sit, Promethei doctrinam esse cultus vitę humanę, qui sine artibus nullus esse potuisset. Vulcanum autē poëtę efficientem vim artium vocarunt, & numen ignis esse voluerunt, rei fulgentissimę & acerrimę. Ipse quidem Prometheus apud Æschylum breuiter rem indicat, hoc versu,

πάσαι βροτέϊσι τέχναι ἐκ Προμηθείας.

Est autem de his pererudita cōsideratio Plutarchi in libello de fortuna: Artes omnes, id est τέχναι, esse minutas φρονήσεις, vel riulos potiùs, aut particulas, & vt Plautino verbo vtat, ramentas prudentię, quibus vsus & cultus huius vitę veluti aspergitur & irrigatur. particule igitur istę quędam & fragmenta prudentię, quę ita scinduntur & attenuantur, postquam serie fuerint dispositę & collocatę ordine, Artis nomen & vim adiungunt. Atq; hi sunt igniculi quos mortalibus diuisit, dissipās & spargēs huc illuc Prometheus, de quibus eminuērunt effectiones illustres artiū omnis

omnis generis, & speciosa opera ingenij ac stu-
dij humani.

Γ.

Πρωτεύς Αιγύπτιος, ἠὲ δαίμων καὶ τ' ποιητὴν, ἢ
Μεμφίτης ἀνὴρ ὡς Ἡρόδοτος φησι, πῶς ἄρα κατέ-
ληφθεὶς λέων γένετ' ἠὲ γένος, καὶ δράκων, καὶ πάρδαλις,
καὶ σὺς, καὶ ὕδωρ καὶ δένδρον, εἰσθῶς δὲ τῶν τ' Εἰδοθείας
λόγον, καὶ πῦρ γίνεσθαι. καὶ ἵνα θοφίσκῃ τὰ δ' ἐκφρά-
σαι μὲν περὶ ἐργαζομένων, τ' ἠὲ Μεμφίτην ἢ Φαείην τῆν
τ' θαύματος Ὀμηρικῆν, πολλὰ καὶ πολυεῖδεις ἦσαν αἱ μορ- Philost. Πο-
φαί. Ἐ γὰρ ἐς ὕδωρ ἤρεθ, καὶ ἐς πῦρ ἤπλεθ, καὶ ἐς λέοντα ἐθυ- λυδέυκε.
μῦθον, Ἐ ἐς σὺν ἄρμα, καὶ ἐς δράκοντα καὶ ἐς πάρδαλιν ἤπλεν.
ἢ ἀποπειραὶ αὐτὰ ἦσαν τ' Ἰσθῆ Πρωτεύως, ἐπὶ τὴν πορο-
εἰοί ξένος καὶ βέλτοισι φιλεῖσθαι παρ' αὐτῶν; ἢ γὰρ ὡς δὲ δὴ-
τα εὐθύς ἀπαντὰς ποροεῖσθαι δεῖν καὶ θέσθαι οἰκείας, ἀλ-
λὰ πρότερον δεῖ ποικίλων εἰδῶν πείραν λαμβάνειν τῆς ἀ-
γνώτων. καὶ πῶς δὲ τινος βαλάντιον δεῖ τῶν τ' Ἰσ-
θῆ πορογυμνασμάτων, ἐκ ἀνεπιτηδείως ποροσ αὐτῶν ἐ-
χόντων ἀφαιεῖσθαι, ἔτι πῶς ἄρα ποροσ ἐχέσθαι τε τῶν τ' ἐκ-
φάνειν αὐτῶν ἰδιόμορφον πῶν Ἰσθῆ καὶ φιλανθρωπίαν. ὁ
Σικελιώτης μέντοι Διόδωρος ποροσ ἔθος τῶν βασιλικῶν ἐν
Αἰγύπτῳ ἐφήρμοσε τ' μῦθον, περὶ τιθεμένων ἐκεῖ τῆς δυ-
νασῶν πῶν κεφαλῶν λέοντων καὶ ταύρων καὶ δράκόντων
ποροσμάς, καὶ δὴ καὶ δένδρα καὶ πῦρ ὀπιτιθεμένων. ὁ δὲ
Βασίλειος τὰς τ' Πρωτεύως εἰς πάντα γήματα μετὰ βολὰς, ὅπως ἐκ τ' Ἐλ-
εἰκόνα ποιεῖται ἀνθρώπων φάτων καὶ βολὰς μετὰ τιθε- λω. λόγ. ἀ-
μένων, ἀσαθμῶν τ' ὄντων τὰς γνώμας καὶ τοῖς τρόποις φιλ.
πανθῶν. ἐννοεῖ τ' καὶ φυσικὰς τινὰς ἀλληγοεῖας παρὰ δ-
αν, εἴστε πῶν ὕλλω καὶ πανθῶν τροπα ταύτης εἶδη καὶ μορ-
φὰς, τὰ πῶν Πρωτεύως εἰρημένα ἐκδεξάμενοι. πάντα τε
γὰρ Πρωτεῖ πῶν φῶν εἰς κατέβηκεν. ἔτεροι τ' γὰρ καὶ καὶ

N 3 θαυμα

ἰππολῆ ἱερυ-
λιανῆ.

θαυματουργὸν γεγυῖσθαι ἢ Πρωτέα ὑπέλαβον· ἢ δὲ
 τινες τὰς τῆς ὀρχήσεων λυγισμὸς καὶ κινήσεις πολυστρό-
 φως, ἢ ἢ Πρωτέως μεταμορφώσεσιν ἀνίξασθαι ἢ ποιητῶν
 φήθησαν. ὁ ὅ Σωκράτης καὶ περὶ τῶν περὶ τῆς πορογυμ-
 σμάτων, ὧν ἑσφαλῆ πορὸ ὑλίγνυ, ἀπαρέσκεσθαι δακτύλων
 ἀλλοθι δ' ὁμοίως διαφορὰν τινα σημήνασθαι ἤθελε τίς με-
 ταχημάσιον ἢ τε φιλοσόφου καὶ πολιτικῆς ὁμιλίᾳ, ὡς
 ταύτης μὴ ποικιλομόρφου καὶ εὐμεταβόλου ἔσης, ἐκείνης ὅ
 μοιοφῆδες ἔσονται τῶν ἄλλων. ἀλλοθι ὅ κρύψιν ταύτῃ τῆς
 καὶ ἀπόβλημα φυσικὸν θαυματολογίας γεγυῖσθαι πα-
 ρέδωκε· Καὶ ἄχοντο, φησὶν, ἀνὰ τὴν αὐτὴν τραγωδίαν
 θεαυμακότες, ὡς μὴ ὀπζητήσασθαι ἢ ἀλύθῃαν περὶ ὧν πορα-
 γματέουσι. εἰσὶ δ' αἱ καὶ δοκιμασίαν τινα τῆς ἐθιμῶν
 φίλων ἰσοτιθεσθαι ἐν τῆς ἐνομιλίᾳ, ὡς τε παραμένειν ἢ
 ταύτῃ τῆ μη ἀνεξετάσως παιεῖσθαι τινα φίλον ἢ ἐταῖρον,
 καὶ ἐνδὲξιν ὅτι μεθόδου, δι' ἧς ἀποφράσθην ἀν τις ἢ τῆ φι-
 λίας ἐπιμένει. εὐ δ' ἀν ἔχοι καὶ ποροσάφαι ταῦτα πάσης
 τῆς πορωσφείας, καὶ ἢ ὀνομαζομένης πορωσφείας. πορωτον γὰρ
 πολλαὶ καὶ ποαντοῖαι μορφαὶ ἐν πάσης ὀπβολαῖς καὶ με-
 ταχίεσσι ποραμάτων πορωσφείων πορωσφείονται, δυσχε-
 ρείας τινος ἐπιφέρεισθαι, τῆς τε πορωσφείας καὶ ἀμελεστέρας
 πορωσφείας πορωσφείας, καὶ ἐν ὀλιγάκις ἐκκλείουσαι ἢ πορωσφείας
 ἐκείνων ὧν ἐγλίχοντο. ἐπιμοιῆς ἀρα δεῖ καὶ πορωσφείας, ὡς τε ἐ-
 κασον καὶ πορωσφείας καὶ πορωσφείας τὰ πορωσφείας ὄντα
 αὐθι ἐχθρὸν μεμασῶτα καὶ ἐσόμενα περ ἀλύξαι,
 καὶ ἐκ ἐνδὲξ ὄντα ἐδ' ἀνιέναι, πορὶν κατὰ λαβεῖν τὴν ἀλή-
 θειαν· ἀλλὰ καὶ πορωσφείας ὅτις ἀλλοκότους μορφώμασι καὶ
 χήμασι, ἢ δὲν ἦσαν,

- ἀσεμφους τ' ἐχέμεν μᾶλλον τε πείζην.

εἰρηται ὅ ἢ ἢ καὶ ἕτερα περὶ τέτα ἢ μύθου πορωσφείας πορω-
 νομένης ἢ ἀλληγορίας κατ' αὐτὸν ἢ ἀλληγορούμενον. καὶ
 πορωσφείας, ὅτι μορφαὶ ποαντοῖαι ἐνοπορῶσθαι τῆ ἀνθρω-
 πίνῃ

πίνη ψυχῆς ὅτ' τῆς ἐπιθυμιῶν, τ' μωρίας, τ' θυμικῆς, τῆς
 ἰπτατῆς, καὶ ἐῶσιν εὐλακρινῆ καθοράδῃ τὸ τ' ἀναστῆτω φύ-
 ος, ὅσα τὸ εὐγοντικὸν καὶ τ' φρονήσεως μέρος ἐστὶ, εἰς
 αὐτὰς αὐτὰ διαμείνεται προσηπιθῆσαι τῇ ἀληθείᾳ.
 καὶ Πρωτεύς ὅτε δὴ εἶδε ἐν αὐτῶν, καὶ μάντις ὡν ἐφά-
 νη, οὐκ ἔσθι δεθεῖα ἢ τε ἔμπυρος ἐπιθυμία, καὶ ἀ-
 ρχοικῆς τραχύτης, ἔ τὸ τ' κεφότητος ἄσατον ρεύματος δι-
 κῶν αἰε φερόμενος. ὁ ἄ Προκλος παρὰ στωικῶν Ομη-
 εικοῖς μύθοις, ὡν καληγορεῖν οἰοῖτ' ἂν τῶν Πλά-
 τῶνος πολιτείας, σεμνοτέρας τινὸς ἀλλοτρίας ἢ φάτος
 τὸν τε Πρωτέα τῆτον εἰς θεῖον νοῦν ἡμιμύθως, θαυμα-
 ζόν γέ τινα ἔ ἀθάνατον μὲν, θεὸν ἄ ἔ ἀπὸ πρῶτον
 ψυχῶν δαμονίαν ὑποτάξας τῶν εἰδοθέντων ὡς οἰκείῳ τῆτω
 σύνημμένῳ ἐπομένων δὴ ψυχῶν ἐτέρων ἄς ὁ μῦθος φῶ-
 κας, φησι, προσκαλορεύει. νοῦν τοίνυν ὄντα τ' Πρωτέας, καὶ
 νοῦν πολυδιδύαμον, διακορῆ τ' εἰδῶν, αἱ μείρη καὶ ψυχῶν
 θεώμενας, καὶ ἄλλοτε ἄλλοις εἶδεσιν αὐτῆς προσβάλλουσα,
 τῶν μεταβάσιν τ' σφετέρων νοήσεων, μεταβολῶν τ' ἰοημέ-
 των (τῆς φανταζον). ὅσα πάντα δοκεῖ γίνεσθαι τοῖς ἀν-
 τεχομένοις,

Seru. 4. Ge-
org.

ὅσα ὅτι γάμος
 ἐρπετὰ γίνονται, ἔ ὕδωρ, καὶ θαλασσὸς πύρ.
 ἄπερ ἡμιχθέντα καὶ αὐτὰ ἐξηγήσεως ἐτέρας ἴσως δεῖσθαι
 δόξειεν εἶναι. ἐστὶ δὲ οἷά περ ὅσιν ἔ ἔρω κακὰ κομφο-
 τερα ἢ πάντως ἢ εὐξυνέτα καὶ λίαν φειρασμένα, καὶ εἰς
 τα Ὀμηρικὰ πλάσματα τῶν Πλάτωνικῶν μύθων ἐμπλέ-
 κονται, ὡν ἐστὶ ὄναρ, φησὶν ὁ ποιητής, ὀνειδυμένη.

III.

Q Vum fuerit Aegyptius Proteus siue daemō
 quispiam secundum Pœtam, seu vir aliquis
 Memphiticus, vt Herodorus refert; quonam
 modo

modò igitur vinctus leo generosus factus est, &
 draco, ac panthera atque ius, item aqua & arbor.
 Etiam in ignem secundum Idothea indicium
 commutare solitus. Utq; ista explicemus am-
 plicantes, huius miraculosi monstri siue Mem-
 phitici siue Pharij Homerici multæ & variæ sunt
 formæ. nam in aquam sese abscondit, & in
 ignem exarsit, atque in Leonem seu suem sese
 præcipitat. In draconem aut pardalim pro-
 siluit. An Proteus vir sapiens primum periculum
 facere solebat, si quis externus ad eum venisset
 ac amicitiam eius expetivisset? ratus scilicet non
 statim quosuis admittendos ac familiares sibi red-
 dendos, sed prius de ignotis hominibus pericu-
 lum faciendum per multiplices species: & post-
 quam aliquis sapientiæ primordiis quasi explo-
 ratus esset, non malè erga eam affectus videretur,
 tum demum esse recipiendum, & ei exhibendam
 sapientiæ & humanitatis propriam formam.
 Siculus quidem Diodorus accommodavit hanc
 fabulam ad regiam consuetudinem, quæ erat, ut
 illic primates capitum gestamina haberent leo-
 num, taurorum vel draconum facies, nec non &
 arbores & ignem imponere solerent: verùm Ba-
 silius hanc in omnia Protei transformationem,
 hominum improborum & facilè mutabilium,
 qui sint animi inconstantis & morum multipli-
 cium, facit imaginem. Nonnulli de Natura quas-
 dam allegorias in his tradiderunt, & quæ de Pro-
 teo dicta sunt, ad materiam, & huius varias spe-
 cies & formas retulerunt. omnia enim Proteo
 prima natura indidit. Alij suspicati sunt Proteum
 fuisse

fuisse præstigiatores & mirificorum operum effectores quendam. iam alij putarunt saltationum flexus & perplexas motiones, de Protei mutationibus in varias figuras voluisse Poëtam ætymologicè ostendere. Synesius autem ea quæ de primordiis seu progymnasmatibus sapientiæ paulò ante memorauimus, non improbens, alibi tamen existimat hanc transmutationem significare discrimen quoddam inter philosophicam & civilem consuetudinem, hanc quidem vt simplicem & vniusmodi, illam verò multiplicem & mutabilem. Alibi docuit hanc occultationem sapientiæ fuisse & quæstionem fallacem orationis mirificæ: *Atque discedebant, inquit, Tragediam illam admirati, neq; veritatem in his rebus susciperet tractandus, exquirentes.* Sunt etiam qui iudicant his subiici examen quoddam quod fiat amicorum, vt tale sit præceptum, ne scilicet quæque siue amicum seu socium nobis asciscamus, non priùs facta inquisitione, vt sit ista quasi quædam indicatio viæ ac ordinis, per quam periculum faciamus de eo qui nostram amicitiam desiderat. Rectè etiam hæc ad cuiusque rei primas periclitationes, etiam ipso nomine consentiente, applicari poterit. Principiè enim in quibuscumque rebus honestis aggrediendis & tractandis, multæ & variæ formæ sese offerunt, quæ difficultatis nonnihil continent, ac facillimè deterrent leuiiores ac negligentiores: sæpe etiam numero omnino, ne quid eorum quæ cupiebant consequantur, excludunt. Quare assiduitas & attentio requiritur, vt quamuis illa quæ effugiunt

aliena specie terreant atque turbent,

Elabi cupida ipsa tamen retinere laboret.

neque prius cedat aut remittat, quàm veritatem
comprehenderit. & quamuis illa alienis, ac for-
mis ac figuris externis tumultuentur, nihilomi-
nùs minus

- & teneat magis & magis Urgeat instans.

Iam & alia quædam de hac fabula narrantur, a-
deoq; varia fertur allegoria quod attinet ipsius
expositionem. Et aliqui formas multimodas,
quæ humanæ animæ insunt, vt cupiditatum, stul-
titiæ, iracundiæ, fraudum, negant aspici permit-
tere id superioris naturæ, cui partes insunt ratio-
nis atque prudentiæ, quamdiu non ligatæ fue-
rint, & priusquam paruerint veritati. Tum de-
mum Proteus se ostendit, vatesq; deprehendi-
tur, quum vincula cohibentur cupiditatis ardor,
& feritatis asperitas, atq; leuitatis inconstantia,
quæ perpetuo quasi fluxu vertitur. Cæterùm
Proclus alicubi patrocinitus Homeri fabulis,
quas accusant, vt fortè quis putarit, Respublicæ
Platonis, grauiorem quandam allegoriam attingit,
Proteum hunc in mentem diuinam trans-
formans, admirandamq; & immortalem quidẽ,
sed non quæ Deus ipse sit, & ipso primùm ani-
mam diuinam subiiciens, quam appellat Ido-
theam, huic tamquam familiari coniunctam, se-
quentibus aliis animabus, quas fabula Phocas
nuncupat. Mentem igitur existentem Proteum,
& mentem quidem potentiæ multiplicis, satu-
ramq; formis particulares animæ contemplan-
tes, & subinde aliis formis ipsius attentæ imagi-
nat

nationem efficiunt, quòd suarum cogitationum
transitus sit mutatio eorum quæ cogitantur. Pro
terea etiam omnia videntur nasci mutuo com-
p. xu,

- quotquot in orbe

ita repentia, lymphâque & ardentissimus ignis.

Quæ quidem obscuritates alia fortè interpreta-
tione indigere videbuntur. Sed ut se habeant,
(neque enim mala esse dico) proæ tamen at
gutiora quàm intellectu facilè capi queant, & ni-
mis accurata: nec non Homericæ fragmenta hæc
sunt fabulis Platonicis implicata, quæ ne per so-
mnum quidè, ut aiunt poëte, in mentem venere-

I III.

Quæ sunt Sirenes? & quid significatum est
cantu harum? Allegoricæ coniectura de
plerisque fabulis poëtarum, cum aliorum, tum
Phornati cuiusdam in medio sunt, neq; nostras,
si quæ prioribus accessere, absurdas esse confidi-
mus. quinetiam deinceps, ἄλλος εἰς ἄλλα δὲ ποθέ-
σας ἕτερα δόξασαι, ut ait Plato, tam de his nugato-
riis, quàm aliis quoque grauioribus rebus. An
verò Sirenes non modò libidinum & volupta-
tis sunt quasi lenocinia, sed quæcumque cupidi-
tatem & appetitionē vehementer mouēt & val-
de alliciunt, & animo vim afferunt tantam, ut tā
iudicium peruertatur, quàm conturbetur ratio,
& voluntas prorsus detorqueatur. Ad hæc com-
parat se atque instruit vir sapiens, cuius effigies
Vlyssæa esse vult, & præcognito præmeditatoq;
periculo coercetur & refrenatur: in ceteris opti-
mum

Τησαίφ.

num est id effici, ne blandimenta illi & suauitatem titillantem corripientemq; animos omnino sentiendo percipiāt, neu occasione oblata, ruam in perniciem, indulgentes animo suo: quam, p^{er} clarè dicitur, qui vitet, eum vitare peccatur.

Non esse autem hæc de voluptatis tantum turpitudine & detrimentis intelligenda, ex eo fit manifestum, quòd Homericæ Sirenes pollicentur Vlyssi sapientia quandam copiam. Sic enim de finib. v. loquuntur, Cerone quidem interprete:

*O decus Argolicum, quin puppim flectis Vlysses,
Auribus ut nostros possis agnoscere cantus?*

Nā nemo hæc vniquā est transuectus carula cursu,

Quin prius adstiterit Vocum dulcedine captus:

Post varijs auido satiatus pectore Musis.

Doctior ad patrias lapsus peruenerit oras.

Nos graue certamen belli, clademq; tenemus,

Græcia quam Troia diuina iugine vexit;

Omniaq; è latis rerum vestigia terris.

Scientiam, inquit idem Cicero, pollicentur: quam non erat mirum sapientia cupido patria cariorem. At que omnia quidem scire, cuiuscumque modi sint, cupere, curiosorum: duci vero maiorum rerum contemplatione ad cupiditatem scientia, summorum virorum est putandum. Hæc Cicero. Quapropter quarumcumq; rerum nimio & immoderato amore officium negligitur, & quoties aliquis iucundum honesto & vtili præponit, existimandum est ei quasi Sirenum cantum officere, sapientem eò quò non oportebat. Pompa, ludis, spectaculis teneri: ingentes opes, & intolerabilem potentiam concupiscere: ambire honores

ar d

ardente studio: quinetiam ingenuis artibus ita
 delectari, vt cum tibi tum aliis noceas, vel certè
 non profis; ad Sirenum cantus pertinere existi-
 mandum est. De Sirenum autem origine, nu-
 mero, figura, alij aliter: neque in poëticis fabu-
 lis consensio est quærenda. Apollonij narratio *Argon. d.*
 est elegantiss, fuisse has Acheloi & Terpsichores
 Musæ filias, & comites Proserpinæ. quod Ovi-
 dius est sequutus Metamorph. lib. v. Nomi-
 na memorantur ab explicatore Apollonij, *Θελ-
 ξίονη* seu *Θελξινόη, Μολπή, Αἰλαόφωνος*. In Stephani
 epitoma sunt hæc; *Παρθενόπη, Λευκωσία, Λίγεια*. In
 Argonauticis quibus præscribitur nomen Or-
 pheï, à nullo veterum celebratis, vt *καρσοωποποιί-
 αν* esse posteriorum alicuius appareat, dicitur Or-
 pheï cantu stupefactas Sirenas in mare se abie-
 cisse, & mutatas esse in rupes. quod & ipsum de-
 trahit fidem titulo & operi, quum canant illæ a-
 pud Homerum *καπτό* Illo. Sed exequi in præ-
 sentia talia, non est propositum. De Sirenum
 cantu igitur disputatio nostra hunc finē habeat.

V.

Prometheum alligant fabulæ poëtarum Cauca-
 so, & addunt aquilam quæ ipsius iecur perpe-
 tuò eruendo conficiat, renascens illud quidem
 repente, vt pabulum volucris suppeditet, quam
 tandem Hercules traditur confixisse sagittis suis,
 & hoc cruciatu liberasse Prometheum. Hæc igitur
 tur quid sibi velle suspicandum? An dubium esse
 potest attendenti nemini, significatum esse à ve-
 teribus fabulæ auctoꝝ fuisse in Prometheo,
 sicut

sicut Atlante & Cepheo, diuinam caelestium rerum cognitionem? Hac mirificè delectatus ipse nimirum fuit, & ista cura perspicendi occul-
 cæli rationes & vias, animum semper habuit sollicitum, assiduusq; cogitationibus, dum in res noua offertur cōsideratio, perculit & affligit. Est autem aquila acutissimi visus volucris, & in scilicet loco, perspicacitatis & acrimonia in contemplando cōdita & obstrusa Naturæ, significationem habet. Liberat autem sollicitudine & cura Prometheum Hercules, id est alter peritus rerum caelestium & sapientia atque doctrina præstans vir, qui nondum illi explorata demonstrat, & dubia enodat, & sanat animum scientiæ cupiditate saucium, reddítque deinde quietiorem. Hæc de ista fabula non absurdè alicui in mentem venire, vt opinor, possint. quemadmodum & excellentem rerum caelestium cognitionem Atlanti & Cepheo, quorum paulò antè facta est mentio, eam famam conciliasse, vt alter cælum sustinuisse, alter stellatus cum vxore, genero, filia traderetur. Aliis placuit Mentem significari fabula Promethei affixi Caucaſo, deuinctam corpore: & iecur laniantem interdum aquilam, esse curas atque sollicitudines huius vitæ, quæque exest anxius angor, vt de Tityo Lucretius fecit, noctu verò quasi redire animum ad se, & recuperare integritatem suam, non obstrepentibus iis rebus quæ sensibus variæ & multiplices interdum obiiciantur. Est autem & vetus verbum, *Noctu consilia iniri à sapientibus*, Et versus Græci ἀκροτελευτίων

201. Hesio.

- νυκτὸς δ' ἐ τοῦ ὀξυτέρη φησὶ.

- Noctu sanè acrior est mens.

ed vinculis exoluit animum atque mentem,
 Gymnarum disciplinarum & liberalium artium
 doctrina, & studij industria; quam scilicet opem
 fert Hercules. & ista Promethei erit liberatio.
 Dioscorus Prometheum Ægyptium facit, qui
 quum aliquando propter aquarum eluuiem tan-
 to esset in mœrore vt mori cuperet, Herculem
 operibus aggerû hoc malum auertere narrat, &
 cura illa liberaffe Prometheum, Aquila laceran-
 te iecur ipsius perempta, id est, sedato animi do-
 lore & perturbatione. Amnem autem seu fluen-
 ta Nili, Aquilæ habuisse apud veteres Ægyptios
 appellationem.

V I.

Quid significare existimandum poëtas vo-
 luiffe, eorum, quos appellarunt Deos, con-
 cubitu? An, si sapientes illi fuere, quemadmo-
 dum omnes iudicant, non simpliciter ista facta
 esse apparet, sed *καὶ ἰστορίας* quasdam? id est, *scilicet*,
 aliud vt quari intelligiq; debeat. Quid hoc igitur
 esse perhibendum? An quia ferè sidera Deos fe-
 cerunt, in alicuius eximio & singulari tum fulgo-
 re, humanum fœtum conceptum atque natum
 fuisse? An præstantes vtriusque sexus & princi-
 pes, in genere humano quasi personas diuinita-
 tis nomine ornarunt? An compressas vi, aut qua-
 rum etiam voluntate & libidine sua, cum alienis
 viris corpora essent commista, eas igitur credi-
 bile est, flagitio istam speciem prætendisse, vt cû
 Ioue,

Ioue, Neptuno, Apolline, Marte, aut nescio quo alio concubuisse se dicerent? quòd culpæ auctor Deus esset honestior, vt de Rhea Siluia ait Iuuius. An ludibria dæmoniaca accedere possunt? quæ aduentu filij Dei in terras, & deorsum hoc in carnem humanam, factòq; participatæ generis nostri, exterminata, si ostendere se carum conentur atq; audeant, execrandam fœditatem habent, & miserabilem interitum afferunt consuetudine sibi.

VII.

Μηδ.

AN Euripidi assentiendum? qui perperam factum esse ait, vt carminum hilaritate conuiuia augerentur, quæ magis dolentibus & mœrentibus attribuenda esset. Ipse rationem affert, conuiuia suam ipsa habere lætitiā, dolorem vero & tristitiā indigere consolatione, & iacentes in squalore & luctu subleuandos recreandosq; esse. Sed numquid vera ista ratio non est? Nam vt, secundum hunc ipsum pœtam,

Ιππολ.

ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε καὶ θράπων μέλι,
sic & rebus & temporibus aliis alia congruunt studia & occupationes. Conuiuij autem quasi amœnitas, serenitatem & gratiam veluti auram carminum, & concinnitatem modorum, quæ Musica dicitur, requirit: dolentes verò atque perturbati ægritudine animi, illam offensi respiciunt. vnde & prouerbiū non finit, - καὶ πειθεῖσιν αἰεῖδεν. atque his alio quodam flatu opus est, nimirum remedium deferente morbi, quæ est oratio studiosa sapientiæ, & doctrinæ sermo de

de rebus seriis & necessariis atque veris. ut eiusdem poetae versus, contra ipsum memorari hoc modo posse videantur:

ἐν χορείαις ἔδ' ἐψαλτρίας τὸ νῦν
 ἐν τῇ ποροχορεῖ δαμόνων κατὰ σάσις.

Diogenes, tum possit volenti hilaritatem conciliare iocis, &que lusu, & fidicinae tibicinaeque, quasi condimentis mitigare acerbiratem doloris, id quod idem poeta graviore sententia scripsit in Alceste, ἐν ἡλθεσ ἐν δέοντι δέξασθαι δόμιν.

πένθος γδ ἡμῖν ἔστ'.

H

Τὴν τὸ Ἀμαλθείας κέρας ὑπονοεῖν παρέχει; ὁ μῦθος πολλὰ ἀλλοιομένηων ἔστιν, ἡμεῖς δὲ τὰς πρωτεύσας τῶν ἀλλοιοσιῶν ἐπιθρονοῦμεν, πλὴν ἀφροσύνῃ κατὰ λείψουλον ὅτι ἀνεγνωκόσιν, ἐν τίνι ἂν πορὸ ἐτέρῃ δαπνὸν δέχεσθαι βέλοιντο. πρῶτον μὲν οὐκ ἔστιν ὁ μῦθος, ὅτι τὸ ἀεισέρων κέρας τῷ Ἀχιλλεῶσι ἐκλασθὲν ὑπὸ Ἡρακλέους προσπαλασσοῦσθε ἐκείνω, αἱ Ναΐδες νύμφαι ἀνελόμεναι ἐρεπύμπλασαν παντρίων ἀνθρώπων τε καὶ καρπῶν, καὶ ἀνέθεν τῇ τε λεσσοφροῖα τῷ ἐνικωτῷ. καὶ παρεθῆκατ' ὁ Αθώλαμος τὰ τῷ Ροδίῳ Καλλιξένῳ, πρὸ Φιλαδέλφου πομπῆς ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν δῆπουθροισῶν, ὅπως καὶ τὰ ἔτι, ὡς ἀνὴρ μείζων ἢ ἰεραπηνχὺς ἐν τραγικῇ δὴ ἀθέσῃ καὶ ποροσώπῳ ἐξάδιζεν, ἐκεῖ φέρων χυθῶν Ἀμαλθείας κέρας, καὶ ποροσηγορεύετο Ἐνικωτῷ. ἄλλοι δὲ ἰσόρησαν, ὅτι ὁ Ἀχιλλεῶσι νικηθεὶς, ἔδωκε τῷ Ἡρακλεῖ τὸ τῷ Ἀμαλθείας κέρας, ἐξ ἧς παλῆθος ἔχεν ἀγαθῶν ἀπάτων. βέλεται δὲ ἡ μυθολογία ἐνδὲ φανύνα, ὅτι τῷ Αἰτωλίδος γῆς δὴ πλεμμελῆ τινα βέουσι τῷ ποροσώπῳ, ἀκάρπῳ ἔσσης, καὶ δοκίσις ἀφ' ἧς τὸ ἀδμειδῆ, ὁ Ἡρακλεῖς πλὴν μίαν καρπῶν τῷ βέουσι χάμασι καὶ διώ-

Εὐσταθίου πει-
 ειν.

»
 »
 »

ρῶξ

ρυξί, παρ' ατρεφάμενος, μελήγαγε τὴν γλῶ εἰς εὐχρηστίαν
 ἐκείνῳ δ' ἔργαζομένων τὸ τέταρτον εἰς χωρίον κ' ἀκολυ-
 θήσης εὐημερίας, ἢ τ' κέρατος καρποφορία ἀνεπλάσθη
 ὅτι ὃ δὲ τὸ τ' ἐκτροπῶν ἀνόμαλον κ' τὰς δίνας, ὁμοί-
 αμοὶ κεραςφόροι καὶ ταυρόκρανοι ἐτυποῦντο παλαιῶν
 γνωσιμότητων ὅστι. ἄλλοι ἔφασαν γερονέαι τινεσὶ καὶ
 Ἀμάλθειαν τῆνομα, παλαιοὶν κ' εὐμαθικῶν, ἢ τ' Ἀμάλθειαν
 ἐν κέρατι τινεσὶ θεωρεῖσαι τὰ κέρατα. τὸ δ' ὃ τὸ κέρατος ὁ Ἡ-
 ρακλῆος λαλῶν, ὅστι δ' ὄψης ἐκείνης, ἢ παρ' ἀκούσης
 ἀρπάσας, ὅπῃ μῆγε μ' αὐτὸν πολυδαπανώτερον, δὲ τὸ
 ἔλεγον, ὅτι τὸ Ἡρακλεῖ τὸ τ' Ἀμάλθειας κέρατος πᾶν ἀγα-
 θὸν ἐκβλύει. ἄλλος δ' ὅστι λόγος, κεκτῆσαι πᾶσι Γνωσι-
 κά τινεσὶ Ἀμάλθειαν χωρίον τὸ παμφόρον ἐν τῇ Λιβύῃ, κ' ἰ-
 σόπλουσιων παλαιοσῶν ὅσων τ' μετὰ δόσεως τῆς εὐθλιωῶν,
 εἶτω τῶ μύθῳ τὸ χωρίον ἐκείνο εἰς Κέρατος Ἀμάλθειας με-
 τώεχθαι. ἢ ὃ μυθικῆ τ' Διὸς τροφὸς αἰξὶ Ἀμάλθειαν
 καλυμένης ἢ νύμφης Ἀμάλθειας εἶσα κτύπος ἐξείρετο, κ' ἰ-
 αὐτῆς εἶδ' αἰξίνῳ τὸ κέρατος. ἢ τις γάλα παρέχευε τῶ νεο-
 γνῶ Διὶ, ἐκ οἷδ' ὅπως τὸ τ' κέρατος ἄλλοι ἐτεροι. θραῦσαι λέ-
 γει, ἐπισηθῆν ἴσως δένδρω τὸ ὃ κατάσμα τ' κέρατος βα-
 σάλα ἢ νύμφη, μήλων τε κ' τρασημάτων ἐτέρων ἐμπλή-
 σα, ὁμοσέφερε τῶ τ' βρέφους σόματι. ὃ δ' ὃ Ζεὺς εἶτω σφό-
 δρα ἦσθι τῇ σαρδῆ ταύτη, ὥστε ὅπῃ μ' αὐτὸν ἦρεθι βασι-
 λεὺς τ' θεῶν, ἰσοχωρήσαντες τῇ βία καὶ τῶ κράτῃ τ' Διὸς
 ἐκάστω κ' τ' Καλλίμαχον, τὸ μὲν κέρατος ἐκείνο παμφόρον
 κ' ὀλοκαρπὸν αἰεὶ εἶδ' ποιῆσαι τὴν ἀγαθὴν, ἢς γάλακτι ἐ-
 τραφῆν, κατὰ σείεσαι. οἱ δ' ὃ τῶ Ἡρακλεῖ τὸ πᾶν καρπὸν
 τῶ κέρατος οἰκοῦντες, λέγουσιν ἀπ' ἐτυμολογίας, ὅτι πᾶν
 ἀγαθὸν παρεγγύετο τῶ Ἡρακλεῖ, εἰς σκληροδίατος ὦν καὶ
 ἀμάλθειος, περὶ εὐεργετῆς τὰς ἀνθρώπους. μαλθακι-
 οῦσι δ' κ' ὁμοσέ τρυφῆ δακτυλίας, τέλος κ' διεφάρη. ὃ
 ὃ Σικελιώτης Διόδωρος, ἐκ τῆς Λιβυκῶν μύθων τὸ κέρατος
 τῶ

Fastor. v.

ἄλλο προσηύερον τὸ Διὸς ἀπεφίνατο· Ἀμάλθειαν γὰρ γε-
 νομένην μητέρα τῆς πρώτης Διονύσης, πεπλησιακότος ἐραδοεί-
 αὐτῆς τῆς Ἀμμωνός, καὶ ἀποδείξαντος ἐκείνῳ κυεῖαν τῆς
 ἑστέρας τῆς παμφάρου ὄντος, τὰ χήμασι πεπλησιασ-
 κίρα βοῶν. ἀφ' ἧς αἰτίας Ἐστέριον κέρας ποροσσορευθῆ-
 ναι. τῆς τῆς χάρας ἀρετῶν, καὶ πῶς κρατίστῳ ἐπέθετο γυν-
 νάσαι τὸ κέρας Ἀμάλθειας κεκλήθη.

VIII.

Qualem coniecturam de se Amaltheæ cornu præ-
 bære potest? Est hæc fabula ex illis quæ
 varias ad res transferri solet, quarum nos præci-
 puas exponentes, quænam præ aliis ex illis reci-
 pienda videntur permittemus arbitrio legen-
 tum. Primum itaq; fabula narrat, sinistrum cor-
 nu Acheloi ab Hercule, quicum ille luctatus
 fuerat, fractum Naides sustulisse nymphas, ac va-
 riis floribus completum consecrasse fertilitati
 anni. Atque apud Athenæum in v. libro Dipno-
 sophistarum, vbi quædam ex Calixento Rhodio
 de pompa Philadelphi exposuit, etiam hoc legi-
 tur; processisse tum virum quempiam quatuor
 cubitorum, tragico ornatu & persona, ferentem
 cornu Amaltheæ aureum; vocatumq; fuisse AN-
 NVM. Alij verò retulerunt, Acheloum superatum
 tradidisse Herculi cornu Amaltheæ, ex quo bo-
 norum omnium copia suppeteret. Cuius fabulæ
 expositio indicare vult, Herculem; quum Æto-
 liæ solum ob fluminis incompositum & vagum
 fluxum esset infæcundum, & videretur ab hoc
 iniuria affici, vnum flexuosam sinum aggeribus
 & fossis auertisse, ac ita terram ad pristinum
 usum

vsum reduxisse. quam postea incolæ quum cole-
 rent, & sequeretur inde felicitas, illud commen-
 tum ortum est ex eo de cornu fertilitate. noti-
 mum autem est, quod propter inæquales præ-
 ceptiones & vortices, fluuios efformarint cum cor-
 nibus & capitibus bouum. Alij quandam num-
 nomine Amaltheam diuitem atque opulentam
 fuisse dixerunt, quæ consueuisset lucri thesaurum
 in cornu abscondere. Hoc quum Hercules, siue
 ab ea volente datum ipsi fuerit, siue ab inuita sibi
 ablatum potitus esset, & ex eo tempore multo vi-
 ueret sumptuosius, inde fama orta, ex cornu
 Amaltheæ cuncta bona Herculi emanare. Ali-
 ter quoque memoratur, Amaltheam fœminam
 quandam possedisse olim agrum in Libya admo-
 dum fertilem, & quia plurimi eo fruerentur in
 percipiendis frugibus, ita per fabulâ illum agrum
 in cornu Amaltheæ comparatum fuisse. Nutrix
 autem Iouis fabulosa, quæ similiter Amalthea no-
 minata fuit, siue ea nymphæ Amaltheæ eximium
 fuit pecus, etiam ipsa cornu vendicat, quæ nar-
 ratur inter lactandum infantem nuper editum
 Iouem, nescio quomodo, fortè arbori validius
 implicata, alterum cornu fregisse: cuius partem
 fractam sustulit Nympha, impletamque malis ac
 aliis fructibus ori infantis apposuit. Quo studio
 ita magnopere ille delectatus fuit, vt postea quum
 Rex deorum esset electus, atque omnia robori
 & potentia Iouis cederent, secundum Callima-
 chum perpetuò cornu illud fœcundum ac fructi-
 bus plenum esse voluerit, capram autem, cuius
 lacte esset enutritus, inter astra collocauerit.

Qui

Qui verò ad Herculem istud omni genere fructuum plenum cornu propriè pertinere voluerunt, ij rationem vocabuli sequentes, aiunt Herculem quamdiu duriter ac absq; omni mollitie viue perrexit, ac omnibus benefecerit, affluxisse omnia bona, postea verò molliorem redditum eum in luxuriam delapsum, tandem etiam perriisse. Diodorus autem Sículus ex Libycis fabulis ostendit hoc cornu esse antiquius ipso Ioue. Amaltheam enim fuisse matrem Dionysi primi, quum deperisset eam comprehensitque Ammon, atque etiam constituisset vicina regionis dominam, quæ admodum fertilis fuerit, & figuram bouilli cornus representarit. vnde Hesperij cornus nomen inuenisse ipsam, & propter agrorum vbertatem terræq; ipsius potentiam postea cornu Amaltheæ dictam esse memorat.

Πίσις ὑποληπίσθησαν ἄνθρωποι ὑπὸ ποιητῆς, ὅτι εὐξαμένης τῆς Διαικῆ, ἄνθρωποι ἐκ τῆς μυρμηκῶν ἐστρόφου, ἢ ὅτι τῆς ἐνοικῶσι ποτὲ τῆς Αἴγιαν φθορᾶς διπλάτῃ συμβεβηκίας, μετ' ὀλίγον αὖθις ἐν βραχυτέτῳ χρόνῳ κ' ἐξήθη τὸ ἐπιχώριον πλιθός, καὶ τ' ἐπιδόσεως ἀνελάσῃ καὶ θαυμαστῆς ὑπαρξάσης, παύζοντες, ὡς περ εἰώθασιν, οἱ ἄνθρωποι, τροπῇ τ' ὑπερβολῆς, διεφήμισαν, ὅτι ἐκ τῆς μυρμηκῶν δατοκαβесаθῆν ἢ τῆς ἐνοικῶν πλιθός. περὶ γὰρ πολυανθρώπων καὶ σύγκλυδος ὄχλου, τῆς τῆς μυρμηκῶν ἀποβολῆς ἐξήγειτο, ὡς ὁ Θεόκελτος Ἀδωνιαζέσας, - μύρμακες ἀνήειθμοι καὶ ἀμετροί. ἢ ὅτι τῆς γῆς λιθώσεως, τῆς ἀγαθῶν γῆς κάτω ὑπορύττοντες ἐπέφερον τῆς πετρῶδεσι τοποις, ἵνα τῆς ἔχῃσι γεωργεῖν, ἢ τῆς οὐρύμασι ματρικῆσαι, τῆς πλιθοποιεῖν φερόμενοι.

Εὐσαθ. εἰς
περὶ τῆς

IX.

Quid sibi velle suspicandum est quod à Poë-
tis refertur, homines ex formicis esse factos
postquam hæc Æacus esset precatus: An aliquando
in insulæ Æginæ incolis ita diuina sublatis sa-
ne vniuersis, paulò post rursus quàm illis in locis
breuissimo temporis interuallo multitudo iuncta
fuisse, & præter spem mirabiliter incrementum
fieret, homines, vt solent, hyperbolicè iocantes
diuulgarunt incolarum multitudinem ex formi-
cis fuisse reueritutam. Nam de populosa & pro-
miscua turba vsi sunt similitudine formicarum,
quemadmodum & Theocritus in Adoniazosis
Turbam *formicas* dicit *innumerabiles & immen-
sas*. An quoniam ob terram ipsorum lapidosam,
bonum solum infra illam eruentes super saxea
loca reposuerunt? vt ita colere hanc possent, &
ipsi in effossis specubus, ne lateres coquere co-
gerentur, habitarent.

X.

QVare dracones fermè heroibus, quos ἥμι-
θεες vocarunt, omnibus vetustas adiunxit,
in primis autè Baccho & Æsculapio? An quoniã
huic animali & longam vitam natura dedit, &
hominibus nocèdi gestientem impetum ademit?
& Homericus draco Ἰλ. 2. ὄρεσπερος βρωκῶς κατὰ
φάρμακα non petit, sed expectat in ira hominem.
quum sanè de Baccho singularem causam attu-
lerit Plutarchus, nugatoriam illam quidem fri-
goris, cuius vim in vino esse ibi vult probare,
λόγον ἀδόξον καὶ μοχθηρὰν ὑπὸ θεῶν ἀμιλλώμενος.

Æscul

Æsculapio autem Medico, acutissimi visus animal additum scilicet fuit, quòd vigilantissimos Sext. Pom.
 Te medicos, arti illi in primis conueniat. An
 eam præ ceteris in hoc genere salutarium her-
 barum & radicum cognitio, & à draconibus δρα-
 κόντι appellatum est? An immortalitas hac ima-
 gine it indicata, quum genus istud in se dissol-
 ui, neque sua morte vniquam confici atque in-
 terire perhibeatur, vt violentum tantummodo
 exitium esse oporteat? An verò id (quo me-
 tum Ægyptiorum repressum fuisse narrat Plutar-
 chus, quum Cleomenem in crucem sublatum
 draco tegere cerneretur) ex bobus putrescenti-
 bus gigni apes, ex equis vespas, quemadmodum
 & versus Græcus à Varrone relatus indicat,

Euseb. *αεγ-
 παροισκωδης*
 lib. 1.

Αγιδι & Κλεο
 ρδρεια.

ἵππων τῶ σφῆκες ἡμεῖς, μόσχων ἢ μέλισσαι.
 & alter eiusdem sententiæ,

ἵπποι τῶ σφηκῶν ἡμεῖς, μόσχοι ἢ μελισσῶν.
 ex asinis autem scarabeos: in corporibus verò
 humanis medullæ tabo confluenta & consisten-
 te, nasci serpentes? Itaque veteres ex omnibus
 animantibus dracones potissimum heroibus tā-
 quam familiares attribuisse.

DECURIA III.

I.

Quæ est Gorgon seu Gorgo? (nam v-
 traque forma Græci sunt vsi) & qua-
 re efficta Gorgonis capite in clypeo
 Mineruæ, adiungere noctuam? Gor-
 gones

gones quidē incoluisse loca vltima Oceanī scri-
psit Hesiodus, & tres nominauit, *Schinoq̄, Euryalēq̄, infelicemq̄ Medusam.*
lib. 5. Athenæus autem retulit narrata ab Alexandro
Myndio, hoc modo: *Animal quoddam Nubibus
in Libya appellant Gorgonem, Vbi illud nascitur hu-
mum spectans. Simile est hoc, vt plerique animi can-
iecturam ex pelle capientes, syluestri pecudi seu ouī:
vt nonnulli, Virulo. Eam autem esse ferunt halitus
in illo vim, si quicumque accesserit, cum necet. Ge-
stat iubam a fronte demissam ante oculos: quam Vbi
egre propter pondus discusserit, tum interimit quem-
quem aspexerit, non halitu, sed ex oculis naturaliter
erumpente impetu, & statim exanimum prostermit.*

Addit Athenæus quando animal hoc cogni-
tum, & quomodo ista comperta sint, nempe Ma-
rio cum exercitu in Africa commorante. Num-
quid igitur fieri possit, vt talis fama ad priscos il-
los peruenerit, & occasionem dederit fabulæ, de
capite mortifero Medusæ: quam poëtis concessa
mirifica expositio transtulit ad illam mutationē
aspicientū in saxa. Huius & Euripides meminit
introducens hæc loquentē, vt conuertimus, Ore-
sten, *Ne lapis sis times? ceu Gorgonem conspexeris.*
& respondentem Phrygem,

Immo ne cadauer: ego enim Gorgonis ignoro caput.
Sed in Græcis eleganter alludunt similia verba
sono, *αίετος & νεκρός.* Suspiciari tamen aliquis
possit, tale quoddam caput interficiens intuen-
tes, maiorū artis superstitione, & impiorum car-
minum cōsecratione potuisse preparari; Quem-
admodum & nobis aliquando legere contigit
quod

quædam, quibus obseruatis operando, & incan-
 dando peractis, caput hominis mortui responsa
 daturum. Ad naturales quidem causas, quas
 aliqui exquisiuerunt, fabulam nunc referre non est
 visum. Atque de hac illius parte hætenus. Sed
 curæ aut hoc horribile gerens

alternis immistos crinibus angues,

secundum Nasonem clypeo Mineræ est affixum,
 & addita noctua? Hæc quidem Medusæ pulcher-
 rimos crines sic deformasse perhibetur, (quod &
 ipsum scripsit Naso) & ad hostium terrorem præ-
 tulisse illos angues. Minerua autem virtutis & sa-
 pientia seu prudentia imago esse vult. hac igitur
 nulla vis formidinem & metum incutere pos-
 sit maiorem hostibus. At Noctua hoc nimirum
 indicat, nihil esse tam obscurum, quin Sapientia
 seu Prudentia acies penetret, sicut Noctua visus
 in tenebris est efficax. vnde & Latinum nomen
 factum volucris, quum Græco splendor & nitor
 significetur. fuisse etiam perhibentur, qui Pru-
 dentiam, quæ Græcis *φρόνησις* est, Mineruæ epi-
 theto appellarent *γλαυκώπιδα*.

lib. 4. Met.

II.

TElchinum fabula qualis est, & vnde nomen
 ductum esse credendum? Ita fabula hæc variè
 & dissentanea expositione narratur, vt vix vlla
 alia omnium. Sed omnino videtur hac signifi-
 cata esse officina leuitas ac futilitas, atque etiam
 vanitas & improbitas. Græci genus hoc homi-
 num *βάναντον* & *χέρωναικόν* vocant: quorum vo-
 cabulorum posterius operæ & laboris quasi prin-
 cipatus

cipatus cuiusdam manuum significationem ha-
 bet manifestam: sunt enim hi *χρυσόλεκτροι*. prius
 ducunt *ἀπό τῆ βάνος*, ὁ σημαίνει τὸ κάμνον· ἔθεν
κείβανον. vt apud Aristoph. ἀχαρηῶσιν ὄλεος ἐκ
βάνος βῆς. Vbi enim hordeum torreretur, ἰστέ
κεί, ἢ *ἦρω κείβη*, *κείβανον*, & mutata litera *κείβανον*
 appellarunt. Hoc nomen genere neutro omni-
 cos protulisse perhibetur: Sed indicatur nihilo-
 minus & masculini generis vsus. Sunt qui *βάνο-*
νον fieri ἐκ τῆ *κωνῆ* doceant: additur autem id quo
 ignis ardor demonstratur: nam *αἰεῖν* incendere
 est, vt *ὀδύς*, ἵνα μήποθεν ἄλλοθεν αἰοί. proprie igitur
 erunt *βάνωνες* ij opifices, quibus ad opera sua ef-
 ficienda igne est opus; vt *χαλκῆες*, quos interpre-
 tatur Fabius *excusores*. Sed ad fabulam reuerta-
 mur. Multi in hac vita quæstus sunt non mo-
 dō illiberales, sed ex iis etiam rebus, vnde ma-
 teria vitiiis prauisq; cupiditatibus suppeditatur.
 nam & voluptatum & deliciarum artifices esse
 aliquos scimus. Itaque Telchinas quosdam fa-
 bula refert fuisse fabros, & auro, argento, ære
 excudendo operas dedisse: vnde & tres aliqui il-
 los fecerunt, & nominarunt Chrysum, Argy-
 rum, Chalcum: quosdam qui contaminarent vi-
 tam, & honestatem labefactarent, & decus euer-
 terent. Quinetiā falcem, qua Saturni pater mu-
 tilarus sit, horū opus esse perhibent. Nam officina
 est multorum quæ sceleratè & impiè fiunt mi-
 nistra: immo eorum quoque confectio, quibus
 hominum vita occulta fraude, vt venenorum,
 perimitur, hæc referri potest. Iam fabula & hoc
 tradit, mutabilem fuisse Telchinum formam. Et
 opific

lib. 2.

lib. 2.

spifices in sua quosq; arte esse ingeniosos oportet, vt elaborent varia diuersaque & noua; si litem facere velint: versutos etiam ac callidos, in dicendo faciendoque mercibus pretium. Eadem fabula ait Telchinas quosdam neq; manus habuisse neque pedes: nimirum ostendens ad Reip. administrationem domi forisque minime esse idoneam officinam. Tribuit fabula quibusdam manus similes anserum pedibus; (Græci *ἑρπανόποδας* & *πτερυγούχους* vocant, quo videri possit alicui, multorum inertiam & sigritiam notatam fuisse. Intelligendum autem est, pertinere ad officinæ abusum & corruptelam ea quæ probum habeant: nam ab hac pleraq; ad vitæ necessaria munera & cultum conducentia communicantur. Est autem & in ipsis artibus prauitas, vnde *κακοτεχνία* quædam dicta sunt, est inanitas quoque, vnde *ματαιοτεχνία*, & vtilibus bonisque rebus multi perperam vtuntur & malè. Numerarunt aliqui Telchinas nouem: sed Cecus nominat Actæum, Megalesium, Ormenon, Lycum, Simonè & Niconem: de quibus duobus & pro- uerbum fertur. Idem ducit nomen ab *Echini asperitate*, vt sit *Τελχίν*, quasi *Τελφεχίνας*, id est, *prorsus erinacius*. Alij δὲ τὸ *Ἐλγην* maluerunt *εἰτυμολογείν*, vt fallacia prestigiæq; *permulcendi* verbo indicentur. Neque abhorret forma nominis ab *absoluto sine*, id est, *ἀπὸ τῆς τέλους ἔχον*, quæ erit nimirum elaborationis & operis expoliti perfectio.

III.

Qui fuerūt *Ἀλώσορες* & *Παλαμναῖοι* veteribus, & vnde facta sunt nomina ista? Antiquitas scili

scilicet: vt alia introduxit infesta atque inimica
 hominibus numina, Ates, Furiarum, Bellonæ: sic
 exigentes pœnas scelerum quibus se aliqui pol-
 luisent, Alastoras & Palamneōs demonas quorū
 dam fecit. Et coluit Iouem Παλαμνάϊον, Veio-
 scilicet, vltorem violētiae, & parricidij in pœnis.
 Atque ita appellantur omnes societatem cuius
 vitæ labefactantes, & auctores adiutoresque eo-
 rum quæ calamitatem perniciemque & interitū
 afferunt: quales sunt violenti, seditiosi, turbato-
 res pacis ac quietis, quorum consilijs aut mani-
 bus cædes fiūt, aut capiti fortunisve alicuius pe-
 riculum creatur: denique facinora committun-
 tur quæcumque nefaria atque immania. Sic est
 Παλαμνάϊος in Electra Ægisthus, suator & socius
 cædis Agamemnoniæ: & Hyllus Trachinijs in-
 dignam rem putat ignem succendere, quo Her-
 culis corpus conflagraret, & se φονέα γενέσθαι ἐν Πα-
 λαμνάϊον πατρός. Παλαμνάϊός νεῖδ' an est δὲ τῷ Πα-
 λαμνῆϊ? quo vocabulo & manus & artes malæ si-
 gnificantur. An δὲ τῷ Παλαμνῶν μισημάτων, id est,
 a veteribus odiosis & impijs delictis, quorum Deus
 esset vindex? vt Plutarchus retulit. Sed Ἀλάστωρ
 unde? An δὲ τῷ ἄλῃς, quæ est fuga, error, trepidatio?
 Et Ἀλάστος, inuisus atque detestandus: vt Ἰλ. χ'.

ἐν τῷ πῶσι
 ἐκλειποῖ
 των 28 457-
 εἰαν.

Ἐὐὐρ μὴ μοι ἄλασε σὺνημοσιώας ἀγόμενε.

Notum autem est in exilium ijs quondam fuisse
 proficiscendum, qui hominem trucidassent. Et
 Ajax Sophocleus pariter iniquos sibi Græcorū
 proceres, capitales hostes suos ἀλάστωρας vocat.
 Sed dæmonem illum, quem Orphei hymnus
 appellat,

Ζήνα μέγαν πολύπλαγκτον, ἀλύσορα παμβασιλῆα,
 secundum Plutarchum sic appellatum perhibimus, ὅτι ἐπέξῃσιν ἄλυστα μισήματα, id est, quod sequatur pœnas execrandorum factorum, quorum ille non solet oblivisci? An nomē factū est ἀπό τῶν ἀλῶν, ut tibi placet, quas ille interpretatur βλάβας? et esse Ἀλύσορα, τὰς ἄλας τηρουῦσα, id est, malicia merita non negligentem: vel, ἄλας τείρουσα, id est, his affligentem atque cruciantem. Est autem ista Orci quoque familia, apud Euripidē, iurante Medea

Μὰ τὸς παρ' Ἀδῆ νετέρης Ἀλύσορας,
 ἧς ἐκ ἔξῃσι λαβεῖν, inquit interpres.

Δ.

Τί βιάλεται σημαίνην ἢ μυθευομένη μεταμόρφωσις
 Κάδμου ἐλθόντος εἰς Ἰλλυριεύς; φασι γὰρ ὅτι Θήβηθεν ἐκεῖσε ἐλθὼν γεγερακῶς ἦδη, δράκων ἐγενήθη. ἢ ὅτι ἐξ Ἑλληνικῶν καὶ παλαιῶν τρόπων αὐτοῦ μετέσπειρεν εἰς βίον ἀγροῦ καὶ θηριώδη, πῶς παρὸς τὸν γεγερακῶν τε καὶ ὀφειῶν κταν ἀλλαξάμενος, καὶ γεγερακῶς σκολιῶς καὶ ὀφειῶν; διαφθαρεῖς διπλοῦσι ἐν ὁμιλίᾳ τῶν ἔθνικων, ὡς κακοήθους καὶ ἀναγῶδες, ἅμα καὶ ἀπανθρώπους καὶ φονικῶς.

Βεβαρβαρωθεῖς τε παροικῶν ἐν βαρβάρους.
 ὡς περ ἐκ τῶν ἐναντικῶν ὁ Κέρροφ λέγεται ἐξ ὀφειῶν γεγερακῶν ἀνθρώπος, διατὸ ἀφέντα αὐτὸν τὸ τῆς φύσεως πανῶργον καὶ ἀπίστον, ἀναλαβεῖν τρόπικας γεγερακῶν καὶ πολιτικῶν.

I III.

Quid significari existimandum Cadmi in Illyriam venientis fabulosa mutatione? Aiunt enim illum Thebis in caelo iam senecta confectum

Etum profectum, in Draconem mutatum esse: An quia mores eius Græci & mansueti in vitam ibi degenerem & feram deflexerunt, quum ex prioris probitate & æquitate, importunus & instar serpentis factus esset? Corruptus nimirum consuetudine gentis illius malitiosæ & invidiosæ, *faciliusque barbarus habitans cum barbaris*. Ita contra perhibetur, Cecropem hominem ex serpente extitisse, quòd relicta Natura prauitate ac perfidia boſos & ciuiles mores induisset:

E.

Tίς ἢ Ποσειδῶνος τρέιμας; ἢ σημαίνει ὅτι ἀλιευτικός ὁ φορᾶν ταύτην; ἢ τίω διαφορὰν τῆς ὑδάτων ἀφαιθήσιν, ἅπερ ἐστὶ γλυκέα, οἷα τῆς ποταμῆς· ἀλμυρά, οἷα τῆς θαλάσσης· μέλα, οἷα τῆς λιμνῶν.

V.

Quis Neptuni tridens putandus? An significat piscatorem esse, qui eū gestet? An aquarum constituitur differentia, quarum alia est dulcis, vt fluuiorū; alia salsa; qualis est marina; & media, qualis paludum:

S.

O Ποσειδῶν καὶ ὁ Ἄρης, τίνες, καὶ ὅθεν ἀμαμάθησαν; ἔτι μὲν καὶ τὸς ποιητὰς, ὁ μὲν θαλασσοκράτωρ, ὁ δὲ πολεμικὸς κῦρος εἶληχε, δῆλον. πότερον δ' ἐστὶν ὁ μὲν Ποσειδῶν; ὡς ὁ Πλάτων, ἐμποδιστικός τῆς ὑγρῶν κεραιεύσεως; ἢ ὅτι πολλῆς ἐμπειρίας ποσειδικῆς ἢ θαλάσσης, Ποσειδῶν, ἢ γοιω πολλὰ εἰδὼς εἶναι ἀνὴρ; ἢ καὶ ὁ σείων ἐστὶ τὴν γῆν, κεραιεμένην τῆς τε πηγῆς; ὁ δὲ Ἄρης, ἄρρω καὶ αἰδρετός. ἢ σκληρῶς.

ἡ σκληρὸς καὶ ἀμεταστροφὸς; ὁ δὲ ἄρρατὸν καλεῖται. ἢ ὅτι
 ταῦτα ἴσως πρὸ ἔτυμα, ἴσως ἢ ἐκί; ὁ ἢ Ἄρης διὰ τὸ ἀρᾶς
 ἔστι, ἀπεικλιᾶ κακῶ ὄντος πᾶσι τοῖς σωφρονέσι, τὸ πολέ-
 μῳ ὅτι πόλεμος ἀναγκαστικὸς ἔστιν, ὁ πολεμικὸς Ἄρης ἐκ
 ἀρεσέως καὶ ἀρσεως ἐκλήθη; καὶ περὶ ἑδένα ἀνδρα
 ἑκῶν, τὸ Σοφόκλῳ Φιλοκλήτῳ,
 ἀρετῶν ἄλλὰ τὰς χρεῖστας αἰετῶν.

Κλημῆς
 προσηγορία
 καί.

ἰσόρηται ὅτι οἱ Σκύθαι ξίφος μόνον πῆξαντες, ἐπέθευον
 ὡς Ἄρει καὶ περὶ Σαυροματῶν ἰδίως πῶρθε ἐδοταί, ὅτι
 ἀκινάκῳ ἔσεβον θρησκέοντες. ὁ ἢ ποσιδῶν, ὅρῳ τις ἔ-
 σία νοκίμνος, ἐδάμῳθεν δοκεῖ ἢ περ ἐκ τῆς ἰσοσεως, ἢ γυν
 τὸ ὕρῳ, ἰονοματῶν ποιοῦσθαι. εἴη γὰρ ἢ πότιμον ὕδωρ τὸ
 θαλασσιον, ἢ μὲν τοῖς συρροῦ ἐκείνῳ τὸ ὕρῳ, καὶ τῷ ποτί-
 μῳ ὕδατων σῖμεικτικὸν ἀπτιον ἐνομιᾶθη, ὅρα τὰς ποταμῶν
 καὶ τὰ λοιπὰ ὕδατα ἐκ θαλάσσης οἰονεὶ διηθῆμενος. ἀλ-
 λά καὶ οἱ ἕτεροι πότιμοι ὄντες, ὡς περ ἀναμμο ἐπέθεν ἔχρη
 πισεύονται.

Εὐσταθ. ἰλ. ὁ.

V I.

Q Vis est ποσειδῶν & quis Ἄρης, ac vnde hæc
 nomina illis imposta arbitrandum? Hunc
 autem belli principatum obtinere, illū esse maris
 dominum, secundum Poetas, manifestum est. v-
 trum itaque ποσειδῶν est, quemadmodum Plato
 existimat, quod ἐμποδιστικὸς sit; hoc est, impediatur
 humidorum progressum? An quia in mari multarū
 rerum consequimur vsum, πολλοειδῶν, id est multa
 videns hic esse poterit? An etiam ὁ σείων πῶν γῆν,
 quod terram commoueat, adiectis literis π & δ;
 Ἄρης autem est ἀρῶν & virilis, aut durus & hand
 flexibilis, quod ἀρρατὸν vocatur. An hæc origines
 contentaneæ fortè sunt, & fortasse nō sunt? nam
 Ἄρης

A'ρης dicitur ab nomine ἀρᾶς, quoniam bellum apud omnes prudentes, sit malum maximo odio dignum. An quia bellū multos ē medio auferens, bellicofus ille A'ρης ἐκ τῆ ἀνευρέσεως & ἀρσεως non accepit? Etsi hic volens & sciens virum, secū cum Sophocleum Philocteren, malum nullum collit, sed semper bonos. Narratur autem Scythas tantū ense defixo, huic quasi Marti sacrificare. Ac de Sauromatis præcipuè traditum est, eos Acinacem colere & venerari. Ποσειδῶν verò quum intelligatur natura quædam humida, nulla ex re alia quàm πόσεως, id est humore, nomen adeptus videtur. Etiam si marina aqua non bibatur, confluxus tamen quidam humidi, & continens causa aquarum quæ bibi solent præparatur, quòd fluuij & reliquæ aquæ veluti per mare percolentur, atque etiā pluuix quas bibere possumus, inde credantur pendere.

VII.

Quare Vulcanus, qui & Mulciber Græcis Ηφαιστος est, perhibetur claudus natus? & à Ioue in Lemnum insulam præcipitatus de cælo? Et coniungitur illi Venus atque Aglaia? An Vulcanum fecerūt duplicem poëte? vnum fabricatorem domiciliorum quæ cæteri Dij haberēt, qui erit scilicet ætherius, neque claudus, neque in Lemno faber: Alterum quasi terrenum vel etiam aërium: quem ἀλληγοροῦσιν ignem vrentem siue in cælo seu terra ardeat, longè ab integritate ignis ætherei remotum. Hic deiicitur in terrā, & est filius Iunonis. Quia nubibus fulmen concipitur

cipitur, & inde erumpit emicans: quod in terris
 materia incensa, vsum ignis demonstrasse homi-
 nibus quidam fuere suspicati. Hinc igitur com-
 munitum claudicationis natum; quia vt claudi in-
 nitentur in scipione aut bacillo, ita sine ligni, vel
 quo instar huius sit, nutrimento, ignis in terris
 extinguitur; in cælis autem aut sub terra flagras,
 nihilominus materiam habet aliquã, qua alitur.
 In Lemno autem fouetur, nam ibi fuisse ardentia
 loca aliquãdo, traditur, & Lemnios fabros. Nam
 officinam Vulcani collocarunt in fræto Siculo, &
 insula cui nomen Vulcania. Quod autẽ ad con- *Æneid. viii.*
 iugium attinet, siue intelligatur illæ fabricæ æ-
 theriæ Vulcanus, seu vis vrentis ignis, consenta-
 neum est Aglaian & Venerem ei coniungi: Nam
 pulchritudine cæli ornati siderum varia specie, *in Timæo,*
 secundum Proclum, nihil esse possit splendidius,
 neque luculentius, & est certè hæc summa maxi-
 meque aspectabilis venustas. In terra autem quã
 officinæ præcipua sint opera ea quæ igne elabo-
 rantur, quid rectè effici, aut artificii aliisve vtilita-
 tem conciliare possit, sine nitore quodam elegã-
 tiæ & quasi illecebra formæ lepidæ & veluti ar-
 ridentis; fuere qui claudicationem Vulcani igni-
 potentis, secundum Maronem, ad ignis coruicas
 vibrantesque & nusquam rectas, sed contortas
 semper flammæ referrent. quæ nec ipsa conie- *Seruius in*
 ctura esse futilis omnino videtur. *viii.*

VIII.

Quidam Delphici Apollinis tripodem propriũ
 esse voluerunt, quæ est ætatis cortina: Hoc
 orac.

de orat. 1. oraculum in honore maximo & veneratione
summa olim fuit apud omnes vbique gētium &
locorum: quemadmodum Ennius ipsum de
dicentem Apollinem introduxit Ciceron
dicante, eum esse se,

*Vnde populi & reges omnes consilium expetunt,
suarum rerum incerti: quos ego mea ope
Incertis certos compotesque consilij
Dimitto, vt ne res temerè tractent turbidas.*

An quia innumeris præcipua vis Trium esse, &
quædam arcana rationis singularis efficacia
creditur? In primis autem stabile & firmum quid-
dam hic numerus indicare vult: quia omnium
prima figura, quæ *τρίγωνος*, id est, *triquetra* est, li-
neis tribus clauditur. Tria igitur aliquid conclu-
dunt atque definiunt: & quæcumque progrediū-
tur longius, ea ad tria redigi solent, & ita insisti-
tur: quum in omni figura multorum laterum vis
& potestas triquetra insit. Quod si vltra trique-
tram retro abire aliquis velit, dissipari id quod
compositum perfectumque fuerat, necesse est.
Nam vno latere de figura triquetra sublato, nihil
nisi indefiniti anguli spatium relinquitur: & al-
tero etiam detracto, solius longitudinis designa-
tio, quæ cogitari magis quàm exhiberi potest.
Angulum autem solum, quid veteri comprimendo
aut diducendo variari? An quia tripus etiã est
bacchicus crater, quo vinum miscere olim solebãt?
ἀπυρος ille quidem *τρίπους*. Et Apollinis vera esse
responsa præ cæteris creditum fuit: vnde & pro-
uerbium natum, vt vera loquentes dicantur *ἐν*
τρίποδος λέγειν. vñ in autem & ipsum est *ἀλλήθευ-*

τιόν,

ἠκόν, id est, in causa ut veritas proferatur; secundum Theocritus est usus, Ach. lib. 2.

οἶνος, ὃ φίλε παῖ, λέγεται, καὶ ἀλάθεια: Horatius scribens Lolio, præcipit ut tegete commissum,

- Et vino tortus, Et ira.

& secundum Callimachi versum, vinū τὰ κεκρυμμένα φέρει βρασθέν. Latini etiam Dionysum, quod vini numen fecerunt Græci, Liberū appellarunt, quod ex animo & liberè ea quæ quisque sentit, bene potus proferat. Ac secundum hæc, Græci nominis originem, etsi fortasse audaciùs, facere tamen possit aliquis, quod manifestè conuertatur veluti curriculum eorum, qui poti madide madent, ut ait Plautus, id est, quod meta, quæ est uίσα, quasi sub dio sit. Sunt qui Tripodem Delphicum ad tria tempora pertinere putent, de quibus oracula per & edi solerent, præsens, præteritum & futurum. Pseudolo. Suid.

I X.

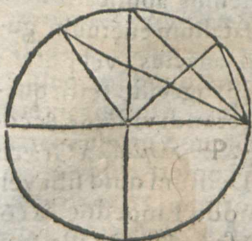
Quid indicari putandum Homericò Oceano, & aurea catena, & duabus incudibus, & certamine ac prælio Deorum? An id quod minime dubium videtur, his fabulis potissimū significata est Mundi quædam forma & partium illius dispositio, & siderum naturæ ac vires? De quibus breuiter disseremus, aliis omnibus, quæ passim memorantur, omissis. Atque Oceanus Homero omnino is est circulus, quem *finiorem* Latini, οὐρανὸν Græci vocarunt, vnde est hoc factū.

ἐν δ' ἔνθα ὠκεανὸς λαμπαρόν τ' ἰὸς ἠελίοιο

nam. Mineruam autē accipiemus applicationem
 cælestium affectionum & fatalium euētuum gu-
 bernationem, qua nihil vel sagacius, vel poten-
 tius esse possit. sed siderum progressio retorque-
 tur interdum, quum quasi retundi videtur, & co-
 hibet in significationes, quæ ἀποτελέσματα à Græcis
 dicuntur. Sed certamen Deorum quid sibi vel-
 le dicuntur ΙΧ. φ? An non modò Empedoclea cō-
 tentio, (ipse νεῖκος vocauit) sed cōtrariæ illæ sunt
 siderū naturæ, vires, significationes, effectus? At-
 que Mineruæ sidus credo τῆς ἀπλόων aliquod
 accipi quoque posse, quorum potestatem magnā
 & efficiētiam esse præsentem Astrologi censent.
 Ægyptij autem perhibentur duodecim in cælo
 signa appellasse θεῶς βουλάς, quasi consilij princi-
 pes: quinque autem stellas & duo lumina, quos
 πλάνητας vocant, ῥαβδόφορος, tamquam affectus. Hi
 igitur cōgressus sunt inimicorum συχηματισμῶν,
 ut ἡ κῆ διάμετρον, qui est siderum è regione con-
 trariorum, & τετραγώνου quando inter illa latus
 quadratæ figuræ interiectum medium facit, vt ra-
 dij ad normā in terræ intimo puncto, quod κέν-
 τρον dicitur, cōiungantur. quāuis & de ceteris in-
 telligi ille cōflictus posse videatur; vt de eo cuius
 latus est æquale ducta lineæ è centro circuli, &
 figuræ angulorum sex descriptæ in circulo, & ex
 eo radij concurrentes angulū efficiunt, quo ses-
 qui maior est ille de interuallo quadrati lateris,
 itēque de reliquo, qui est τρίγωνος: quando la-
 tera interpositi spatij inter sidera describunt fi-
 guram triquetram, & concursus radiorum angu-
 lum habet maiorem quadrato parte tertia, id est,

P 3 ἐπίτρε

ἐπίγειον. Eādem autem
partē signiferi peragrā-
tes, vniuersos radios
miscēt, quod tum cor-
pora ipsorum iunguntur.
At enim a quibus
Dij manus nolūt mittere
re, vt Apollo & Neptu-
nus. συζηματισμοῖς enim,

id est, figure quibus veluti committantur radij, ἀνα-
ποδισμοῖο, id est, insisterendo & recedendo saepe non
solent perfici: & ira vitatur congressus, que mad-
modum & in diuersas partes extra signiferū de-
clinatione. Postquam verò vel coniuncta sice-
rum corpora, vel consentanea dispositione col-
locata, significationes effectusve, que sunt, vt di-
ctum est, ἀποτελέσματος, absoluerunt, non mutantur
euentus secundum Euripidis sententiam cō-

3. Metam. uersam à Nasone,

- neque enim licet irrita cuiquam

Facta Dei fecisse Deo. -

Euripides autem in Hippolyto sic,

- θεοῖσι δ' ὧδ' ἔχει νόμος

ἢ δὲ εἰς ἀπαντῶν βιάσεται προθυμία

τῆ ᾧ θέλοντες -

Et in Seruij commentationibus legitur, eos re-
tardare fata, non penitus tollere. Et alibi ait tra-
ditum esse x. annis fata differri posse. Hæc siue ad
istum modū de poetæ consideratione facta sunt,
seu non sunt, neque illiberalem habere medita-
tionem, neque expositio nostra omnino esse fu-
tilis videtur.

In li. 7. Æn.

In 8.

Quid

X.

Quid est, ut de symbolis essentis? utrum dicitur συμβολῶν, ut sit hic quasi ἔρανος, & epula Hesiodae ἐπισημῶν; hoc tantum discrimine, quod hæc publica, illa priuata conuiuia fuerint. Docent autem grammatici συμβολῶν id esse, quod pro sua parte cuiusque ad communes dapes confert, vnde ἀσύμβολος nihil soluit. ut Phormio, *Te ne a symbolo venere lautum atque vinctum è balneis?* & Epidicus Plauti, *Parata iam sunt scapulis symbola.* & Menandri versus refertur in v. i. ab Athenæo,

Μικρὰς τίθημι συμβολὰς ἀπροώμους.
& libro viii. πρὸς θεοὺς τὰς ἰχθῦς τῆς τὰς συμβολὰς δέδωκόσι. Lucianus, πρῶτον ἐκ ἔχοντι αὐτῶν κατὰ βεῖναι συμβολῶν, ἢ δακτύλιον δέδωκας. & Hermotimo, ἐλάβετο αὐτὸ ἔκ τῶν κόλπου ἐκκομίζοντος ἢ κάδῳ, ὡς ἔχοι συμβολὰς οἶμα κατὰ βεῖναι. reprehenderat ipsum in sinu efferentem vasculum, ut esset vnde symbola conferret. An non igitur symbola illa dicemus, quasi signa futurorum conuiuariū, & pignora solutionis?

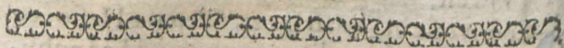
Constat autem σύμβολον significare notam & signum, & quam tesseram vocarunt. Medea: ξείνοισι τε πέμπην ξύμβολ' οἱ δράσασσι σ' εὔ. hæc erit nota atque tessera hospitalis. Et sunt σύμβολα ea quæ coniectura explicari solent: ut Pythagorica dicta, & scriptura Ægyptiaca συμβολικὴ, quæ erat & litterarum & picturæ variæ; ut in Stromateo Clementis vi. legitur. Sunt & in masculino genere vsu nomine; ut Ætchylus Prometheus,

- κληδόνας τε δυσκείτους

ἐγνώρισ' αὐτοῖς, ἐνοδίους τε συμβόλους.

Qua forma & Plautus in Bacchidibus symbolum

lum & sygraphū dixit in Asinaria & Captiuīs.

DECURIA IIII.

I.

Quo casu positum esse dicendum, *Mu-*
sa? in hoc versu,

Ab Ioue principium Musæ. -

An est vocandi casus, compellante
poëta numina quorum opem implorat; vt sit,

Ducamus principium, ô Musæ, ab Ioue :

secundum Aratum, ἐκ Διὸς ἀρχόμεθα. vel Theo-
criti Ptolemaum,

ἐκ Διὸς ἀρχόμεθα, καὶ εἰς Διὰ λήγει. μοῦσαι.

An est potius genitiuus, quemadmodum vide-
tur Cicero Aratum esse interpretatus,

de legib. r.

Ab Ioue Musarum primordia. -

Et secundum hæc :

Ab Ioue principium generis. -

II.

HElenam Νεμέσεως filiam, qua consideratione
ab aliquibus factam putandum: quum ple-
riq; sororem geminorum Castorum natam Le-
da perhibuerint? Exponit autem Athenæus libro
VIII. versus auctoris carminum Cypriorum,
quod opus, fuere qui Homeri esse vellent: sed
eos refellit Herodotus Euterpa: quidam Stasi-
num composuisse illa; quidam alium quempiam
Cyprium tradiderunt. Sed quicumque is au-
ctor fuit, versus hoc ipsius Athenæus retulit:

Ἔοις

ὣς ἡμέτερά τριῶντιν Ἑλένην τέκε θαῦμα βροτῶσι
 Τῷ ποτε καλλίκομος Νέμεσις, φιλότιλι μιγείῃ
 Ζῶν θεῶν βασιλῆι, τέκεν κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης.
 Ζεῦ γε γ' ἴδ' ἔβλεν μιχθήμηναι ἐν φιλότιλι
 τριῶντι Διὶ Κρονίῳνι· ἐτείρεθ' γ' φρένας αἰδοῖ
 καὶ νέμεσει· καὶ γῶν ἡ, καὶ ἀτρύγετον μέλαν ὕδωρ
 φεῖε· Ζεὺς δ' ἐδίωκε, λαβῶν δ' ἐλιλαίεθ' θυμῶν·
 ἀλλ' ἄρ' ἡ καὶ κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
 ἰχθύϊ εἰδομένη πόντον πολλῶν ἐξορόθωεν,
 ἄλλοτ' ἂν ἰοκεανὸν ποταμὸν καὶ παίρατ' αἰγῆς,
 ἄλλοτ' ἂν ἠπφρον πολυβώλακα. γίνεθ' δ' αἰεὶ
 θνητῶν, ὡς ἠπτερος ἀνατρέφεθ', ὄφρα φύοι νίν.

Ouo autem genitam Helenam scripserunt, quod postquam se in varias diuersarum animantium species vertisset Nemesis, tandem in volucrem mutata à loue fuisset compressa. Hoc enarrans Clearchus, eodem Athenæo indicante libro 1, scripsit Helenā, quā educaretur in superiore con clauī cdiū, quæ Γίετι ὠα & ὑπερῶα appellāt, in opi nionem venisse, quod ouo esset procreata. Sed ad Nemefin reuertamur. An hoc fabula signifi care vult, Helenam quum nec pudori nec pudicitia pepercisset, in reprehensionem omnium iustam incurrisse? Nam & paulò antè expositorū versuum auctor, coniunxit ἐξδῶ καὶ νέμεσιν. Et has simul terras reliquisse Hesiodus ait, ostendens corruptis moribus & penitus deprauata vita, ne que pudere quicquam, neque reprehendi improba & mala facinora. Est & νέμεσις ad impietatem & scelera hominum, diuini numinis respectus: vt Catullo,

Ne pœnas Nemefis repositas à te.

P 5 Est

Est grauis Dea. ledere hanc caueto.

Et Proclus Hesiodæ explicans celebrari dicit
αἰδῶ ut *φόβον θεῶν*, & *ἡνέμεσον*, ut *ἀγέλαον δίκης*. De-
 monstratur igitur & calamitas secuta raptum He-
 lenæ, tāquam pœna adulterij ac violati hospij.

I I I.

Quid est quod Maro fecit, *noctū sylvæ & ma-
 ria quiescere?* quum sæuissimæ tempestates
 nocturnæ esse soleant. Sic enim ille in I I I I,
 - *sylvæq; & sœua quierant*

Æquora, quum medio voluuntur sidera lapsu.

An quod Seruius de animalibus memorat, aut
 nihil est, aut nimis curiosè exquisitū: neq; pœ-
 ta semper esse dicit tranquillās noctes, sed tūc il-
 lam fuisse, & medium quidem tēpus ipsius. Tra-
 dunt autem Astrologi plerumque solere tempe-
 statem mutari, medio diei & noctis tempore.

I I I I.

Quid Atrei & Thyestæ fabula significatum
 esse credendum? An historia illa est, fictis
 narrationibus permixta? Atrei enim fuerunt filij
 Atridæ, vel duo, vel gemini fratres, Agamemnō
 & Menelaus. etsi de his quoque alij aliter; quæ
 modò exquirenda non sunt. Thyestæ autem fuis-
 se traditur Ægisthus, vnde & Thyestiades hic
 est *δδ.δδ.* De regno igitur verisimile est, natam
 inter fratres fuisse contētionem. (Sunt autem ar-
 etissimè coniuictorum dissensiones atrocissimæ;
 id quod & Eteoclis ac Polynicis odia conflictūf-
 que demonstrant, & hoc nimirum aurei arietis
 seu

seu agni imagine indicarunt poëta. nam prisca
 opes fuerunt pecudes, id est armenta atque gre-
 ges: & auro nihil pretiosius est.) Regnum igitur
 Pelopis pulcherrimum & potentissimum Atreo
 relicto tradito sceptro, secundum Homerum,

πολλήσιν νήσισι κ' Ἀργεὶ παντὶ ἀνάσσει,
 quum occupare non posset frater Thyestes,
 fraude licet appetiuit. quod innuitur adolte-
 rio coniugis Atrei, & furto arietis aurei. Nar-
 rant autem disceprantibus de regno fratribus
 placuisse iudices capi, quibus qui prior exhibuis-
 set ostendissetve mirabile & prodigiosum quip-
 piam, ei regnum vt adiudicaretur. Accidit tum vt
 in grege Atrei appareret aries cum vellere au-
 reo. Hoc igitur vt nouum & singulare, quum
 Atreus esset exhibiturus, cognita re ex Aëropa
 fratris vxore, cuius erat adulter, Thyestes, illius
 opera potitus fuit ariete, eoque exhibito adeptus
 regnum. id tam graui atque iniquo animo tulit
 Atreus, vt ira atque dolore fureret. Itaque pri-
 mum vxorem in mare abiectam

ἀφῆκεν ἐλλαῖς ἰχθύσιν διαφθαράν,
 quemadmodum ait Teucer Sophocleus; fratri
 autem Thyestæ, simulata reconciliatione gratiæ,
 filios epulandos apposuit, & postea ipsum quoq;
 obtruncauit. eam ob rem sol in contrariam par-
 tem cursum mutauit. de quo Euripides Oreste,
*ὄθην ἔεις τὸ πτεροῖτον ἡελίος μετέβαλεν ἄρμα, τὰν πορὸς ἕ-
 σσερον κέλευθον ποροαρμέαα μονόπωλον εἰς αὐτὴν ἀπό-
 ρι τεδρομήμαα πλάδος εἰς ὄδον ἄλλαν ζεὺς μετὰ ἄλ-
 λη.* Huius mutati cursus mentionem fecit Pla-
 to in Politico. Sed nos fabulæ quasi iter exequa-
 mur.

mur. Hac igitur fuga solis καὶ ὑπερβολῶν scilicet immanitas nefarij facinoris indicata fuit, quòd sol aspicere nō posset; id est, quòd omnem læuitiam & crudelitatem superaret, sicut æliorem feminam solem videre, negat Plautina muliercula, quàm fuerit mater sua; sentiens oprimam & probatissimam fuisse. Servius refert Atreum primùm prædixisse futurum ἐκλειψῆν solis, id est, fore ut sol obscuraretur & effugeret conspectum hominum: cui inuidens frater, re euentu comprobata, ex vrbe, inquit Servius, discessit. Athenæus, auctore Heracleota Herodoto, tradidit libro v i. aureum illum arietem, ob quem solis lumen absconditum fuerit, & euerfi reges, & tāta commota tragœdia, argenteā phialam seu pateram fuisse, in cuius medio esset sigillum aureoli agni. Quod nimis leue esse, & audacter confictum videtur, tantas inimicitias & capitalia odia suscepta, & diſtra facinora facta esse propter pateram. Alij demonstrasse putant Atreum diuersas atque contrarias esse solis & cæli vias. Quumque ab ortu ad occasum, seu spectantibus Aquilonem à dextra sinistram versus conuertatur cælum, Solem suo itinere contra niti ab occasu ad ortum, seu à sinistra ad dextram.

Strabo Εὐ-
σαδ. ὁσλ. κ'.

V.

Q Vis erat Περικλόνιος Deus Thebis Bœotijs? An communior hæc est appellatio Liberi, ut ex hymno Orphei intelligi potest, quem sic orditur, κικλήσκω Βάκχον Περικλόνιον. Tradunt autem fœulæ sic esse Liberum appellatum,

tum, quòd hedera circum columnam nata im-
plicatus fuerit. Quum enim Semele à Ioue com-
plessa, iam partu edito orasset Iouem, vt cum
fulmine accedens se consuesceret, eo impetrato,
Regina tota aduentu illius arsit: tunc sua sponte
hedera fertur extitisse & comprehendisse colu-
mnam. & infantem texisse, ne ab igne læderetur.
alij tertia Semela abortu fuisse tradunt eiectum
fœtum immaturum: alij, ipsa extincta, à Ioue e-
reptum; quos Naso sequutus hæc fecit lib. III.

Imperfectus adhuc infans genitricis ab aluo

Eripitur, patrioq; tener, si credere dignum est,

Insuitur femori, maternaq; tempora complect.

Sed de hedera consentiunt, complexam hanc
columnas frondibus suis, infantem protexisse.

Hinc in Phœnissis Euripides, Βράμιον εἶθα τέκε μά-
τηρ Διὸς γάμοισι· κισσὸς δὲν ἀπεισεφίης, ἐλικτὸς, εὐθύς ἐτι-
βρέφος χλοηφόροισιν ἔρνεσι κατὰ σκίοισιν ὀλίγαις, ἐνώτισε.

Clemens Alexandrinus aliter de hac fabula
verba fecit *ερωμαλεῖα*: atq; columnam illam Dio-
nysiacam significare vult, τὸ Ἔ θεῶ ἀνημόνισον, id
est, priscos ostendere voluisse, nullum Dei simu-
lacrum effingi posse. & ex oraculo quodam me-
morat,

σύλος Θεβαίοισι Διώνυσος πολυγηθής.

Quod tamen sic accipi etiam possit, vt numen
Liberi id esse dicatur, quo niti fretaq; esse de-
beat ciuitas Thebana. vt Iphigenia Taurica,

σύλοι γὰ οἰκῶν εἰσὶ παῖδες ἄρσενες.

Sed Clemens ex Euripidis Antiopa etiam refert
versum, quo Liberi manifestè columna indica-

tur, κομῶντα κισσῶ σύλον Εὐρῆ θεῶ:

atque

atque addit Clemens; priusquam figuras & habitus certos planè scirent simulacris effingere, tunc priscos, vel, secundùm Ennium, calcos rexisse columnas, & eas ornasse, atque reliquos esse veneratos tamquam sedes diuinas. Et exponit versus cuiusdam qui composuit Phorônida, (hunc enim ille titulum fecit poëmati), vs:

Καλλιθόη κληθεῖχος ὀλυμπιάδος βασιλείης

Ἡρης Ἀργείης, ἢ σέμμασι καὶ θυσαύοισι

Πρώτῃ ἐκόσμησεν περικίονα μακρὸν ἀνάσσης.

Quinetiam poëmatos, cui nomen Europia, auctorem narrasse docet fuisse simulacrum Apollinis Delphici, columnam, his versibus,

ἄφρα θεῶν δ' ἐκάπλω, ἀκροθινιά τε κρεμάσπηλον

σαθμῶν ἐν ζαθέων, καὶ κρόνος ὑψηλοῖο.

In prioribus autem versibus nominatur Callithoë, quæ fuerit clauigera, id est æditima Iunonis Argiuar; & corollis atque fimbriis ornauerit ædem columnatam & amplam illius. dixit enim ille poëta certè περικίονα, ἢ περὶ στυλόν. in posterioribus, suspendi vult is qui pronunciat, decimarum primitias de sacrarum ædium columna. Vt sanè ad columnam, quæ pro simulacro esset, haud sciam an ista detorta potius, quàm ex sententiâ auctorum accommodata esse videantur. Fecit idem hoc Clemens alibi quoque, vt sine causa, meo quidem iudicio, diuina humanis misceret. Sed ista ad præsentem quæstionem non pertinent. In hymno Orphei hederæ columnam vinculo suo circumdantis, vnde περικιόνις nomen factum, significatio indicatur, nodi cuiusdam vniuersitatis rerum. Sic enim i,

πῶ ὀρθῶν, τῆς ἐξιν ἀκρεῖς καὶ ἀρμόζουσαν χρῆσιν τῶ οἴνου
 μὴ ἀκράτεια, ἀλλὰ κεκραμένον. ὁ δὲ Λυαῖος, ἢ ἕ μόνον ὁ
 λυσιμελής τῆ διλυκεῖ ἀκρησποσία ἔ μίθη, ὄντων μὲν ἔτι
 ἀληθῶν καὶ τέτων, ἀλλὰ καὶ ὅ τῶ νότων λυσιμὸς τῆ καί-
 ρω ἔ ξυμφορῶ τῶ οἴνου πόσει. ὅθεν καὶ ἡ Πυθία λέγει τι-
 σὶν ἀνελεῖν, Διόνου(ν) Ὑγιάτω καλεῖν καὶ φέρεσθαι χρῆστος
 Ἰατρὸν ὀνομάζεις τῶ Διόνου(ν), ἐν τέτοις,

Εἴκοσι τὰς πρὸ κωμῶς, καὶ εἴκοσι τὰ μετέπειτα,
 οἴκω ἐνὶ σκιερῶ Διονύσῳ χρῆσθαι ἰατρῶ.
 τίς δὲ ὁ Βάσαρευς φατέος; ἢ Βάσαρος; ἔτω γὰρ ὁ Ὀρφι-
 κὸς ὕμνος,

Βάσαρε ἔ Βακχεῦ, πολυώνυμε, παιδοκωμῆσα.

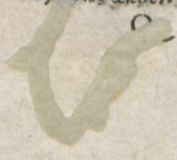
ἢ καὶ τὸ ποιοῦμενον, τῆ τε τῶ μεθύοντων φωνῆς ἀπη-
 χον ὄνομα ἔστι ἐρήθρυ; ἢ γὰρ τῶ τῶ βάσεως καὶ ἀρᾶς ἀ-
 ρεσκόμεθα ἔτιμω, ἐκκειμένω παρ᾽ Εὐσαθίῳ. αἱ δὲ Βασά-
 ραι νύμφαι Βακχικαὶ τινες ἐκλήθησαν· αἱ τε Μιμαλλόνες,
 καὶ αὐταὶ βοήθικα ἔσται, ποιεῖν τινα κραυγῶν τῶ ὀνομάζεις
 ἐνδὲ φημιμένω, ὡς περὶ τῶ τῶ Ἰωέλλης πρὸς τῶ κωμικῶ.

τῶ δὲ, διμάτῳρα, καὶ τὸ δεύτερον τεχθέντα, μὲν εὐ λέγον-
 τες φήθρυ ἔστι τῶ καὶ ὅτι τῶ λυσιμὸς τῆ τροπῆ ἐκπιαθέντα
 οἶνον, καὶ αὐτὸς ἐν τῶ πῶ τοῖς δοσοῦσιν ἔσται, ὡς τε γῆμέας πρὸς
 τὸ πίνειν ὀπιπτόν καὶ εὐχρηστον· ἢ πρὸτερον μὲν ἐν τῶ
 βότρυσι καὶ τῶ σαφυλαῖς φηῖται, μετέπειτα δὲ πάλιν ἐκ
 τρυγητῆ ἀτελή πᾶς ἔτι, ἀναγνινθέντα τῆ πατήσει καὶ
 θλίψει, ἔτω δὲ οἶνον ἔστι πῶναγρόν καὶ μῆποτε δὲ καὶ τὸ
 δίμορφον κεκλήσθαι τῶ Διόνου(ν), τὸ αὐτὸ βέλει σημαίνει
 Diod. 4. ἢ καὶ ἀμφὶ ἄδεις, τὰς διπλᾶς ἡγῶν διαφορὰς τῶ μεθυ-
 σκομένων διαδέσεις, ὀργίλων ἢ ἰλαρῶν ὑπαρχόντων; τῶ
 δὲ ἐκ ὀπιπταμένως τῶ οἶνον πίνοντων, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τὸ μέτρον;
 καὶ τῶ Μεταεικὸν ποιητῶν, ἐπεὶ θηριώδεις εἰσὶν ὄρμαι, τῶ
 Διόνου(ν) ταύρω καὶ τῶ κῶ δ᾽ αἰετῶ εἰκαδύω ἀπονοῖσ ἀν᾽ ἐξ-
 εἶν.

Diod. 3.

κερασφόρος δ' ἂν εἴη, ἐδὲν ἴσως μᾶλλον δ' ἔσται
 κέραιος κελοφόρῳ τῶν τύπων, ἢ κερατίων τινῶν ἕκφουσι καὶ
 πατέρα Ἀμίμονα, ἢ περὶ δ' αὖ τὸς μεθύοντας θυμοφθεῖς,
 κέραιος, διατίθεσθαι τε τολμηροτέρως καὶ οἷον πρὸς τὸ
 πνεῦμα ἐπιφέρεισθαι. φασὶ δ' ἢ καὶ παροιμιαζόμενοι τὸς πέ-
 νητας κέραιον ὑπὸ τῆ Διονύσου καθοπλιζεσθαι. καὶ ταῦτα
 δ' ἢ τῆσι. ἀλλὰ Διόνυσος τὸ κύριον πόθεν; ἀπὸ μὲν οὐκ
 ἔστι φησὶ ἐν Ἰνδία περὶ κέραιος, ἐκ ἀδελφον τὸ ἄφραδα-
 θεν, τεχθῆναι τὸ ἐπεὶ αὐτὸν καὶ φατιδῆναι Διὸς υἱόν. ὑ-
 πολάβοι δ' ἂν τις ἴσως ἔτω κεκλήσθαι τὸ πάροιον Διόνυ-
 βόσσοι τὸ Δία ἠγοῦν πῶς ἡμέραν καὶ τὸ φῶς νύττης, τατέστιν
 ἐλαύνει. ἐνύχια γὰρ τὰ τῆ Διονύσου μυστήρια, ἀντιπρόμαχον
 διλάθει τὸ δ' εἶναι τὸς πίοτας ὄππικρῶσθαι τὸ οἶνον, καὶ μὴ εἰς
 πορρωτόν τῶ ἀρχίμονι τὸ πλῆστον ἢς χεῖρσθαι. εἰάν ἢ μὴ φέ-
 ρειν διωκτά τις πολλῶν οἶνων, εὐ ἔχειν καὶ ἀπέχεσθαι τῆ σπᾶν
 αὐτῶν. ἢ καὶ δ' αὖ πῶς σπᾶν τῆ ἀμειύεσθαι τὸ οἶνον καὶ
 δόποθέσθαι ὡς εἰς παλάσσοι κρυπτόμενον; διὸ καὶ Οἰκέρων
 φασὶ πορρωτορρευθῆναι τὸ Διόνυσον. ἐκ ἀσχοχίσε δ' ἂν ἴσως
 παντελῶς τὸ ἔτυμολογίας, ὁ φάτικων ὅτι ὁ Διόνυσος, ἐλευθε-
 ρόμοσ τις ἐστὶ, πῶς Νύσαν καὶ βαθυμίδα ἢ τῆ καμπτή-
 ρα ἐνδοιοι καὶ πορρωτῆ παρεχόμενος. τῆσθαι ἔποσσι πᾶσι τῶν
 τῶν τε νομῶν κρυφτέρων, καὶ πῶς γλώττων πορρωτετέρων
 γινόμενων. οἱ δ' ἐλέγοντες ἡλιον ἔστι τῶτον, φήσθαι ἂν οἰ-
 μαί, Διόνυσον ἔστι τὸ νύττων καὶ ἐπιπέρχοντα πορρωτῆ
 μινον Δία, τατέστι τὸ τὴν ἡμέρας ὅ τῆ φωτὸς λαμπρότητα.
 ἐξέθηκον δ' ἢ ἢ τινὲς ἔτυμολογίαν τῆ ὀνόματος ἐτέραν, κα-
 τὰ τὴν μῦθον γελοιοτέραν, καὶ αὐτὴ κατ' αὐτῶν κομφοτέ-
 ραν, ἢν καὶ ὁ Πανοπολίτης Νόστος ἐκ οἰδ' ὅσπερ γ' εὐρών, εἰς
 τὰ Διονυσιακά ἑαυτὸ εἰσέφρησεν ὡδὶ πως.
 κικλήσκον Διόνυσον, ἐπεὶ ποδὶ φόρτον αἰέρων
 ἢ ἐκ χολαίων Κρονίδης βεβελήσθαι μὲν
 Νύσος ὅτι γλώσση συρακοσίδι γ' ἴλος ἀκίσει.

ἀπαι

ἀπάντων ἢ σχεδὸν τῆς τῆς Διονύσου ἐπικλημάτων καὶ ὀνομα-
 των ἀναμνηστέες, τὸ κάλλιπον καὶ σωφρονέεσσαν κατὰ
 λείπην ἀθεώρητον, πῶς ἐκ ἀν μεθύοντων καὶ μαινομένων πῶ-
 ὄντι γ' οἷσι ἂν τις γερονέαι πημιμέλημα; οἱ γὰρ τ μαι-
 παν ἀρχαῖοι τῆ Διόνουθον Εὐβελῆα, καὶ πῶ νύκτα δ' κεί-
 Plut. συμ- νον, Εὐφρόνῳ προσεῖπον· ἔτε τῆ πόθον ἀγαθῆς βελῆς εὐ-
 σ. 2. εἰσκοῖτες, καὶ πῶ νύκτα μάλισα εὐφραίνην ἡγέμενοι, πῶ
 οἰονεὶ Διονυσιακὰ φίλτρῳ ἐφιδωομένῳ. ἢ καὶ Μή-
 λίχιοι Διόνουθου, ἔχ ὁ Βακχεὺς ἀμπελινός, ἀλλ' οὐδ' συκί-
 νος, ὃ τῆ σῦκινον καρπὸν παρὰ τῶν παρὰ Ναξίους, ὡσπερ ὁ
 Παυτανίας ἄλλων τινων ἰσορροκίτων διηγῆσθε, τῆ Ναξίον
 τὰ σῦκα Μείλιχα καλοῦντων. ἐπεὶ ἢ καὶ τὰ μήλα καθέ-
 ρωται τῆ Διονύσου καὶ τὸ Θεοκρίτῳ τῆς
 μᾶλα μὲ ἐν κόλποισι Διονύσου φυλάσσαν,
 ἴσως ἂν τις ἐπισωρεύων τι τῆς ἐπιθέτων καὶ Μήλων ἔτε
 τῆτον τῆ πῶλυόνυμον ποιοητικὸν δαίμονα, καλέσθην.

V I.

BΑκχον, qui est Dionysus, nomen habere dicitur
 ἀπορροβῶδες βάζειος, à turbulento sermone, quem
 admodum ἴακχον dicitur τῆ ἰάζειν, seu ἰάχειν, quod est
 resonare, non à vero abhorrere videtur. At βρό-
 μιός unde, & qua de causa ita appellatur? An dicitur
 τῆ βρόμιος, qui ob feruorem sit ex vino dulcescenti?
 An propter ebriorum vociferationes, sicuti Ἐε-
 ερεμέτης valde tonans, ita quoque βρόμιος & Ἐε-
 ερομιός, valde rugiens? Nomen enim Ἐλελεός indica-
 re amentiam eorum qui huius demonis orgia
 celebrabant, non est obscurum. similiter etiam di-
 ctio Εύιος à numine afflatorum acclamationibus
 est deducta. Idem quoque Εἰραφιώτης dictus est.
 An quoniam ἔειν τῆ εἰραφίος, id est, iurgia affert vinum:
 et si

et si apud Eubulum, ut Dipnosophistes II. libro exposuit, quartum craterem non suum esse Dionysus inquit, sed perulantia, & quintum clamoris. An *ἄρα τὸ ἐπράσθαι ἐν μηρῷ τῷ Διὸς*, quod femori Iouis, *ἔειπεν* insutus? Erat autem Μῆρος, ut aiunt, India quidam mons, unde etiam Μῆροπράσθης dictus est Dionysus. An *ἄρα τῷ εἶπεν*, quod est loqui, quum ad loquuntur, itate hoc homines incitet: vinum enim, id est ebrius,

Sæpe affert dictum, haud dictum quod rectius esset. quemadmodum & *Εἰρσιώων* non minus poterit quispiam dicere nominatam esse *ἄρα τῷ εἶπεν*, seu recitando quippiam à canentibus & circumgestantibus illam pueris, quàm *ἄρα τὰ ἔρα, à lanis*. Sed quare *Σαβαζίος* appellatur? An quod Phrygia dialecto Bacchos interpretentur *Σάβυς*? fuit autem Indica gens *Σάβα*, *Σάβος* verò Thracica. Et Hymnus qui Orpheo ascribitur *Σαβαζίου* Saturni filium facit, atque dicit eum esse

Qui Bacchum Dionyson Eribromon Traphiotam,

Insuerit femori.

Diodorus verò in

III. Sebazium, nocturnum Dionysum Iouis & Proserpinæ natum esse tradit. *ὀρθός* item, siue *rectus*, nominabatur ob rectum, id est exquiritum & convenientem vini usum, non quidem meri, sed diluti. *λυαίος* verò est non ea tantum de causa quòd curas & ærumnas *λύει*, id est soluat ac dissipet, neque *λυσιμελής* membra dissoluens, frequente scilicet meri potu & ebrietate, quamvis & hæc vera esse possunt, sed quia tempestivo & convenienti potu vini, morbi dissoluantur. Unde referunt Pythiam quibusdam dixisse ut vocarent

rent Dionysum sanitatis conseruatorem. Et oraculum fertur in quo Dionysus appellatur Medicus, hoc modo:

*Viginti ante canem, tum viginti pariter post,
Vmbrosa sub parte domus medico vrere Bacchus.*

Quis verò Βασαρεύς perhibendus? An Βάσαρος?
Sic enim Orphei hymnus inquit:

Bassare item & Bacche ô quem nomina ulta celebrant.

An hoc imitatione quadam expressum dicemus, ac sonum edere hoc nomen similem vocibus ebriorum? Non enim probatur origo nominis à βάσιος & ἀράς exposita ab Eustathio. Nymphæ autem Bacchicæ quædam dictæ fuere Βασαράι: erāt & μιμαλλόνες etiam ipsæ vociferantes, quū nomine hoc clamor quidam indicetur, quemadmodū & τινέλλης apud Comicum. Διμάτρωα verò & bis editum nunquid rectè dicemus, intelligi vinum torcularibus, mutatione ista expressum, atque iterum in doliis efferuescens, quo ad bibendum fiat aptius & vtilius? An prius in racemis ac vuis natum, postea vindemia adhuc imperfectum quodammodo, calcando & premendo, ita demum vinum colligitur? Quòd etiam Διμορφος, id est, *biformis* dicatur Dionysus, id forte eiusdem significationis fuerit: aut quoque ambobus hisce indicantur duplices quasi ebriorum differentia; quorū alij iracundi, alij hilares sunt. Quoniam verò impetus illorum qui non scitè sed immodicè bibunt vinum, secundum Poëtam Megarensē, sunt feri & immanes, licet suspicari Dionysum Taure & Pantheræ comparari. Κερα-

κόπος autem & corniger esse potest fortè nō magis ob galeam capitis arietini figuram habētem, quā ob cornua exigua patri Ammoni enata, aut etiam propter ebrios, qui si irascuntur, audacior s efficiuntur & ad feriendum quasi cornibus impelluntur. Caterū & quod Bacchus addat corua pauperi, nonnullis in prouerbio est. & hæc quidē hactenus. At proprium Dionysus vnde? Non est obscurum, quod traditur de monte alicubi in India sito *νόνυ*, illum ibi & natum & appellatum fuisse *Διὸς* filium. Coniicere præterea quis posset hoc nomen obtigisse Dionysio vinolento, quod *ἡ δία*, id est *diem & lucem*, *νύκτες*, id est *exagitat*. Nam mysteria Dionysi quæ fuerunt nocturna, innuere voluerunt nimirum debere eos qui bibunt vinum, occultare potum, nec pati vt conspicuum fiat impletionis dedecus. quod si multū vini perferre aliquis nequeat, reatum esse vt ab exhauriendo absteineat. An quod ob studium reponendi vinum, & condendi, vt ita in occulto inueterescat? ideoq; Dionysum etiam *Οἰνῶπον* cognominari inquit. Non aberrauit insuper à vera fortasse nominis origine, qui dicit *Διόνυον* eum esse qui libero ore præditus sit, *ἢ νύκτων* id est, *metam* manifestam & clarā exhibens: quoniam eorum qui nimium biberunt animus fit leuior, & lingua incontinentior. Sed qui Solem hunc esse perhibuerunt, arbitror voluisse significare *Διόνυον* esse *ἢ νύκτων* *εξικτάντην* & prælucentem *Δία*, hoc est *dicere* *lucis splendorem*. Iam nonnulli & aliam vocabuli rationem exposuerūt, tum ridulam magis, quod

ad fabulam attinet, tum per se facetiorem, quam Panopolites Nonnus, nescio vbi inuentam suis Dionysiacis inseruit, sic canens,

Appellans Dionyson, onus quia crure tumentis

Atrollens, claudus Saturnius incedebat:

Nyson enim Claudum Syrii vocitasse feruntur.

Sed omnium ferè nominum cognominamque Dionysi mentione facta, pulcherrimum & prudentissimum si considerare omitteremus, quomodo non, ceu temulentis & insanis hoc nobis daretur vicio? Vetustissimi enim Dionysum εὐβουλῆα, id est, bonum cōsiliarium, ac Noctem εὐφρόνῳ, quasi prudentiæ aptam appellarunt, consilio bono potum haudquaquam priuantes, & existimantes noctem in primis prudentiæ conuenire, quâdo videlicet exhilararetur philtro Dionysiaco. Erat autem & μελιχίος Διόνυσος, non viteus Bacchus, sed quasi σικκινός, hoc est, ficulneus, qui ficuum exhiberet fructum, apud Naxios, vt Pausanias ex aliorum relatione commemorat, quia Naxij ficus appellarunt μελίχια. Et quoniã Dionysio mala quoque consecrata fuere, secūdum illud Theocriti,

Ipse sinu mecum Bacchi sacra mala tulissēm.

Melinum quoque hunc multorum nominum deum poëticum hoc etiam epitheton adiiciendo quispiam fortè nuncupare poterit.

VII.

Qua consideratione Ægyptij Mercurium duplici effigie consecrarūt? Quarum vna uisus se perhibetur seni altera propter hunc assistentis

tis Iuuenis. Vtrum hoc intelligi voluerunt, secundum Synesium, eum qui Rempublicam administrare & aliis præesse cum laude debeat, oportere sapientia præditum esse cum viribus coniecta? nam vtrumque esse imperfectum si altero deficiatur: contra verò superari expugnarique nulla vi posse eum in quo copulentur robur corporis & animi intelligentia. Quòd si dirimantur, vt sit illud iners, & hæc imbecillis, facilem esse oppressionem. nam vt poëta quidam fecit,

Opp. ἀλυσίς

- ἀλλή ἀνεμώλιος, ἄφρων.

similiter & Sphinga, cuius simulacrum solerent vestibulis templorum imponere, placet Synesio signum fuisse, virtutum istarum consociatarum: significante forma beluæ, robur, & hominis, prudentiam. An est hoc bellè quidem à Synesio applicatum, præceptis & monitis ad Reges pertinentibus? non abhorret tamen ab Ægyptiorum sapientia, complecti imagines illas doctrinam pietatis & religionis, & in rebus diuinis tractandis gerendisq; diligentiam atque sollicitudinem; quum periculosa harum incuria sit, & contemptus pœnam effugere non possit. Deniq; significare, vt opinor, illi voluerunt, in tota vita pietati & honestati operam dandam esse. ad quod studium incitatur Iuuentus, & efficitur vt constanter in illo versetur, solius senectutis institutione & cohortatione, atque etiam castigatione. Est autem Sphinx ea scilicet quæ punit audacia & proterua ingenia, coërcens imperitos & gloriosos exultatione mani. Idq; ipsam significat

gnificare existimauerim, expressa simul opere-
calato, rostra Accipitrum, & earum auium quas
Ibes vocarunt, vt quibus vulgi sententia iudi-
ciumq; & operatio rerum diuinarum refutare-
tur. Plutarchus in libello de Iside & Osir de,
Sphingas istas indicare putat Aegyptiorum sa-
pientiam occultam, & inuolucris fabularum vet-
borumq; ambagibus tectam. Fuisse enim con-
stat illorum pleraque omnia *αἰνισματῶν ἢ καὶ συμ-
φορῶν* *κολυβά*. His addit Clemens, beluæ figuram Sphingis, notam esse timoris erga Deum: hominis ve-
rò, amoris atque caritatis.

VIII.

QUæ fuere Rotæ Aegyptiaca? quarum men-
tio fit etiam in Numa Plutarchi. Dionysius
cognomento gentili Thrax, professione gram-
maticus, in quodam libro de significatione vel
declaratione, id est, *περὶ ἑρμηνείας*, hæc scripsit, re-
ferente libro quinto *σπουδαίων* Alexandrino Cle-
mente: Nonnulli non modò verbis, sed etiam signis
res indicarunt. Verbis, vt auctores præceptionum quæ
Delphica vocantur, NE QUID NIMIS, & NO-
SCE TE IPSVM; & his similibus. Signis, vt Aeg-
yptij Rotam trahendo conuertentes in delubris Deo-
rum, & frondes tradentes venerantibus numen di-
uinum. Nam Orpheus Thracius sic ait,

Θάλλον δ' ἑκάστα βροτῶν ἐπὶ χερσὶ ἔργα μέμνηται,

οὐδ' ἐν ἑξὶ μίαν αἴων ὄτι φρεσὶν, ἀλλὰ κυκλεῖται

πάντα πάλαι, σὺν αἰσὶ καὶ ἐν μέρος ἢ θέμισ ὄντι,

ἀλλ' ἔχει αἰς ἡρώων ὄρομα μέρος ἵων ἑκάστος.

De frondibus autem Clemens ita: *Aut hi sunt,*
inquit,

inquit, primi cibi indicium, aut intelligere iubent
 hominum vulgus, frondes quidem virides esse suo
 tempore solere, & fructus deinde nasci, & diu dura-
 re: vita autem humana, breue esse & incertum spa-
 tium. fortasse & hoc inquit, vt cognoscât, quem
 admodum incensæ frondes ardeant atq; conflag-
 rent, ita fretos hac vita, celeriter deficere, &
 igni praeparare pabulum. hoc nimirum folia Ho-
 merica quadrabunt *ιλ. ζ'*. Rotas autem Plutar-
 chus sic explicat; quum nihil in rebus humanis
 stabile sit & certum, boni consulendum, quic-
 quid in illa perpetua conuersione alicui obue-
 niat, & in optimam partem mutationes vitæ ac-
 cipiendas esse. Adiungi his rectè possint, & il-
 læ cadaueris humani reliquiæ, id est compages
 ossium corporis mortui; Græci *σκελετον* vocant;
 de quo Plutarchus in dialogo conuiuij septem
 Sapientum, hæc, quemadmodum nos conuerti-
 mus: illa compages ossium corporis humani, quæ ab
 Aegyptiis studiosè in conuiujs profertur, cum cohor-
 tatione, vt quisque meminerit se breui ipsum quoque
 talem fore: Hac igitur, etsi ingrata alienaque quasi
 comessatio est, oportunitatis tamen nonnihil habet, si
 incitat non ad bibendi voluptatem, sed caritatem a-
 moris mutui, monétque ne vitam spatio breuem, re-
 rum negotiorumq; prauitate & vitis, faciamus lon-
 gam.

Θ.

Τίς ἐστὶν ἄθλιω καὶ Περσεφόνῃ; πλὴν τῆ Ἀθλιωῆς, βί-
 λου (ἢ) φάνησιν θεῖς κράτης. αὐτὴ γοῦν ἢ Θεοῦ καὶ
 ὡς περὶ ὁ Πλάτων ἠτομολογήσῃ, ἡσθεῖς θεῖα ἕτα· καὶ ἡ Cratylō.
 θεοῖν

ρουῶτος ἢ Ἡλίας, ἢ φανερόν κ' δημοδίκων τὸ ἀγρῶς. κ' ἔπειτα τὸ Α' θλιωῶς, ἢ ὡς περ οἱ πάλας, Α' θλιωαίως, ταύτην ἢ Περσεφόνης, κ' Φερσεφόνη· Φερσεφάττα τε κ' Φερσεφάττα, κ' Περσεφάσσα, ἢ κ' τὸ Πλάτωνος Φερρέπαφα, ἢ ἐφαπτομένη κ' ἐπαφῶσα διώαμις φερομένων τῶν παραμάτων, κ' ἕτα οἷα τ' ἀκολουθεῖν αὐτοῖς· ἐν ἑστίαν δ' ἕτα ὑποληφόμενα ὀνομάσθη ἢ ἡ Περσεφόνη κ' Δάειρα, κατὰ τε συνηκτικῶν δ' αἰσθ' ὡς παρ' Ἀπολλωνίω γ', Δάειραν μυκηθῆσαι. ἢ ἢ Δάειρα τί εἴη ἀν' εἰ μὴ Δαήμων; ἢ τὸ μὲν Φέρσαι κ' Θρέφαι τὸ αὐτὸ ὅθεν ἐν ταῖς Φοινίσαις, Ἀσσιδοφέρμονα φασὶν εἰρηάζει, ἢ ἐν Ἀσσιδι τραφέντα. ἄστε πῶς τρέφουσαν τὸν Δῆμιτρον, ἢ γοῶν γῆς μητρὸς, κόρη κ' θυγατέρα, πῶς Φερσεφάτταν, καὶ ἀρχαίως Περσεφάτταν εἶπεν. τὰς δ' ἀρχαίως ἢ δασείας γλιχρότερον ἴσμεν χρησάμενας. πῶς Φερσεφόνην ἢ, ἢ Περσεφόνην, ὁ εἰς αὐτὴν γεγραμμένος ὕμνος, καὶ πρὸς τὸ Ὀρφέα ἀναφερόμενος, ποιεῖ ζῶν κ' θάνατον.

- φέρειν γὰρ αἰεὶ, κ' πάντα φονεύειν.

βέλει δ' ἢ οἷα, ζωτικῶς τινα κ' φθαρτικῶς εἶη ταύτην τῆς φύσιν, κ' μεταβλητικῶς τ' ὄντων. ἐφ' ὃ καθήκοι ἀν' κ' τὸ τ' μῦθος, τὸ φάσκον ὅτι ἡ κόρη ἐξάμιλλον ἀνω, καὶ αὐθις ἐξάμιλλον κάτω μένεται διαγῆι. κ' αἰνῶδες οἱ ἀν' πῶς τὸ τ' Φερσεφάσσης ὄνομα πῶς γὰρ φάσκειν οἱ πάλας Ἴωνες ἀντι τ' σφρέφην καὶ ῥητῆσιν ἐχρήσαντο· ὅθεν τὸ παρ' Ἰπποκράτους ἀλλοφάσκοντες, ἢ γοῶν μεταβάλλοντες τὸ χῆμα, καὶ εἰς ἀλύοντες. ἀνδέρτερα δέ πῶς ἐστὶ ἐσφυρότερα ἀτινες ἐπεισελίθειαν λέγοντες, ὅτι ἐπαμνὴ Περσεφόνη εἶρη ὡς παραμυθητὴ παρ' Ὀμήρω, καὶ ἐστὶν αὐτῇ ἀπειροχί τις τ' ταθνιάτων, ἄστε συνέειδαι τῶν ὄνομα ἐκ τ' φθέρσαι ῥήματα Ἰοιολικῶς, κ' τ' φόνος. ἢ διηλύθη δ' ἢ τ' φθορᾶς, τὰ πῶματ' τ' θητοκόλων κ' φύσιν, δ' ἢ φόνος ἢ, πῶμασημαίνεσθ' τὸς τ' θανάτων βίαιος· οἱ ἢ ἀσφην καὶ φάσκειν βίλον

Plutarch.
πῶς δ' εἶ τ'
ποιημ. ἀκ.
Εὐσταθ. ἰλ. ε.

boop

λον τὸ Φορεύειν ἐνδ' εἰκνυαζ. ἀλλὰ πρὸς τῶν αἰθῆρας
 ἕκαστος οἷα γ' ἐθέλει, Ἐκατανοεῖτω, εἴπερ δοκεῖ, ἕτερα
 ἄλλας γὰρ τ' σωφρμένων, ὡς περ δρυός.

IX.

QUæ & vnde A'θλωᾶ & Περσεφόνη? volunt qui-
 dem Αθλωᾶν, quæ est Minerua, esse prudenti-
 am diuinæ potentix. hæc erit itaq; Πῶλα θεοῦ, quemadmodum Plato rationem vocabuli huius
 docet, diuina quædam illa Intelligētia, & Ἡθονός, *intelligentia quæ est in cuiusque ingenio.* An illa, se-
 cundum fabulam, non vltà vberibus, & armata
 virgo statim ex capite Iouis est enata, dissecante
 caput Iouis Vulcano? vnde & Παλλὰς dicta fuit.
 nam vel seipsum, vel aliud aliquid aut à terra, aut
 in manibus in sublime tollere, πᾶλλειν, inquit
 Plato, est, & πᾶλλεσθαι & saltare. A Deo igitur pru-
 dentia oritur, nihil enim prudentia efficacius est
 vel illustrius. Ἡφαιστος autem ex nomine statim
 præ se fert & indicat lucem sui ipsius præcipuam,
 quum φᾶϊστος sit secundum Platonem, ἢ adiecto.
 Minerua verò bellicosa quoq; censetur. nam bel-
 lorum irruptiones potissimum depelluntur pru-
 dentia. Quam ob rem Martem furiosum, homi-
 cidam, cruentum, murorum euersorem inter-
 dum ex prælio abducit Minerua, aliquando in-
 super cum illo manus conferens eum prosternit,
 femina illa quidem virum. Aliqui accipiunt Io-
 uem pro Mente, & Mineruam ex illo genitam
 pro Prudentia in cogitandis & agendis rebus,
 quàm clarissima illa certè est & efficacissima in-
 ter homines, non tēq; deducunt ἀπὸ τ' ἑδρεῖν
 quod

quod videndi significationem habet. hæc enim facultas est prævidendi & contemplandi. opus item illi non est vberibus, id est, alimento, quæ admodum corporis, quum sit animi hæc natura.

Tam alij transtulerunt allegoriam de Minerua ad diuinam prouidentiam, nonnulli ad terram: fuere qui ad ætherem, itemque alij aliter, prout cuique hoc coniectura quædam in mentem venit. Fortassis quoque de aliquo astro quod significet & efficiat natalem prudentum & intelligentum atque etiam modestorum hominum, ac mansuetorum, accipi posse suspicabimur, quo neque muliebri sexui omnis virtus ac sapientia detrahatur: quum Mars nimis virilem & duram sobolem quandam producat, & absque omni pudore cum Venere coniungatur. Nam, vt Astrologi memorant, principatus harum stellarum significat & efficit naturas bellicosas & turbulentas, ac simul adulteria impudentiamque interfert. quod si Solis testimonium accedat, sit probrum manifestum ac diulgatur. atque de nomine Αθωάς, siue, vt veteres vsi sunt Αθωάας hæcenus. Verum Περσεφόνη & Φερσεφόνη, ac Φερσεφάρτα & Περσεφάρτα & Περσεφάσσα, aut, secundum Platonem, Φέρρεπαφα, est quædam vis ἐφαπτομένη & ἐπαφῶτα τῶν φερομένων, tractans & capescens negotia quæ in manibus habentur, hæcque ipsa prosequens: quæ nimirum sapientiam esse statuimus. Fuit etiam Proserpina Δάειρα, & per concisionem Δάρα nominata; vt apud Apollonium libro III. Δάραν υνιγεναν. Sed Δάειρα quidnam aliud erit nisi δάμων; An idem significant φέρω & φέρωμαι? vnde in Phæa

Phœniſſis exponunt ἀσπίδος ὀφείμωνα dici qui in ſcuto ſit educatus. vt hac ratione nutriens Cereris, vt delictet matris terræ puella & filia ſit περιέφαται & priſca cōſuetudine περιέφαται. Conſtat autem apud veteres rariore ſuiſe uſum aspirationum. Hymnus verò in hanc conſcriptus, qui Orpheo tribuitur, περιεφόντω ſiue περιεφόντω facit vitam & mortem.

Semper enim ferre hanc & tollere cum ea.

Atque hîc quampiam tam vitalem quàm exitioſam ineſſe vult terræ naturam, omniumq; rerum mutationem continentem. Quò respicit etiam quod fabula dicit, puellâ illâ ſex menſes ſuprà, ac ſex infrâ remanere. cui nomen quoq; Περιεφάωνη congruit. nam Iones veteres uſurparunt pro conuertere & projicere verbum φάσσειν: vnde apud Hippocratem legitur ἀλλοφάσσειντες, hoc eſt, commutantes formam & quaſi allucinantes. Inſuauiora ſunt & immitiora, ea quæ nonnulli attulerunt, & dixerunt, quòd valde horribilis Περιεφάωνη dicta fuerit, quemadmodum apud Homerum deteſtanda, quòdque ſit hæc defunctorum comprehenſio, vt nomen componatur ex Æolico verbo φθέραω & φόνω: atq; indicetur per corruptionem, morientium lapſus ſecundùm naturam; per eandem autem ſignificentur mortis genera violenta, iidemque φάσσειν & φάσειν pro interficere ſumunt. Sed de his ſentiat vnusquiſque quod voluerit, & excogitet inſuper, ſiquidem videbitur alia quædam. Satis enim eorum quæ collegimus veluti quercus.

X.

Est ne rectè & vtiliter factum? quod Proclus
 scripsit, Platonem quasi inuolucra verbo- Tertius.
 rum mathematicorum, veritati rerum iniecisse:
 quemadmodum hanc fabulis texerint Theolo-
 gi, & Pythagorei notis quibusdam, quæ vocarunt
 symbola. De Theologis, vt ille nominat, pri-
 mum v. eamus. Nunquid autem de his duo
 potissimum cõsideranda sunt? vnum, fuerint ne
 sententiæ de rebus diuinis, fabulis obscurandæ:
 alterum, si fuerint, an talibus? De priore licet as-
 sentiamur iis, qui censent id fieri debuisse, &
 ipsum Deum vt fieret, voluisse. non enim nunc
 necesse est hæc qualia sint exquirere: & constat
 occultata quædam quasi vmbriis fuisse, vt magis
 eminent animaduertentibus. Sed de poste-
 riore quid dicemus? An hoc, & impiè ad Deum,
 & ad homines perniciosè talium fabularum com-
 menta introducta esse? idque etiam vidisse eos,
 qui illas ad quandam fructuosam doctrinam ac-
 commodari posse docuerunt. Plutarchus enim
 in libello De Poëtarum scriptis, Pertinentes ad
 naturam rerum ac causas, & astrologicas expli-
 cationes improbat; & esse coactas ait atque de-
 tortas: relinquens eas, quæ ad mores pertinent,
 & has ab ipsis poëtis putat esse demonstratas. *Ac
 philosophi quidem, inquit, exemplis vrentes earum
 erum quæ sunt in medio, ita monent & instituunt
 & castigant, poëta verò idem faciunt fingentes, & fa-
 bulis aliquid enarrantes.* Dionysius autè Halicarn.
 aliquanto ille quidem verbis molliùs refutat ista
 cõmèta, sed haud scis an re ipsa vehemètiùs etiã
 quàm

lib.2. quàm Plutarchus: *Non existimet aliquis, inquit, me ignorare, esse quasdam inter fabulas Græcorum vtilis hominibus, quum alia allegorica (quæ verbis diuersam præferentibus significationem, sententiam adumbrant,) Naturæ opera demonstrant, alia composita sint, vt consolationem in se haberent, quæ sustentarentur miseri & afflicti, alia ad tollendas perturbationes animorum atq; formidines, & minus sanas opiniones sententiâq; hominum expurgandas, alia conficta alterius cuiuspiam vtilitati gratia. Quamuis autem minus perspicuè alio nullo hæc intelligam, tamen ita afficior, vt metu ac sollicitudine ab his vacare nequeam, & existimem fabulas illas cautionem multiplicem habere. (quomodo enim aliter interpretaremur quod Græcè auctor ponit, εὐδαμόνως δὲ ἀπὸς αὐτῶν, non reperiēbam.)* Addit Dionysius, se libentiùs admittēre Romanorum theologiam, considerantem quod ex Græcorum fabulis boni percipi possit id esse exiguum, neque fructum illius pertinere ad multos, sed eos tantum qui exquisiuerint atq; perspexerint quo consilio ista facta sint. Tanta autem sapientia paucos esse præditos arbitratur, quum huius expertis vulgus in deteriorem partem tales narrationes accipere soleat vniuersum: & ex duobus deferri ad alterum vtrum, vel malè vt sentiant de numine diuino tanquam infelice & ærumnis oppresso, vel nullo vt fædo atq; impuro & scelerato facinore se abstineant, quod diuino generi cernant talia tribui. Hæc, inquam, seuerè & grauitè reprehendunt commenta Græcarum fabularum: præsertim iis, quæ tanquam vtilia commemorantur,

rantur, si quis attendat, planè evanescentibus :
 quæ si quid sunt, non sunt tamen istarum fabu-
 rum propria. Rectius enim certè Naturæ &
 caussarum cognitio petetur aliunde, similiter &
 exempla tam consolationum quàm monitio-
 num, & alia quævis, ut illa Timoclea non ma-
 gni momenti esse videantur, quæ putant pos-
 se fabulæ perturbationes animorum sedari : ut
 Alkmaon furens doceat, & Phineus cæ-
 cos, ferre æquiore animo malum suum. Sed
 furens, id est, ut ille poëta ait, *νοσῶν τι μανι-*
κόν, & cæcus, si surdus quoque fortè sit, quomo-
 do docebitur? Verùm cæteris omissis, quum fa-
 bulas poëtarum omnes simul repudiare neque
 consentaneum rationi rectæ, neq; mihi animus
 sit, nunquid hoc tamen non est ferendum? pro-
 bra & labe tam fœdas diuino numini asperfas,
 & manifestas contumelias, quas Græci vocant
βλασφημίας, esse factas. Vnde accidit, ut non mo-
 dò audirentur, & actione repræsenterentur fla-
 gitia & scelera Deorum immortalium, sed cere-
 moniis etiam sacrorum ostentarentur, & reli-
 gione commendarentur, ut Gallorum nefaria
 mollities atque insania, & Baccharum Coryban-
 tumque furor, & arcana sacra initiorum, (quæ
μυστήρια appellantur: & quidam olim, quamvis
 ridiculè, tamen bellè ludens, interpretatus fuit
cauernas muscutorum.) itèmq; peruigilia in fanis
 promiscuæ utriusque sexus; & alia similia por-
 tenta, id est, ut Dionysius vocat, *τοπαρεύματα* :
 quorum quasi ius diuini constituerent fabula-
 rum istarum nugatoria leges, quæ est nimirum

Σφοδ. λό. 2. 257.

...

ἀπὸ τῆς ἀρχῆς
 τῆς μύσας. ἀδ.
 2.

R Dion

Dionysio *περὶ θεῶν μυθική*. An verum igitur est istam Theologiam Græcorum, siue Orphei seu aliorum, poëtarum fabulis illustratam, confirmatam etiam oraculis, prorsus pestilentem esse, & religionem atque pietatem penitus euertere, ut omnino explodenda exterminandaque sit: quòdque ad rem ipsam attinet, talium allegoriarum studium non modò futile & inanè, sed etiã eiusmodi esse, ut magnopere lædat, & plurimum afferat detrimenti. Non enim solummodo istius lusus,

Perdere rem caram, tempora nostra, solent,
 Trist. 2. quemadmodum de omnibus scripsit Naso, sed cogitationes ita excitantur absurda & nocentes, & corrumpuntur iudicia, & voluntates detorquentur. denique per profanitatem omne genus peruersitatis in animos illabatur atq; serpit. Sane exercitationis causa tractari & hoc genus fortasse non fuerit neque fructus expers, neque culpandum. Nam & consideratio quasi acuitur explicando, & historiarum recordatione, prudentia instruitur. Optimè tamen atq; rectissimè fecerit is, qui alias qualis potius quàm *θεολόγος* fabulas, cum exponere atq; describere, tum enarrare & veluti edisserere voluerit. De his igitur hætenus. Platonem verò, quum suas disputationes verbis ille mathematicis implicuit, non modò non obscurasse eas perhibendum, sed cum illustrasse, tum ornasse. Non enim opera certè illa data est mercenariis & baiulis, sed doctis eruditisque & ingeniosis hominibus: quos nequaquam

nequaquam ignaros disciplinarum mathemati-
 carum esse oportet. Pythagorei autem planè æ-
 riptiacam rationem sequuti videntur, signa no-
 tāsq; vsurpando. De quibus plura dicenda nunc
 esse non putavi; præsertim quum tam multa mul-
 torum scripta de illis extant. Hoc igitur sine,
 istud seu ista quæstio conclusa esto, cū
 hac quidam non aliena appendice. præter eos
 quorum scripta ad nos peruenerint, Palephatum
 & Phurnurum, etiam Heraclentum quendam &
 Characa de allegoriis scripsisse. Qui, quemad-
 modum suspicari licet, ostenderunt quasdam ef-
 se *καὶ φρασικὰς ἀλληγορίας*, vt quum *ἰλ.υ.* dicitur,

Εὐσεβ. δ. δ. v.

Αἵματος ἄσαι ἀρνα τελευτεῖνον πολεμιστῶ.
 intelligendum enim hoc de ense seu hasta, *χρή-*
ματι γλυκεῖ. Et quasdam *ῥηθρειακὰς*, vt *ἰλ.λ.* *ἴσας δὲ*
ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον. — nam potest accipi istud *ὡς*
εἰδωλοποιημένης ἢ ὑσμίνης, quæ erit scilicet Bel-
 lona, vt paulo post persona Eridos producitur.
 sententia autem est, fuisse exæquatam prælium
 pari virtute amborum, neutro cedente exerci-
 tui. *φυσικὰς* autem & *ἠθικὰς* atque *πολιτικὰς ἀλλη-*
γορίας, omnium pæne mentione iactatas esse sci-
 mus.

R 2 ETYM

ETYMOLOGIA

ID EST, DISPUTATIONES

de quorundam nominum

origine.

*

DECURIA I.

I.

Numa.

Vnde Pontifex? Græcis hic est *ιεροφάντης*, vt Dionysio Halicarnasseo: vel *ιερονόμος*, vel *ιεροδιδάσκαλος*. est & *ἀρχιερεύς*, vt Plutarcho placet, qui Pontificem Max. *ιεροφάντην* facit, καὶ ἱερῶν ἐπίσκοπον. sed omnino erat Pontificum munus, respectus ad religionem, & res diuina vt rite fieret, & legitimæ cæremonix seruarentur. Ij suis suffragiis quasi caput & principem creabant vnum ex numero suo, quem Pontificem Max. nominabant. Pontificis igitur nomen vnde dictum esse existimandum? An à *potentia*? quòd hic curet res diuinas, & sit famulus diuinæ potentix. An est *Pontifex*? id est exequutor eorum quæ præstari possunt, vt id faciat quod *facere potis est*; nihil auctore legum huic imponente oneris, quod sustineri nequeat, neque in arduis atque difficilibus, siquid omissum neglectumve sit, calumniosè exagitante, id est, ἡ νομοδότης ἔ συνοφαντωδὲς, vt loquitur Plutarchus. An ista sunt commenta argutia? & est omnino *Pontificis* nomen factum à *pon*te &

te & *faciendo*; cuius duplex ratio redditur: vel quod antiquissima & sanctissima sacra in pontificio, qui ligneus erat rotus, conficere solent: vel quia pontis illius quasi facti tecti praestandi curatio ipsorum esset, ut sint *γεφυροποιοί*, deriso à quibusdam nomine. Nam horum verborum, id est *pontis & faciendi*, duplicatio in isto nomine manifesta est, ut origo dubia non sit, quaecumque sanè causa appellationis esse videatur.

I L.

Vnde sunt dicti *Æmilij*? An, ut Plutarcho placet, Numa rex filium unum ex quatuor Mamercum nominavit; quo nomine & Pythagoræ filius appellaretur: alludenteque rege, & celebrante hac voce eloquentiam & suavitatem sermonis Pythagorici, quod est Græcis *Αἰμίλιον*, familiae hoc cognomen adiunctum fuit? An hoc commentum Græcum est? Quum Cicero demonstrat Pythagoram in Italiam venisse regnante Tarquinio Superbo annis post Numam propemodum ducentis: neque litteræ Græcæ scriptura in hoc nomine servata est. Nunquid igitur Latinæ linguæ appellatione, ista familia sunt *Æmilij*, & usitata mutatione *Æmilij*? sicut contra *vinculum, vinculum*. ab *emulo* *παρωνύμιος*, quod *ζηλωτῶ* notat. Fuisse autem Pythagoras traditur Phliunte oriundus, natus in insula Samo. Hippasi enim Phliasij, qui eiectus à Dorien-sibus in Samum se contulit, filius perhibetur fuisse Euphron, huiusq; Mnesarchus pater Pythagoræ.

thagora, vt sit ab Hippaso Pythagoras quartus, id est pronepos illius, quem dominationem Polycratis fugientem in Italiam esse profectum accepimus, Olympiade ferme LX.

III.

Quæ est origo nominis *Libitinae*? An inde ducitur vnde *libido*? Nam & *Libentinam* hanc Varro appellat, & *Venerem* esse vult: Plutarchus in Numa aliquos Proserpinam maluit scripsit. Huius autem fanum Numa consecrauit, vbi Venus coleretur, vt doceret ciues suos, quemadmodum alibi Plutarchus retulit, mortale esse genus omnium, (id est enim φθαρτὸν ἐστὶ τὸ θνητὸν) & vnum numen quasi præsidere generationi & exiti. atque idem ait, fuisse Delphis simulacrum Veneris Ἐπιτρομέβιας, quasi *funerariam* dicamus, aut *buſtorum præsidem*, ad quod solerent afferentes inferias mortuorum manes vocare. Atque in *Libitinae* fano instrumenta sepulturae fuisse proposita idem narrat Plutarchus, vt emerent quibus illis opus esset. sapienter assuefacere volente ciues suos rege Numa, ne detestarentur, auerfarenturque illa tamquam execranda & fœda, id est ὡς μασμὸν. An non alienum sit nomen illud, nisi syllabæ tempus repugnare videatur, ducere à *libis*? quæ & ipsa ad sepulturas vsurpata fuere.

lib. 3. Scripsit autem Athenæus, *liba* placentas fuisse mellitas, addito lacte, & eo quod Græci ἰσθίου nominarunt.

IIII.

Vnde *Cocles*? An est ἐπερόθαλμος, id est, secundum Plautum, *Vulsus*, quasi *Ocles*? An
Cureulion. tam

ἐδῆσας κὶ χαλκὸν καὶ εἰργασμένον χρυσὸν καπιλεύειν τῶ-
 νας λέγει. μάλιστα δὲ ἐκλήθησαν ἕτως, ὅτι τὰ ἐδωρίμα
 κὶ ποίμα ὅσ' κερματίζοντες μετὰ πωλῆσι. ἐπεὶ ᾗ τὸ κέρ-
 δάμειν τοῖς τοῖσιν τὸ τέλος τῶ ὀπιτηδεύματος, δὲ τῶ
 τεχνικῶς τε καὶ πανέρως καὶ μὲν δόλκω πολλὰ ποράττειν
 εἰώθασιν ὅθεν ἔῃ τοῖσιν ἕσπετος ἐμπορία διεβλήθη, καὶ τι-
 νες τὸ κακὸν ἐν τῶ ὀνόματι ὅσ' ἀπικεῖν ἠγῆσαντο· εἶναί τε
 τῶ κάπιλον, ὅσ' Κακκίοντα Πηλόν, ἢ τοῖς τῶ οἶνον. ἐστὶ ᾗ
 παρὰ δὲ ἡδὲ ἐτυμολογική. ἢ γὰρ δὴ Πηλὸς ὁ ἄσπετος. καὶ εὖ
 παρήνεσε τίς ποτε, νεθετῶν τῶς κεραυνούσας τῶ οἶνον, μὴ
 ποιῆσαι Πηλέα τῶ Οἰνέα. μὴ ποτὲ τοῖσιν ἀληθῆς ποτῶν
 γῆ δὲ τῶ Κάπις, σηματομένων δὲ τῶ λέξεως τῶ πρὸς ἐ-
 δωδὲ ἐτίμων σκευῶν; καὶ ὅστις Κάπι παρὰ Ομήρου ἢ φά-
 ττη, ἐκ τῶ Κάπιον, δηλοῦσι τῶ ἐδίδειν ὅπερ ἀπλῆσερον ἢ
 τὸ τῶ Φάτιν ἐκ τῶ Φαγεῖν ἔστι. ὡς περ γὰρ σιγῆ, σιγῆλος,
 καὶ ἄδης, ἄδηςλος, ἔῃ αἰδηςλος, ὁ ἀλέθριος ἕτω κάπι, κά-
 πηλος.

Πικρὸν. β. &
 ὄδνος. δ.

V I.

Quisnam ὁ κάπιλος, & unde vocem hanc de-
 duci existimemus? Nemini quidem obscu-
 rum est Καπίλος, (quos Caupones Romani dixe-
 runt) esse negotiatores ac venditores. Et Isocra-
 tes ad Nicoclem scribens, inquit nonnullos ve-
 stimenta & ἄς, & elaboratum aurum καπιλεύειν,
 hoc est, vendere. Præcipuè verò sic appellati fue-
 re, qui vesca & potabilia veluti quæstum aliquem
 facientes diuenderent. Quia verò lucrum sibi
 tamquam finem instituti sui hoc genus homi-
 num propositum habet: propterea videntur astu
 quodam ac *dolo malo* multa facere. Ideo ὀ; nun-
 dinatio huiusmodi odiosa, sit reddita, & qui-
 dam

impostura.

dam consueverunt malitiam quasi resonare vo-
 cem hanc, vt sit κάπηλος quasi κακῶν πηλὸς ὕψι τ'
 ἕρον, id est, qui vinum deprauet. Sed ludicra hæc
 est nominis ratio: nequaquam enim πηλὸς vinū
 est. Et rectè monuit olim quispiam, prohibens
 ne qui vinum temperarent, ex Oeneo Peleum,
 hoc est, ex vinoso lutosum redderent. Nunquid
 igitur veriùs δὲ τὸ κάπηλος deducemus, qua voce
 significatur vasa ad escam pertinentia? Et Home- cibo desti-
 ro κάπη Præsepe est, nimirum ἀ κάπτειν, quod co- nata.
 medere exponitur, sicut ἐκ τῆ φαγῆν simplicius
 deriuatur φαίτη. Vt enim σιγή, σιγηλὸς, taciturnus,
 & ἀδης, ἀδηλος, & αἰδηλος, lethalis, ita etiam κάπη,
 κάπηλος, mutuo à se descendere inuicem arbitra-
 mur.

Z.

Διατί τῆ Γαμήροχος, ὁ Ποσειδῶν, ἢ ἔχων τὴ γῆν, ἢ ὀχέ-
 μδος ὅτι τὴ γῆς, ἢ καὶ κρατῆρ τὴ γῆς; ὅθεν καὶ ἀσφα-
 λος, καὶ παρ' Ἀθηναίους ἐτιμᾶτο τὸ ὀγδοαὶς τῶν ἡμερῶν. ἢ γῆ
 ὀγδοαὶς, φησὶν ὁ Πλάτων, κύβος ἀπὸ ἀρτίου πρώτης εἶα, Θεσπ.
 καὶ τῆ πρώτης τετραγῶνις διπλασία, τὸ μόνιμον Ἐδυσκίη-
 τον οἰκείον ἔχει τὴ Ποσειδῶνος διωάμεως, ὅς καὶ Ἐνοσί-
 γαμος καὶ Ἐνοσίχθων, ὁ τὴ γῆς καὶ χθονὸς κινητικὸς. αἱ γῆ σφ-
 εμοὶ δοκῶσιν αἰτίαν ἔχειν τὰ πνευματώδη τῆς ὑδάτων
 ἐμπύπτοντα. τῶν μυχοῖς τῶν γῆν κοιλωμάτων.

VII.

Quare Γαμήροχος vocatur Neptunus? An quia
 πῶ γῆν ἔχει, hoc est, terram continet, aut
 tamquam ὀχέμδος ὅτι τὴ γῆς, qui feratur supra ter-
 ram, quòd in hanc ian sit imperium? Hinc etiam
 R 5 Asph

Asphalius dictus & ab Atheniensibus cultus fuit per octavas. Est enim octonarius, ut Plutarchus inquit, Cubus parium numerorum primus, & ex duplicato primo quadrato gignitur, cuius proprietati debetur stabilis & immota vis Neptuni. Ennosigæus quoque cognominatur & Enosichthon, quod tellurem commoveat. Huius enim tremores videtur causas habere flatus ex aquis, quum in abditas terræ cauernas impingunt.

H

χολ. σφηκῶν.

Πόθεν ἀσπίς τὸ ὄπλον; ἢ διὰ τῆς ζώης τῆς ἀσπίδος; ὅτι κικλοτερεῖς γεγονέναι τὸ πάλαι τὰς ἀσπίδας, ἀναμφισβόλον. καὶ Αἰγύλιος ἐν τοῖς ζ' ὅτι Θέσας φησὶν, ἀλω ἢ πολλῶν ἀσπίδος κύκλον λέγω· ἐφεξῆς δὴν ἄνθος. τὰ δ' ἔρπετὰ ἐκείνα καθεύδοντα καὶ ἠλιόμενα, κύκλος καλεῖται. εἴη δ' ἂν ἐκότερον διὰ τῆς ἀσπίδος, τῆς ἐκείνου ὅτι μὲν ὄπλον, νοούμενα τῆς σφηκῆς, ὡς μὴ ἐκτεταμένον εἰς μῆκος τῆς ἀλλὰ στυμμένον εἰς κύκλον. ὅτι ἢ τῆς ζώης, τῆς ἀσπίδος μορίου ὄντος, διὰ τὸ μῆκος τῆς σώματος, ἢ πλεονεξία καὶ τὸ ὄξυ τῆς σφηκῆς. ἴσως ἄρα οἱ δ' ἂν τις ἴσως ἐκ ἀσπίδος ἐνθυμέμενος, τὸ τῆς ζώης ὄνομα τῆς πεποιημένων, ὡς τῆς φωνῆς ἐκ κελικῆς τῆς ἀσπίδος σφηκῆς.

VIII.

Ασπίς unde? armatura inquam istæc. Num ab aspide animali? Neq; enim dubium est olim clypeos, qui ἀσπίδες sunt, rotundos fuisse. Eschylus etiam in Tragedia secunda canit:

Halona grandem (sic orbem clypei voco)

Ipso rotante exhorruī.

Istud

Istud verò serpentum genus, quum dormit vel
 apricatur in orbis conuoluit sese. Vtriusque ve-
 rò ratione ex *α* & *σπίζω*, quod est extendere, hoc
 vocabulum componitur. Si enim clypeum intel-
 lexeris *α* priuadi significationem habebit, quod
 hic non protendatur in longum, sed in circulum
 contrahatur: Sin bestiam, *α* intendendi particula
 fuerit, longitudinem corporis vel intensum &
 acutum sibilu innuens. Non tamè absurdè qui-
 piam suspicetur fortasse, coniectatus animantis
 nomē esse factitium, atque sono ipso præ se fer-
 re aspidis quendam sibilum.

⊙.

Πόθεν μέλη; ἢ οὗ τῶν μερῶν ὅλα ὄντα; καὶ εἴτε τὰ ἐν
 τῷ σώματι μέλη λέγεται ἐκεῖνα, ὅσα ἕτερα μέρη ἔ-
 χει ἐν αὐτοῖς ἴδια, οὗ κεφαλῆ, καὶ σκέλους, καὶ χειρῶν, καὶ ὄλος ὁ
 βραχίον, ὅ ὁ θώραξ, φησὶν Ἀριστοτέλης. ἴσως ὅ καὶ ὁμοίως ἴσως ζώων
 τὰ μουσικὰ μέλη, ἢ τοῖς ἀσματῶν ἔτι κατὰ νομῶν, ὡς περὶ α.
 χοῦ τὰ τὰ ἁρμονίας καὶ τῶν συσημάτων σύμφωνα μόρια.
 ἀπὸ ὧ τῶν τῶν μελῶν, τὸ μέλη, τὰ μέλη δηλονότε
 ἔπειτα.

IX.

Μέλη unde? an sic dicuntur, quasi μερῶν ὅλα ὄν-
 τα, quod nimirum se tamquam tota habeāt
 ad particulas? Et propterea in corpore μέλη nun-
 cupantur, quæcumque membra partes in se pe-
 culiars alias continēt, vt Caput, Crura, Manus,
 denique Brachium integrum, & Pectus, vt ait A-
 ristoteles. Fortè etiā eadem ratione musica Me-
 le siue cantiones nominatae fuere, tamquam
 concen

concentus & modorum partes consonæ. Et rur-
sus hæc Mele τὸ μέλπειν de se pariunt, hoc est ca-
nere, τῶν μέλων videlicet ἐπειδαι, quasi quispiam cō-
tionem sequi dicatur.

I.

Δ Ἰὰ τί ὁ ἀπὸ μεσημβρίας πνέων ἄνεμος ἐπεκλήθη
Νότος; ἢ ὅτι κάθυρον τὸ πνεῦμα καὶ ὑπερῶδες, καὶ
νοτίδας ἐπιφέρει; ἢ μάλλον ἢ Νοτὶς παρῆκεται ἐκ τῆς Νό-
τις; ὁ δὲ νότος ἰονομάσθη ὁ κάταθεν ἐκ τῆς ἀφανῆς πνέων,
οἰοῦναι Νέατος τις ἂν, καὶ τῆς Πλευτάρχον. τὰ δὲ τῆς σφάρας
πρὸς μεσημβρίαν ὄντα, ἐν τῆς ἡμετέρας οἰκήσεσιν, ὅτε ὁ ἡ-
λιος εἰδέποτε τῆς ἡμῶν καὶ κορυφῆν, πανταχῆ δόποκελι-
κότα τυγχάνει.

Πλατωνι-
κῶν ζήτη-
μάτων.

X.

QVare Notum appellarūt ventum à Meridie
flantem? Vtrum quia ventus est humidiffi-
mus, & pluiuas, humiditatésque, νοτίδας Græci
vocant, concitat; an potius Νοτὶς, id est, humor, à
Noto deductū fuit? Notus verò id nominis fuit
fortitus quòd ex inferiore & occulto spiret lo-
co, tamquam sit νέατος, id est, imus quispiam secū-
dum Plutarchum. Nam globi partes ad meridiē
secundum nostram habitationem, vbi sol num-
quam vertici nostro imminet, extremam habet
declinationem.

Δ Ε Κ

riatur. Quid? quod Æschylus fecerit, *μελαγχίμος*
 ex *μελαγχίμω* voce. Sed veriùs ἀκαδήμεια scribē-
 dum fuerit, vt ἀλεξάνδρεια, ἡράκλεια & similia,
 antepenultimam reiecto tono. Hinc deducitur
 etiam ἀκαδημαϊκός, priùs tamen efformato voca-
 bulo ἀκάδημος, quod ἐκάδημος quoque proferrur,
 Sic appellato videlicet Heroë quodam regionis
 illius.

B.

EΝη πῶς ἂν ὀρθοπνευμαζήτο; ἢ ἀδιαφορεῖ ἢ χεῖσις
 εὐεισκομένε τ̄ τε δασέως κ̄ τ̄ φιλά, ὡς περ̄ δοκεῖ
 οὐδ. τ. Εὐσταθίω. ἢ ὅτι μὲν ἢ ἀρχὴ τ̄ ὀνόματος δασεία ἀεὶ, ὅταν
 μὴ διπλοῦν ἔχη τὸ ν, καὶ παράγεται ἐκ τ̄ Ἐνός. τὸ δ̄ δι-
 πλοῦν ν, διάλεκτον παρίσησιν Αἰολικῶν, ἥπερ οἰκεῖα καὶ
 τὰ φιλά τ̄ πνευμάτων; ἢ ὅλως ἢ Ἐννι ἕτερον τ̄ ἔννης; ὡς
 ἔσκέφαλ' ἂν ἀκείβετερον ὀ βολόμμος, καὶ ἀφορμῆς τι-
 νός ἐπιλαβόμενος, ἐσι δ̄ Ἐννι καὶ νέα ἢ τ̄ τριακάδος ἡμέρας,
 ἐν ἥπερ ἢ σελῶν κ̄ πλεῖ σὺνοδον ἐγράτη, καὶ δὲ τὸ ταύτης
 πάλιν πρῶτῃ τ̄, τελευτῶσα πῶς καὶ ἀναγινωμένῃ. Vn-
 de Varro hanc *extremam* & *primam* Lunam vo-
 cat. ἔνον enim *vetusti* habet significationem, quod
 recens aliud excipit. atque ita Theophrastus de
 palmorum fructu, ἐπικαταλαμβάνοντες τ̄ νέας τ̄ ἔνον.

II.

EΝη quonam spiritu rectè insigniri dicemus?
 an parum interest? quum æquè asperè atque
 tenuiter, vt placet Eustathio, prolatum inuenia-
 tur. an verò nominis huius origo asperum quidē
 requirit quum duplici nomine scribitur, & deduci-
 tur ab ἔνος, id est, vno. Sed quando *vv* geminatur
 Æolic

Eolicam dialectū constitui putemus, cui tenues aspirationes peculiare fuerit? An prorsus etiam aliud quippiā significat, quā ἐνν, quā vocem considerauerit quispiam accuratius, qui uoluerit, uel etiam si cui oblata fuerit huius rei occasio. Est autem ἐνν καὶ δέκα dies tricesimus, quo luna propter coniunctionem vltima censetur & rursus ab hac prima fit, quasi finem consequuta & de nouo iterum genita.

III.

Vnde planctus? An dubium nō est quin à verbo plango: significari autem eum qui Græcis κοπετός, δαδὸν κόπην, & τυπετός est, ἀπὸ τῆς τύπην: nā τυπετόν καὶ θρήνον γωαγηεῖον dixit Halicarnasseus libro IIII. Non igitur propriè voces sed gestus lugubres indicabūtur hoc uocabulo, quales sunt se ipsos in dolore ferientium atque lacerantium. Nam Latinis plangere est percutere & pulsare: & Cicero plangores nominans cum lamentatione hos coniunxit.

IIII.

Vnde est iumentum, & quid significat? An esse ἰσοζύγιον hoc cōstat? & hinc manifestum fit appellatum iumentum, quasi iugimentum, à iugo, id est, ἀπὸ τῆς ζυγῆ, potius quā ueluti iuuamētum, ab hominibus iuuandis.

E

Πότερον Πράρα, καὶ Ἡρωδιανόν, καλεῖται ἢ Πρί-
ρά τις ἕνα, ἐκ τῆς ἰσοροποιεύουσα, καὶ ἕχθ' ἰσοροποιεύουσα
γραμ

ικησι.

ζαμμένον τὸ ι; ἢ οἷοιτ' ἂν τις εἰρησται πορώραν ἀνευ τ' ἰα
ἀπὸ τ' πορώω βλέπῃ, ἐμπορόειον ἔβαν ἢ ἄν ἰνὸς μέρος; ὡς ἰε
τυμολογεῖσθαι αὐτὴν ἐκ ἀπφκώτως πορώα τὸ ποροράν,
τὸ πορονεύειν ἐν τῷ πλέειν. ἔχθ' ὃ τ' ἔβ' ὁμοίησον τ' Αἰσχύ-
λον εἰπόντ'.

ἰπησι.

καὶ πορώρα πορόειον ὄμμασι βλέπεσ' ὀδόν.
ὡς περ ἄλλοι τ' Παρθενοπαῖον, κέκληκε, βλάσημα Καλ-
λίπορων, ἢ γοιου εὐπορώωπὸν καὶ τὸ εἶδος καλόν. ἀπὸ ὃ
τ' Πρώρας, Πρωρεὺς & Πρωράτης, ὃ ὅτι τ' πλώρας τ' ἀνε-
μων πορογνωσικός· καὶ Πρωρατεύειν παρ' Αἰεσοφάνη,
ἐρέτῳ χῆναι πορώων γενέσθαι, πορὴν πηδαλίοις ἐπιχθ-
ρεῖν,
καὶ ἐντεῦθεν πορωρατεύσαι ἢ τὰς ἀνέμους διαθροῖσαι,
καὶ κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ. -

V.

Vtrum Prora secundum Herodianum vocatur
quasi πορώρα, quod precedat quasi & præ-
fixum habeat, litteram; an potius omisso ι, Pro-
ram quispiam pronūciare poterit, quia prorsum
prospiciat, & navis pars anterior existat? Nomi-
nis itaque ratio erit à verbo ποροράν, id est, à pro-
spiciendo, quod prorsum vergat inter nauigan-
dum. Sortitur verò hac in parte Æschyli calcu-
lum, qui ait: Et prora prorsum intenta tamquam
oculis viæ, quemadmodum alibi Parthenoporem
vocavit, βλάσημα καλλίπορων, quasi germen pul-
cra facie siue aspectu formoso præditum. A Pro-
ra autem est Proreus & Proreta qui in prora vé-
tos prospicit, & Πρωρατεύειν verbum, hoc officio
fungi denotans.

5.
 ΔΙΑ ΤΙ ΟΥΚΙΑ, ἢ ἔτω ᾠδῆ. Λατίνοις καλεσμένη, ἐ-
 γραφή ὑπὸ τῶν ἑλλενίων ἔτω περ 10, ὅστις ὅ ἢ οὐκία
 ὅς δ' ἄρα καὶ οὐκία. ἢ ἄρα ἐκ τῶν ὅλων τὸ δίμοιρον ἔτως ἐση-
 μιώθη; ὅστις ὅ τὸ ὅλον ᾠδῆ. Λατίνοις Ἀ' σις καλέμενος,
 εβ. καὶ παρ' Ἑλλησι ὁ ζωδιακὸς κύκλος εἰς τὰ αὐτὰ μό-
 εα διαρεῖται, καὶ δωδεκατημόσια λέγεται. πῶς ὅ τῶν
 δίμοιρου σημεῖον τῆς; ἢ ὅτι τὸ δίμοιρον τῶν τρίτε μέρει
 ἑκατη, ἢ ὅτι ἄφῆρται τὸ τρίτον; ὡς εἶ) καθάπερ β
 πρὸς γ, ἢ δ' πρὸς ε, ἢ πρὸς εβ, καὶ ὡσαύτως ἐξῆς.
 τὸ γδ ο σημεῖον παρ' Ἑλλησι ἐλαττωτικὸν ἢ ἐδενωτι-
 κόν. τὸ σημεῖον ἄρα φησιν, εἶ) πῶς οὐκίαν ἐλάττω τῶν ὅλων, ἢ
 ζου τῶν δωδεκα τῶν τρίτω μέρει αὐτοῦ, τῆς δ' ὅστις τῆς
 ἄρα, ὡς ἐλεῖται οὐκία. ἢ ὡσαύτως πῶς ἀρχικῶς συλ-
 λαβῶν τῶν ο καὶ γ γραμμάσι σημεῖωσαντες, ἔτω τὸ ὄνο-
 μα ἐν εἰζαῖται ἐβέλοντες.

VI.

Vnciam vox Latina unde dicitur? Græci quodā-
 modo sic pingūt se, habet verò Drachmas 8.
 An partes duæ totius hoc modo significantur?
 Est verò totum apud Latinos assis, 12. & apud
 Græcos Zodiacus circulus in tot portiones di-
 uiditur, quæ Dodecatemia, id est, partes duode-
 cimæ vocantur. Sed quare duarum partium hæc
 nota erat? an quia duæ partes tertia minus exi-
 stunt, vel quòd ab illis auferatur tertia? vt se ha-
 beat, quemadmodum β. 2. ad γ. 3. aut 4. ad δ. aut
 8. ad 12. & sic deinceps. ο enim signum apud Græ-
 cos diminuendi vel annihilandi erat. Hoc itaque
 signum, vnciam toto minorem esse, duodecim
 inquam tertia sui partem, id est quaternario, vt ita
 desideretur octo. A simpliciter syllabam prio-
 rem

rem o & Γ litteris designātes, hoc vocabuli notare voluerunt. Caterum quòd vnciæ vox tan-
numisima quàm pondus apud Siculos signifi-
rit, Pollux auctor est.

V I I.

VNde *Mamertini*? Incola hi fuere Messanæ in
Sicilia. An sunt *Martij*, id est ἀρτίοι; vt
scripsit Plutarchus Pyrrho, & Festus Pompeius
ex Alphio quopiam retulit, quòd Oscorum lin-
lingua Mars *Mamers* vocetur. An fieri possit vt
gentile sit *Mamers*, sicut *Camers*, & inde factum
nomen Mamertinorum? Nam Italicos illos ad-
uenas fuisse, & in Sicilia confedisse non ambiguit
traditur. Et vt *Camerini*, ita *Mamerini* oppidi
mentio fit. etsi in epitoma Stephani Μαμέρτιαν
legitur.

H.

συμποσ. γ. γ. **Π**όθεν ὁ Γέρων; ἢ Ρέων εἰς Τλώ; ἢ Γερός τις ὠν Τλώ
ἔξιν καὶ Ξηραινόρυχος, ὡς ὁ Πλάταρχος. ἢ ἀληθέστε-
ρον εἰπεῖν, ἀπὸ τῶν Γερῶν παρήκται τὸ νομα. ὡς γεραρός
τῆς ἡλικίας ἕσσης ὡς περ καὶ περιούται ἐκλήθησαν οἱ τίμιοι
καὶ τὸ, περίουτα Διὸς θυγατήρ.

V I I I.

VNde Græcis dicitur ὁ Γέρων? quia εἰς γῆν ρέει
hoc est ad terram ruit, aut γερός quum sit,
habitu nimirum terreo & sicco, vt Plutarchus
autumat? An verius est affirmare, quòd à γερῶν, id
est honorariis, descendat hæc appellatio, quoniā
honore digna ætas illa sit, quemadmodum etiam
περιούται nominati sunt, vt gerandi si qui erant,
secun

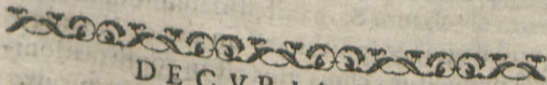
secundum illud: *πρέσβα Διὸς θυγάτηρ*: Nata Iouis
veneranda,

I X.

C Vr meridies dictus *dies medius*? Vtrū duplex
verbū? vt Græcū *μεσημερία*, sic est ad suavi-
tatem soni quasi modificatū, quum *medidies* in-
gratius videretur, quemadmodum Cicero sen-
sit. & idem in Græco nomine cernitur. nam *ἀπὸ*
ἡμέρας, daderet simpliciter *μεσημερία*. vnde
Theocritus *μελαμέριον* dixit, *medij diei tempus*. An
verò recta & evidens compositio est? quòd illo
tempore nulla accessio ad lucē ampliùs fiat, ne-
que eam quicquam quasi infuscet, quum sol al-
tissimus sit, & ideo *merus*, id est plenus atque sin-
cerus *dies* dicitur.

X.

V Nde bellum? An *ἐκ τῆναντίας*, quia in eo nihil
inest belli, id est pulcri ac venusti? quum de-
terrima res sit bellū. An à Græco *βάλλειν*, à quo &
βέλος; quòd in bello res armis & telis geratur.
An sunt hæc friuola? ac potiùs nomen contractū
est de *duello*, vt docuit Cicero, sicut *duis*, *bis*, &
duini, *bini*.

DECURIA III.

I.

Q Vi sunt *catenati* labores? An duri & vrgē-
tes? an verò cōserti, vt tamquam annu-
li catenæ creantur, ita vnus labor alterum

attrahat? An infesti & coërcentes augmentéque animos.

B.

χόλ. έργων Η-
σιόδ.

Suidas.

Πότεν κώμαι ὠνομάσθησαν; ἢ ἀπὸ χωμάτων ποτα-
βλημένων τ' οἰκήσεων; ἢ ἀπὸ εὐερκεῖς γένοιτο ἐκείνας
ἢ ὅτι τὸ κοιμάσθαι ἐκεῖ, καὶ μὴ ἔξω διατρέβην;

II.

VNde κώμαι, vel pagi: utrū ab aggeribus, (χω-
ματὰ hi sunt Græcis) quibus ædificia circum-
dabantur, ut munitiora essent: an à cubando illic
& non extra hæc versando?

I.

Πότεν δῆλον; ἢ ὅτι ὡς περ Δῆος καὶ Δηότις, ἀπὸ τ'
Δαίφν τὸ φλέγεσθαι, ἢ ἡοιω Δηίλον, τριτέσι λαμπαρόν
καὶ φανερόν; τριτέσι γὰρ τὸ καμόμυρον καὶ πυρῶδες. ἢ ἀπὸ τ'
δῆ παρῆλαι, ὅθεν καὶ Δῆα, ἢ ἡσιος ἐν τ' βεβαμύσει καὶ
ἐμφάσει τῶν λόγων.

III.

Δῆλον vnde? Utrum sicut Δῆος & Δηότις à Δαίφν
verbo, quod flagrare significat, quasi δαι-
λόν, id est clarum & manifestū: eiusmodi enim est
quod flagrat & ignitum est. an à voce δῆ, vnde &
Δῆα deducitur, cuius usus est in confirmationi-
bus & significationibus orationum perspicuis.

IIII.

VNde cerimonia? Ab Appidó ne Cere? ut plu-
rimi tradidere. An Appendo, ut intelliga-
tur

tur addictos & intētos sacris, id vnum quod est in manibus; agere oportere. An à caritate? nam circa origo non explicatur, esse has ἀπό τῆς ἱερῶν; et si Latini verbi ista significatio est. sunt enim ceremoniæ ritus sacrorum. An verum est, esse ceremonias quasi gerimonias à gerendo sicut à gemēdo Gemonias scalas fecerunt; à querendo querimoniam: vt indicentur ea quæ in sacris geri ritu solenni deberent.

E.

Πὄθεν Πηγὴ; ἢ ὡς περ Πιδὴ ἐλέχθη; δὲ τὸ πηδῶ ἐκεῖ ὕδωρ. ὡς Δημήτηρ Γημήτηρ, μεταβολῇ τῆς χειρῶν. ἢ εἰδὲ Δημήτηρ ἔχει ἕτερον πλὴν ἐναλλαγῶν ταύτων, ἀλλ' ἔστιν ἢ δῆθεν ἢ γοῦν ζητῆσα καὶ εὐείσκητα πλὴν προφλὴ τοῖς ζωοῖς; ὅθεν καὶ Διδὴ παρὰ νομομάδην. καὶ ἔστιν ἢ Πηγὴ τῆς ὕδατος παρὰ τὴν ἀρχὴν ἢ τοῖς μελανομένοις, ὡς πέφυκε τὸ Πηγὸν ἢ μέλαν; ἢ εὐπαγῆς ὄντος τῆς φεύματος καὶ ἀεναίε, καὶ ἔτι Πηγὴ ἐκλήθη; ὡς περ ἐν ἀεναίε.

V.

Vnde πηγὴ? an quasi πηδὴ sic vocatur, quod aqua sponte profiliat, vt & Δημήτηρ γημήτηρ, literarum δ & γ in se inuicem trāsitu. An haudquaquam Δημήτηρ huiusmodi mutationem ratam habet, sed veluri δῆθεν dicas, nempe quod illa cibum pro animalibus quærat & inueniat, vnde etiam δῆθεν denominata fuit. Et πηγὴ, fons, inquam, origo prima est aquæ, siue quia nigrescit vt solet, (nam πηγὸν nigrum est,) siue quod solidi & perpetui fluxus sit, vnde πηγὴ fuerit appellata.

5.

ΤΟΥ Πελαργῦ τί ἔτυμον; ἢ ὅτι Πελλὸν ἦτοι μέλαν, καὶ Ἄργον, τινέσι λευκὸν τι ἔχει τῶν πτερῶν; ἢ ὅτι πελάζει τοῖς ἀνθρώποις, τὰς νεοτλάς τιθέμενος ἐν τοῖς οἴκοις, τοῖς ὄποις κατὰ τῶν δωματίων; μήποτε δ' οἱ Πυθαγόρῃοι τὸ νεβετεῖν Πελαργῶν ἐντεῦθεν εἶπον. ἢ ὅτι δικαίως εἶναι καὶ πιστὰς καὶ εὐσόργους τὰς νεβετήσας χερῶν, τὸ γὰρ τῶν πελαργῶν γένος δικαιοῦτατον νομίζεται, ὡς περὶ τὸ τῶν ἵπποπόταμων ἀδικοῦτατον. ὅσα τῆτο ἐν τοῖς βασιλικοῖς σκήπτροις ἀνωτέρω μὲν πελαργόν, κατωτέρω δὲ ἵππον ποταμίον ἐτύποιεν ποτὲ, δηλοῦντες ὅτι ἐν τῇ φύσει καὶ πρὸ ἐπιβίῃ τῆ βασιλείας καὶ ἀρχόντος, ἵπποτέτακται τῷ δικαίῳ ἢ βία, καὶ τῷ ὀσίῳ ἢ ὑβρί, καὶ συνελόντι εἰπεῖν, ἢ κακία τῆ ἀρετῆ.

V I.

Vnde verisimile est nomen *πελάργος* descendere? an à *πελλὸν* & *ἀργόν*, hoc est à nigro & albo, quòd eiusmodi pennas habeat? an à *πελάζειν*, quòd hominibus propinquet, dum in habitatis locis & ædificiis nidos collocat. Numquid etiam Pythagoræi commonefacere dixerunt *πελαργῶν*, quòd iustæ, fideles, & amabiles debeant esse monitiones? Ciconiarum namque genus habetur pro iustissimo, ut Hippopotamorum pro iniquissimo. Ideoque in regum sceptris Ciconiam superiore loco, inferiore verò equū fluuiatilē olim fabricabāt, innuentésque quòd natura & cōsuetudine apud regem siue principem iustitiæ violentia, & integritati, calumnia, & ut vno verbo dicam, virtuti malitia subiecta esse deceat.

Vnde

VII.

VNde nucis *inglandis*, & Græcæ καρύς nomen? Illa quidem Διὸς βάλανος, id est, *Iouis* non est. hæ enim castaneæ sunt; quod de Theophrasti descriptione manifestum fit. An igitur *iusta* est *glans*? sicut *iudex*, iuridex seu iustidex. Κάρυον verò, an, secundum Plutarchum & Plinium, est quasi καρυβαρηνικόν, id est, à capitis *grauedine*? An potius, quia similitudinem capitis humani quandam habet? quæ est σφαῖρα πορομήκης, id est *globus non planè rotundus, sed porrectus*.

συμπ. γ. α.
Plin. lib. 23.
cap. 8.

VIII.

Quæ origo putanda νίκης, κραπάλης, ἀμέθυσου; An νίκη est, vt Plutarcho placet, ἢ μὴ εἴκηλα: vt sit ν̄ σερηνικόν, sicut quum dicitur νικηθῆναι, τὸ ἀναελθῆναι, & νώνυμος, ὁ ἀνώνυμος. Mutatur autem & ei diphthongus in i longum, vt πῆδῆλον, τὸ εἰλέμενον πρὸς τὰς πόδας. ἀμέθυσος verò eadem Plutarcho, est & herba & gemma: neque vult ideo ambo hæc sic esse dicta, quòd ebrietas remedium sint, sed à colore, quòd speciem tam herbae folium, quàm gemmae nitor, præ se ferat vini tenuis & misti. κραπάλλω verò an enidens est, esse πῶ πάλλασαν ἢ τοι δινῶσαν τὸ κάρα, καραπάλλω τινα εἶσαν; Et Plinius *crapulam* à dolore & vertigine capitis dictam ait.

συμπ. γ. α.

lib. 23. cap. 1.

IX.

IN Thætero legitur, σ esse ἀφωνον, & strepitum tantum quædam lingua veluti sibilantis. Quid igitur illud ἀφωνον? Ἀφῶ, τοικεῖ φωνον est, id est, *expers plena*

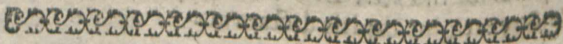
5 4 plena

plena & integra vocis? Itaque Grammatici quidam, quum vocalibus adderentur ea quæ σίμωνα & αἰχμαῖα vocant, horumq; aliqua perhibentur αἰφωνα, aliqua ἡμίφωνα, excipientes ο, hocpellarunt μόνηρες, quod peculiare quiddam & singulare notat. Vitarunt autem hunc sibilum Comici, & in fermone populari, Attici: Dorienses autem hanc litteram & nominarunt: quæ omnia propria Persarum nomina terminari Herodotus scripsit.

ΚΑΜΑΙ.

X.

Vnde *injusticia, maestitia, leticia*? Nimirum denominata ista sunt, à *iusto, maesto, leto*. Sed quæ est denominationis littera, *c* an *t*? Et scribendum ne *injusticia*, vt *iudicium, audacia, fallacia, pernicies*: an *institia*, sicut *institium*, (si est hoc ab iure sistendo,) & *initium*? An consideratur in his litteræ repetitio? & venustior est scriptura *injusticia* atq; similitium, quàm *iustitia*: sicut *amicitia, pudicitia*: quàm *amicicia, pudicicia*: & *stulticia*, quàm *stultitia*: & *tristitia*, quàm *tristitia*. *Mollitia* autem & *duritia* & *segnitia*, & potius habebunt, quàm *c*. Nam *iustitiam* esse à iure statuendo, commentum ἐτυμολογητόν, non veritas originis est.

Δ Ε Κ Α Σ Δ.

A.

Hὅθεν τέτταρον καὶ Σενωεῖδα παρήχθη φατέον; ἢ ἐκείνον τὸ τέτταρον ἐτυμον διὰ τῆς τεσσάρων ἰσπων, τὰ τέσσαρα, τὸρε εἰρήνα-
σι. 454

σι. καὶ ἵπποι Τετραόροι ἐλέχθησαν Ὀδυσσ. γ. καὶ Τετραο-
 εία ἐν β. Ὀλυμπ. ἔστι ἡ ἄρμα τέθριππον τὸ ἔχον τετρα-
 ρεῖς ὄμει συζευθέντας ἵππους. ὡς περ Σιωωεῖς, ἢ ἐχέει
 δὲ δρόμος γὰρ ἵππων δύο τελείων, Σιωωεῖς ἐκλήθη,
 τὸ σιωαίρεα καὶ σιωεφέρεα, ἢ γωνίζοντο καὶ πώ-
 λων σιωαίρεα, καὶ ἀπλήν τῇ ἐχέσει ἡμίονας ἀντι ἵππων,
 καθάπερ ἰσόρρησεν ὁ Πausanias.

Paus. Hliac. vi.

I.

VNde τέθριππον & σιωαίρεα deriuari dicen-
 dum? An manifestum est τέθριππον à qua-
 tuor equis etymon habere, nam τεσσαρα, id est
 quatuor, τέθρις pronunciabant, & equi τετραόροι,
 hoc est, quadrijugi dicuntur Ὀδυσσ. 13. & τετρα-
 όεια, in 2. Olymp. Est verò currus quadrijugus,
 qui quatuor simul iunctos habet equos, vt σιωω-
 εις, biga inquam, quæ duos habent. Cursus enim
 equorum duorum, iuxta ætatis, vocabatur σιωω-
 εις à σιωαίρεα, quòd simul ferrentur. Certabant
 etiam pullorum σιωαίρεα, & ἀπλήν, quam equo-
 rum vice multi trahebant, vt narrat Pausanias.

II.

Quis est Parricida? Numæ regis prisca lex re-
 fertur à Sexto Pompeio: si quis hominem li-
 berum sciens neci duit, Parricida esto. Non est hic
 igitur patris interfecto seu patricida, (id est πα-
 τροκτόνος, quod Plurarchus suspicatus fuit, scri-
 bès Romulum πατρὸν ἀνδροφονίαν, πατροκτονίαν πορο-
 φνεῖν) neq; simpliciter homicida, id est qui ho-
 minem occidit, sed qui liberum hominem dolo
 malo. Non esse autem inde factum nomen, quòd

S S parricida

parem, id est ciuem aliquis occiderit, hinc liquet, quia in hoc vocabulo prima syllaba longa est. vt Horatio: *Telegoni iuga paricida*. Erant & eodem Pompeio teste parici quæstores. Nunquid igitur non sit abhorrens opinio, si quis suspicet & priscum hoc nomen significationē habere atrocitatis detestantis cædem, quam sceleratè & nefariè factam esse, ipso nomine perhibeatur? De quo præterea nihil habeo demonstrare neq; scio appellatio auis ne *Para* tale etiam quippiam indicet, an non indicet. Neq; me fugit apud auctores linguæ Latinæ hoc nomē significatione *παρτοκτον* vs usurpatū reperiri: neq; ignoro quā multos crimine isto comprehēdi Iuriscōs. perhibeat. Sed **ca** nostræ considerationi nihil efficiunt.

III.

VNde est οἶνος, & vnde *vinum*: Platonī placet οἶνος nomen ductum esse δὲ τὸ οἴσις, & esse quasi οἴσις + οἶνος. Alij δὲ τὸ οἴσις maluerunt: quod, si vero modo bibatur vinum, magno opere profit, neque quidquam vsque ad eò conferuet & augeat calorem naturalem vnà cum humoris necessaria copia, quàm potus boni vini vniciuique corpori congruens. Quin autem vini sit proprietas quædam caloris & humoris, dubium non est. Conducit hoc ipsum facultati quæque spirituum interiorum, & mentis agitationē adiuuat. Ipse etiam Homerus quasi indicasse hanc originem videtur, *παρτεμολογῶν τῶς + Οἶνος* δὲ τὸ οἴσις, *Il. ζ.*

Εἰς κθ.

- ἐπὶ τῆς ἱκανότητος οἴσις + οἶνος.

fuerunt

fuerunt qui ab inuentore Oeneo nomen *Vino*
 Græcum impositum esse traderent. de quo apud
 Athenæum Melanippidis quædam leguntur, qui
 dicitur οἶνον esse ἐπιώνυμον Οἰνέως. Sed res e-
 narratur expositis verbis ibidem Hecatæi, hoc
 quodam modo: *Orestheus* Deucalionis filius in *Ae-*
toliam venit ut regno potiretur. Ibi canis partu e-
 didit stipitem: hunc defodi ille iussit, & ex eo postea
 nata fuit *Vitis* cum multis *Vuis*. Quamobrem filium
 suum *Phytion* appellauit. Hic genuit *Oeneum*, nomi-
 ne accepto à *Vitibus*. nam veteres Græci *Vites* voca-
 runt οἰνᾶς. *Oenei* autem filius fuit *Aetolus*. Esse igitur
 Οἰνέα Hecatæus ostendit δὲ τὸ ἴ οἰνῶν: quod cō-
 sentaneum est. nam *Oiveύς* manifestam formam
 habet nominis aliunde quasi deriuati. ut *Ὀδυσ-*
σεύς, *Ἀχιλλεύς*, *Θησεύς*, *Πηλεύς*. Quidam *Oeneum*
 appellatum esse tradiderunt, quod vini colore
 conspiceretur. Qui color insignis in ore, nomē
 fecit οἰνωπίωνα. Sed *Vinum*, an à *Vi* ductum esse
 credemus? An arbitramur fictas istas ἐτυμολο-
 γίας grammaticis comminiscuntibus, & esse an-
 tiquum vel priscū potius nomen tam vini quàm
 οἴνου, externum illud quidem, in hos sonos de-
 flexum: quum *Hebræos*, *Arabes*, *Illyrios*, quo-
 rum sermo esse Asiaticus putatur, Germanos eod-
 dem pæne nomine hunc potum appellare con-
 stet, quo Græcos ac Latinos.

Δ.

Aμπελος καὶ βότρυς πῶς εἴρηται; ἢ ὅστιν ἢ Ἄμπελος ἢ
 ἀνάγκη τὸ Πελόν, ἢ ἴστω μέλαινα οἴνον; ἢ ἀναπελά-
 ζα, ὅσα τὸ ἴ φυτῶν τῶν σίωχεσ, καὶ ἴ βοτρυῶν ἀφρό-
 016

ον. τὸ γὰρ Ἄμπελον ἢ ὄϊν ἔμπηλον, καὶ τὸ οἶνον πηλὸν ὀνόματι σημαίνεσθαι, καὶ ψευδὲς εἶναι καὶ ἐδαμῆ χάριεν. Βότρευς ἢ ἡ δὴ πλεὺ αὐξήσιν ἔτιος ὀνομασθήσεται ἐνδὲ φημι εἶναι Βο συλλαβῆς ἄπειρον τινὰ καὶ σωφρασίαν καὶ ἐπίδοσιν, ὅθεν τὸ Βόσκειν, καὶ Βοτὰ, & Βόες, καὶ Βοῆ ἢ δὴ δέ τινες καὶ πᾶσαν ὀπώραν Βότρευς λέγεσθαι παρέδωκαν. εἰ φλυαροῦδες εἶναι τὸ εἰρημένον τὸ ἔτυμολογίαν, τὸ Βοῆς καὶ τῶν Βοῶν πεποιημένων ὄντων ὀνομάτων, καὶ τὸ Βόσκειν ἐκείθεν ὀνομαζομέναις. ἔρρει τίνω τὸ τῶν βοτρεύων ἔτυμον. (καὶ λέιπε) ἢ ζήτησις πρὸς εὐρεσιν ἑτέροις, οἷς ἂν πρὸς τῶν ἀρχολογῶν καὶ εὐχαρὸν τε καὶ φίλον.

I I I I.

Quomodo ἄμπελος καὶ βότρευς appellata fuerit? Num quasi ἀνάγκη τὸ πηλόν, ἄμπελος dicta est, quia vitis nigrum vinū profert? an tamquam ἀναπιλάζουσα, vicinitatis quadam significatione, ob continuitatem huius plantæ, & vuatum congerie. Nam quod ἄμπελος quasi ἔμπηλος nonnullis sonare videatur, eadem luti & vini apud Græcos nomenclatione, æquè falsum atq; inelegans profectò fuerit. Βότρευς, id est vuam, ab augendo nominari ostendit βο syllaba, molem quandam, & extensionem auctiōnemque significans, vnde Βόσκειν etiam & βοτὰ & βόες & βοῆ Græci fecerunt. Iam verò non desunt qui omnes autumnii fructus βότρευς nuncupari prodiderint. An futile est hoc quod etymologias eiusmodi, quas diximus, attrinet, quum βοῆ & βόες vocabula sint ficticia, vnde Βόσκειν etiam derivatur. Apage ergo hoc βοτρεύων Etymum, & relinquatur ista quæstio aliis, si quibus in hisce tempus tibi oportunitum & non

non ingratum fuerit.

E.

Ἐχνη, ἢ καὶ Πλάτωνος ἔστιν οἷον Ἐχονός; ἢ μᾶλλον δὸτὸ
 τῆς παρῆκται, ὡς πάχνης ἢ δὸτὸ τῆς τεύχως;

V.

Ἐχνη, an secundum Platonem est, ac si ἔχονός
 profectus, à mentis habitu? an potius à τέκω,
 hoc est pario, verbi πάχνη similitudine? an etiam
 à τεύχω fabricandi significatione.

ς.

Ἀνάκη πῶθεν; ἢ ὡς περὶ ὁ Πλάτων Κρατύλῳ, ἐκ τῆς ἀ-
 κης παρῆκται; φησὶ γὰρ ἐκεῖνος τὸ ἀνακῆσον κληθῆ-
 ναι, τῆ δὲ ἀκῆς ἀσφικαδὲν πορεία, ὡς ἀναίτες καὶ
 δυσχερές ὄν, πῶθεν τε καὶ λύπης ἐχόμενον. ὅπῃ καὶ τῆς Εὐνη-
 νός,

πάντα ἀνακῆσον χεῖμα ἀνιήρῶν ἔφη.

ἢ δὸτὸ τῆς Ἀγκω, ἢ ἕκα μέσως, ἢ τῆς Ἀγκης ὡς Γραφῆς Μονή*
 καὶ σωθῆτον ἀνεανάκη* καὶ συσκοπῆν, ἀνάκη. ἔτω πως καὶ
 δὸτὸ τῆς Χαίρω, Κάγχη ὅθεν τὸ Καγχάσαι καὶ Κατχαλαῖν.
 ἔστι ὃ τὸ ἀνακῆσον, ἢ μόνον τὸ μῆ βίας γηρόμενον, ἀλλὰ
 καὶ τὸ καὶ θεῖαν τινα ἢ φυσικῶς αἰξίν ἀμετέβλητον. ἐν-
 τεύθει καὶ οἱ σιμῆθεις καὶ συτγλυεῖς Ἀνακῆσοι ἐκλήθησαν
 καὶ Ἀνακῆσον τὸ αἰδοῖον, ὡς μόνον τῆς ζῶων γηρόσφ δππ-
 τήδειςον καὶ Ἀνακῆσα, ἀπαντα ὧν ὁ λόγος ἔ ἐν ἀνευ.

VI.

Ἀνάκη unde dicitur? An iuxta Platonem in
 Cratulo ab ἀγκη, verbo locum prae-ruptum
 designante? Inquit enim ille ἀνακῆσον vocari si-
 militud

militudine quadam itineris per loca prærupta, non secus ac si arduum ac difficile esse dicas & laborem atque molestiam sibi coniunctam habere. Nam, secundum Euenum, omnis res obiecta molestiam affert. An ab ἀγχω, ἦγκα meditari de se parit ἀγκη, exemplo vocum χραφή & μωνή, & compositione, ἀνανάσσει fit, per syncopam verò ἀνάσει. Sic aliquo pacto à χαίρω, καίχη, vnde καλχάσαι & κατχελάν deducitur. Est verò ἀνασκαίον, siue necessarium, non modò quod violèter fit, sed etiam quod diuino quodam ac naturæ ordine irremutabile cõsistit. Hinc familiares & cognatos Græci ἀνασκαίους, Latini Necessarios appellant. Et pudendum quoque ἀνασκαίον vocatur, quòd vnicè ad animalium generationem conducatur. Necessaria denique siue ἀνασκαίαι sunt, quæ ita se habent, vt absque iis aliud quippiam fieri nequeat.

VII.

Vnde Seruilius cognomen *Ala* inuenit? Vtrum ex eo quòd sub *ala*, quæ est, vt Cicero docuit, axilla, pugionem occultatum attulit, quo trucidauit Spurium? An fieri possit vt alicui illius gentis hoc nomen impositum fuerit à factore, qui est alarum in quibusdam vehemens & reter? Vnde & Horatius,

*Nàmque sagaciùs vnus odoror,
Polypus, an grauis hirsutis cubet hircus in alis,
Quàm canis acer vbi lateat sus.*

Eruntque similia huic, *Sura*, *Struma*, *Pansa*. Ex quibus patet non esse cassam cur spiritus crassioris nota initio huius nominis præponatur.

Vtrum

VIII.

Vtrum *Marcellus* à *pñios* est? Quemadmodum auctore Posidonio retulit Plutarchus Marcello. An quo pacto à *Marte* hoc nomen ducatur, minùs apparet, & est *Marcellus* diminutum à *marculo*? sicut à *fabula*, *fabella*. Vetera autem nomina Romanorum pleraque facta esse constat à re rustica, & instrumentis ruris, & fructibus agrorum.

IX.

Qui victis cæsisq; hostibus reducebant exercitum Romanum, iis triumphus decernebatur. aliis quibusdam, qui vel sine armis bellù confecerant, vel quorum victoria minùs erat gloriosa, ouantes urbem introibant. Quid est autem *ouare*? An non factù ab *oue*? qua rē diuinam fieri consueuisse, cædentibus boues iis qui triumpharunt, scripsit Plutarchus Marcello: Ac potiùs ab acclamatione militum. vt non absurdè Græcorum aliqui *εὐαὶ*, alij *ὠαὶ* istam celebritatem appellasse videantur.

Dion. Hal.
lib. 5.

X.

Dictator vnde? qui fuerit magistratus iste Romanæ, notissimum est. Vtrum verò à *dicendo* nomen est ductum; nam non suffragiis populi creabatur, sed vnus cuiuspiam voce dicebatur is qui illam potestatem haberet. An verius est à *dictando* esse *dictatorem*, vt imperij summum & indefinitum ius significetur? Nam *dictare* est pronunciare: vt *dictata* uerorum, in quæ non illos inquit

Plur. Marcell

inquirere, sed ea simpliciter amplecti oportet. *Edicta* autem, id est *ἑδικτά*, ab *edicendo* sicut appellata, non à *dictando*.

DECURIA V.

I.

Arcem constat editiorem proprie hunc cum appellari. Qui loci quoniam accuratè muniri solent, an *arx* est ab *arcendo*, quòd hostes arceat: An est ex Græca voce expressa *arx*, ἄρκας? ut hoc,

- celsa sedet Aeolus arce,

interpretari possit aliquis, ἀρκάβη) ὁ Αἰολός ἐν τῷ ἄρκας ὕψει: aut simili quopiam modo, ἡ ἀρκὰ ἐν τῇ ἀρκει ὄρονω.

II.

Vnde corpus, & Græca σῶμα ἢ δέμας? Sanè Græcarum origo non est obscura: quamvis ij qui Homerum omnium in philosophia scriptarum auctorem faciunt, illa peruerterint. Sed est omnino non σῆμα τὸ σῶμα, quemadmodum Plato ad suam doctrinam de animo alludens fecit, sed inde factum vnde σῶος & σῶς, simile ei quod est χῶμα. neque cadaver significat proprie illud quidem, ut neque hominis appellatio; nam hoc est σῶμα & νεκρός. Δέμας autem an non est διὰ τὸ δέμας, quòd animum deuinciat, sed à verbo δέμα, vnde & δόμος. Reducitur? sicut ἡσός & γόνος: ut intelligatur coagmentatio membrorum &

& quasi exstructio quædam admirabilis & diuini operis, cuius Latinum nomen *corpus*. Hoc verò quid significare & quomodo concinnatum fuisse dicemus? Sanè mallem doctiores eruditoresque & prudentiores, vt par erat, sententiam suam prius proferre. Sed quum nullius nos quidem adhuc cognouerimus, liceat quasi allucinando & nugando, tamquam primo loco rogatum a quo quid commemorare. An verò *Cor*, quod *καρδιά* Græci vocant, τὸ κῆρ esse perhibentes, attulisse quod verisimile sit videbimur? Huius igitur origo sit reperta. Sed vnde accessio illa, vt *corpus* fieret? Suspicio omnino significare veteres voluisse corpus esse quasi ὄργανον seu instrumentum animi, quod illius agitationi inserviret, & ductum sequeretur, & ad nutum præstò esset. Quin autem toti antiquitati vbique gentium & locorum visum sit, animi sedem & principium in corde esse, de eo si quis ambigit, hunc ita esse vt dicimus quelibet mentio vsquam à veteribus facta cordis, docere poterit. In quo nunc quidem quasi insistendo non erimus verbosiores; præsertim re perspicua atque clara. Erit igitur *corpus* quasi *Corpor*, cordis, id est animi naturale ὄργανον, quod seruiat & famuletur illi, & exequatur quæ iusserit. mutatis litteris quibusdam consuetudine linguæ Latinæ, vt esset mollior pronūciatio. nam & *u* ac *o* permutatas fuisse creberrimè scimus, & pro littera *r* vsurpatum *s*, Papiisij & Valesij, & honojs, ac similia ostendunt. Por autem vndecumque sanè: nam omnia exquirere neque possimus, neque velle debemus,

T quum

quum veteri etiam verbo aliquid nescire, inter virtutes Grammatici numeretur. Por igitur quid est? Planè puer seruusq; & famulus: vt declarant nomina, Marcipor, Quintipor, Publipor, Cneipor. Atque crediderim equidem Leporem quoque ab agilitatis pedumq; velocitate quasi famulatu & δὸν τῆς ταύτης ὑπηρεσίας, appetitum esse potius, quàm quòd pedum leuitas, id est celeritas in origine nominis insit: quæ si esset littera d flectendo remaneret, vt in bipede & similibus. Sed de his sentiat quisque quod vult, comminiscaturq; alia, si videatur: nam ego de hac sententia mea, vt ille in Pluto de anu se velle negat, & μαχῶμαι τινι.

III.

Sunt ne iidem οι κιθαρωδοι & κιθαρισται & αὐλωδοι καὶ αὐληται; An discrimen ipsis nominibus indicatur? κιθαρωδοι enim sunt qui proprie à Latinis fidicines appellantur, & αὐλωδοι qui tibicines. manifesta enim est cantus significatio in his, vt quum ἐπαοιδῶ ἐπαδῶ dixere: & μελωδοι, sunt qui carmina modulantur. & ῥαψωδοι & παρωδοι, & similia plurima. denique αοιδῆ, ὡδῆ est. Sed κιθαρισται & αὐληται simpliciter ij dicti fuere, qui citharam increpant, & inflant tibias. Vnde & φιλοκιθαρισται sunt vocati.

Ath.ιβ'.

IIII.

Atque qua origo, quod ad nomen attinet? An neque ab aura, quæ splendorem quasi purus aër notet, nomen illud est ductum; neque à nescio

Scio quo inuentore *Aurio*, neque à Græco ver-
 bō *ἄρας*, vt species eximia significetur, neque
 ab *auerrendo*, quod peruertat huius cupiditas a-
 nimos, sed ab externo verbo *Vr* quo constat
aurum appellari, vnde fieri potest vt & *Orus* sit fa-
 ctus. igneū autem esse auri nitorem, & soli illud
 vti consecrari constat. Ab *auro* verò, sine du-
 bio *aurora* deducitur.

V.

Vnde ancilla? An est *ancula ancilla*, sicut *Dru-*
silla, *Camilla*, *Papilla*, eadem quæ Græcis *ἀμ-*
πίτρολος. Nam in sermone Latino *am* & *an* τὸ ἀμ-
πί notat, vt *ancile*, *ambustus*, & apud Ciceronem
anquiro, apud Plautum *ambadederit*. & origo ea-
 dem *ansa* est, vt opinor. Significatur autem *an-*
cilla verbo, ministerij sedulitas & labor: & *an-*
clari atq; *anculari*, & *ancillari* antiquum verbum,
 idem est quod *operam dare* & *inseruire*. *exancto* ve-
 rò & *exanclor*, *conficio*. quod aliqui temere mu-
 tantes in *exantlo* originem non veram produunt
 linguæ Græcæ. Est autem & Cicero hoc verbo
 vsus interpretans Sophoclea de Herculis labo-
 ribus,

Quæ corpore atque animo exanclata perculi.

Et Plautus Stichus:

*Næ iste ædepol vinum poculo pauxillulo
 saepe exanclauit submerum scitissimè.*

VI.

Vnde *seditio*? Vtrū, quum id quod Latinis
disidium, *διχομαχία* sit Græcis, his à *stando*,
 illis

illis à *sedendo* vocabulum ducentibus, itidem est *seditio* *ἰσότης*? An verior multo Ciceronis *ἰστολογία*, quo ille & ingenio doctrinæque præstant & Latinæ linguæ certior auctor fuit, quæ refertur è libris de Republ. hoc modo: *Ἐάque differunt in eivium, quòd seorsim eant ad alios, seditio dicitur*. Est enim hæc quasi *seorsim itio*, interposita littera *d*, vt in *redeo*, *redhibeo*, *prodeo*. Nam verbum *sedeo*, & syllaba prima breuiter enunciatur, & Græco manifestè cadit, mutata aspiratione in *teram s*, sicut in *sex*, *septem*, *semis*. Neque est eundi in hoc significatio. Itaque *sessum* & *sessio* & *sedile* & *sella* inde facta sunt, aliena à forma itionis omnia. *Sedes* autem priorem longam an ideo habuit, vt differret à verbo? sicut *rex*, *regis*, longa priore. Et contra *dux ducis* breui, similis differentia causa videntur protulisse.

VII.

VNde *veritas* Latinis, & Græcis ἀλήθεια? *Veritatem* quidem esse à *vero*, vt ἀλήθειαν δὲ ἀληθῆς perspicuum est. Numquid autem contorta est ἰστολογία ducens *verum* à *vere*? cuius nominis Græcam originem esse constat. ἔαρ enim & ἦρ illi istud anni tempus dixerunt: quam Græci, siue externam vocem vsurparunt, vt viderur, seu fecerunt δὲ ἀρεν, vnde αἰώρα & ἰώρα, & hinc ὠρα. Quamuis Platoni placeat ὠραν esse ἀπὸ τῆς οὐρίζεν. Et Labeoni, referente Plutarcho, ἀπὸ τῆς παρορμῆν. Non est autem obscurum, verno tempore propius ad verticis punctum accedente Sole, & spatia dierum noctium iam æqualium

ῥωμαϊκῶν.

aug

augeri, & existere atque surgere omnia, quæ ad
 sum hominum vbiq; natura proferre solet. *ἤξει*
 quoque id dixerunt quod Latini *manere*, qui est
 nomine ὄρσρος, quando surgere, id est *surrige-*
re & leuare. de quiete animantes consuevere.
 ffit tamen alicui in mentem venire, esse *ἔαρ*,
 ius contractum ἤρ est, *ἐκ τῆς ἔης*. hoc enim est
 tempus, quo tempore oriri atque nasci cuncta
 oportu factu scimus. Est autem finis ille Græ
 rum nominum aliunde deductorum, vt *ὑπαρ*,
 eti hoc quibusdam placet esse *δοποπτεν ἀπὸ τῆς ὑ-*
παρρον. ὄναρ certè mihi videtur potius esse à ver-
 bo ὄνασαι, quàm quia falsitate somniorum ἀρεθ
 τὸ ὄν, quemadmodum Grammatici quidam tra-
 diderunt. Nam & sæpenumero grata iucundaq;
 visa per quietem offeruntur, & plurimi vtiliter
 his admonentur. Sed hæc relinquamus, & re-
 uertamur ad *Veritatem*. An *Verum* igitur est *Vec-*
rum, fixum atque firmum? An *Verum* à *Ver*, sicut
vesta, mutatione neutiquam inusitata? non enim
 est certè sicut *vehemens*, *vecors*, *vegrandis*, in qui-
 bus omnibus priuantem & negantem significa-
 tionem initium habet. Sanè *verum*, vndecum-
 que ducatur, certum firmumque & stabile esse
 oportet. ἀλιθὲς autem quid? An est euidentis ori-
 go ἀπὸ τῆς λίθης & σερήλαις α? vt ἀμερὴς, ἀθυρῆς, ἀφυ-
 ρῆς: vt intelligatur ἀλιθῆν esse eum, qui minimè sit
 obliuiosus. is erit scilicet memor atque constans,
 neque temere aut inconsideratè quidquam pro-
 feret. itaque falsum nos dicet, quum sit prudens,
 secundum Homerum: apud quem de Nestore
 ait Minerva:

T 3

ὁ ψεύδους δὲ ἐν ἐπέεσσι μάλα γὰρ πεπνυμένος ὄντι.

Qui mentitur igitur, id est falsum narrat ad
 terius detrimentum dolosè & fraudulentè
 omnino obliuiscitur officij, & planè sui ipsi
 quum hominis sit cogitatio veri propria, q
 est mentis & intelligentiæ & rationis vis &
 cultas; vt hæc maxima sit humanæ naturæ dep
 uatio & deterrimum vitium atq; turpitude fut
 ma; Vnde & *vanitas* est appellata. In omnib;
 autem quæ perperam fiunt, & virtutis laude
 rent, cogitationem errare atque falli ac peruerri
 mentem necesse est. Atque Teutones de omni
 bus delictis, obliuionis nomine vtuntur, & Pin
 δλζ. darus præclare hoc quoque fecit, - ἐν δὲ ἀρετῶν
 ἔβαλε καὶ χάριματᾶ ἀνθρώποισι Προμαθείως αἰδώς. ἐπὶ
 μὲν βασιλεῦσι καὶ λάθας ἀπέμαρτον νέφος, καὶ παρὲλκεν παρα
 ἡμάτων ὄρθαν ὁδὸν ἔξω φρενῶν. Admirabili elegan
 tissimæ orationis compositione docuit poëta.
 prudentiæ esse propriam primùm verecundiam,
 deinde copiam virtutis, cui necesse est comitari
 gaudium rectæ conscientiæ. Contrà autem præ
 postera consilia cogitationesq; & obliuionis
 (eius nimirum quod deceat atq; fieri oporteat)
 tenebras inopinatas, & coniecturam omnem ef
 fugientes, inuadere animos, & detorquere atq;
 depellere de via recta. Ita igitur falluntur, de
 cipiuntur, labuntur, errant omnes delinquētes
 atque peccantes. in quo genere mendacia sunt
 præcipua & in primis fœda. Ex his autem ma
 nifestum fit, non esse omnia, quibus veritas oc
 cultatur, mendacia talia, neq; mendacem Vlyf
 sem perhibendum, qui

ἴσκειν ψεύδ' εἰα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὅμοια,

hanc ficta quædam, neque alios multa sæ-
pissimulando inuoluentes & tegentes, sed cau-
tius atque prouidos, vel sanè callidos, &
veteres dixere, catos ac cordatos. In quo tam-
en ipso quoque modum seruari, virtutis & sa-
pientia præcepta iubent. Istaq; alia disputatio
offertur, non inculcanda hoc loco. Nunc verò
hanc teneamus, quod Theognis docuit, Paruam
elicere gratiam initio mendacij, & lucrum quod in-
de fiat, turpe. improbum autem & malum vtrum-
que: neque honesti quidquam in malo esse. Sint
que semper in animo Menandri verius.

ἀεὶ κρᾶτιστόν ἐστι τῆς ἀληθείας λέγειν

ἐν παντὶ κερσῶ. τὰτ' ἐγὼ παρεγγυῶ

εἰς ἀσφάλειαν τοῦ βίω πλεῖστον μέρος.

Quos ita in Latinum conuertimus:

Semper quæ vera sunt loqui, res optima est.

Quodcumque tempus incidat. moneo hoc ege.

Pars maxima in quo vita inest tuta & bone.

V I I I.

Quum μεταφορά de propria quasi sede in alte-
ram transferat aliquid, quid est μεταφορά,
aut quomodo differt hæc ab illâ? nam vnum pro
altero afferre & assumere, idem videtur. An in
doctrina artium necesse est de communibus pro-
prias facere appellationes, vt quæ præcipiuntur
& tractantur, liquidò & certò explicari possint?
Sic & fabrica & questus singularum officinarum
vocabula habent peculiaris. Vocat igitur Gram-
maticus μεταφορὰν, cum aliqua, translatione mu-
tantur,

tantur, id est, non communi & nota significatio-
ne, sed simili quadam altera & veluti alludendo,
vsurpantur: vt *stirps* de liberis, *gemma* in vitibus:
aurea anis, *eximia*: *ferreus*, *prædurus*. *μετὰ τὴν*
ἄν verò, quum est in vocabulo ipso significatio-
σιν similitudo, quæ à Græcis ὁμοωνυμία dicitur. Ita
hæc in iis quæ appellationibus adiiciuntur
rissimum spectari solet. vt *cacum antrum*, *mor-*
acutus, ὄξεϊα νότος. Nam τὸ ὄξυ celeritatis quod
habet significationem, vnde Vlysses de palo
adurens igne acuisset, inquit,

- ἐγὼ δὲ ἰθὺσα ἄσπασας.

Et de insulis, quæ propriè essent ὄξεϊαι, Home-
rus ὄδυσ. ο.

ἐνθεν δὲ αὖ νότος ἐπιπροέηκε δοῦσι.

Hoc considerantes quidam huic figuræ tribue-
runt indicium tam causæ quàm effecti. Græcis
autem hæc est frequentior, qui docent, de pri-
mo ad tertium intelligendo tum procedi, me-
dio interposito & notato. Hoc quia neque re-
peri dictum planius, neque eloqui clarius po-
tui, exemplis est illustrandum. Est igitur *cacum*
expers lucis, & *antrum* *obscurum* atque *tenebri-*
cosum: *Antrum* igitur ita *cacum*. sic, *Caca regens*
filo vestigia; *Cæci* errant & vagantur temere. Et
intricata erant itinera labyrinthi, vt in his ver-
santes errarent. Ita ergo errabunda vestigia *caca*
dixit, quæ essent ingressionis incertæ & vaga.

νότος ὄξεϊα. τὸ γὰρ ὄξυ ἐστὶ καὶ δοῦν ἢ ταχύ. ἄσπασ ἢ τα-
χέως ἀναπύλα νότος, ὄξεϊα. τὸσαύτως δὲ νότος δοῦσι, ἀσ-
πασ.

Quintiliani locus libro VIII. haud scio
an non sit integer atque emendatus; sed si est,
hoc

hoc nimirum ille ait, *Canere esse μετ'εληπτικῶς δι-
κεῖν. Cano enim est canto.*

*Namque canebat, vti magnum per inane coacta
semina terrarumque, animarūq; marisq; fuissent.*

Et dico, - ipsa canas oro,

*enim vt sibylla pronunciet responsa, & non
indet litteris perscripta foliis. ita cano est dico:*

κακὴ γλῶσσῃ accipitur ab Eustathio, vt probrū

imbellis & effeminatus significetur. (nam

γλῶσσῃ, quæ est oculi acies, κόρη quoque dicitur, id

est spilla) à quo & alia de isto tropo memoran-

tur i. a. Quum hoc eundem quidam fecere τρέ-

πον τ' μελωνυμίας, quam ὑπαλλαγῆ vocasse Rhe-

tores Cicero ostendit: Roma pro Romanis.

Africa terribili tremuit horrida terra tumultu.

modius frumenti, frumentum cuius mensura mo-

dus est. ὅσκειν ἐμῆς τὸ χοίνικος ἀπὸ τοῦ, Qui dimensum

à me accipiet. & magis insignia hæc: Sine Cerere

& Libero friget Venus.

- iam Deiphobi dedit ampla ruinam

Vulcano superante domus. iam proximus ardet

Vcalegon. - id est, inflammata domus, &

ædes Vcalegontis. Verumenimvero separari

hos tropos fuerit melius: & μελωνυμίας, vt sint

omnia distinctiora, appellare propriè hanc nomi-

num permutationem, qua pro re inuenta aut tractata

vsurpat à ve ab aliquo, nomen eius, qui inuenit, tra-

ctauit, aut vsurpauit, ponitur. Vel, vt apertius elo-

quar, Quando res aliqua εἰδωλοποιεῖν, & pro illa

persona quedam memoratur. Vt Vulcanus pro igne,

Neptunus pro mari, Minerva pro lanificio, vt Æ-

neidos viii. De quo repositos apud explicato-

rem Θεογονίας, quæ Hesiodo ascribitur, versus Orphei visum est subiicere; quamvis iste hanc figuram μετέληψιν generali quodam nomine appellat; ut rhetores Latini translationem in iuncturam quam Græci μετέληψιν. Perhibet autem ille explicator, extare eos versus in cratere minore Iulij Poëta, quem Theologum Græci κατ' ἐξοχήν nominarunt: tamen si fuerit ne an non fuerit huius isto nomine poëta, dubitatum semper fuisse sciamus. Traditur autem quidam Zopyrus Thracleota composuisse versus duo opera, κρατήρα μείζω καὶ ἐλάττω, & præscripsisse Orphei nomina. Sed versus iam exponantur.

Ἐρμῆς δὲ ἑρμῆευς τ' πάντων ἀγγελός ἐστι.

Νύμφαι ὕδωρ, πῦρ Ἥφαιστος, σίτος Δημήτηρ.

ἢ ἢ Θάλασσα Ποσειδάων μέγας ἢ δὲ Ἐνοσίχθων.

καὶ πόλεμος μὲ Ἄρης, εἰρήνη δὲ ἐς Ἀφροδίτην.

οἶνος, τ' φιλέουσι θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι,

ὅστε βροτοῖς εὖρεν λυπῶν θελήματα πάσων,

Ταυροχθῆς Διόνυσος, εὐφροσύνη πάρε πάσι

ἠδὲ δῖω, πάσων ἐπ' εἰλαπίνῃσι πάρεστι.

καὶ Θέμις, ἥπερ ἅπασι θεμιστεύει τὰ δίκαια,

ἠλίος, ὃν καλέουσι Ἀπόλλωνα κλυτοθέξον,

Φοῖβον ἐκὼς ἐπέω, μάντιν πάντων ἐκείρονον,

ἠϊτήρα νόσων, Ἀσκληπιόν, ἐν τῷ δὲ πάντῃ.

Ζεὺς δὲ τε πάντων ὅσι θεός, πάντων ἢ κεράσης,

Πνεύμασι συνέων φωνάσσι τε ἀερομίνεσι.

Ταυτὸ καὶ ἁρμονίῳ Μουσῶν τῆτε ὄργανα πάντῃ.

Μνημοσύνη πάντων πρῶτον πάρε· ἐτ' ἀνεφάνθη,

ἀλλὰ χροῖος λήθη κατεχέσθη καὶ κἀκευφε.

ἠὲ ἢ τέχναι τε λόγοι τε νόμοι δ' ἔσθ' ἢ τ' ἔργα τέτυκ'

πάντῃ δὲ μνήμῃ δὲ σωξέθ' ἀνθρώποισι.

Vnde

IX.

Vnde αἰτός, qui & αἰετός, τέλειότατος πετεφῶν
 ἰλ. θ'. & vnde aquila, Latina Græci nominis
 interpretatio? An αἰτός est quasi αἰώς; nam & ξερὸν
 τὸ ξερὸν fecit Homerus συζολῆ: & similiter est νοση-
 ρόν, eo quod νοσηρὸν, & alia ad eundem modum.
 Vnde αἰετός sunt αἰεταί, ἐπιθετικῶς, id est, vehemē-
 tes, *platus*. feruntur autem hi cum sonitu & im-
 petu, quod & in illa volucris vsu venit. αἰετός qui-
 δε, radiecta vocali, tēpore auctus fuit. Nā quod
 αἰετός Eustathius esse tradit ἐκ τῆς ἐπιτατικῆς α & ἰ-
 τεόν, quod sint certa & vera auguria aquilarum,
 nimis est anxie exploratum: etsi quod de auguriis
 memorat, id prisca superstitioni cōgruit, & ideo
 consecrata fuit aquila Ioui, de qua idem Eustath.
 ἰλ. ω'. Athenæū in lib. de Dialectis ait versus retu-
 lisse ποιητῆς Byzātia, cuius nomē Mæro, quibus
 dicitur Iouem in insula Creta educatum esse, &
 huic columbas ambrosiam, aquilam nectar attu-
 lisse: ob quod officium superato patre Saturno,
 ambas volucres in cælum esse translatas. Versus
 autem isti pleniores referuntur ab Athenæo li-
 bro xi. δ' ἔστι νοθηφισῶν, quos & ascripsimus.

Zeus δ' ἄρ' ἐν Κρήτῃ τρέφετο μέγας, κ' ἄρα τίς νεν-
 ῆιδ' ἢ μακάρων, ὃ δ' αἰετός πάσι μέλειαι.
 τὸν μὲν ἄρα τρήρωνες ἰπὸ ζαθέω τρέφον ἀντρω
 ἀμβροσίῳ φορέσκει ἀπ' ὠκεανοῦ ῥοαῶν.
 νέκταρ δ' ἐκ πέτρης μέγας αἰετός αἶψα ἀφύσων
 γαμφιλῆς φορέσκει ποτὸν Διὶ μητιόεντι.
 ἢ καὶ νικίας πατέρα Κρόνον, εὐρύοπα Ζεὺς
 ἀθάνατον ποίησε, καὶ ἔρανον ἐγκατέτασεν.
 ὡς δ' αὐτῶς τρήρωσι Πελοπόννησον ἔπασε τιμῶν,

αἰ δ' ἦ

αἱ δὲ τῆς θερίας καὶ χείματος ἀγγελοὶ εἰσιν.

Latinum verò nomen *aquila*, an non est ab
volatu, sed ab *aquilo* colore? qui est medi
teriectus inter album & nigrum, quem
fuscum & *fulvum* dixerunt, ab aqua ducto no
quod Pompeius etiam Festus indicavit. Ab
la autem denominatus videtur vêtus *aquila*
dens & procellosus, qui Græcis est βορρᾶ
ποικιμένως potius quàm δὸν τῆ βορᾶ τῆς βορρᾶς
quia sint omnes hieme edaciores.

X.

Vnde ἄρτος, & vnde *panis*? Vtrum est ἄρτος
quali ἀπληρτισμένος, *tere*, ac *rotundus*? respec
tu veterum ad figuram Mundi secundum Ascle
piadem, ut innuitur in Athenæi libro xi. An est
ἄρτιος καὶ τέλειος, tamquam nutrimentum *perfectum*
atque *plenum*? Itaque gentes quædam in sua lin
gua cibum hominum vocant *panem*. Quemad
modum & versus Alexidos apud Athen. lib. i i i.

- τοῖς ἄρτοις ὕλας

ἰσᾶσι παγίδας οἱ θαλάπυροι βροτοί,

dicunt, varias insidias tendere homines victui.

An est ἄρτος τὸ πρωτεῦον *πρόσαρμα* εἰς τροφὴν ἀνθρώπου
Aphor. πίνω. *πρόσαρμα* autem *cibus* est Hippocrati, ἐκ τῆς
πρόσαρψ. *panem* verò, & ut veteres, *pane*, an esse à
palcendo ductum, credēs Varroni, neque aliam
quærendam comminiscendamve originem esse
arbitrabimur.

DECURIA VI.

I.

Fortuna unde, καὶ πότεν τύχη? An fors & fortuna à ferendo sunt? Sicut à ferendo fors, à pariēdo seu parādo, pars. ab arando, ars. Nam ferre videtur, id est mouere, & vertere res humanas casus & vis quædam: & ferit aliquid unde nascatur atque existat aliud, ea quæ fors dicitur: & parit seu parat pars totum: & arat ars, id est, explicat, aprat, componit. Nisi quis morietur ista patiendi forma demonstrare, ferri casus euentusque & vagari in hominum vita, & feri ea quæ collocantur ad expectationem alterius & fructum, & parari, & arari quod diximus. Τύχη autem est ἐκ τῆς τυχεῖν, quo significatur contingere, accidere, euenire id quod non elaboratur, neque instituitur, neque perficitur studio, sapientia, virtute humana: quod est eiusmodi, ut eo omnium rerum processus atque cursus secundus & felicitas vel contineatur, vel carere nequeat. Neque iure reprehenditur Græci verus sententia, τύχη τὰ τῶν ἀνθρώπων, ἐκ ἐβουλία. Quæ non tollitur consideratio prudentiæ & consiliorum vtilitas, sed additur his quasi ventus secundus, quibus veluti exornatum & bene instructum nauigium, prouehantur, ut cursus dirigatur ad finem optatum, & nauis deferatur in portum. Itaque inter alia insignia, simulacro Fortunæ Græci tribuerunt etiam clauum seu remonem, id est, gubernaculum nauis: Neque intelligi debet hæc de

de euentis quæ temerè existant, sed de causa e-
uentorum nobis ignota neque apparente, quæ
est Prouidentia diuinæ efficacitas, conatus indu-
striam hominum deducens ad iuris & legum &
societatis salutaria vincula, & cōsuetudinis uir-
tutis suauitatem. Vnde & Alcman poëta anti-
quus Τύχῳ fecisse perhibetur sororem Εύνομῳ.

Plut. περὶ Πειθῆς, filiam Προμηθείας. Et Orphei hymnus
τύχης ῥω-
λαίων. lebrat hęc, Εὐβελήος ἀματος ἐκγεγαυῖα. Hanc

Fortunæ, sui contemptum esse vltam in Timotheo Cononis F. accepimus: cui quum exprobraretur fortunæ beneficium, fertur ille gloriose dixisse, se virtutis deinceps opera editurum esse; & ex eo tempore nihil bene processisse omnium quæ institueret atque gereret. At Timoleon præclarissimas res suas, quum Siciliam Gominatu grauissimo liberasset, vique adeo eleuauit, vt consecraret fanum Αὐτοματίας, quam fortem Fortunam liceat, vt opinor, interpretari. Et Pytho, quod Cotyn interfecisset, quum esset Athenis in ore & admiratione omnium, Deum esse dixit facinoris illius auctorem, cui commodata esset à se manus, quæ sententia pronūciatur ab Oreste Euripidis, Electra, his versibus:

Θεὸς μὲν ἦν ἔστω πρῶτον Ἡλέκτρα τύχης
ἀρχηγέτας· τὸ δ' εἶτα καμὶ ἐπαίμεθον
τὸ τῶν θεῶν τε, τὸ τύχης δ' ὑπηρέτω.

II.

Vnde *caena*? An est de Græco factum nomen, κοινῆς ὅτε χρησιμοποιεῖται καὶ ἡμέραν τροφῆς
sicut *pana* δὲ τὸ ποινῆς. Vtitatum enim fuit atque
comm

comune veteribus certū tēpus cœnæ quo cibum
 caperent. An potius Latīnæ originis nomen est?
 & significacionem habet τ̄ σῶνσις, à cœinndo, id
 est inueniendo, vt sit cœna coīna, sicut coītus
 est: qua forma & ab habendo & ferendo ducta
 habere & frenum.

I.

Εξία γὰρ Ἀεισερά πῶς εἴρηται, καὶ ἐν τῷ κόσμῳ
 παίων ἕστων τὰ ὀνόματᾶ; ὅτι δεξιά μὲν δὲ τὸ
 τῆ φωνῆ δῆλον, ὅπτι οὐδεὶς γ' ἔσσις πρὸς τῆτο τ̄
 τῆδε χῆρος, δι' αἰτίας, ἄς πρὸς τῆ φυσιολόγων μαθητέον.
 δὲ τὸ τ̄ δεξιάς χῆρος, ὅτι, παρωνομάσθη τὰ κατ' αὐτῶ
 μέρη δεξιά, ὡς περ τὰ ἄλλα ἀεισερά, ἀπὸ τ̄ ἐπεί χῆρος,
 πάντι πε φανερόν. ἢ Ἄ εἰσερά πόθεν; φασὶν ἄρα ὅτι ευφρ
 μήνη ἔτος αὐτῆ χείρων ἢ αὐτῆ ἀρχηότερα, ὡς τε τυχεῖν ὅπτι
 κλίσεως βελτίως. δι' ἣν αἰτίαν καὶ Εὐάνωμα τὰ τοιαῦτᾶ μέ
 ρη ποροσηγορεύθη, καθάπερ Εὐμενίδες αἱ Εἰεννύς. Τί δὲ
 λαγὰ ἀνεῖν; ἢ μὲν ἀεισερά τὰ λαγὰ οἰδαμῆ. ὅτι δ' ἐν
 τῷ ὀνόματι τ̄ ἀδενείας σημαγνόμενόν τι, ὑπαρχόντων δῆ
 τῶ ἀεισερῶν τοιούτων. Ἐν ᾧ τῷ κόσμῳ, καὶ τὲς πα
 λαοτέρως οἷς ὅ, τε Πυθαγόρας καὶ Πλάτων καὶ Ἀ εἰσοτέ
 λης ἠκολούθησαν. Δεξιά μὲν ὅτι τὰ τ̄ κόσμος ἀνατολικὰ
 μέρη. Ἀ εἰσερά ᾧ, τὰ δυτικά. Ἐ ἔτω δῆ ποροσφωῶν τῶ
 Ἡλίω Ὀρφεύς φησι:

Δεξιὲ μὲν χυέτωρ ἦες εὐώνυμε νυκτός·
 καθάπερ Ἐ Ὀμπεικός Ἐκίωρ πρὸς οἰωνῶν, ὧν ἔδεν μετα
 τρεπέσται ἐδ' ἀλεγίζην αὐτὸς λέγει:
 εἴτ' ὅπτι δεξιὲ ἴωσι πρὸς ἡῶ τ̄ ἡέλιόν τε,
 εἴτ' ἐπ' ἀεισερά τοί γε ποτὶ ζοφὸν ἠερόεντα.
 ταῦτα δ' εἰρησται δοκῶσιν ἰσθῆ ποιητᾶ πρὸς τῆ οἰωνῶν
 ἦτοι ὑφῶθεν ἐκ τ̄ κατ' ἀρκτὸν ὅπτι λαμέναν ἄς ἀπὸ κορυ
 φῆς

φῆς πρὸς ἀνατολῶν, ἢ τὴν ἀντίκιν κάτωθεν, ἀπὸ τῆ ἐπι νότιον
 κεκλιμένων μερῶν, πρὸς δύσιν· ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Ἐμπεδοκλής
 καθάπερ ἰσόρησεν ὁ Πλάτωνος, ἐποίησε δεξιά μὲν καὶ
 τὴν θειρὸν τροπικὸν, ἀεῖσερὰ δὲ τὰ καὶ τὴν χιμερινόν· ἔτε-
 ροὶ δὲ τινες, ἰών τὸ Ἑβραϊκὸν φύλον, δεξιά φασι ἐν
 σμῶν τὰ πρὸς μεσημβρίαν μέρη, καὶ ἀεῖσερὰ τὰ πρὸς
 βορρᾶν. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ Λατῖνοι διωείλαντο τὰ πρὸς
 μέρη, τρεψάντων εἰς μεσημβρίαν τῶν μάντεων τὰς ὁ-
 τὰ μὲν πρὸς ἑὸ ἐπισημισάτων ἀεῖσερὰ, τὰ δὲ πρὸς
 δεξιά, ὡς περὶ διηγήσατο Λίβιος. ὁ μὲν τοι Ἀλκι-
 σεύς, φυλαξάμενος τὴν Ἐμπεδοκλείω, ὡς ἔοικε· ἰαρά-
 δασιν, ἔπαρ αὐτοῖς δὲ τοῖς Ῥωμαίοις τὰ βόρφα μέρη ὡς
 δεξιά πρὸς ἀνατολῶν, ἠτιολογήσατο τὴν ἀεῖσερὰ ἔσαν κα-
 θέδραν καὶ γαστρὴν ἐπὶ οἰωνοῖς μαιτευομένων, τὴν βέβη-
 λαν πρὸς ἀνατολᾶς· ἄπερ ἀνέκρου τοῖς τῶν Λιβίου μάχεται·
 ἐκ τῆς τῆς ἔστων τέτων χρετικᾶς καὶ τὸ ἡμῖν συμβεβηκός,
 ἀλλὰ φυσικᾶς ἐν πᾶσι παντὶ κατ' ἕσταν διαφορᾶς, οἱ πλα-
 τωνικοὶ διιχυρίζονται, τῆς ἕστων καὶ γενῶν καὶ εἰδῶν πλα-
 τῶσαντες ἄπαντα. εἴτις οὐδὲν δέχοιτο ταῦτα ἀληθῆ λέ-
 γεσθαι πεπεσμένους, πᾶσ' ἂν γένοιτο ἀνάγκη, ἔπεσθαι τῶτον
 τὰ περὶ τῶν ἀνατολικῶν δεξιῶν δόγματι, ὡς ἀδύνατον
 ἂν ἐν πλείοσι ἔσποις τὴν αὐτῶν ἕσταν ἰδιότητα ὑφίστασθαι.
 ἢ δὲ τῆς ἀστρολόγων διάληψις ἐν τοῖς σχηματισμοῖς
 τοῖσδε ἐν τῶν ζωδιακῶν λεγομένων τῆς δωδεκατημοσίων
 καὶ τὰ προηγμένα καὶ καὶ τὰ ἐπόμενα, ὁ τετραγωνίζων
 λόγος ἕνεκα, ἢ τριγωνίζων ἀσὴρ καὶ μὲν τὰ προηγμένα, συ-
 σχηματισμὸν ποιεῖ ἀεῖσερὸν, ὁ δὲ καὶ τὰ ἐπόμενα, δεξιόν·
 οἷον τὸ τῶν Κριῶν δεξιόν ἔστιν ὡς πρὸς τὸ Τοξότῳ τριγωνόν, τὸ
 δὲ τῶν Λέοντος ἀεῖσερὸν· ἔτι ὡσαύτως τετραγωνόν δεξιόν πρὸς
 τὸ Αἰγὸκέρωτα, καθάπερ ἀεῖσερὸν τὸ τῶν Καρκίνου. ἀλλὰ τῶν
 ἐτυμολογιῶν ἐν ταῦτα προτεθησῶν, ἴσως τὰδ' ἂν ἀνάειρος
 περιεργασθῆναι φαίνοισι· ἂν. εἴην δ' ὅμως ὡς ἐν προαδικῆς
 μέρη

κέρει αὐτὰ, οἷα ὑδαμῶς ἀλλότρια νομισθῆναι, ἀλλαστε
 Καὶ ἄλλοι ἰσχυροτέρως παραμαλείας ταύτης τῆ φιλολόγῳ ἀσπιδί
 ἀναδιδόντες ἰσχυροτέρως ἀπορροπῆς.

III.

Vnde δεξιά καὶ ἀριστερά, & quæ mundi loca sic
 dicuntur? Quòd δεξιά ἀπὸ τῆ δεξιάς, id est ab
 accipiendo deriuetur, vox ipsa prodit, nam huic
 vsu manus hæc idonea est, cuius rei causa ex
 Physiis discenda. Et hoc cuiusbet manifestum
 est, quòd à dextra manu, partes ad quas ipsa sita
 est, dextræ cognominentur, vt quæ his oppo-
 nuntur, sinistra, ab eius loci manu. Sed vnde,
 quo *sinistram* Græci significant, ἀριστεράς vocabu-
 lum? Numquid, aiunt, quia bona voce dignamur
 ipsam, quum sit manuum ineptior, appellatio-
 nem sortitur meliorem? atque eandem ob cau-
 sam partes eadem εὐώνυμα, haud secus ac Furia
 Eumenides nuncupantur. At cur læua? Sinistra
 quidem læua esse nouimus. continet verò vox
 ipsa imbecillitatis quandã significationem, eius-
 modi nempe sinistra sunt. Sed in mundo secun-
 dùm antiquiores (quos Pythagoras, Plato atque
 Aristoteles sequuti sunt) dextræ illius partes ad
 ortum, sinistra ad occasum sunt, atque ita solem
 affatus Orpheus canit:

Aurora genitor dexter, noctisq, sinister,
 Sic & Hector Homericus de auiibus, quibus non
 moueri, nec eas curate ipsemet inquit:
Seu dextra aduolent, seu in auroramq, petentes,
sive sinistram habeant, loca furua nigrantibus
Umbris.

V. Hæc

Hæc itaque dici videntur à Poëta de auihus aut
 desuper è septentrione tamquam de vertice vo-
 lantibus ad ortum, aut contra ex inferioribus in
 austrum inclinatis partibus ad occasum. Quo-
 niam & Empedocles, referente Plutarcho, ad dex-
 tra constituit, quæ tropicum æstiuum respici-
 ciunt, sinistra quæ hybernum. Alij vero inter
 quos Hebræa tribus, dextram inquirunt in mun-
 do obtinere, quæ ad meridiem sursum, lauan-
 ad boream vergunt. Sic verò Latini quoque
 distinxerunt mundi partes, & augures, à meri-
 diem conuerso vultu, ad ortum sita nomina-
 runt sinistra, & ad occasum, dextra, vt Liuius
 enarrat. Atqui Halicarnæus Empedoclea, vt
 apparet, traditione seruata, etiam ab ipsis Roma-
 nis aquilonares partes pro dextris habitas in
 medium afferens, causam addit, optimam fuisse
 sedem ac statum augurum qui ortum respiceret,
 quæ è regione cum Liuij enarratione pugnant.

Quòd autem horum locorum non sint insti-
 tuta fortuitò, sed naturales atque secundum ef-
 sentiam ipsius vniuersi differentia, contendunt
 Platonici, alioquin essentiis & generibus atque
 formis vniuersa implere soliti. Itaque si persua-
 sus quispiam hæc ita verè dici receperit: necesse
 fuerit vt hic doctrinam, quæ orienti dextras tri-
 buit, sequatur, quum fieri nequeat, vt in pluri-
 bus locis naturalis proprietates vna & eadem exi-
 stat. Astrologorum verò commentum in confi-
 gurationibus eiusmodi est: in Zodiaco dictis
 dodecatemoriis contra & secundum signorum
 successionem, quadratum, exempli gratia, aut
 trinum

trinum aspectum stella ad præcedentia sinistrum habet ad sequentia verò dextrum. Vt Arietis ad Sagittarium trinus aspectus dexter est, Leonis verò sinister: sic quadratus dexter ad Capricornum, ut Cancrì sinister est. Sed quum nobis vocum aliorum inquisitiones hoc in loco proponunt, forte de his curiosè sagere intempestivum videbitur. Erunt tamen hæc additamenta cuiusmodi videntur quæ neutiquam aliena censi debeat, præsertim quum procul ab utraq; hæc studia differendi cupiditati diligentiaq; conveniant.

I I I I.

Vnde perhibendum in sermone Latino *caelum*, & in Græco *ἔρανος*, (nam *ὄλυμπος* esto iam *ἀόλαυπος*.) An *caelum* est *κοιλόν*, id est, *conuexum interius*, quod est in circulo cauum? ad nos enim hoc spectat, qui terram incolimus. Vel est *caelum* quasi *calatum*? quod multis pulcerrimis veluti signis stellarum sit exornatum, vel quod *celet*, id est comprehendat atq; includat vniuersa: vel à contraria significatione, quod apertum sit & nequaquam *celetur*, id est abscondatur: vel quod *celetur* quocumque modo, id est non pateat. Quod primo loco retulimus, ad id quodammodo alludit, palatum à Græcis *ἔρανε* nomine appellari. Varro duxit à *cao* seu *coo*. Nam eo loci aliis alia scriptura probatur. Sed *ἔρανος* quis? An quòd sursum aspicientes illum contempleremur? quemadmodum in Cratylo Plato ait; Vt sit hæc *οἷς τὰ ἀνω ὄψις ὀρῶν τὰ ἀνω*. Id quod sit

evidentius animo firmo atq; constante, secundum poetam Græcum cuius versus memoratur hic,

ἀνταυγέω πρὸς ὀλυμπιον ἀρβήσοι παροσώω,

Quum perturbatis animis neq; compotes, mentis defigant oculos humi, neque attollerent aulicum audeant: & illa apud Maronem,

Mortem orat. ταῖς καὶ κοινὰ τὴν ἐρῆν.

An est *ερανος*, ὅρος τῶν ἀνω. Nam mutari tonum nihil refert *Eolicæ* dialecto, præsertim pro *α* tempore primæ syllaba. atq; ita intelligetur extrinsecus orbis vniuersitatem rerum supra definiens.

An suspicari etiã liceat, esse originem nominis barbaricam, sicut aliorum aulicorum; quum lucidum & splendens illud corpus fulgore igneo emineat, & ignem splendoremque, & quicquid illustre est, *Hebraicus* sermo v r nominet. quod & *Chaldaei* nomen vsurparunt, & inde deriuari *ερανος* facile potuit.

*πρὸς ἀλλέαν
δρον ποσει
σικς.*

Kόσμος & mundus vnde? Sit sanè mundus à muniendo: vel, si quis hoc mauult, à mouendo. Græci quidem κόσμου duxere à verbo κοσμίω, quo ordinis instructio ornatusq; significatur. Apparet autem ab vtriusque id nomen factum vniuersitati rerum, quod est Græcis τὸ πᾶν, quo indicaretur pulcritudo & eximia species decoris, & exquisitæ fabricæ admirabile opus, in quo cuncta ita disposita, collocata, perpolitata sunt, vt nihil potuerit melius, venustius, luculentius fieri. Verbum autem κοσμίω ducunt ἀπὸ τοῦ κομῶ, inserta

littera r, quod verbum notat curam diligentia,
& fortiter quoque studium.

V. I.

Terminata littera r, esse a quoque ingrediētū
pedib. *Teratur* γάρ, autem *Teratur* γάρ, Græci autē
esse a verbo non magis usitato γάρ, signifi-
cate rem quā χωρῶ, & τίλω. Quorum utrumq;
telligitur conuenit, (quam placet Grammaticis de-
riuatam esse à Terra εἰδὲ ὑποκοιμισίω) quum illa &
Sedes habitatioque, & nutritrix qualiq; mater ani-
malium sit vniuersalis. Et ideo Platoni in Cra-
tylo magis placet γάρ, factam esse à verbo signi-
ficationem habente generandi, cuius πλῶσις sit
apud Homerum γεγάσσι.

A Ἡρ ἀάθεν; ἢ τοῖς Πλάτωνι τοῖς ἐν τῷ Κρατύλῳ μάλ-
λον ἂν τις ἀρέσκει, ὅτι λέγει ἀνὸ ἀήρ, ὡς αἰεὶ βέων,
καθάπερ αἶθέρ, αἰεὶ βέων, ἢ καὶ ἀνὸ ἄρρος, ἢ γοῦν πνευμα-
τάρρος. ἢ τῷ ἐτυμολογημένῳ δὲ τῆς γοῦν πνευμα-
τάρρος αἰεὶ; ὅτι ἐπιδηώτερον ἐστὶ τῆς νεφελῶν, ἢ περ καθαρῶ
αἰερος. ὁ δὲ γε Κρατύλος αἶθέρ, ἢ καὶ πῦρ ἐμμελῶς, ὡς
αἶμα, παράγει ἀνὸ ἀπὸ τῆς αἶθερος, δὲ τὸ τῆς πυρώδους
αἶθλης φαινόν, καὶ δὴ καὶ δὲ πῦρ αἰερων φλογώδη
καμφορῆτα. ἀλλὰ ἂν βλάστημα σπλασφόρον, αἰερο-
φίγες, καὶ τῆς Ὀροικόν ὕμνου.

V. I. I.

A Er vnde? an Platonica in Cratylo magis cui
apiam arident, quod aër, quasi αἰεὶ βέων sonet,

ἀπερπετο fluxu, vt æther quasi ἀεὶ θεῶν, ἀ cursusu per-
 petuo, aut etiam vocetur ἀπτόρρεα quasi ἀπτι-
 fluum dicas. aut vocis huius ratio sit δὸς τῆς ἰορα-
 σίας, quum tenebricosus sit: id quod nebulæ quæ
 aëri puro magis esse uenit. Sed Cratyleus ἡ ἀ-
 ther non minùs ἀπτε, vt arbitror, deduce τῆς δὸς
 τῆς ἀβιδου, hoc est, ἡ ἀβιδου, propter igitur ful-
 goris claritatem, atque adeo ob stellarum splen-
 dorem flammeum:

*Germèn enim vulcrum est, radiæ, stellæ, & co-
 ruscum,*

secundùm Orphei hymnum.

H.

Hρακλῆς δὲ τί ὀνομάσθη ἦρας; ἢ δὲ τὸ πῶρα τῆς ἦ-
 ρας κλέος; καὶ τὸς ἑλλωικὸς μύθος πῶρα τῆς Ἀμφι-
 τρουονίδος Ἡρακλέος. ἢ ἀπλῆσεν, ἢ δὲ τῶτο ἦρας ἀ-
 λιθέσεν, εἴη ἂν Ἡρακλῆς, ὁ ἀϊρήμενος κλέος. εἰ μὴ ἄ-
 ρα ἑχέλλωικόν ἐστι βυθόμα, ἀλλὰ βαρβαρικόν ἀπ' Αἰ-
 γυπτίας, καὶ τῆς Ἡρόδοτον, ὅς καὶ τὸς γονεῖς τῆς Ἡρακλέος
 ἀνέκαθεν γενόμενα ἀπ' Αἰγυπτίας φησι τῆς Αἰγυπτίων Ἡ-
 ρακλέα, νομίζεσθαι ἕνα τῶν δωδέκα θεῶν, ἀπ' ὧν ἦ ἕς Ἀ-
 μασον βασιλεύοντες μυθολογῶσιν ἕτια ἐπὶ τῆς χίλια καὶ
 μύετα.

VIII.

Hercules cur Ἡρακλῆς nominatur? An δὲ τῆς
 πῶρα τῆς ἦρας κλέος, quòd ob Iunonem celebris
 sit, secundùm Græcorum fabulas de Hercule
 Amphitruonis filio: et simplicius & hoc nomi-
 ne verius fuerit, vt Ἡρακλῆς ὁ ἀϊρήμενος κλέος, hoc
 est, qui gloriam ceperit, qui gloria potitur, appelleretur.
 Num

Numquid haud Græcum nomen est, sed barbarum, nempe Ægyptium, secundum Herodotum, qui naves Herculis genus ex Ægypto ducere narrat. Herculem verò Ægyptium haberi pro vno deo decem deorum, à quibus vsq; ad Amasim, decem & septem millia annorum esse fabulatur.

I X.

Quid Marci Crassus pater Lætinis? An est hic Crassus ab eiliendo, id est gradandi impetu? quòd exilire bellatores soleant, & gradum inferre præliantes: vel quòd hi impigrè gradientur. Vel quòd κράδαίνης, est ab hasta concussione, ut ait Seruius. An suspicari etiam liceat, esse Gradinum, quasi grandem Diuum?

I.

Πότερον σὺς ἐκ τῆς ὕς, ἢ τῆς γ' ἐξ ἐκείνου παρεποικήθη; τὸ μὲν σὺς ὅτι Πλάτων ἐκ τῆς σφῆδας γενησῆαι κερτύλα φησὶ, ἴσμεν, κέχρηται ἢ τῆς ῥήματος καὶ Καλλιμάχος, ἐν τῷ Σέξῳ πελασγιάδης. μὴ πως ἰσχυράτοι δι' ἂν τις ἐφαύτως τεκμηράμιος, ἢ τὸ σὺς, ἐκ τῆς ὕς, τῆς δασείας εἰς τὸ σῆγμα μεταλημμένης. τὸ ἢ ὕς ἔχειν δοκεῖ σημασίαν πλιθιωέσης ὑπερότης. τῆς αὐτῆς γὰρ τὰ ὕσια κρέα, καὶ τὸ ἀλάφαρ, καὶ ἡ πειμελή. ὅτι ἢ ἡ σημασία τῆς αὐτῆς τίς ἐστὶ, δηλοῖ τὸ ὕσαι, καὶ ὑδωρ. ἢ μὲν τῶν θήλων τῶν αὐτῶν καὶ ἄρρηναι τῆς σῶν, παντῶν πασι ψευδές. οἱ γὰρ καὶ τῶν ἑλλωτικῶν γλώσσων λογιώτατοι καὶ τῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν φράζοντες ἐπίρηκται.

X.

Verum Sus ab ὕς, aut hoc ab illo factum est? Sus quidem quòd Platoni à σῆδης ortum putetur,

